

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

POROČILO O DELU V PETEM MANDATU 2012 - 2017

december 2017

** poročilo ni lektorirano*

*** poročilo zajema podatke na dan 17. november 2017*

KAZALO VSEBINE

1. PRISTOJNOSTI DRŽAVNEGA SVETA	4
1.1. ZAKONODAJNA POBUDA	4
1.2. MNENJA	5
1.3. ODLOŽILNI VETO.....	5
1.4. PARLAMENTARNA PREISKAVA	12
1.5. AVTENTIČNA RAZLAGA ZAKONA.....	12
1.6. ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI	12
1.7. SKLEPI.....	16
1.8. VOLITVE IN IMENOVANJA	16
1.9. POBUDE, VPRAŠANJA IN ZAHTEVE DRŽAVNIH SVETNIKOV	17
2. POROČILO O DELU INTERESNIH SKUPIN	29
2.1. INTERESNA SKUPINA DELOJEMALCEV	29
2.2. INTERESNA SKUPINA DELODAJALCEV.....	32
2.3. INTERESNA SKUPINA KMETOV, OBRTNIKOV IN SAMOSTOJNIH POKLICEV.....	38
2.4. INTERESNA SKUPINA NEGOSPODARSKIH DEJAVNOSTI.....	45
2.5. INTERESNA SKUPINA LOKALNIH INTERESOV	49
3. POROČILO O DELU KOMISIJ DRŽAVNEGA SVETA	71
3.1. KOMISIJA ZA DRŽAVNO UREDITEV	71
3.2. KOMISIJA ZA MEDNARODNE ODNOSE IN EVROPSKE ZADEVE	82
3.3. KOMISIJA ZA GOSPODARSTVO, OBRT, TURIZEM IN FINANCE	86
3.4. KOMISIJA ZA SOCIALNO VARSTVO, DELO, ZDRAVSTVO IN	95
INVALIDE	95
3.5. KOMISIJA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNI RAZVOJ.....	112
3.6. KOMISIJA ZA KULTURO, ZNANOST, ŠOLSTVO IN ŠPORT	145
3.7. KOMISIJA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO.....	151
3.8. MANDATNO - IMUNITETNA KOMISIJA.....	168
4. POSVETI, PREDAVANJA IN JAVNE RAZPRAVE	171
5. PUBLICISTIČNO DELO	171
6. STIKI Z JAVNOSTMI	171
7. OBISKI, SPREJEMI IN PROTOKOLARNI DOGODKI	173
8. PROJEKTI DRŽAVNEGA SVETA	173
8.1. RASTOČA KNJIGA.....	173
8.2. NAJZASLUŽNEJŠE PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCI	175
9. SVETNIŠKE PISARNE	177
10. STATISTIKA DELA DRŽAVNEGA SVETA V PETEM MANDATU	187

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število objav o Državnem svetu v medijih	172
Tabela 2: Število sej Državnega sveta	187
Tabela 3: Uresničevanje pristojnosti – število predlaganih aktov v obravnavo Državnemu svetu	187
Tabela 4: Uresničevanje pristojnosti – število sprejetih aktov s strani Državnega sveta	188
Tabela 5: Uspešnost pri uresničevanju pristojnosti Državnega sveta	188
Tabela 6: Mnenja, posredovana matičnim delovnim telesom DZ, po komisijah DS	189
Tabela 7: Pobude, vprašanja in zahteve državnih svetnikov	189
Tabela 8: Zadeve, ki so jih obravnavale komisije Državnega sveta	189

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Gibanje števila objav o Državnem svetu v medijih.....	172
--	-----

1. PRISTOJNOSTI DRŽAVNEGA SVETA

Pristojnosti Državnega sveta opredeljuje 97. člen Ustave RS, ki pravi, da Državni svet lahko:

- predlaga Državnemu zboru sprejem zakonov (zakonodajna pobuda),
- daje Državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti,
- zahteva, da Državni zbor pred razglasitvijo kakega zakona o njem še enkrat odloča (odločilni veto),
- zahteva preiskavo o zadevah javnega pomena iz 93. člena Ustave RS (parlamentarna preiskava).

Nekatere pristojnosti Državnega sveta so določene z drugimi akti. Tako Zakon o Ustavnem sodišču Republike Slovenije v 23. členu določa, da lahko Državni svet vloži zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov, Poslovnik Državnega zbora pa mu daje možnost predlagati sprejem avtentične razlage zakona.

Državni svet je v V. mandatu imel skupno osemosemdeset (88) sej, od tega šestinpetdeset (56) rednih in dvaintrideset (32) izrednih, na katerih je obravnaval zadeve iz svoje pristojnosti.

1.1. ZAKONODAJNA POBUDA

Državni svet je v V. mandatu obravnaval šest (6) predlogov zakonodajnih iniciativ, pet (5) zakonodajnih iniciativ je bilo sprejetih in so bile poslane Državnemu zboru, en (1) predlog zakonodajne iniciative ni dobil zadostne podpore na seji Državnega sveta.

1. Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (2. seja, 19. 12. 2012). Državni svet je predlagal, da se z zakonom določi plača predsednika državnega sveta ter višina prejemkov, ki jih državni svetniki prejmejo za opravljanje funkcije. Državni zbor je zakon sprejel na 11. seji, 5. 3. 2013.
2. Predlog zakona o spremembah Zakona o finančnem poslovanju zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (14. seja, 22. 1. 2014), pobudnik: dr. Zoran Božič. Državni svet je predlagal črtanje 473. a člen, člena, ki določa možnost sodelovanja domačih sodišč in domačih upraviteljev s tujimi sodišči in tujimi upravitelji v angleškem jeziku. Državni zbor je na 23. seji 27. marca 2014 na podlagi razlage Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 ugotovil, da je zakonodajni postopek o Predlogu zakona o spremembi Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G), skrajšani postopek, EPA 1743-VI, končan.
3. Predlog zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor (17. seja, 16. 4. 2014), pobudnik: dr. Zoran Božič. Predlog zakonodajne iniciative NI BIL SPREJET.
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih (24. seja, 10. 12. 2014), pobudnik: Drago Ščernjavič. Namen predloga zakona je bil, da se kot možne veletrogovce izloča izvajalce zdravstvene in lekarniške dejavnosti in izvajalce, ki jih slednji ustanovijo oziroma so njihovi lastniki ter da se zagotovi nadaljevanja izvajanja nalog uradne kontrole kakovosti zdravil v laboratoriju, ki deluje v okviru JAZMP, z znanim delokrogom in postopki delovanja ter zaposlenimi. Državni zbor je na 5. seji 9. marca 2015 v zvezi s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah sprejel sklep, da Predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.
5. Predloga zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu (55. redna seja, 11.10.2017), pobudnik: Drago Ščernjavič. Predlog zakona ki prinaša dve pomembni spremembi, in sicer

določa, da se za predstavnike delavcev, ki so člani organov vodenja in nadzora, uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, ter določa konkretno sestavo skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje. Kot neustrezna je bila cenjena ureditev, ki določa, da se vse določbe, ki veljajo za člane organov vodenja in nadzora, nanašajo tudi na predstavnike delavcev, ter sestava določena zgolj na podlagi starostnih razredov.

6. Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest (55. redna seja, 11.10.2017), pobudnik Interesna skupina lokalnih interesov. Na obsežnosti neurejenosti lastninskih razmerij v zvezi z javnimi cestami Državni svet opozarja že nekaj časa. Med drugim je Državni svet je 30. marca 2015, na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada, organiziral posvet z naslovom 'Urejanje problematike kategorizacije občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč'. Glede na to, da se v doglednem času problematika ni uredila, je Interesna skupina sprejela pobudo za sprejem predloga zakona, ki določa domnevo priposestevanja, in sicer se domneva, da je nepremičnina pod cestnim telesom javne ceste v javni lasti, če je na njej več kot 20 let zgrajena javna cesta. namen predlagane ureditve je odprava neurejenosti cestne infrastrukture ter poenostavitev postopkov za ureditev lastniških razmerij na nepremičninah, na katerih so zgrajene javne poti, javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni promet.

1.2. MNENJA

Državni svet je v V. mandatu odločal o dvestosedemintridesetih (237) predlogih mnenj, od tega je sprejel dvestopetindvajset (225) mnenj, dvanajst (12) predlogov mnenj ni dobilo podpore na seji Državnega sveta. Sprejeta mnenja je posredoval Državnemu zboru oziroma je z njimi seznanil Vlado. Seznam aktov, h katerim je Državni svet sprejel mnenje, vsebujejo letna poročila o delu Državnega sveta.

1.3 ODLOŽILNI VETO

Državni svet je v V. mandatu odločal o sedeminštiridesetih (47) predlogih vetov, dvajset (20) predlogov ni dobilo podpore na seji Državnega sveta. Sedemindvajset (27) odložilnih vetov je Državni svet na sejah sprejel, pri čemer so bili zgolj trije (3) veti uspešni.

1. Peti mandat Državnega sveta se je začel z zahtevo, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E, 1. izredna seja), katerega ključni cilj je bila sprememba obveznega članstva v Obrtno-podjetniški zbornici v prostovoljno. Državni svet je ocenil, da referendum o obliki članstva zaradi nizke volilne udeležbe pomeni zlorabo referendumске volje. Med ključnimi argumenti za ohranitev obveznega članstva v zbornici so navedli spoštovanje načela reprezentativnosti in enakopravnosti, spoštovanje enakopravne udeležbe vseh članov pri koristih in bremenih delovanja zbornice, zagotavljanje strokovne neodvisnosti, izgradnjo potrebne materialno-kadrovske infrastrukture ter zgodovinski vidiki. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
2. Veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B, 2. izredna seja) je Državni svet podal, saj je menil, da gre v tem primeru za neutemeljen in nesorazmeren poseg v ustavno pravico do sodnega varstva. Zakonodajalec namreč ni izkazal spoštovanja načela sorazmernosti med višino sodne takse in storitvijo ter med različnimi sodnimi taksami, ki je temeljni kriterij za določanje sodnih taks. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.

3. Državni svet je izglasoval odločilni veto na Zakon o davku od srečk (ZDavS, 2. izredna seja), ki uvaja dodatno obdavčitev srečk. Zakon je ocenil za škodljiv za slovenske invalidske, humanitarne in športne organizacije, saj se posledice prenašajo tudi na končne uporabnike koncesijskih sredstev. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
4. V letu 2013 je bila pereča problematika tudi pretvorba instrumentov podrejenega dolga slovenskih poslovnih bank v delnice teh bank ter delni ali popolni odpis teh instrumentov kot ukrepa sanacije teh bank, ne da bi bila pri tem razglašena njihova insolventnost. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu (ZBan-1L, 3. izredna seja) je uvedel ukrepe, ki so prizadeli več kot četrtno državljanov, ki bodisi posredno ali neposredno varčujejo za varnejšo prihodnost. Državni svet je izpostavljal, da so investitorji v podrejene in hibridne obveznice slovenskih poslovnih bank njihovi ključni komitenti, saj so hkrati pogosto tudi investitorji v njihove navadne obveznice in depozite, v nekaterih primerih pa tudi njihovi kreditojemalci. Neustrezno reševanje navedene problematike se bo zelo hitro neposredno negativno odrazilo v poslovanju bank, in sicer v obliki dodatnih odlivov depozitov in težav bank pri pridobivanju novih virov, poslabšanju zavarovanj, težavah investitorjev pri odplačevanju kreditov. Pri številnih institucionalnih investitorjih naj bi zaradi izgub ob odpisih, ki bi jih omogočil ZBan-1L, nastopil padec bonitete, posledično izguba poslov, v nekaterih primerih bi to lahko privedlo tudi do njihove insolventnosti. Podjetja in fizične osebe, ki so v večjem obsegu izpostavljeni do teh naložb, bodo tako prisiljeni objaviti stečaje, dodatno bo uničenih še precej delovnih mest, v primeru fizičnih oseb bodo lahko močno prizadeti tudi življenjski standard in načrti za prihodnost naslednje generacije. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
5. Veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2M, 3. izredna seja) je bil podan zaradi ukinitve avtomatskega usklajevanja davčnih olajšav in neto letne davčne osnove v lestvici za odmero dohodnine z rastjo cen življenjskih potrebščin, ki je po mnenju Državnega sveta nepravilna. Državni svet je menil, da takšna ureditev pomeni ukinitve progresivnega načina obdavčevanja dohodka fizičnih oseb, s čimer bi dohodnina postala podobna t. i. glavarini, ki med davčnimi strokovnjaki velja za socialno najbolj nepravilni davek. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
6. Državni svet je izglasoval odločilni veto na Zakon o davku na nepremičnine (ZDavNepr, 4. izredna seja), saj naj bi bil davek na nepremičnine odstopljen davek in si ga bodo občine delile z državo, kar pa je v nasprotju s 6. členom ZFO-1, ki davek na nepremičnine opredeljuje kot lastni davčni vir financiranja občin. Glede na to, da se avtonomnost občin izraža v samostojnem določanju davkov, pomeni opredelitev davka na nepremičnine kot odstopljenega davčnega vira velik poseg v avtonomijo in položaj lokalnih skupnosti, saj se jim odvzema edini mehanizem izvajanja prostorske razvojne politike na svojem območju in zadnji avtonomni lastni finančni vir (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča), s tem pa se izničuje zahteva v 142. členu Ustave po financiranju občin iz lastnih virov. Argumenti za zavrnitev zakona niso prepričali Državnega zbora, ki je zakon ob ponovnem odločanju sprejel.
7. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415, 4. izredna), saj določa več spornih in neprimernih vsebin. Državni svet je opozoril, da posega tudi v financiranje občin in jim za leto 2015 znižuje povprečnino na samo 525 evrov, hkrati pa občinam že za leto 2014 znižuje sredstva za sofinanciranje investicij občin z dosedanjih 4 % na 2 % skupne primerne porabe občin. Ker se kvota sredstev primerne porabe razdeli po indeksu razvojne ogroženosti, bo bile najbolj prizadete občine z veliko površin na prebivalca oziroma tiste, ki so že sedaj v razvojnem zaostanku. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.

8. V letu 2014 je bila pereča problematika uvedba energetskih izkaznic. Po mnenju Državnega sveta, ki je izglasoval veto na Energetski zakon (EZ-1, 7. izredna seja) je bil ta preobsežen in nepregleden ter ni prinašal poenostavitve in tudi ne odpravil birokratizacije, ampak celo prinesel številne nove ovire. PO mnenju Državnega sveta so določbe, ki urejajo energetsko izkaznico, širile obveznosti izdelave energetske izkaznice prek minimalnih zahtev Direktive 2010/31/EU in posledično dražile izdelavo energetske izkaznice. Zakon sploh ni določal meril glede izdaje energetske izkaznice, kar lahko vodi tudi v nerealno izkazovanje energetskega stanja in učinkovitosti stavb. Cilj izdajanja energetskih izkaznic naj bi bila pridobitev energetskega stanja stavb ter energetska učinkovitost, ne pa služenje strokovnjakov. Na matičnem Odboru Državnega zbora je bilo vprašanje cene energetskih izkaznic rdeča nit razprave, pri čemer so opozicijski poslanci pritrdili mnenju Državnega sveta, medtem ko so koalicijski poslanci menili, da je zakon z več kot 550 člani zelo obsežen in da zgolj vprašanje energetskih izkaznic, ki so urejene v le nekaj členih, ne more biti razlog za zavrnitev celotnega zakona, ki ga je treba sprejeti, saj državi v nasprotnem primeru grozijo visoke denarne kazni. Državni zbor je zakon ob ponovnem glasovanju sprejel. Na dan ponovnega glasovanja o zakonu je takratno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor na svoji spletni strani objavilo, da v izogib vsakršni možnosti višanja cen energetskih izkaznic predlaga omejitev višine najvišje cene izdelave energetskih izkaznic (nezavezujoč cenik), Vlada pa je 27. 2. 2014 sprejela Uredbo o določitvi najvišjih cen za izdajo energetske izkaznice in na ta način predpisala zgornjo mejo cen energetskih izkaznic za stanovanjske stavbe.
9. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o zdravilih (ZZdr-2, 8. izredna seja), saj zakon širi pogoje kateri subjekt je lahko veletrgovec z zdravili. V praksi je to dejavnost, ki je že sedaj stroškovno in cenovno nepregledna in tako kot je opredeljena bo v prakso vnesena še večja zmeda in neobvladljiva razmerja na trgu z zdravili kar bo samo poviševalo stroške in še večji pritisk na povečanje cen zdravil. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
10. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C, 9. izredna seja), saj je razširil krog zavezancev po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja, vendar pa v to spremembo ni bil vključen tudi dostop do informacij o slabih kreditih bonitetnih skupin D in E. Gre za kredite, ki niso bili preneseni na Družbo za upravljanje terjatev bank, temveč so ostali v bankah v državni lasti. Pri tehtanju med transparentnostjo in morebitno poslovno škodo, ki bi jo lahko utrpeli gospodarski subjekti v lasti Republike Slovenije, po mnenju Državnega sveta prevlada javni interes. Gre namreč za ogromna sredstva davkoplačevalcev, ki so bila vložena v dokapitalizacijo bank in je zato pomembno, da se zagotovi preglednost poslovanja oziroma delovanja DUTB in dokapitaliziranih bank. Državni zbor je zakon ponovno potrdil.
11. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije (ZLPLS-F, 11. izredna seja), ki med drugim določa način izbire članov Sveta Fundacije za financiranje športnih organizacij. Opozoril je, da novela, zagotovo ne gre v smer pluralizacije na področju športa, ampak v smer centralizacije, ki pa nikoli ne prinese dobrih rešitev. S spremembami se je po mnenju Državnega sveta namreč privilegiralo položaj športnih funkcionarjev v Olimpijskem komiteju Slovenije in na ta način politika ponovno pridobiva monopol pri podeljevanju finančnih sredstev Fundacije za šport, pozablja pa se na financiranje športnikov, katerim je ta inštitucija dejansko namenjena. Državni svet je bil prepričan, da se s spremembo sestave sveta Fundacije za šport Olimpijskemu komiteju Slovenije podeljujejo zelo velike pristojnosti ter monopol pri delitvi loterijskega denarja prek fundacije in da takšna sestava sveta prinaša tudi možnosti za

netransparentna ter koruptivna dejanja pri razdeljevanju loterijskega denarja. Državni zbor ob ponovnem odločanju zakona ni sprejel.

12. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-D, 12. izredna seja), saj je menil, da Vlada kot predlagateljica zakona ni podala prepričljivih razlogov glede nujnosti postopka in predvidenih finančnih učinkov ukrepa omejitve oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost za neinvalidne v invalidskih podjetjih na višino trikratnika minimalne plače v Republiki Sloveniji. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
13. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR, 15. izredna seja), saj uvedba davčnih blagajn pomeni nesorazmerno stroškovno obremenitev za vse zavezance, hkrati pa se od tega ukrepa v posameznih primerih ne pričakuje doseganje cilja povečanega davčnega priliva, saj že dosedanje poslovanje teh subjektov ne omogoča prikrievanja izdanih računov. Državni svet je opozoril, da je potrebno zakonsko natančno določiti izjeme, ki bi se izvzele iz obveznosti za izvajanje postopka potrjevanja računov. Prav tako bi kazalo razmisliti o uvedbi drugih, bolj učinkovitih in cenejših tehnoloških možnosti nadzora gotovinskega poslovanja. Pri čemer so izpostavili, da je pri odločanju o uvedbi davčnih blagajn treba odgovoriti na temeljno vprašanje, in sicer ali stroški uvedbe novega sistema odtehtajo pričakovane koristi. Stroški pobiranja davkov namreč morajo biti čim nižji tako za davčni organ kot tudi za davčne zavezance. Državni zbor je zakon ponovno sprejel. V Državnem svetu je bil sprejet dogovor, da se strokovno prouči smiselnost priprave pobude za sprejem zahteve za oceno ustavnosti Zakona o davčnem potrjevanju računov, do katere kasneje ni prišlo.
14. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o javnem naročanju (ZJN-3, 17. izredna seja), saj je menil, da kriterij najnižje cene ne sme biti odločujoč kriterij pri dodelitvi javnega naročila, kar je razvidno tudi iz Direktive 2014/24/EU. To pomeni, da je pri dodeljevanju javnih naročil treba upoštevati cel spekter dejavnikov in ne zgolj ponujene cene za izvedbo javnega naročila. Za preprečevanje kršenja pravic delavcev bi se moralo pri določanju cene izvedbe javnega naročila, ki velikokrat predstavlja glavni element konkuriranja na razpisu za javno naročilo (bodisi s strani glavnega izvajalca ali podizvajalca), obvezno spoštovati določbe socialnega in delovnega prava, zato bi bilo nujno razširiti nabor dejavnosti, v katerih javnega naročila ni moč oddati zgolj na podlagi cene kot edinega oziroma odločujočega merila. Vzpostaviti bi se moral tudi ustrezen verificiran postopek preverjanja vseh ustreznih dejstev pred dodelitvijo javnega naročila (zlasti s področja spoštovanja delovnega in socialnega prava). Obenem je Državni svet opozoril na socialni dumping v določenih panogah, ki je posledica uveljavitve kriterija najnižjih cen pri izvedbi javnih naročil. Državni zbor je ob ponovnem odločanju zakon sprejel.
15. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617, 18. izredna seja), saj ne zagotavlja primerne financiranja slovenskih občin. Državni svet je opozoril, da občine že zdaj za financiranje zakonskih nalog porabljajo lastna sredstva, se notranje likvidnostno zadolžujejo in porabljajo zadnje rezerve. Pričakovani stroški občin iz naslova učinkov sprostitev napredovanj javnih uslužbencev, ki pa jih povprečnina v višini 522 evrov ne zajema bodo v naslednjem letu narasli. Za izvajanje z zakonom določenih nalog, med njimi je veliko nalog, ki jih občine izvajajo zaradi uresničevanja zavez Slovenije do EU, bi morala država občinam zagotoviti sredstva. Za Državni svet ni bila problematična samo višina povprečnine, ampak tudi nižanje višine sredstev za sofinanciranje investicij iz 21. člena Zakona o financiranju občin. Z zmanjševanjem tega vira največ izgubljajo razvojno najšibkejšie občine, kar je tudi v neskladju z ustavnim načelom sorazmernosti. Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.

16. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (Zmed-C, 19. izredna seja), saj določitev ostrejših pogojev in kriterijev glede predvajanja slovenske glasbe (kvote) za javne radijske programe, preveč posega v uredniško politiko radijskih postaj in v svobodno gospodarsko pobudo. Državni svet je poudaril, da spremenjena zakonska ureditev ni sprejemljiva, ker ne povečuje podpore slovenski glasbi, ne izboljšuje položaja slovenskih glasbenih ustvarjalcev, omejuje slovenske radijske programe, namesto da bi jih bogatila, zmanjšuje raznolikost in poslušalcem jemlje izbiro, namesto da bi jo širila, prekomerno posega v avtonomijo in delo programskih ustvarjalcev, otežuje delo glasbenih urednikov in nasploh radijskih ustvarjalcev programov predvsem javnega radia, je nesodobna in ne-razvojna, saj izrazito zavira razvoj specializiranih in profiliranih radijskih programov, ki se končno obetajo z uvedbo digitalnega radia (DAB). Državni zbor je ob ponovnem odločanju veto Državnega sveta preglasoval.
17. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu okolja (ZVO-1I, 20. izredna seja), zaradi odprave časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja in nekaterih drugih neustreznih zakonskih rešitev (npr. možnost, da se bo lahko ob določenih pogojih v okoljevarstvenem dovoljenju določilo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot so določene na podlagi ravni emisij iz zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah, če bi višje mejne vrednosti povzročile nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje). Ker je ob ponovnem odločanju Državni zbor zakon sprejel, je državni svetnik dr. Zoran Božič dal pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti 69., drugega in tretjega odstavka 74., štirinajstega odstavka 77., 82. in 86. člena Zakona o varstvu okolja.
18. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej, 22. izredna seja), saj ne more podpreti zakona, ki pogrebno dejavnost, z izjemo zagotavljanja 24-urne dežurne službe, prepušča trgu, čeprav gre za izvirno občinsko nalogo in za zagotavljanje in izvajanje storitev, ki so v javnem interesu. Kot je v odločbah Ustavno sodišče večkrat pojasnilo, je odnos do mrtvih eno temeljnih civilizacijskih vprašanj, zato pri normativnem urejanju področja pokopališke in pogrebne dejavnosti obstaja močan javni interes, ki od države zahteva varovanje določene civilizacijske ravni glede ravnanja z mrtvimi. Ker je Državni zbor ob ponovnem odločanju zakon sprejel, je Državni svet na pobudo državnega svetnika Jerneja Verbiča sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti posameznih določb Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, zaradi katerih je komisija vseskozi nasprotovala predlogu zakona.
19. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o dopolnitvah Zakona o motornih vozilih (ZMV-B, 23. izredna seja), saj dopolnitve oz. spremembe navedenega zakona ne bodo izboljšale stanja na področju razlikovanja med kolesi s pomožnimi motorji in mopedi, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Definicija vozil ni jasna in bo posledično lahko povzročila dodatno zmedo na tem področju, poleg tega bo takšna ureditev, ki predvideva registracijo mopedov, predstavljala dodatne finančne in administrativne obveznosti za njihove lastnike, ki so ta vozila kupili ravno s pričakovanji o manjšem obsegu tovrstnih obveznosti. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju sprejel.
20. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-C, 23. izredna seja), saj dopolnitve oz. spremembe navedenega zakona ne bodo izboljšale stanja na področju razlikovanja med kolesi s pomožnimi motorji in mopedi, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h. Definicija vozil ni jasna in bo posledično lahko povzročila dodatno zmedo na tem področju, poleg tega bo takšna ureditev, ki predvideva registracijo mopedov, predstavljala dodatne finančne in administrativne obveznosti za njihove lastnike, ki so ta vozila kupili ravno s pričakovanji o manjšem obsegu tovrstnih obveznosti. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju sprejel.

21. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2N, 24. izredna seja), saj naj novela gospodarstvu ne bi prinašala razbremenitve, kot je bilo obljubljeno, temveč celo obratno – novela je pomenila dodatno obremenitev gospodarstva. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju sprejel.
22. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718, 25. izredna seja), saj ne zagotavlja primerne financiranja slovenskih občin. Čeprav povprečnini za 2017 v višini 530 evrov in za 2018 v višini 536 evrov dajeta vtis o približevanju zahtevam občin po višji povprečnini, Državni svet je opozoril na dvig stroškov občin, ki jih v 54. členu zakona določena povprečnina ni upoštevala. Opozoriti velja tudi na Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki prinaša večje finančne obremenitve občinskih proračunov za vzdrževanje in investicije na pokopališčih, ki so v lasti občin, kar se je doslej financiralo iz dela dobička javnih podjetij, ustvarjenega pri izvajanju pogrebne dejavnosti, ki je po sprejetju zakona prepuščeno prostemu trgu. Državni svet je nasprotoval tudi vsebini 55. člena zakona, ki omejuje sredstva nad primerno porabo. Ne glede na navedbe Vlade v svojem stališču do mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018, da se »največjim ali pa ekonomsko najmočnejšim občinam v letu 2018 vrača 50 % t. i. solidarnostne izravnave v višini 9 mio evrov«, gre za ukrep, ki je bil 2015 predviden zgolj kot začasen, a se občinam tudi v prihodnje zavrača izplačilo presežka sredstev nad primerno porabo, ki jim sicer pripada po sistemskem Zakonu o financiranju občin. Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju sprejel.
23. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-S, 26. izredna seja), saj bi lahko institut odpoklica župana ogrozil stabilnost sistema lokalne samouprave, predvsem pa obstaja bojazen, da se bo to zlorabljalo zaradi osebnih interesov posameznikov ali interesnih skupin znotraj občine oziroma za politične namene. Državni svet je menil, da se župana lahko razreši iz krivdnih razlogov, kar ureja zakon v 90. b členu, medtem ko njegova predčasna razrešitev ne bi smela imeti podlage v političnih razlogih ali njegovih nepopularnih odločitvah. Ne glede na to bi lahko vprašanje politične odgovornosti funkcionarjev uredili kvečjemu celovito in enovito v smislu istočasne ureditve za funkcionarje na državni (predsednik republike, poslanci, državni svetniki, predsednik vlade in ministri) in lokalni ravni (župani, podžupani in občinski svetniki). Državni zbor ob ponovnem glasovanju ni sprejel zakona.
24. Državni svet je izglasoval veto na Zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača-Koper (ZIUGDT, 28. izredna seja), saj gre za enega ključnih infrastrukturnih projektov v Sloveniji, ki zahteva premišljene rešitve za njegovo realizacijo, a jih zakon ne vsebuje. Med drugim sploh ne zagotavlja stabilne finančne konstrukcije za izvedbo projekta, čeprav naj bi bil njegov cilj prav zagotovitev učinkovitega modela financiranja gradnje drugega tira. Državni svet je izpostavil tudi nasprotovanje zakonu s strani tistih deležnikov, ki naj bi zagotovili sredstva za financiranje gradnje drugega tira (Luka Koper, d. d., Združenje za promet pri GZS in Sekcija za promet pri OZS). Državni zbor je zahtevo obravnaval in zakon ponovno sprejel.
25. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o vajeništvu (ZVaj, 28. izredna seja), saj je dana rešitev usmerjena v novo obliko delovnega razmerja za odrasle, ki se prepleta z izobraževanjem mladoletnih oseb. Izobraževanje odraslih je načelno lahko urejeno tudi v vajeniškem sistemu, vendar le v primeru, ko gre za pridobivanje kompetenc na področjih, ki so komplementarna že pridobljenim kompetencam posameznika in še to v primeru, ko je posameznik dovzeten za pridobivanje določenih spretnosti. Državni zbor je zahtevo obravnaval in zakon ponovno sprejel.

26. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718-A, 29. izredna seja), saj dvig povprečnine v višini 3,5 evra ne upošteva raznolikosti občin in s tem njihovih različnih finančnih potreb. Medtem ko bodo dodatna sredstva občinam z manj javnimi zavodi in posledično nižjimi stroški dela javnih uslužbencev zaradi višje povprečnine za 3,5 evre verjetno zadostovala tudi za pokritje drugih izdatkov, pa občinam z več javnimi zavodi dvig povprečnine ne bo zadoščal niti za osnovni namen, zaradi katerega je bilo predlagano povišanje povprečnine. Negativne posledice linearne razdelitve, ko se vsem občinam, ne glede na različne dodatne obveznosti, zagotavlja enako povišanje povprečnine, bi bilo treba nevtralizirati z novim modelom razdelitve, ki bi ga na podlagi izračunov moralo pripraviti pristojno ministrstvo. Državni zbor je ob ponovnem glasovanju sprejel zakon.
27. Državni svet je izglasoval veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N, 32. izredna seja), saj nekatere določbe zakona pomenijo nedopustne posege v pravico do obrambe, ki jo znižujejo celo pod ustavno dopustni minimum, prav tako tudi bistveno poslabšujejo položaj socialno šibkih osumljencev, ko obramba ni obvezna. Gre za pomembno konceptualno spremembo slovenskega kazenskega procesnega prava, ki sodno preiskavo spreminja v policijsko - tožilsko, pri tem pa ustvarja neenakost orožij strank v kazenskem postopku, ne da bi bila podana ustrezna utemeljitev, zakaj je takšen poseg potreben in utemeljen. Državni svet je opozoril še, da je načelo učinkovitosti v noveli zakona prignano do roba, da se obdolžencu v fazi policijsko-tožilske preiskave odvzame aktivna vloga pri uveljavljanju pravice do obrambe in se ustvarja neravnovesje, zato je takšen poseg v nasprotju z Ustavo in uveljavljenimi načeli kazenskega prava. Postavi se vprašanje, kaj sploh je učinkovitost v kazenskem postopku. Državni zbor ob ponovni obravnavi zakona ni ponovno sprejel.

Državni svet je odločal tudi o predlogih za zahtevo o ponovnem odločanju o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D, 2. izredna seja), Zakonu o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP, 5. izredna seja), Zakonu o dopolnitvi Zakona o javnih financah (ZJF-G, 6. izredna seja), Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA-A, 7. izredna seja), Zakonu o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1, 10. izredna seja), Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415-C, 12. izredna seja), Zakonu o organu in skladu za reševanje bank (ZOSRB, 12. izredna seja), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D, 13. izredna seja), Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A, 18. izredna seja), Zakonu o mednarodni zaščiti (ZMZ-1, 20. izredna seja), Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-C, 21. izredna seja), Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP, 23. izredna seja), Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2R, 24. izredna seja), Zakonu o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-D, 26. izredna seja), Zakonu o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju v občini Hoče-Slivnica (ZZPISI, 26. izredna seja), Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o tujcih (ZTuj-2D, 27. izredna), Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A, 29. izredna seja), Zakon o športu (ZŠpo-1, 30. izredna seja), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F, 31. izredna seja), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (ZSV-H), ki pa v Državnem svetu niso dobili zadostne podpore.

1.4. PARLAMENTARNA PREISKAVA

Državni svet je konec četrtega mandata na 50. seji 23. 11. 2012 sprejel zahtevo, da naj Državni zbor odredi parlamentarno preiskavo za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje t. i. slabih posojil bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM d.d.) oziroma zaradi suma, da so zlorabili svoj politični vpliv, da so bila t. i. slaba posojila dodeljena ali pa so bila dodeljena z njihovo vednostjo in za ugotavljanje politične odgovornosti za opustitev dolžne skrbnosti pri upravljanju s kapitalskimi naložbami Republike Slovenije v NLB Skupini in NKBM d.d. in nadzoru nad njunim poslovanjem.

Državni zbor parlamentarne preiskave na zahtevo Državnega sveta ni odredil, odredil pa je parlamentarno preiskavo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, ki se je ki se je vsebinsko pokrivala z zahtevo Državnega sveta, ki jo je zahtevala poslanska skupina (10. redna seja). Zaradi navedenega je Državni svet na Državni zbor naslovil pobudo, da že odrejeno parlamentarno preiskavo razširi in dopolni s pobudo Državnega sveta, slednji pa bo od svoje zahteve v tem primeru odstopil (4. seja).

Preiskovala komisija Državnega zbora je že odrejeno parlamentarno preiskavo razširila oziroma dopolnila na seji dne 14. maja 2013, Državni svet pa je od svoje zahteve odstopil. Preiskovalna komisija dela ni dokončala pred koncem mandata Državnega zbora.

1.5. AVTENTIČNA RAZLAGA ZAKONA

Državni svet je na pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča na 53. redni seji 5. 7. 2017 sprejel Predlog za sprejem avtentične razlage 120., 121. in 122. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj).

Državni svet je predlagal, da je 120., 121. in 122. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja treba razumeti tako, da učna obveznost, kot je določena v navedenih členih, predstavlja največji dovoljeni tedenski obseg ur učne obveznosti za posamezne kategorije učiteljev, ki skupaj z deli in nalogami, določenimi v 119. členu tega zakona, ter urami dodatne tedenske učne obveznosti, ki se jih lahko odredi le v primerih in pod pogoji, določenimi v 124. členu tega zakona, sestavlja/tvori polno tedensko delovno obveznost učitelja, pri čemer je učitelj za ure dodatne tedenske učne obveznosti upravičen do dodatnega plačila v skladu z zakonodajo, ki ureja sistem plač javnih uslužbencev.

Predlog avtentične razlage je dodeljen Odboru Državnega zbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino.

1.6. ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI

Državni svet je odločal o dvanajstih (12) predlogih za zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti. Enajst (11) zahtev je sprejel, en (1) predlog zahteve ni dobil zadostne podpore.

1. Zahteva za presojo ustavnosti 261a., 261b., 261c., 261d., 261e., 347. in 350a. člena Zakona o Bančništvu (ZBan-1, Ur. L. RS št. 131/2006). Državni svet je zahtevo sprejel na 13. redni seji, 11. 12 2013, na pobudo državnega svetnika Jožeta Slivška, zahteva je bila dopolnjena na 15. seji 26. 2. 2014.

S tem, ko je 14. 11. 2013 Državni zbor po vložnem vetu ponovno sprejel ZBan-1L, so se imetniki podrejenih obveznic znašli v položaju, ko lahko Banka Slovenije prosto in arbitrarno odloča o njihovi razlastitvi, ne da bi imeli na razpolago kakršno koli pravno sredstvo v smislu izpodbijanja te razlastitve.

Ustavno sodišče je z odločbo št. U-I-295/13 odločilo, da je bil 350.a člen v neskladju z Ustavo ter da je 265. člen Zakona o reševanju in prisilnem prenehanju bank v neskladju z Ustavo. Ustavno sodišče je tudi odločilo, da mora Državni zbor odpraviti protiuustavnost iz 2. točke izreka te odločbe v šestih mesecih po njeni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Do odprave protiuustavnosti iz 2. točke izreka odločbe se postopki na podlagi prvega odstavka 350.a člena Zakona o bančništvu prekinejo. Zastaranje odškodninskih terjatev iz prvega odstavka 350.a člena Zakona o bančništvu začne teči šest mesecev po uveljavitvi zakona, s katerim se Državni zbor odzove na protiuustavnost, ugotovljeno z 2. točko izreka odločbe. Členi 253, 253a, 253b, 261a, 261b, 261c, 261d in 261e, drugi odstavek 262.b člena ter členi 346, 347 in 350 Zakona o bančništvu niso bili v neskladju z Ustavo. Člen 41 Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o bančništvu ni bil v neskladju z Ustavo.

2. Zahteva za oceno ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine (ZDavNepr, Uradni list RS, št. 101/13). Državni svet je zahtevo sprejel na 14. redni seji 22. 1. 2014 na pobudo Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, potem ko je bil zakon po vložnem vetu ponovno sprejet na 48. izredni seji Državnega zbora, 29. 11. 2013.

Ustavno sodišče je z odločbo U-I-313/13 odločilo, da se Zakon o davku na nepremičnine razveljavi, da je Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin v neskladju z Ustavo, kolikor se nanaša na množično vrednotenje nepremičnin zaradi obdavčenja ter da se do drugačne zakonske ureditve obdavčitve nepremičnin uporabljajo predpisi iz prve do pete alineje 33. člena ZDavNepr.

3. Zahteva za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 39/14) (19. seja, 11. 6. 2014). Predlagana zahteva NI BILA SPREJETA.

4. Zahteva za oceno ustavnosti 153. in 154. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo in 47/13). Državni svet je zahtevo za oceno ustavnosti sprejel na 24. redni seji, 10. 12. 2014, na pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče.

Ustavno sodišče je v sledilo zahtevi Državnega sveta in z odločbo št. U-I-246/14 odločilo, da je prvi odstavek 154. člena Zakona o kazenskem postopku v neskladju z Ustavo, kolikor določa, da podatke, sporočila, posnetke ali dokazila, pridobljene z uporabo prikritih preiskovalnih ukrepov, hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis. Državnemu zboru je naložilo, da mora protiuustavnost iz prve točke izreka odpraviti v roku šestih mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Ustavno sodišče je odločilo tudi, da 153. člen Zakona o kazenskem postopku ter prvi in drugi stavek drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku niso v neskladju z Ustavo. V delu, ki ni zajet v 1. točki izreka, prvi odstavek 154. člena Zakona o kazenskem postopku ni v neskladju z Ustavo.

5. Zahteva za oceno ustavnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo) ter 7., 42., 43., 44., 90., 91., 92., in 93. Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo in 54/07 - odl. US). Državni svet je zahtevo sprejela na 26. redni seji, 25. 2. 2015, na pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča.

V zahtevi za oceno ustavnosti več členov dveh volilnih zakonov je Državni svet v obrazložitvi opozoril na dejstvo, da je po slovenski ustavi nosilec oblasti ljudstvo, da so poslanci predstavniki

vsega ljudstva in da morajo imeti volivci odločilen vpliv na izbiro kandidatov. Državni svet je menil, da v nasprotju s tem obstoječa volilna zakonodaja omogoča in celo napeljuje na to, da so nosilec oblasti politične stranke, da so poslanci predstavniki političnih strank in da imajo slednje namesto volivcev odločilen vpliv na izbiro kandidatov.

6. Zahteva za oceno ustavnosti prvega odstavka 85. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 33/11, 63/13 in 17/15, ZS). Državni svet je zahtevo sprejel na 30. redni seji, 10. 6. 2015, na pobudo Interesne Skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev ter državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja.

Državni svet je zatrjeval, da je izpodbijana določba, ki ureja primere, ko se smeta sodni izvedenec in sodni cenilec sklicevati na svoj status, v nasprotju s pravico do svobode dela, pravico do svobodne gospodarske pobude, osebnega dostojanstva, splošne svobode ravnanja in z vidika načel enakosti in zaupanja v pravo.

Ustavno sodišče je z odločbo št. U-I- 84/15 odločilo, da prvi odstavek 85. člena Zakona o sodiščih ni v neskladju z Ustavo.

7. Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13; v nadaljevanju: ZKP). Državni svet je zahtevo sprejel na 40. seji, 11. 5. 2016 na pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče.

Državni svet je zatrjeval, da pogoji in zahteve iz 149.b člena, ob katerih je dovoljeno poseči v komunikacijsko zasebnost in v varovane osebne podatke ne zadosti ustavnim zahtevam iz drugega odstavka 37. člena Ustave, posledično je določba 149.b člena v nasprotju z načelom varstva pravic zasebnosti in osebnostnih pravic ter načelom varstva osebnih podatkov.

8. Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti 86. člena in 87. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT) ter 190. člena in 191. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15). Državni svet je zahtevo sprejel na 44. seji, 12. 10. 2016, na pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče, zahteva je bila dopolnjena na 49. seji, 15. 3. 2017.

Državni svet je zatrjeval, da so omenjene določbe ZZVZZ in ZPIZ v nasprotju z Ustavo, saj posegajo v pravico do pravne in socialne države, v načelo uresničevanja in omejevanja pravic, v pravico do svobodne gospodarske pobud, v pravico do zasebne lastnine ter v pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. Državni svet meni, da je odškodninska odgovornost delodajalca sprejemljiva, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti, v primerih, ko pa je vzrok za poškodbo na strani delavca ali v primerih lahke malomarnosti, pa ne. Odškodninska odgovornost delodajalca je še posebej problematična, če posluje kot samostojni podjetnik posameznik, saj le ta odgovarja za obveznosti iz poslovanja tudi z vsem svojim osebnim premoženjem.

9. Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti 69., drugega in tretjega odstavka 74., štirinajstega odstavka 77., 82. in 86. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16). Državni svet je zahtevo sprejel na 44. redni seji, 12. 10. 2016, na pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča.

S sprejemom novele ZVO-11, ki jo Državni zbor po vetu znova sprejel 29. marca 2016, je bila časovna omejitev veljavnosti okoljevarstvenih dovoljenj dokončno odpravljena, pri čemer je zakonodajalec kot razlog za odpravo časovne veljavnosti okoljevarstvenih dovoljenj navedel predvsem odpravo administrativnih bremen za ministrstvo pri izdaji okoljevarstvenega dovoljenja in zmanjševanje administrativnih ovir za upravljalce naprav ali obrata oziroma izvajalca dejavnosti.

Državni svet je menil, da določbe novele posegajo v svobodo izražanja, v pravico do varstva kmetijskih zemljišč, v pravico do zdravega življenjskega okolja, v pravico do varstva naravne in kulturne dediščine ter predstavljajo poseg v podjetniško svobodo.

10. Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 5. člena, četrtega odstavka 62. člena, prvega stavka prvega odstavka 63. člena in drugega odstavka 63. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (Uradni list RS, št. 62/16; v nadaljevanju: ZPPDej). Državni svet je zahtevo sprejel na 46. redni seji, 7. 12. 2016, na pobudo državnega svetnika Jerneja Verbiča zahteva je bila dopolnjena na 53. seji, 5. 7. 2017.

Zakon, ki ga je Državni zbor po vetu znova sprejel 20. septembra in je v veljavi od 15. oktobra, pogrebno dejavnost prepušča trgu, medtem ko pokopališka dejavnost še vedno ostaja v pristojnosti občin. Zakon po mnenju Državnega sveta prekomerno posega v ustavne pravice lokalnih skupnosti in javni interes v delu, kjer pogrebno dejavnost opredeljuje kot tržno dejavnost. V zatrjevanem neskladju z Ustavo je drugi odstavek 5. člena, četrti odstavek 62. člena, prvi stavek prvega odstavka 63. člena in drugi odstavek 63. člena Zakona. Obenem je bila Ustavnemu sodišču podana zahteva za začasno zadržanje njihovega izvajanja in prednostno obravnavo zahteve.

11. Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16) in začasno zadržanje izvrševanja 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16 in 39/16). Državni svet je zahtevo sprejel na 48. redni seji, 7. 2. 2017, na pobudo dr. Zorana Božiča.

Zakon o medijih je osrednji zakon v Republiki Sloveniji, ki ureja področje delovanja medijev in temelji na načelih zaščite slovenskega jezika, svobodi izražanja in na prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti in nestrpnosti. Zakonodajalec je kot enega izmed ukrepov za doseg te ciljev uvedel t. i. kvote slovenske glasbe, kar pomeni, da mora vsaka radijska postaja preko celega dne in znotraj posameznih časovnih intervalov v svoj program vključiti toliko slovenske glasbe, da zadosti zakonsko predpisani kvoti, kar pomeni nesorazmeren poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine lastnikov zasebnih radijskih postaj in deloma tudi izvajalcev ter krši evropske standarde varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin. S tem, ko se določeno ravnanje predpiše kot obvezno (v konkretnem primeru predvajanje slovenske glasbe na radijskih postajah v točno določenem deležu) gre za omejevanje pravic tistih, ki jih ti predpisi zavezujejo.

12. Zahteva za oceno ustavnosti in zakonitosti 63. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08 in 46/14 – ZON-C). Zahtevo je Državni svet sprejel na 56. seji, 8. 11. 2017, na pobudo Alojza Kovšce.

Zakon v 63. členu taksativno določa razloge za odklonitev izdaje ali podaljšanja in preklic veljavnosti lovske izkaznice določa. Med razlogi so tudi pravnomočna obsodba za kaznivo dejanje, storjeno v zvezi z lovskim udejstvovanjem; pravnomočna obsodba zaradi kršenja določil ZDLov-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov; ter pravnomočna obsodba zaradi kršenja

predpisov s področja varstva narave, zaščite živali in zlorabe orožja. V realnosti se za pravnomočno obsodbo šteje izdana odločba o prekršku, lovcu pa se lovsko izkaznico odvzame za tri leta, kar je po mnenju Državnega sveta prehuda in nesorazmerna kazen, predvsem zato, ker Lovska zveza nima možnosti določiti časa trajanja kazni, prav tako pa je sam postopek izdajanja odločb o prekršku in obveščanja Lovske zveze nedorečen.

1.7. SKLEPI

Državni svet na podlagi 86. člena Poslovnika Državnega sveta k posameznim zadevam sprejme sklep. Natančen seznam sklepov vsebujejo letna poročila o delu Državnega sveta.

1.8. VOLITVE IN IMENOVANJA

- Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji (17. 4. 2013) za predstavnike Državnega sveta v Parlamentarno skupino GLOBE Slovenija imenoval državne svetnike Igorja Antauerja, dr. Janvita Goloba in Miloša Poholeta.
- Državni svetnik dr. Milan Medved je dne 10. 3. 2014 podal pisno izjavo o odstopu s funkcije državnega svetnika. Državni svet je sprejel sklep o prenehanju njegovega mandata na 16. seji (19. 3. 2014).
- Državni svet je na podlagi obvestila Okrožnega državnega tožilstva v Mariboru z dne 28. 2. 2014 ugotovil, da je bil državni svetnik Franc Kangler pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev, zaradi česar je na 16. seji (19. 3. 2014) sprejel sklep, da mu preneha mandat državnega svetnika.
- Nadomestne volitve za nova člana Državnega sveta so potekale 29. 5. 2014, v Državni svet sta bila izvoljena Bojan Kontič in Rudi Matjašič, mag. prava. Na predlog Mandatno-imunitetne komisije je Državni svet Republike Slovenije na 19. seji (11. 6. 2014) potrdil njuna mandata. Državna svetnika sta postala člana Interesne skupine lokalnih interesov.
- Na 20. seji (2. 7. 2014) je član Komisije za državno ureditev in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj postal Bojan Kontič.
- Rudi Matjašič je postal član Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport z 20. sejo (2. 7. 2014),
- Na 30. seji (10. 6. 2015) je ob polovici mandata Državni svet razrešil dotedanjega podpredsednika Državnega sveta mag. Stojana Binderja in za novega podpredsednika imenoval državnega svetnika Branka Šumenjaka.
- Branko Šumenjak je postal član Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve s 30. sejo (10. 6. 2015).
- Mirko Kozelj je bil član Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport do 30. seje (10. 6. 2015);
- S 30. sejo (10. 6. 2015) se je spremenila sestava Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, in sicer je član v komisiji postal Mitja Bervar, mag. manag., medtem ko je članstvo v komisiji prenehalo dr. Janvitu Golobu.
- S 30. sejo (10. 6. 2015) je član Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj postal Toni Dragar.
- Na 30. seji (10. 6. 2015) je Državni svet kot članico Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razrešil mag. Marijo Lah.
- Predsednik Mandatno imunitetne komisije je bil do 30. seje (10. 6. 2015) Branko Šumenjak, ki ga je kot predsednika komisije nasledil Tomaž Horvat, mag. prava.
- Državni svet je na 38. seji (16. 3. 2016) imenoval za predstavnika v Statističnem svetu Republike Slovenije državnega svetnika mag. Petra Požuna.

* * *

Znotraj službe Državnega sveta je tekom V. mandata prišlo do menjave namestnika sekretarja Državnega sveta. Na 13. seji (11. 12. 2013) je Državni svet na mesto namestnika sekretarja imenoval dr. Dušana Štrusa. Pred njim je delo namestnika opravljal Primož Hainz. Dr. Dušan Štrus je 12. 12. 2013 postal tudi sekretar mandatno-imunitetne komisije.

1.9. POBUDE, VPRAŠANJA IN ZAHTEVE DRŽAVNIH SVETNIKOV

Državni svet je v petem mandatnem obdobju na Vlado Republike Slovenije, ministrstva in druge pristojne institucije naslovil sto sedemindeset (197) vprašanj, pobud in zahtev, in sicer:

dr. Zoran Božič

- Pobuda za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije, 3. seja (23. 1. 2013);
- Pobuda glede spremembe 168. in 170. člena Ustave Republike Slovenije, 8. seja (12. 6. 2013);
- Zahteva za dopolnitev odgovora Vlade Republike Slovenije na pobudo za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije, 5. seja (20. 3. 2013);
- Vprašanje glede uresničevanja 3. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija pri celovitem informiranju javnosti o delovanju Državnega sveta Republike Slovenije, 37. seja (24. 2. 2016);
- Vprašanja glede vodenja Slovenskega filmskega centra, javne agencije Republike Slovenije, 42. seja (12. 7. 2016);
- Pobuda glede določitve letnih sredstev za temeljni steber financiranja za visokošolske zavode za leto 2016, 42. seja (12. 7. 2016);
- Vprašanje glede razpisov, namenjenih samo javnim raziskovalnim zavodom, 50. seja (12. 4. 2017);
- Pobuda v zvezi z izgradnjo tretjega voznega pasu na avtocestnem odseku Ljubljana – Razdrto, 52. seja (14. 6. 2017);
- Pobuda v zvezi s dodatnim financiranjem raziskovalnega programa Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda, 52. seja (14. 6. 2017);
- Pobude v zvezi z načrtovanjem in izgradnjo tretjega voznega pasu avtoceste na odseku Vrhnika – Razdrto do leta 2025, za načrtovanje tretjega voznega pasu na drugih odsekih slovenskih avtocest in za načrtovanje hitre železnice na odseku Nova Gorica – Ptuj, 54. seja (13. 9. 2017).

Uroš Brežan

- Pobuda v zvezi s pospešitvijo aktivnosti na 4. razvojni osi, 7. seja (15. 5. 2013);
- Pobuda v zvezi s čezmejnimi programi, 8. seja (12. 6. 2013);
- Pobuda glede iskanja alternativnih rešitev energetske povezavi daljnovoda Okroglo - Videm, 10. seja (18. 9. 2013);

- Pobuda glede ureditve primernih prostorov za policijsko postajo v Tolminu, 11. Seja (16. 10. 2013);
- Pobuda v zvezi s spremembami Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, 16. seja (19. 3. 2014);
- Pobuda v zvezi z zagotovitvijo dopisnika Radia Slovenija iz Posočja in Idrijsko–Cerkljanskega, 24. seja (10. 12. 2014);
- Pobuda glede dopolnitve Pravilnika o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil; 25. redna seja (21. 1. 2015);
- Pobuda za dopolnitev Predloga uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike v RS v obdobju 2014-2020, 27. redna seja (18. 3. 2015);
- Pobuda glede izpitnih centrov za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil, 33. redna seja (14. 10. 2015);
- Pobude v zvezi s posodobitvami bohinjske železniške proge, 35. redna seja (9. 12. 2015).

Toni Dragar

- Vprašanje glede uvedbe sistema elektronskega računa, 19. seja (11. 6. 2014).

Rajko Fajt

- Pobudi in vprašanje glede javnega razpisa za »RRI v verigah in mrežah vrednosti«, 39. seja (13. 4. 2016).

Alojz Glavač

- Pobuda glede prenosa poštne dejavnosti in pristojnosti iz Murske Sobotne v Maribor ter ukinjanja poštne uradov v manjših krajih Pomurja, 12. seja, (13. 11. 2013);
- Vprašanje glede dolžnosti imetnikov vodne pravice vodenja monitoringa gladin podzemne vode, 33. redna seja (14. 10. 2015);
- Vprašanje glede postopka določanja cene oskrbe s pitno vodo, 42. seja (12. 7. 2016);
- Vprašanja glede delovanja invalidskih komisij I. stopnje, 35. redna seja (9. 12. 2017);
- Pobuda glede dvojezičnega poslovanja državnih organov na lokalni ravni, izven narodnostno mešanega območja občin, 53. seja (5. 7. 2017).

Franc Golob

- Vprašanje glede izgradnje severnega dela 3. razvojne osi, 17. seja (16. 4. 2014);
- Vprašanje glede sanacije državnih cest na Koroškem ter razpoložljivosti sredstev za obnovo in izgradnjo državnih cest, 17. seja (16. 4. 2014);

- Vprašanja glede širitve programov in plačila presežka programov v letu 2015 Zdravstvenemu domu Radlje ob Dravi, 37. seja (24. 2. 2016);
- Vprašanja in pobudi v zvezi s severnim delom 3. razvojne osi, 46. seja (7. 12. 2016).

dr. Janvit Golob

- Vprašanje v zvezi z neenakostjo pred zakonom na posameznih fakultetah ob uveljavljanju ZUJF,
- 4. seja (27. 2. 2013);
- Vprašanje v zvezi z izjavo dr. Maksa Tajnikarja glede prenosov sredstev v tujino, 11. seja (16. 10. 2013);
- Pobuda v zvezi z novim Predlogom zakona o visokem šolstvu, 13. seja, (11.12.2013);
- Vprašanje v zvezi s postopkom likvidacije Tovarne sladkorja Ormož, 13. seja, (11. 12.2013);
- Vprašanje glede vzdrževanja spominske plošče padlim in pogrešanim slovenskim rodoljubom;
- Primorcem, ki so padli na Kefaloniji 1943–1944, 21. seja (17. 9. 2014).

Tomaž Horvat, mag. prava

- Vprašanje glede predvidene reorganizacije centrov za socialno delo, 4. seja (27.2.2013);
- Pobuda v zvezi z uveljavitvijo določb Zakona o pacientovih pravicah o nezdržljivosti dela zastopnika pacientovih pravic in spremembe ostalih določb, vezanih na ustanovitev pokrajin, 23. seja (12. 11. 2014);
- Pobuda za širitev izvajanja državnega presejalnega programa DORA na Goriško, 26. redna seja (25. 2. 2015);
- Pobuda glede zagotavljanja storitev paliativne oskrbe na Goriškem v okviru posebne službe VDC Nova Gorica, Enota Stara Gora, 28. redna seja (15. 4. 2015);
- Vprašanja glede organizacije službe nujne medicinske pomoči na Goriškem, 33. redna seja (14. 10. 2015);
- Pobuda v zvezi s problematiko akumulacijskega jezera Vogršček, 35. redna seja (9. 12. 2015);
- Vprašanja glede predvidenega reševanja problema presežene mejne koncentracije delcev PM10 v zraku na Goriškem, 37. seja (24. 2. 2016);
- Pobuda v zvezi z zaščito vodnih virov Trnovsko–Banjške planote, 38. seja (16. 3. 2016);
- Vprašanja glede ustrezne ureditve trase hitre ceste H4 Razdrto – Vrtojba, 39. seja (13. 4. 2016);
- Vprašanja glede upoštevanja periodičnih dohodkov v postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, 40. seja (11. 5. 2016);

- Pobudi v zvezi z ureditvijo postopkov ugotavljanja vrste in stopnje telesnih okvar, s poudarkom na ažuriranju seznama telesnih okvar, 49. seja (15. 3. 2017);
- Vprašanja v zvezi s sistemsko ureditvijo področja avtizma, 50. seja (12. 4. 2017);
- Vprašanja glede domnevnih kršitev pravic zavarovancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v zvezi z odmero pokojnine, 51. seja (17. 5. 2017).

Tomaž Horvat, mag.prava, Samer Khalil in mag. Stevo Ščavničar

- Pobuda glede pravice do zdravstvenega varstva za osebe s statusom vojnega veterana, 30. redna seja (10. 6. 2015).

Bojan Kekec, mag. inž. energ.

- Vprašani v zvezi z zapleti pri podpisu pogodbe za projekt Hidravlične izboljšave vodovodnih sistemov na območju Dolenjske, 41. seja (8. 6. 2016).

Samer Khalil

- Vprašanje glede nadzora nad delovanjem bank v povezavi z rezervacijo sredstev iz naslova prejemka denarne socialne pomoči in ustreznega sankcioniranja kršitev, 8. seja (12. 6. 2013);
- Pobuda, da Republika Slovenija prizna neodvisno in suvereno palestinsko državo, 24. seja (10. 2014);
- Vprašanje v zvezi s priznanjem države Palestine, 36. seja (20. 1. 2016);
- Pobuda v zvezi s pomanjkanjem prostora za opravljanje storitev Varstveno delovnega centra Črnomelj, 52. seja (14. 6. 2017);
- Vprašanje v zvezi s terminskim planom izgradnje južnega dela 3. razvojne osi, 53. seja (5. 7. 2017).

Alojz Kovšca

- Vprašanje glede stroškov zamudnih obresti in opominjanja, ki jih banke zaračunavajo svojim komitentom, 16. seja (19. 3. 2014);
- Vprašanje v zvezi z reševanjem problematike prevoznikov, ki svoje prevoze izvajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije, 32. redna seja (16. 9. 2015);
- Vprašanja glede prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni, 42. seja (12. 7. 2016);
- Vprašanje glede dvojnih prijav na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, 46. seja (7. 12. 2016).

mag. Darija Kuzmanič Korva

- Pobuda v zvezi z odprtjem posebnih socialnih računov za nakazilo sredstev upravičencem do pravic iz javnih sredstev z blokiranimi oziroma zaprtimi bančnimi računi, 21. seja (17. 9. 2014);

- Vprašanje glede zagotavljanja mreže psihiatrov in storitev psihoterapevtov za delovanje sistema obravnave v skupnosti za osebe s težavami v duševnem zdravju, 22. seja (15. 10. 2014);
- Vprašanje glede zapiranja enote dnevnega centra ŠENT Metlika in zagotavljanja sredstev za izvajanje načrtov obravnave v skupnosti, 22. seja (15. 10. 2014);
- Zahteva za dopolnitev odgovora Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na vprašanji glede zapiranja enote dnevnega centra ŠENT Metlika in zagotavljanja sredstev za izvajanje načrtov obravnave v skupnosti, 24. seja (10. 12. 2014);
- Vprašnji glede problematike sofinanciranja programov stanovanjskih in bivalnih skupin za osebe s težavami v duševnem zdravju, 28. seja (15. 4. 2015);
- Vprašanje glede navodil za spremembo sprejetih kadrovskih načrtov posrednih proračunskih porabnikov, 35. seja (9. 12. 2015).

mag. Darija Kuzmanič Korva in mag. Peter Požun

- Vprašanje glede zaostrovanja pogojev za uveljavljanje pravice do zdraviliškega zdravljenja in sofinanciranje zdravstvenega letovanja otrok 2014, 19. seja (11. 6. 2014);

Rudi Matjašič, mag. posl. ved

- Pobuda v zvezi z upravljanjem z grajskim parkom grada Viltuš, 23. seja (12. 11. 2014);
- Pobuda v zvezi z zagotovitvijo proračunskih sredstev za ureditev državne ceste v Zg. Kungoti, 23. seja (12. 11. 2014);
- Pobuda v zvezi s podporo mirnemu reševanju armensko-azerbajdžanskega spora o Gorskem Karabahu, 24. seja (10. 12. 2014);
- Pobuda v zvezi s problematiko dimnikarske javne službe, 25. seja (21. 1. 2015);
- Pobuda glede varnosti prometa v zvezi s prometno varnostjo in šolami vožnje, 29. seja (13. 5. 2015);
- Vprašanje glede ureditve zakonodaje, ki bi razrešila probleme, povezane z obratovanjem rudnikov in površinskih kopov – kamnolomov, ter dokončne in dolgoročne ureditve stanja glede pridobivanja dovoljenj in rudarskih pravic, 30. seja (10. 6. 2015);
- Pobuda v zvezi s podporo resolucijam Združenih narodov za mirno reševanje armensko-azerbajdžanskega spora o Gorskem Karabahu, 36. seja (20. 1. 2016);
- Pobuda v zvezi s prenosom lastništva dvorca Sv. Janeza na Občino Starše, 42. seja (12. 7. 2016);
- Vprašnji v zvezi s problematiko reševanj zahtevkov in povračil evropskih sredstev iz naslova ukrepa 322 Obnova in razvoj vasi, 42. seja (12. 7. 2016);
- Pobuda v zvezi z izgradnjo mostu čez Dravo v Občini Starše, 42. seja (12. 7. 2016);

- Pobuda v zvezi z osnutkom Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov, ki je v javni obravnavi do 23. januarja 2017, 47. seja (18. 1. 2017);
- Vprašanja glede Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakona o socialno varstvenih prejemkih, 48. seja (7. 2. 2017);
- Pobuda glede obnove dotrajanih prostorov POŠ Marjeta na Dravskem polju, 48. seja (7. 2. 2017);
- Pobuda glede izgradnje doma za starejše v občini Starše, 49. seja (15. 3. 2017);
- Pobudi v zvezi z ureditvijo protipoplavne zaščite na desnem bregu Drave na območju občine Starše, 49. seja (15. 3. 2017);
- Pobuda glede spremembe Pravilnika o dovoljenjih za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti pri delu (Uradni list RS, št. 2/17), 51. seja (17. 5. 2017);
- Pobuda v zvezi s financiranjem občin, 52. seja (14. 6. 2017), naslovljena na Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za finance (skupen odgovor ministrstev, 12. 7. 2017);
- Pobuda v zvezi z novimi prostori za Mariborsko knjižnico, 53. seja (5. 7. 2017);
- Pobuda v zvezi z zaščito vodnega vira Vrbanski plato, 53. seja (5. 7. 2017);
- Vprašanje v zvezi z obveznostmi Mestne občine Maribor iz naslova koncesijske pogodbe s Športnim centrom Pohorje v stečaju, 53. seja (5. 7. 2017).

Miloš Pohole

- Vprašanja glede problematike nelegalno postavljenih objektov za oglaševanje, 51. seja (17. 5. 2017).

Bojana Potočan

- Pobuda v zvezi z večjo vključenostjo različnih javnosti v pripravo zakonodaje, 19. seja (11. 6. 2014).

Janko Požežnik

- Vprašanje glede dodatka za izobraževanje zunaj stalnega prebivališča pri državnih in Zoisovih štipendijah za študente, 3. seja (23.1.2013);
- Vprašanje glede problematike plačil odškodnin na podlagi 72. člena Zakona o denacionalizaciji, 24. seja (10. 12. 2014);
- Vprašanje glede priprave Državnega prostorskega načrta za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini, 24. seja (10. 12. 2014);
- Vprašanje glede problema sprejema uredbe o vodovarstvenem območju za vodna telesa vodonosnikov za območja občin Žalec in Celje in posledično priprava občinskega podrobnega prostorskega načrta Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Levec, 24. seja (10. 12. 2014);

- Vprašanje glede razpisa za sofinanciranje projektov na področju kulturne dediščine, 24. seja (10. 12. 2014);
- Vprašanje in pobuda v zvezi z neodplačno ustanovitvijo služnosti na nepremičninah v lasti Republike Slovenije, 34. redna seja (11. 11. 2015);
- Vprašanje v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalnih voda, 34. redna seja (11. 11. 2015);
- Pobuda za spremembo Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, 41. seja (8. 6. 2016);
- Pobuda v zvezi s črpanjem evropskih sredstev, 42. seja (12. 7. 2016);
- Pobuda in vprašanje za uvrstitev rekonstrukcije državne ceste Polzela–Velenje v državni plan 2017 oziroma 2018, 46. seja (7. 12. 2016).

mag. Peter Požun

- Vprašanje glede širitve programa obravnave otrok in mladostnikov z avtizmom na podlagipodelitve nove koncesije, 4. seja (27. 2. 2013);
- Vprašanje glede uvedbe prehodnega obdobja na področju prostega gibanja delavcev po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo, 6. seja (17. 4. 2013);
- Vprašanje glede koncesij za opravljanje zdravstvene dejavnosti, 6. seja (17.4.2013);
- Vprašanje glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah in zakonske ureditve uporabe posebnih varovalnih ukrepov tudi izven psihiatričnih bolnišnic in socialnovarstvenih zavodov, 10. seja (18. 9. 2013);
- Vprašanja glede izvajanja 18. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-M), 12. seja (13. 11. 2013);
- Vprašanje glede izvajanja 18. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-M), 14. seja (22. 1. 2014);
- Vprašanje glede zaustavitve nenujnih srčnih operacij v Medicor, d. o. o., 17. seja (16. 4. 2014);
- Vprašanje glede zahteve Pošte Slovenije, d.o.o., za namestitev hišnih predalčnikov za uporabnike poštnih storitev v posameznem stanovanju ali poslovnem prostoru ob vhodu v objekte v državni lasti, 21. seja (17. 9. 2014).

mag. Peter Požun in mag. Stevo Ščavničar

- Vprašanje glede soglasja k razrešitvi direktorja Javnega zdravstvenega zavoda Splošne bolnišnice Jesenice, 20. seja (2. 7. 2014).

Jože Slivšek

- Pobuda za spremembo četrtega odstavka 5. člena Pravilnika o šolskem koledarju za osnovne šole, 7. seja (15.5.2013);

- Vprašanja glede t. i. financiranja kot temeljne državne ekonomske usmeritve, s poudarkom na politiki razvoja pokojninskega sistema v Sloveniji, 41. seja (8. 6. 2016).

Dušan Strnad

- Vprašanje glede posredovanja podatkov o namenski rabi zemljišč in določitve zemljišč za gradnjo stavb za potrebe odmere davka na nepremičnine ter glede vračanja morebitno preveč plačanega davka na nepremičnine, 15. seja (26. 2. 2014);
- Vprašanja in pobude glede izvajanja Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, 24. seja (10. 12. 2014);
- Vprašanja v zvezi z zahtevami upravnih enot po urejenem lastništvu kategoriziranih javnih cest oziroma urejene služnostne pravice ob izdajanju gradbenih dovoljenj za posege v prostor, 34. seja (11. 11. 2015);
- Vprašanja glede financiranja občin z izrazitim trendom povečevanja števila prebivalcev, 42. seja (12. 7. 2016);
- Pobuda glede priprave izvedbenih navodil o izvajanju Pravilnika o dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost, 45. seja (9. 11. 2016);
- Vprašanja glede izvajanja Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, 45. seja (9. 11. 2016).

Dušan Strnad in Interesna skupina lokalnih interesov

- Pobuda v zvezi z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12), 19. seja (11. 6. 2014);
- Ponovna pobuda Interesne skupine lokalnih interesov in državnega svetnika Dušana Strnada v zvezi z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12 in 109/12), 21. seja (17. 9. 2014).

mag. Stevo Ščavničar

- Vprašanje v zvezi z načinom sprejemanja Letnega programa športa 2013, 5. seja (20. 3. 2013);
- Pobuda v zvezi z zaščito oskrbe s pitno vodo pred privatizacijo z dopolnitvijo Ustave, 7. seja (15. 5. 2013);
- Vprašanje glede koriščenja EU sredstev, 19. redna seja (11. 6. 2014);
- Vprašanja v zvezi s postopkom za vpis pravice do čiste vode v Ustavo Republike Slovenije, 37. seja (24. 2. 2016);
- Pobuda v zvezi z rekonstrukcijo dela državne ceste Žirovnica–Begunje, 42. seja (12. 7. 2016).

Drago Ščernjavič

- Pobuda glede slabih kreditov v bankah v večinski lasti države, 4. seja (27. 2. 2013);

- Pobuda v zvezi z negospodarnim in zaskrblijuočim delovanjem uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne, 6. seja (17. 4. 2013);
- Zahteva za dopolnitev odgovora Agencije za zavarovalni nadzor na pobudo glede negospodarnega in zaskrblijuočega delovanja uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne, 8. seja (12. 6. 2013);
- Vprašanje Nadzornemu svetu Vzajemne d.v.z. glede negospodarnega in zaskrblijuočega delovanja uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne, 8. seja (12. 6. 2013);
- Vprašanje Policiji in Komisiji za preprečevanje korupcije glede negospodarnega in zaskrblijuočega delovanja Uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne, 8. seja (12. 6. 2013);
- Vprašanje glede kriterijev za ocenjevanje kakovosti bančnih posojil slovenskih bank, 10. seja (18. 9. 2013);
- Vprašanje v zvezi z odgovorom Nadzornega sveta Vzajemne d.v.z. na njegova vprašanja glede negospodarnega in zaskrblijuočega delovanja uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne, 10. seja (18. 9. 2013);
- Vprašanje glede zadolževanja občin, 23. redna seja (12. 11. 2014);
- Vprašanje glede avtorskih pogodb, podjemnih pogodb, s.p., d.o.o., in tržne dejavnosti v javnem sektorju, 27. seja (18. 3. 2015);
- Vprašanja v zvezi z negospodarnim in zaskrblijuočim delovanjem uprave Vzajemne, d. v. z., v škodo njenih zavarovancev, 42. seja (12. 7. 2016);
- Pobuda glede ugotavljanja in ukrepanja zaradi spornih postopkov volilnih opravil za določanje kandidatov za volitve v skupščino zastopnikov članov Vzajemne, d. v. z., 50. seja (12. 4. 2017).

Branimir Štrukelj

- Vprašanje glede napak pri obračunavanju in izplačilu dohodnine, 21. seja (17. 9. 2014);
- Vprašanja glede nedopustne marginalizacije pomena izobraževanja, znanosti in kulture, ki ga Vlada izraža skozi svoje pogajalske predloge na pogajanjih za odpravo anomalij, 52. seja (14. 6. 2017).

Branko Šumenjak

- Vprašanje glede gradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica, 4. seja (27. 2. 2013);
- Vprašanje v zvezi z zmanjševanjem števila zaposlenih v javni upravi in posledično ukinjanjem uradov po občinah, 5. seja (20. 3. 2013);
- Pobuda v zvezi s spremembo zakonodaje na področju zaščite avtorskih pravic, 6. seja (17. 4. 2013), naslovljena na Ministrstvo za kulturo (odgovor 16. 5. 2013);
- Vprašanje glede možnosti za preoblikovanja statusa Radia Prlek v lokalno radijsko postajo posebnega pomena, 6. seja (17. 4. 2013);

- Vprašanje glede izgradnje hitre ceste Ormož – Slovenska Bistrica, 10. seja (18. 9. 2013);
- Vprašanje glede ukrepanja Inšpektorata Republike Slovenije za delo v primeru zaposlitve na črno v Luki Koper d.d., 11. seja (16. 10. 2013);
- Vprašanje glede financiranja športnih klubov, 12. seja (13. 11. 2013);
- Vprašanje glede vzdrževanja opuščениh kmetijskih zemljišč, 13. seja (11. 12. 2013);
- Vprašanje glede izpolnjevanja Ustavnega zakona o spremembi 148. člena Ustave Republike Slovenije, 14. seja (22. 1. 2014);
- Vprašanje glede izračuna komunalnega prispevka za novozgrajeno komunalno infrastrukturo, sofinancirano z evropskimi sredstvi, 19. seja (11. 6. 2014);
- Vprašanje glede ponovne pridelave sladkorne pese in proizvodnje sladkorja v Sloveniji, 21. seja (17. 9. 2014);
- Vprašanje glede gradnje hitre ceste Ormož–Slovenska Bistrica, 25. seja (21. 1. 2015);
- Vprašanje glede sej občinskih svetov in začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, 27. seja (18. 3. 2015);
- Pobuda glede izvajanja slovenske himne pred plenarnimi zasedanji v parlamentu, 27. seja (18. 3. 2015);
- Vprašnji v zvezi s problematiko izgradnje hitre ceste Hajdina–Ormož, 35. seja (9. 12. 2015);
- Pobuda v zvezi z reševanjem finančnih obveznosti Doma starejših občanov v Gornji Radgoni, 55. seja (11. 10. 2017).

Matjaž Švagan

- Pobuda v zvezi s spremembami Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, 6. seja (17. 4. 2013);
- Vprašanje glede reorganizacije službe nujne medicinske pomoči v Zagorju ob Savi; 25. seja (21. 1. 2015);
- Vprašanje v zvezi z umeščanjem hidroelektrarn na srednji Savi, 32. seja (16. 9. 2015);
- Vprašanje glede systemske in enotne ureditve financiranja storitev zdravstvene nege v varstveno-delovnih centrih, 43. seja (14. 9. 2016).

Jernej Verbič

- Vprašanje v zvezi s prehodom meje po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo, 5. seja (20. 3. 2013);
- Vprašanje glede nadzora nad delovanjem bank v povezavi z rezervacijo sredstev iz naslova prejemka denarne socialne pomoči in ustreznega sankcioniranja kršitev, 8. seja (12. 6. 2013);

- Pobuda za dopolnitev Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, 26. seja (25. 2. 2015);
- Vprašanje glede zakonske ureditve položaja prostovoljnih gasilskih društev in malih davčnih zavezancev, 43. seja (14. 9. 2016);
- Vprašanje glede plačila dohodnine za parkirnino, 54. seja (13. 9. 2017).

Peter Vrisk

- Vprašanje glede višine izdatkov za promocijo družb v večinski državni lasti, 19. seja (11. 6. 2014).

Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev

- Vprašanje glede promocije Slovenije, 6. seja (17. 4. 2013);
- Pobuda v zvezi s podporo pobudi Čebelarske zveze Slovenije, da Organizacija združenih narodov razglasi 20. maj za Svetovni dan čebel, 26. seja (25. 2. 2015).

Interesna skupina lokalnih interesov

- Pobuda glede projektov oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja odpadne vode, 10. seja (18. 9. 2013);
- Pobuda glede sodelovanja Vlade RS z združenji občin, 12. seja (13. 11. 2013);
- Vprašanje glede izplačila odškodnin za škodo, ki jo povzročajo zavarovane prostoživeče živalske vrste; 28. seja (15. 4. 2015);
- Pobuda glede financiranja občin po 1. 7. 2015, 30. redna seja (10. 6. 2015);
- Vprašanje v zvezi z vabljenjem državnih svetnikov na srečanje v okviru vladnega regijskega obiska primorsko-notranjske regije, 32. seja (16. 9. 2015);
- Vprašanje v zvezi z zmanjševanjem stroškov na področju lokalne samouprave, 40. seja (11. 5. 2016).

Komisija za državno ureditev

- Vprašanje glede uresničevanja določb Zakona o Javni rabi slovenščine (ZJRS), 10. seja (18. 9. 2013).

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

- Pobuda glede razrešitve vprašanja prikritega oderuštva bank, 34. seja (11. 11. 2015).

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

- Pobuda za dopolnitev Zakona o avtorski in sorodnih pravicah s členom o svobodi panoram in za spremembo 44. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine, 37. seja (24. 2. 2016);

- Pobuda za spremembo 20. člena pravilnika o Napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive, 37. seja (24. 2. 2016);
- Pobuda v zvezi s problematiko statusa Znanstveno-raziskovalnega središča Univerze na Primorskem, 45. seja (9. 11. 2016).

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

- Pobuda in vprašanja glede priprave poročila o črpanju evropskih kohezijskih sredstvih, 16. seja (19. 3. 2014);
- Pobuda za ureditev problematike regresnih zahtevkov, 38. seja (16. 3. 2016);
- Vprašani v zvezi z delovanjem Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško, 47. seja (18. 1. 2017);
- Vprašanje v zvezi z delovanjem Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško in potekom dela meddržavne komisije, 51. seja (17. 5. 2017);
- Pobuda v zvezi z dolgotrajnimi denacionalizacijskimi postopki, 53. seja (5. 7. 2017);
- Pobuda v zvezi z razkrivanjem lastniških verig kapitalskih družb in z dostopnostjo podatkov javnosti o dejanskih lastnikih, 54. seja (13. 9. 2017).

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

- Vprašanje glede evidence nepremičnega premoženja v lasti Republike Slovenije 15. seja (26. 2. 2014);
- Vprašanja v zvezi z (ekološko) pridelavo hrane na degradiranih območjih in določanjem vplivnega območja tovarne, 20. seja (2. 7. 2014);
- Pobuda v zvezi z reševanjem problematike malega panjskega hrošča, 26. seja (25. 2. 2015);
- Pobuda v zvezi z novo ureditvijo upravljanja in gospodarjenja z gozdovi v lasti RS, 32. seja (16. 9. 2015).

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

- Pobuda v zvezi s programom javnih del v letu 2015; 25. seja (21. 1. 2015);
- Pobuda v zvezi z zagotovitvijo proračunskih sredstev za izvajanje začasnih ukrepov razvojne podpore na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, 28. seja (15. 4. 2015);
- Pobude v zvezi z urejanjem mrliško-pregledne službe, 39. seja (13. 4. 2016);
- Pobuda glede vzpostavitve enotne številke na nivoju države za potrebe pridobivanja informacij o kontaktnih podatkih pristojnih inšpekcijskih služb, 44. seja (12. 10. 2016);
- Pobude v zvezi s severnim krakom 3. razvojne osi, 48. seja (7. 2. 2017).

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov

- Pobude glede problematike postavljanja objektov za oglaševanje ob cestah, 55. seja (11. 10. 2017);
- Pobude in vprašanja glede izvajanja Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) v lokalnih skupnostih, 55. seja (11. 10. 2017).

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

- Pobuda v zvezi s prostotrgovinskimi sporazumi, 26. seja (25. 2. 2015).

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

- Vprašanje glede urejanja problematike neizplačanih plač delavcem za opravljeno delo v primerih, ko nad delodajalcem zaradi različnih razlogov nista uvedena ne stečajni postopek ne postopek prisilne poravnave oz. delodajalec ni izbrisan iz sodnega registra, 16. seja (19. 3. 2014);
- Pobuda v zvezi z opomini in kaznimi Evropske komisije zaradi nepravočasnega prenosa evropskega pravnega reda v nacionalno zakonodajo, 17. seja (16. 4. 2014);
- Vprašanja glede zagotovitve ustreznih pogojev za kakovostno delovanje in izvajanje zakonsko določenih nalog zagovornika načela enakosti, 50. seja (12. 4. 2017).

Mandatno-imunitetna komisija

- Pobuda za dopolnitev Odloka o Svetu za nacionalno varnost, 38. seja (16. 3. 2016);
- Pobuda glede dopolnitve Sklepa o določitvi protokolarnih pravil, 54. seja (13. 9. 2017).

2. POROČILO O DELU INTERESNIH SKUPIN

2.1. INTERESNA SKUPINA DELOJEMALCEV

Sestava interesne skupine in število sej

Interesna skupina je delovala v sestavi:
mag. Dušan Semolič (vodja) in člani: Oskar Komac, Drago Ščernjavič, Branimir Štrukelj.
Sekretarka interesne skupine: Mateja Faletič.

Interesna skupina je V. mandatnem obdobju zasedala na devetdesetih (90) sejah.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

12. 12. 2012 je bila 1. seja interesne skupine novega mandata, na kateri je bil (začasno) kot vodja določen mag. Dušan Semolič, kot predstavnik interesne skupine v Mandatno imunitetni komisiji je bil določen član Drago Ščernjavič, kot predstavnik v volilnem odboru za izvedbo tajnih volitev

predsednika in podpredsednika Državnega sveta pa je bil predlagan član Oskar Komac. Interesna skupina delojemalcev je predlagala tudi, da se imenovanje sekretarja Državnega sveta opravi s tajnim glasovanjem. Interesna skupina je soglašala tudi s predlogom dnevnega reda 1. seje Državnega sveta in sedežnim redom državnih svetnikov na sejah Državnega sveta.

Na 4. seji 27. 2. 2013 so člani interesne skupine obravnavali Predlog razširitve parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu. Član interesne skupine Drago Ščernjavič je ob tem predlagal, da Državni svet na posvet na to temo povabi ameriškega ekonomista Jamesa S. Henryja, o katerem je bil v reviji Manager članek z naslovom *Offshore industrija nima mesta v svetovni ekonomiji*, kjer je Slovenijo po begu kapitala v davčne oaze postavil na 33. mesto, in v katerem trdi, da se je iz Slovenije v davčne oaze prelilo 53 milijard dolarjev. / *Posvet, ki se ga je udeležil ameriški ekonomist James S. Henry, je bil 14. 3. 2014, imel pa je naslov Kako vrniti denar, ki je bil iz Slovenije odnesel v tujino. Član interesne skupine delojemalci Drago Ščernjavič je 13. 11. 2017 na predsednika Državnega sveta naslovil Pobudo za sprejem predloga zakona o vračilu denarnih sredstev v Republiko Slovenijo iz posameznih davčnih oaz, ki je deloma nastal tudi na osnovi zaključkov omenjenega posveta.*

9. 4. 2013 so na 7. seji člani Interesne skupine delojemalcev pred 5. sejo Komisije DS za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide obravnavali Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2A) – skrajšani postopek. Po razpravi so sprejeli stališče, v katerem ugotavljajo, da je 2012 sprejeti Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) ostro posegel v položaj brezposelnih oseb. Pred sprejetjem zakona je namreč mesečni prispevek za pokojninsko zavarovanje znašal 57 evrov, po sprejetju zakona pa 190 evrov. Po njihovem je šlo za nenormalno povečanje mesečne premije ravno za tisto družbeno skupino, ki je najbolj ranljiva, zajela pa je približno 23.000 ljudi. Okoli 7.000 se jih je takoj odpovedalo plačilu mesečne premije oz. odstopilo od zavarovanja. Člani Interesne skupine delojemalcev so ob tem opozorili na to, da zavarovanci, ki so se na novo pokojninsko zavarovali, te pravice ne bodo mogli uveljavljati za nazaj. Interesna skupina delojemalcev je tudi opozorila, da se položaj dolgotrajno brezposelnih tudi v naslednjih letih ne bo izboljšal, zato bo lestvica višanja premije v naslednjih letih to skupino ponovno prizadela.

17. 5. 2013 so se člani Interesne skupine srečali na pogovoru, na katerem je beseda tekla o Sklepu o pogojih za izplačevanje plačil za opravljanje funkcije podpredsednika in člana DS. Po pogovoru so podali izjavo, v kateri so želeli predstaviti nekaj pojasnil, nanašala pa so se na njihovo glasovanje na seji Državnega sveta, kjer so v celoti glasovali proti Sklepu o pogojih za izplačevanje plačil za opravljanje funkcije podpredsednika in člana Državnega sveta Republike Slovenije. Interesna skupina delojemalcev je menila, da je izplačilo pavšalnega zneska državnim svetnikom glede na situacijo v državi neprimerno, saj so se takrat v javnem sektorju plače zniževale, prav tako tudi socialni transferji in nadomestila za brezposelne.

24. seja je bila 26. 2. 2014. Naj njej so člani največ pozornosti posvetili Predlogu zakona o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) - druga obravnava, EPA 1640-VI. Uvodoma je spregovoril vodja interesne skupine mag. Semolič. Opozoril je, da predlog zakona vsebuje tudi nekaj sindikalnih predlogov. Mag. Semolič je poudaril, da so se sindikati zelo zavzemali za zaščito delovnih mest. Posebej je izpostavil sestavo nadzornega sveta, kjer naj bi dva predstavnika imeli tudi delavci. Kot je dejal, je bil edini namen tega zakona boljše upravljanje z državnim premoženjem, takšen, kot je zapisan zdaj, pa po njegovem odpira vrsto tudi drugih vprašanj. Član interesne skupine Branimir Štrukelj je poudaril, da je predlog o dveh predstavnikih delavcev v nadzornem svetu SDH zelo všečen, vendar gre po njegovem za popolnoma neizdelano idejo. Član interesne skupine Drago Ščernjavič je poudaril, da bi morali imeti pri določitvi plač zelo jasne kriterije, pri katerih se ne bi smelo popuščati, stimulacija pa bi bila možna samo v primeru pozitivnih rezultatov. Član interesne skupine Oskar Komac pa je dejal, da se hipotetično pogovarjajo o nečem, česar v zakonu (še) ni. Ob koncu razprave je vodja interesne skupine mag.

Semolič poudaril, da bodo v razpravi na seji Državnega sveta svojo ost osredotočili na okrepitev vloge Ekonomsko-socialnega strokovnega odbora. Ob tem je izpostavil, da so zadnji, ki bi nastopili proti dvema predstavnikoma delavcev v nadzornem svetu, vendar je treba opozoriti na nedorečenost predloga.

9. 12. 2014 je bila 36. seja interesne skupine, na kateri so člani med drugim veliko svoje pozornosti namenili točki Pobuda državnega svetnika Draga Ščernjaviča za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih, ki je član interesne skupine in je uvodoma tudi spregovoril. Poudaril je, da je v sferi določanja cen zdravil vse sprivatizirano in da nihče ne ve, kako se zdravilom določajo cene. Med drugim je ugotovil, da se pri tem uporablja pravilnik iz leta 1989. Ob obravnavi te tematike se poraja vrsta vprašanj, ki zaenkrat ostajajo brez odgovorov. Poudaril je, da nad to tematiko ni nobenega pregleda, ni analiz primerjav z ostalimi evropskimi državami, predvsem pa ni celovitega pristopa pri določanju cen zdravil. Ob koncu razprave je vodja interesne skupine mag. Semolič opozoril, naj predlagatelj Ščernjavič do seje DS razmisli o treh možnostih (podpora DS, odstop predloga zakona DZ ali odlog do 30. 4. 2015), ki jih ima na razpolago glede predloga zakona in, ne glede na to, za katero se bo odločil, ga bo Interesna skupina delojemalcev pri tem tudi podprla.

30. junija 2015 so člani interesne skupine na svoji 46. seji veliko pozornosti namenili Predlogu Odloka o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (OdSUKND), EPA 520-VII in po širši razpravi sprejeli amandma, v katerem so predlagali, da se v predlog odloka uvrsti tudi družba Cinkarna Celje, d. d. Svoj predlog so utemeljili s tem, da je lastništvo družbe, ki je podjetje s 140-letno tradicijo in zaposluje okoli 1000 ljudi, razpršeno, in je tako privatno kot državno. Menili so, da bi za nadaljnji razvoj Cinkarna potrebovala strateškega lastnika, ki bi prinesel dodatno znanje in pomagal razviti proizvodnjo ter nadgradil standard vpliva proizvodnje na okolje. Poudarili so, da bi bila z vidika uravnovešenosti interesov lokalne skupnosti in drugih deležnikov ciljna lastniška struktura taka, da bi bila v lastniški sestavi družbe kot manjšinska delničarja zastopana Republika Slovenija, in sicer prek obstoječega največjega posrednega državnega lastnika, ter novi strateški partner. / *Amandma na seji Državnega sveta ni bil izglasovan.*

25. 5. 2016 se je interesna skupina sestala na 63. seji, na kateri so govorili o Predlogu odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica. Uvodoma je spregovoril vodja interesne skupine mag. Dušan Semolič, ki je poudaril, da je interesna skupina o tem že razpravljala in podprla predlog zakona. Sindikat si je namreč že dolgo prizadeval, da bi odpravili obstoječe težave v Lipici, saj je po njegovem mnenju dvojnost podjetij tam ovirala razvoj. Predlagal je, da člani interesne skupine podprejo zakon in se zavzamejo proti zahtevi za veto. Ob koncu krajše razprave so sprejeli stališče, da je interesna skupina obravnavala predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica, ki ga *ni* podprla.

20. 12. 2016 so se delojemalci sestali na 74. seji, na kateri so razpravljali o Predlogu za odločilni veto na Zakon o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji. Uvodoma je spregovoril vodja interesne skupine mag. Semolič, ki je poudaril, da delodajalci v predlogu za veto ponavljajo že znane argumente kot so, da je bila procedura sprejema zakona izjemno kratka, da imamo edini v EU tak praznik, da ni izračunov in analiz, koliko manj prihodkov bo na ta račun, da gre za praznik brez tradicije itd. Ob koncu razprave so člani interesne skupine sprejeli stališče, da so obravnavali Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji in ga *ne* podpirajo.

Na 83. seji interesne skupine 31. 5. 2017 so člani interesne skupine oblikovali besedilo Predloga za odločilni veto na Zakon o športu (ZŠpo-1). Kot so poudarili, so kot interesna skupina že ob obravnavi predloga zakona na seji Državnega sveta opozorili, da člani glede delovnih razmerij športnikov v predlogu niso dobri. Državni sekretar pristojnega ministrstva je sicer takrat obljubil, da

se bo to uredilo, a se ni. Problematična sta predvsem dva člena, in sicer 59. člen in drugi odstavek 34. člena, ki sta dva temeljna razloga za predlog veta na zakon. Ob tem je član interesne skupine Štrukelj opozoril tudi na to, da so se med delovno-pravno zakonodajo, ki jo opredeljuje zakon, znašli tudi tisti, ki se ukvarjajo z otroki s posebnimi potrebami in da bi bilo treba v zahtevi za veto še posebej opozoriti tudi na to.

Na 84. seji interesne skupine, ki je bila 6. 6. 2017, so se člani interesne skupine sestali zato, da so se seznanili tudi z mnenjem predstavnika Sindikata športnikov Slovenije v zvezi s svojim Predlogom odločilnega veta na Zakon o športu, katerega besedilo so določili na prejšnji seji. Uvodoma je spregovoril vodja interesne skupine mag. Semolič, ki je na kratko predstavil vsebino zahteve za veto na Zakon o športu, nato pa predal besedo predstavniku Sindikata športnikov Slovenije Dejanu Stefanoviču. Ta je nato podrobno predstavil tiste člene v Zakonu o športu, ki so po mnenju sindikata problematični, celo neustavni. Govoril je o 34., 59. in 60. členu. Poleg tega je poudaril, da se povsod po svetu delovno-pravna razmerja športnikov urejajo s kolektivno pogodbo, le Slovenija je pri tem svojevrsten unikum. Član interesne skupine Štrukelj je izpostavil tudi 6. in 46. člen, v katerih je govora o učiteljih športne vzgoje za otroke s posebnimi potrebami, s katerima se nedvoumno kršijo človekove pravice. Ob tem je vodja interesne skupine mag. Semolič poudaril, da Zakon o športu enači nekaj, kar se ne sme enačiti. Učitelji športne vzgoje za otroke s posebnimi potrebami so učitelji v rednem delovnem razmerju in se v ničemer ne razlikujejo od ostalih učiteljev. Ob koncu razprave so si bili tako člani interesne skupine kot predstavniki Sindikata športnikov Slovenije edini, da so bili avtorji zakona premalo pazljivi, saj je zakon diskriminatoren in nedomišljen. Glede na to, da zakon začne veljati šele s 1. 1. 2018, so menili, da je do takrat še dovolj časa, da se nedomišljenosti odpravi in oblikuje nediskriminatoren zakon. / *Državni svetniki so o Predlogu odločilnega veta na Zakon o športu odločali na 30. izredni seji 6. 6. 2017 in ga niso izglasovali.*

Na 85. seji interesne skupine 14. 6. 2017 je član interesne skupine Branimir Štrukelj ostale člane seznanil z vprašanji, ki jih namerava nasloviti Vladi, in se nanašajo, po njegovem, na nedopustno marginalizacijo pomena izobraževanja, znanosti in kulture, ki jo Vlada, kot je poudaril, izraža skozi svoje pogajalske predloge na pogajanjih za odpravo plačnih anomalij.

Na 90. seji 11. 10. 2017 so člani interesne skupine posebno pozornost namenili Pobudi za sprejem Predloga zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu. Pobudo je predstavil član interesne skupine Drago Ščernjavič, ki je tudi njen predlagatelj. Po koncu predstavitve je interesna skupina sprejela stališče, da se je seznanila s pobudo in da jo podpira.

2.2. INTERESNA SKUPINA DELODAJALCEV

Sestava interesne skupine in število sej

Interesna skupina je delovala v sestavi:

Milan Lukič (vodja) in člani: Igor Antauer, mag. Stojan Binder, mag. Marija Lah.

Sekretar interesne skupine: Miro Podlipec.

Interesna skupina je V. mandatnem obdobju zasedala na sedeminšestdesetih (67) sejah, od tega štiriinpetdeset (54) rednih in trinajstih (13) izrednih.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Interesna skupina je ob obravnavi Letnega poročila Banke Slovenije za leto 2012 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2010 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila in

Finančnega načrta Banke Slovenije za leto 2013 k predlogu mnenja Državnega sveta predlagala amandma, da se predlog mnenja dopolni z naslednjim besedilom:

»in meni, da so bili ukrepi nezadostni in v veliki meri tudi neustrezni. Državni svet pričakuje od Banke Slovenije predvsem večjo učinkovitost pri opravljanju nadzora nad bankami in hranilnicami, ter pri oblikovanju, uveljavljanju in nadzoru sistema pravil za njihovo varno poslovanje, pri čemer meni, da sistem za preverjanje odgovornosti, predvsem pri podeljevanju slabih kreditov v številnih primerih ni deloval, zaradi česar mora Banka Slovenije prevzeti svoj del odgovornosti.«

V okviru obravnave poročila je članica interesne skupine mag. Marija Lah podvomila v ustreznost presoje in pravočasno reakcijo Banke Slovenije v primeru odvzema dovoljenja za opravljanje plačilnega prometa za Diners Club.

Glede na predlagane rešitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih se je interesna skupina zavzela za takšno ureditev področja gozdarstva, ki bo z ustreznimi ukrepi v največji meri preprečevala dajanje na trg nezakonito posekan les. Nezakonite sečnje so posledica povsem hotene odločitve posameznikov, zato so po mnenju interesne skupine v predlogu zakona predlagane globe za prevoz lesa brez dokazanega izvora povsem primerne.

Interesna skupina je ob obravnavi Letnega poročila Komisije za preprečevanje korupcije izrazila podporo prizadevanjem Komisije za preprečevanje korupcije pri reševanju problemov, ki se pojavljajo v praksi in pri potrebnih spremembah zakonodaje z njenega področja, opozorila pa je na nelogičnost, da se v postopkih komisije uporablja zakon, ki onemogoča, da se zoper odločbe komisije dopusti možnost ugovora, ampak je edina možnost sprožitve upravnega spora. V zvezi s tem se interesni skupini zastavlja vprašanje, kakšna je v tem primeru praksa v ostalih članicah EU, pri čemer se zavzema za to, da se pozitivna praksa preveri in uvede tudi v Sloveniji.

Interesna skupina je ob podpori Predloga Rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013 izrazila mnenje, da pri predlaganih ukrepih za oživljanje gospodarstva vlada predvsem ne bi smela ponavljati napak iz preteklosti, ko se je pomoč namesto v razvojne programe delila brez ustreznih kriterijev nepropulzivnim panogam in podjetjem brez razvojnih programov.

Ob podpori Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2014, Predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2015 in Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 je interesna skupina izrazila tudi mnenje, da je neodgovorno v proračunih predvideti vir, ki nima realnega pokritja z zakonom, ki naj bi zagotavljal proračunske prihodke. Interesna skupina zato podpira predloga proračunov predvsem zato, ker potrebujemo stabilno politično okolje, v nadaljnjih postopkih pa ne bo podpirala dodatnega obremenjevanja gospodarstva.

Interesna skupina je ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju k predlogu mnenja Državnega sveta predlagala amandma, da naj Državni svet predloga zakona ne podpre, saj je menila, da se sistemske napake zdravstvenega sistema skušajo v največji meri urediti z višanjem prispevkov, doseči pa je potrebno, da se zviša njegova produktivnost, uredi neracionalna organiziranost in zagotovi hitrejša odzivnost.

Interesna skupina je obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, ki ga je vložila skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Dušan Strnad) in ga ni podprla.

Interesna skupina v obrazložitvi predloga za odločilni veto ni zaznala elementov, ki bi kakorkoli utemeljevali razloge, zaradi katerih bi se interesna skupina opredelila proti zakonu o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.

Interesna skupina je podprla pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za presojo ocene ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine. Interesna skupina meni, da v obrazložitvi predloga za sprejem zahteve za oceno ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine v podpoglavju K »Neskladnost 4. člena Zakona o davku na nepremičnine z določbami 2., 41., 42., 50. in 51. člena Ustave v zvezi s 7. členom Ustave« ni elementov za podporo razlikovanja med objekti za javno rabo in sakralnimi objekti ter kulturnimi spomeniki.

Interesna skupina je ob obravnavi pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča za sprejem zahteve za začetek postopka za presojo ocene ustavnosti Odloka o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 39/14) sprejela naslednji sklep: Interesna skupina ne podpira pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča za sprejem zahteve.

Interesna skupina se sicer strinja s sporočilno vsebino predloga zahteve da bi bilo mogoče izbrati primernejši termin za predčasne volitve, vendar pa so po mnenju interesne skupine vsi postopki v zvezi z razpisom volitev v skladu z Ustavo Republike Slovenije.

Interesna skupina je predlagala odločilni veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A), pri čemer ugotavlja, da vsebina Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači ni bila obravnavana v skladu z načeli in praksami socialnega dialoga, v skladu z mednarodnopravnimi dokumenti ter predstavlja kršitev Socialnega sporazuma 2015–2016, poleg tega pa bi imel sprejem zakona izrazito negativne učinke oziroma posledice za gospodarstvo in proračun.

Enostranska sprememba minimalne plače grobo krši načela in prakse socialnega dialoga, krši sklenjeni Socialni sporazum 2015–2016 v več delih ter krši določbe konvencije št. 131 Mednarodne organizacije dela (ILO), ki jo je ratificirala Republika Slovenija, bistveno pa posega tudi v obstoječa delovnopravna razmerja.

Z vidika pravičnosti se ne odpravljajo anomalije, ampak se obstoječe nekonsistentnosti še nadgrajuje z novimi sistemskimi anomalijami in bistvenimi povečanju obremenitev, ki se nanašajo na znaten segment delavcev, ki zdaj prejema minimalno plačo. Spremembe zakona namreč institucionalizirajo uravnilovko, ki temelji na enaki vrednosti dela za različno zahtevna dela (izobrazbeni kriterij), in rušijo razmerja v sistemu plač.

Sprememba koncepta minimalne plače posega tudi v obravnavo prejemkov z vidika davčne obravnave. Ker so dodatne splošne olajšave vezane na fiksni mesečni oziroma letni dohodek, bodo morali posledično delavci, ki imajo zdaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz minimalne plače, plačevati precej več dohodnine kot do zdaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno.

Sprememba minimalne plače v najmanj treh delih krši vsebino dogovora socialnega sporazuma. Temeljne institute delovnopravne zakonodaje se spreminja enostransko, brez možnosti posvetovanja, kaj šele s soglasjem socialnih partnerjev. Prav tako se vprašanje višine plač in načina obračuna plač prenaša z ravni kolektivnih pogodb na zakonsko raven. Stabilno pravno okolje je temelj za delodajalce na območju Republike Slovenije, še toliko bolj pa za potencialne vlagatelje. Že s samo enostransko spremembo koncepta minimalne plače se bistveno posega v stabilnost pravnega okolja, dvome v stabilnost pravnega okolja pa dodatno povzroča dejstvo, da imajo takšni enostranski arbitrarni posegi polno podporo Vlade Republike Slovenije in vseh

parlamentarnih strank. Sporočilo potencialnim vlagateljem je vsekakor izjemno negativno, enako pa velja tudi za mednarodne posojilodajalce.

Z enostransko spremembo opredelitve minimalne plače tako sindikati kot predstavniki Vlade Republike Slovenije kršijo podpisano Konvencijo št. 131 o minimalnih osebnih dohodkih ILO, ki jasno opredeljuje vlogo obeh socialnih partnerjev v procesu določanja, spreminjanja in usklajevanja minimalne plače. V skladu s konvencijo se mora ta določati, spreminjati in usklajevati po opravljenem predhodnem posvetovanju z reprezentativnimi socialnimi partnerji. Glede na način vložitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači je bila reprezentativnim predstavnikom delodajalcev prvič v zgodovini obstoja samostojne države odvzeta možnost usklajevanja in pogajanja o osnutku predpisa s področja dela oziroma socialne varnosti.

Na podlagi uveljavitve sprememb zakona se bodo iz zneska minimalne plače izključili dodatki za posebne pogoje dela, in sicer za nočno, nedeljsko in praznično delo. Slednje pomeni, da se bodo pri obračunu plače navedeni dodatki, poleg dela plače iz naslova nadur, prištevali na znesek minimalne plače. Zaradi tako izločenih dodatkov iz minimalne plače se bo strošek delodajalca zaradi dodatnih doplačil do minimalne plače povečal.

Do spremembe v višinah plač sicer ne bo prišlo v tistih primerih, ko delavci ne delajo ponoči, v nedeljo oziroma na dan praznika ter v primerih, ko je seštevek tistih sestavin plače, ki bodo po novem sistemu ostale vključene v minimalno plačo (osnovna plača, dodatek za delovno dobo, delovna uspešnost ipd.) najmanj enak znesku minimalne plače. V ostalih primerih se bodo plače povečale, pri čemer bodo povečanja odvisna od posameznih sestavin plače oziroma pogojev, v katerih delavci delajo.

Bruto plače, ki bodo zaradi izločenih dodatkov višje, kot bi bile sicer, bodo »porušile« razmerja med ostalimi plačami. Tako bodo lahko delavci na nekoliko bolj zahtevnih delovnih mestih za polni delovni čas prejeli celo nižjo plačo kot delavci, ki se jim bodo dodatki izločili iz minimalne plače. Torej gre za novo obliko »uravnilovke«.

Delodajalce bodo bremenili tudi dodatni stroški zaradi tehnične izvedbe obračuna plač (dopolnitev računalniških programov, izobraževanja), zaradi povečanih stroškov dela pa bo pri delodajalcih praviloma sledila preučitev stroškovne učinkovitosti posameznih delovnih mest in celo dejavnosti, za katere je delodajalec registriran, kar ima praviloma za posledico zmanjšanje števila zaposlenih.

Opozoriti velja, da že ob obstoječi opredelitvi minimalne plače javni sektor v okviru javnih razpisov izbira izvajalce, ki s ponujeno ceno storitve ne morejo kriti niti stroškov minimalne plače, s čemer država neposredno spodbuja kršitve zakonskih določb o prejemkih. V skladu s povedanim je pričakovati, da se bodo zaradi spremembe minimalne plače, ob dosedanjih praksah pri javnih razpisih, tovrstne kršitve še stopnjevale, kar bo imelo za posledico nadaljnje zmanjšanje zaupanja v državo in pravičnost.

Ker so dodatne splošne olajšave vezane na nek fiksni mesečni oziroma letni dohodek, bodo morali delavci, ki imajo zdaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz nje, plačevati precej več dohodnine kot do zdaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno.

Navedbe Vlade Republike Slovenije o poteku razprav o spremembi minimalne plače, ki naj bi potekale že dve leti, pri čemer pa soglasje ni bilo doseženo, so neresnične in zavajajoče. Posvetovanj nikoli ni bilo, prav tako pa tudi zadevni predlog za spremembo minimalne plače, ne le v zadnjih dveh letih, temveč tudi kadarkoli prej, ni bil obravnavan na nobeni seji Ekonomsko-socialnega sveta.

Interesna skupina je k predlogu mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgovini (ZT-1A) – druga obravnava predlagala amandma, da se predlog mnenja Državnega sveta spremeni tako, da se glasi: »Državni svet dopolnjeni predlog zakona podpira.«

V skladu s tem je interesna skupina predlagala, da se besedilo mnenja Državnega sveta glasi: Vlada se je s ciljem zmanjšanja števila regulacij lotila projekta prenove reguliranih poklicev ter s predlaganimi spremembami zakona sledila pobudam za deregulacijo izobrazbenih pogojev v trgovinski dejavnosti. Predlog zakona tako odpravlja izobrazbene pogoje za opravljanje del prodajalca in trgovskega poslovodje, kar naj bi po mnenju Vlade pomenilo dodatno spodbudo za nadaljnji razvoj podjetništva in konkurenčnosti, pripomoglo pa naj bi tudi k odpravljanju administrativnih ovir, k izboljšanju poslovnega okolja ter k izenačitvi pogojev za opravljanje te dejavnosti v EU.

Interesna skupina je sprejela stališče k Pobudi za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o dopolnitvi Ustave Republike Slovenije glede omejitve pasivne volilne pravice in pobudi za nadaljevanje zakonodajnega postopka, ki se nanaša na spremembo zakonodaje v zvezi s prenehanjem mandata pravnomočno obsojenim funkcionarjem in pobude ne podpira, saj je mnenja, da je sedanja ureditev ustrezna.

Interesna skupina je predlagala odločilni veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2R), EPA 1441-VII. Interesna skupina poudarja, da so si ključni predstavniki gospodarstva v zvezi z davčnimi spremembami več mesecev prizadevali z argumenti prepričati Vlado, da naj bo davčna reforma odločna, razvojna in pravična. Vendar Vlada njihovih argumentov ni upoštevala. Pri tem se je sklicevala na javno-finančno konsolidacijo, zaradi katere menda ni mogoče storiti nič več.

Vendar so dejstva drugačna:

- država pobere kar 1,3 milijarde EUR več davčnih prilivov kot leta 2013,
- javnim uslužbencem po izjavah ministra Borisa Koprivnikarja v povprečju deli po tisoč EUR bruto višje plače na leto,
- zaposlenim v gospodarstvu z davčnimi spremembami ponuja malo (v povprečju letos dobijo 24 EUR, prihodnje leto okoli 150 EUR bruto na leto), podjetja pa celo dodatno obremenjuje in jim tudi z davčnim prestrukturiranjem po nepotrebnem z višjimi davki jemlje še več razvojnega potenciala.

To je v izrazitem nasprotju tudi z interesi lokalnih skupnosti in večine prebivalcev. Prvič zato, ker z dodatno obremenitvijo jemljejo razvojni potencial tako lokalnim podjetnikom kot podjetjem, s tem pa zmanjšujejo možnosti za nova delovna mesta. Še bolj pa zato, ker s takšno neuravnoteženo delitvijo učinkov gospodarske rasti med javnimi uslužbenci in ostalimi prebivalci znižujejo kupno moč večine.

Če bi vlada pripravila odločno davčno reformo, s katero bi zaposleni v gospodarstvu dobili več, javni uslužbenci pa prek dogovora s sindikati nekoliko manj – kar bi bilo pošteno - bi bil učinek na rast BDP večji zaradi razpršenega efekta na neto plače. Višjih plač bi bila deležna v večjem obsegu večina prebivalstva. Zato je tudi v interesu lokalnih skupnosti, da zaščitijo interese svoje volilne baze. Po Sloveniji v gospodarstvu dela 630.000 ljudi!

Del plače za poslovno uspešnost se ne bo štel v davčno osnovo, vendar je višina omejena na 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, celotna izvedba pa je poleg tega administrativno zahtevna. S to ureditvijo zadovoljujemo preozek krog gospodarskih subjektov. Pravica do izplačila dela plače izplačana enkrat v letu vsem upravičencem hkrati lahko povzroča težave z likvidnostjo, zaradi česar se številni subjekti za to ne bodo odločali. V dejavnostih, ki

dosegajo visoko dodano vrednost in tudi zaposlujejo ljudi z nadpovprečnimi plačami pa omejitev na 70 % povprečne plače pomeni, da cilj ne bo dosežen, saj bodo zaposleni deležni ugodnosti na manj kot polovico svoje mesečne plače. Maksimalni znesek bi moral biti višji, da bi bili lahko zaposleni, ki ustvarjajo največ dodane vrednosti, pravično nagrajeni. Ministrstvo za finance je ocenilo, da je potencialni izpad iz dohodnine zaradi tega ukrepa 45 mio EUR, če bi skupni znesek za poslovno uspešnost znašal 160 mio EUR. Po naši oceni je znesek za tretjino previsok, potencialni izpad za državni proračun pa je bližje 30 mio EUR.

Interesna skupina je predlagala odločilni veto na Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2N), EPA 1442-VII. Novela zakona je po mnenju interesne skupine v celoti neutemeljena in gospodarstvu ne prinaša razbremenitve, kot je bilo obljubljeni, temveč celo obratno – novela pomeni še dodatno obremenitev gospodarstva. Gospodarstvo je na podlagi obljub o razbremenitvi stroška delovnega razmerja pred nekaj leti pristalo na širjenje osnov. Tako podjetja že nekaj let plačujejo več iz naslova obremenitve podjetniških pogodb, študentskega dela in višjih zavarovalnih osnov, kar na letni ravni pomeni več kot 100 milijonov EUR. Ob tem je bilo obljubljeni, da se bo v naslednjem koraku znižala obremenitev pogodbe o zaposlitvi. Sedaj pa je Državni zbor sprejel zakon, s katerim je zakonodajalec svojo obljubo prelomil, kar je nesprejemljivo.

Prav tako ni bilo storjenih ustreznih korakov glede znižanja javne porabe, ki neposredno vpliva na vzdržnost javnih financ. Po podatkih Eurostata je javna poraba v Sloveniji v primerjavi s povprečno v EU, upoštevajoč BDP v Sloveniji, višja kar za 620 milijonov EUR. Realna rast bruto plač v javnem sektorju je v prvih petih mesecih 2016 znašala 3 %, medtem ko je v zasebnem sektorju znašala 2,5 %. V letošnjem letu je Vlada namenila 100 mio EUR sredstev za različna povišanja v javnem sektorju (plače, pokojnine, itd.), medtem ko se še vedno pogaja o zahtevah sindikatov za novih 300 milijonov za višje plače v javnem sektorju.

Interesna skupina je predlagala odločilni veto na Zakon o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-D), EPA 1638-VII. Interesna skupina ocenjuje, da so predlagatelji zakona, s katerim se v sklopu državnega praznika novega leta ponovno uvaja 2. januar kot dela prost dan, sicer ponudili všečno rešitev, ki naj bi imela vrsto ugodnih učinkov, pri tem pa zanemarili nekatere probleme, ki se bodo pojavili ob sprejetem zakonu in na katere opozarja interesna skupina.

Interesni skupini se zdi problematičen že sam način vložitve predloga zakona v zakonodajni postopek, saj je ta potekal izjemno hitro in brez poprejšnjega usklajevanja o vsebini in posledicah uveljavitve predloga zakona z Ekonomsko-socialnim svetom, pri čemer se ni moč izogniti vtisu, da takšni postopki postajajo vse bolj vzorec delovanja te vladne koalicije. Preslišana so bila tudi opozorila številnih gospodarstvenikov o še vedno nestabilnem gospodarskem okolju. Odločitev o novem prazničnem dnevu se sprejema tik pred predvidenim datumom praznika, zato bodo podjetjem, ustanovam in posameznikom povzročene dodatne težave pri nekaterih načrtovanih dejavnostih, ki jih bo treba ustrezno prerazporediti, prilagoditi spremenjenim razmeram in popraviti že potrjene plane dela, proizvodnje, naročil in dobav za leto 2017.

Interesna skupina bi si bolj kot nov, dela prost, dan želela ukrepov in širši nabor reform, ki bi spodbudile rast dodane vrednosti v gospodarstvu. To je namreč najboljši način za doseganje višjih plač ter višje dobičkonosnosti. Res pa je, da takšne reforme na kratek rok volivcem ne prinašajo takšnega veselja kot dodaten, dela prost, dan.

Interesna skupina je v razpravi k Predlogu zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (ZIUGDT) - nujni postopek sprejela mnenje v katerem podpira predlog mnenja Državnega sveta in s tem predloga zakona ne podpira.

Interesna skupina poudarja, da je, bolj kot izhaja iz določb obravnavanega zakona, potrebna natančnejša opredelitev ekonomskih izhodišč, predvsem način izgradnje drugega tira. Težave pri financiranju projekta po mnenju interesne skupine ne smejo biti razlog za vstop tretjega partnerja v lastništvo konzorcija. Pomen drugega tira za Luko Koper opravičuje namero, da Slovenija z dodatnim zadolževanjem sama sfinancira ta strateški projekt.

Interesna skupina je obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N), ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev in ga podpira.

Interesna skupina je obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F), ki ga je vložila Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in ga ne podpira.

2.3. INTERESNA SKUPINA KMETOV, OBRJNIKOV IN SAMOSTOJNIH POKLICEV

Sestava interesne skupine in število sej

Interesna skupina je delovala v sestavi:

Peter Vrisk (vodja) in člani: Alojz Kovšca, Bojana Potočan, Cvetko Zupančič.

Sekretarki interesne skupine: mag. Eva Obreza Modic, Ana Ivas Brezigar.

Interesna skupina je V. mandatnem obdobju zasedala na sedeminsedemdesetih (77) sejah, od tega na triinšestdesetih (63) rednih in štirinajstih (14) izrednih.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Interesna skupina se je pred vsako sejo Državnega sveta posvetovala o predlogih sklepov Državnega sveta. V kolikor k predlogu sklepov ni imela pripomb, jih je podprla, a o tem ni oblikovala pisnega stališča. Prav tako ni oblikovala pisnega stališča v primeru, da člani interesne skupine niso bili soglasni glede predloga sklepa.

Interesna skupina je na 1. seji 12. 12. 2012 opravila pripravo na 1. sejo Državnega sveta in obravnavala zadeve povezane s postopki imenovanj in organizacije dela novega mandata Državnega sveta. Tako je interesna skupina za začasno vodjo interesne skupine izvolila Petra Vriska (s potrditvijo mandata državnega svetnika na 1. seji 12. 12. 2012 je bil predlog potrjen), imenovala Cvetka Zupančiča za predstavnika interesne skupine v Mandatno-imunitetni komisiji, predlagala Bojano Potočan za njenega predstavnika v volilnem odboru za izvedbo tajnih volitev predsednika in podpredsednika Državnega sveta ter podprla predlog dnevnega reda 1. seje Državnega sveta in predlog sedežnega reda Državnega sveta. Za predsednika Državnega sveta je predlagala Alojza Kovšco, za podpredsednico pa Bojano Potočan.

Na 2. seji 19. 12. 2012 je interesna skupina podprla Predlog sklepa o ustanovitvi in nalogah komisij Državnega sveta ter razpravljala o članstvu v posameznih komisijah, vendar ni oblikovala posebnega stališča. Interesna skupina je podprla sedežni red državnih svetnic in svetnikov.

Interesna skupina je podprla predlog sklepa glede Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih. Prav tako je razpravljala o predlogu sklepa o razveljavitvi Sklepa o merilih za izplačevanje sejin za opravljanje funkcije članov Državnega sveta in izplačil za opravljanje funkcije predsednika in sekretarja Državnega sveta ter Sklepa o

začasnem prenehanju izplačevanja sejin do sprejema akta o merilih in kriterijih za izplačilo nadomestila ter izračuna višine nadomestila izgubljenega zaslužka za vsakega člana Državnega sveta oziroma do sprejema spremembe zakonske ureditve nadomestil izgubljenega zaslužka. K predlogu ni oblikovala pisnega stališča, vendar je v razpravi poudarila, da bi bilo primerno, da bi državni svetniki, tako kot vsi drugi nepoklicni funkcionarji, za svoje delo prejeli ustrezno plačilo.

Na 4. seji dne 27. 2. 2013 je Interesna skupina izjemoma oblikovala pisno stališče, da podpira predlog sklepa Državnega sveta v k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L). Prav tako je interesna skupina v razpravi poudarila, da bo v nadaljevanju zakonodajnega postopka podpirala rešitev, da pristojna komisija Državnega sveta predlagatelje zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev pozove k črtanju 29. in 33. člena predloga zakona (zvočno-slikovno snemanje in prenos glavnih obravnav, ukinitvev klasičnega zapisnika). *Odbor Državnega zbora za pravosodje je na 22. nujni seji sprejel amandmaja s katerim sta bila 29. in 33. člen predloga zakona črtana.*

Na isti seji je Interesna skupina obravnavala tudi predlog razširitve parlamentarne preiskave o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu. Predlog je podprla, Državnemu svetu pa predlagala dopolnitev predloga, da se predsednika Državnega sveta pooblasti za usklajevanje besedila s predlagateljem in Preiskovalno komisijo o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu. *Državni svet je predlog interesne skupine podprl.*

Interesna skupina je Državnemu svetu predlagala, da od Državnega zbora zahteva, da ponovno glasuje o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona (ObrZ-E). Prav tako je na 5. seji dne 11. 3. 2013 sprejela sklep, da na podlagi 56. člena Poslovnika Državnega sveta predlaga, da se glasovanje o predlogu odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona opravi s tajnim glasovanjem. *Državni svet je o predlogu za veto glasoval tajno ter predlagano zahtevo sprejel.*

V mesecu marcu (20.3.2013) je interesna skupina razpravljala o uresničevanju Zakona o dopolnitvi Zakona o funkcionarjih v državnih organih (ZFDO-F) ter se seznanila s Predlogom sklepa o pogojih za izplačevanje plačil za opravljanje funkcije podpredsednika in člana Državnega sveta Republike Slovenije ter Poročilom Mandatno-imunitetne komisije. Vodja interesne skupine je opozoril na pomanjkljivosti izračuna višine sredstev namenjenih za sejnine ter proračunsko postavko, kjer so ta sredstva opredeljena. Po opravljeni razpravi interesna skupina do te točke dnevnega reda ni oblikovala stališča.

Na 7. seji 17.4.2013 je interesna skupina obravnavala predlog mnenja Državnega sveta k predlogu Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2A). Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zadružna zveza Slovenije sta Komisiji za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter Odboru Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide posredovali predlog amandmaja k 7. členu predloga zakona. Komisija je predlog amandmaja obravnavala ter ugotovila, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti predlaganega amandmaja ne bo vključilo v predlog zakona, saj naj to ne bi bilo v skladu s trenutno veljavno ureditvijo, po kateri ni več možnosti zavarovanja za ožji obseg pravic. Zato se je interesna skupina odločila, da predlaga dopolnitev (amandma) predloga sklepa Državnega sveta, da se črta del besedila 7. člena predloga novele. *Amandma interesne skupine je Državni svet sprejel.*

Ob obravnavi predloga mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnostni v železniškem prometu (ZVZelP-C) (8. seja) je interesna skupina oblikovala amandma, da se besedilo spremeni tako, da se Državni svet ne strinja z odpravo omejitve, da se morajo razlaščena zemljišča v štirih letih po odvzemu lastninske

pravice začeti uporabljati za namen razlastitve, sicer lahko prejšnji lastnik zahteva njihovo vračilo. *Državni svet predloga interesne skupine ni podprl.*

Interesna skupina je podprla predloga sklepa k Letnemu poročilo Računskega sodišča Republike Slovenije za leto 2012, EPA 1112-VI ter predlagala dopolnitev predloga sklepa z opozorilom da priporočilo Računskega sodišča v zvezi z upravljanjem gozdov, da bi se vpisi lastništva na Sklad v primerih družbene lastnine opravljali neposredno na podlagi zakona, glede na specifične določbe ne more biti primerna rešitev za zemljišča zadrug. *Amandma interesne skupine je Državni svet sprejel.*

Na 11. seji in 1. korespondenčni, je Interesna skupina odločala, ali bo vložila predlog veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D). Interesna skupina je sprejela odločitev, da predlaga veto na novelo zakona, česar pa ni podprla komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, zato je Interesna skupina predlog umaknila.

Konec leta 2013 je Državni zbor sprejel Zakon o davku na nepremičnine. Interesna skupina je obravnavala pobudo za veto na omenjeni zakon ter sprejela sklep, da predlog podpira (3. izredna seja). Prav tako je podprla prizadevanja člana interesne skupine Alojza Kovšce za dopolnitev obrazložitve osnutka predloga veta. Slednji se je nato pridružil pobudi Interesne skupine lokalnih interesov; *Državni svet je zahtevo za ponovno odločanje o zakonu sprejel.*

Po tem, ko je Državni zbor zakon ponovno potrdil, je Državni svet na pobudo Interesne skupine (5. izredna seja 21.1.2014) na ustavno sodišče vložil zahtevo za oceno ustavnosti navedenega zakona. Pobuda interesne skupine je bila še razširjena na predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti. Ustavno sodišče je z odločbo U-I-313/13 razveljavilo Zakon o davku na nepremičnine in ugotovilo, da je Zakon o množičnem vrednotenju, kolikor se nanaša na množično vrednotenje nepremičnin zaradi obdavčevanja nepremičnin, v neskladju z Ustavo. Poročevalec Državnega sveta na javni obravnavi Ustavnega sodišča je bil Alojz Kovšca.

V letu 2013 je Interesna skupina podprla vprašanje Petra Vriska, naslovljeno na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvu za zunanje zadeve postavi naslednje vprašanje glede spremembe in okrepitve delovanja državnih institucij, ki skrbijo za promocijo Slovenije na vseh področjih, posebej pa še na področju kmetijstva in prehrane. *Državni svet je vprašanje interesne skupine podprl.*

Prav tako je v letu 2013 Interesna skupina razpravljala o pobudi Kolegija Državnega sveta glede sestave delovnih teles Državnega sveta. Interesna skupine ni imela pripomb na njihovo sestavo. Njeni člani so bili zadovoljni s svojim članstvom v njih, saj so sodelovali v tistih, ki se nanašajo na področja, ki jih interesno pokrivajo. V kolikor si želi kdo iz katere komisije izstopiti, to lahko naredi in ima pri tem podporo interesne skupine.

V zvezi z izpostavljen dilemo nekaterih državnih svetnikov, da pristojna komisija ali celo Državni svet podpre predlog zakona, kasneje pa Državni svet sprejme zahtevo o njegovem ponovnem odločanju v Državnem zboru, je Interesna skupina menila (20. seja), da se to dogaja zato, ker se lahko predlog zakona v okviru zakonodajnega postopka v Državnem zboru z amandmaji spremeni in posledično njegova vsebina ni identična vsebini predloga zakona, ki ga je obravnavala in podprla pristojna komisija ali Državni svet oziroma njune pripombe v zakonodajnem postopku niso bile upoštevane. To stališče je vodja interesne skupine predstavil na seji Kolegija Državnega sveta.

Interesna skupina je podprla (22. seja) pobudo državne svetnice Bojane Potočan v zvezi z večjo vključenostjo različnih javnosti v pripravo zakonodaje.

Na isti seji je obravnavala tudi Predlog Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije ter predlagala, da se predlog umakne z dnevnega reda 19. seje Državnega sveta. O njem naj se najprej opravi razprava po interesnih skupinah, Državni svet pa naj odloča o usklajenem predlogu. *Državni svet je predlog interesne skupine podprl.*

Z aktualno problematiko na področju upokojevanja obrtnikov in sive ekonomije se je Interesna skupina seznanila na 25. seji, ko je obravnavala prizadevanja OZS po ustrezni spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v delu, ki se nanaša na obrtnike in samostojne podjetnike, ki so se ali se bodo upokojili, vendar bi želeli z dejavnostjo nadaljevati.

Na 26. seji je interesna skupina Državnemu svetu predlagala amandma k dvema predlogoma mnenja. K predlogu mnenja k Poročilu Nadzornega odbora Sklada za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK o poslovanju Sklada za leto 2013 (EPA 2085-VI) je predlagala dopolnitev mnenja z opozorilom, da Republika Slovenija še vedno nima dolgoročne energetske strategije, v okviru katere bi se določil prihodnji razvoj in prioritete na področju energetike, zato se apelira, da se čim prej pristopi k pripravi Energetskega koncepta Slovenije.

Amandma je bil na seji Državnega sveta sprejet. Ni pa bil sprejet amandma k mnenju k Letnemu poročilu Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence o delu za leto 2013 (EPA 2108-VI), s katerim se je predlagala dopolnitev mnenja, da se v primeru tujega prevzema pripravi natančna analiza morebitnih negativnih posledic prevzema in da se v naprej določijo pogoji, pod katerimi se ta prevzem lahko izvrši tako, da se izognemo negativnim posledicam.

V začetku leta 2015 (na 32. seji) je Državni svetu na pobudo Interesne skupina sprejel podprl prizadevanja Čebelarke zveze Slovenije, da Organizacija združenih narodov razglasi 20. maj za svetovni dan čebel. Na ta dan se je 1734 rodil slovenski čebelar Anton Janša, ki je med čebelarji v svetovnem merilu poznan kot začetnik modernega čebelarstva in velik poznavalec čebel. Kasneje, 2. 4. 2015, je tudi Vlada sprejela pobudo Čebelarke zveze Slovenije za razglasitev svetovnega dneva čebel pri Organizaciji združenih narodov. 7.11.2017 je bila na delovnem telesu OZN potrjena resolucija o razglasitvi 20. maja za svetovni dan čebel. Resolucija je predana v formalno potrditve Generalni skupščini OZN, ki bo predvidoma sredi decembra 2017.

Interesna skupina se je na 35. seji seznanila, da je v zakonodajni proceduri Predlog zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR; EPA 497-VII), ki predvideva obvezno uvedbo davčnih blagajn. Člani interesne skupine so opozorili, da predvidena ureditev ni optimalna in prinaša predvsem nepotreben in relativno visok strošek za zavezance za izdajo računov z uporabo davčne blagajne. Interesna skupina je, na pobudo državne svetnice Bojane Potočan, kot zainteresirana obravnavala predlog zakona (37. seja) in ugotovila, da vsebuje predlog zakona kar nekaj nejasnosti, ki bi jih bilo treba odpraviti oziroma določena področja natančneje opredeliti. Hkrati je menila, da je treba zakonsko natančno določiti izjeme, ki bi se izvzele iz obveznosti za izvajanje postopka potrjevanja računov. Prav tako bi kazalo razmisliti o uvedbi drugih, bolj učinkovitih in cenejših tehnoloških možnosti nadzora gotovinskega poslovanja. Pri tem je izpostavila, da je pri odločanju o uvedbi davčnih blagajn treba odgovoriti na temeljno vprašanje, in sicer, ali stroški uvedbe novega sistema odtehtajo pričakovane koristi. Stroški pobiranja davkov namreč morajo biti čim nižji, tako za davčni organ kot tudi za davčne zavezance. Davčne blagajne na noben način ne zmanjšujejo obsega sive ekonomije v najbolj intenzivnem delu, to je kadar davčni zavezanci računov sploh ne izstavljajo. Ravno tako davčne blagajne ne rešujejo problema opravljanja storitev in prodaje blaga s strani popolnoma nelegalnih subjektov. Uvedba davčnih blagajn pomeni nesorazmerno stroškovno obremenitev za vse zavezance, hkrati pa se od tega ukrepa v posameznih primerih ne pričakuje doseganje cilja povečanega davčnega priliva, saj že dosedanje poslovanje teh subjektov ne omogoča prikrivanja izdanih računov. Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance se je strinjala s pripombami in predlogi interesne skupine ter jih povzela, hkrati pa je predlog zakon podprla. Interesna skupina (38. seja) zato ni podprla

predloga mnenja Državnega sveta k navedenemu predlogu zakona, ki je bil pripravljen na podlagi poročila Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, iz razlogov, ki jih je predhodno navedla. Zaradi tega je Državnemu svetu predlagala v sprejem amandma, da se besedilo mnenja Državnega sveta spremeni tako, da Državni svet ne podpira predloga zakona. Tak predlog je bil tudi sprejet (30. seja Državnega sveta). Državni zbor je na 10. redni seji zakon sprejel. Interesna skupina je zato na 7. izredni seji sprejela sklep, da predlaga odložitni veto na Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR). Pristojna komisija Državnega sveta predloga veta ni podprla, medtem ko je Državni svet na 15. izredni seji sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu, ki pa ga je Državni zbor na 17. izredni seji ponovno sprejel. Na 44. seji interesne skupine je bil sprejet dogovor, da se strokovno prouči smotrnost priprave pobude za sprejem zahteve za oceno ustavnosti obravnavanega zakona, do katere kasneje ni prišlo.

Interesna skupina je na 36. (2. korespondenčni) seji skupaj z državnim svetnikom mag. Stevom Ščavničarjem, vložila Pobudo za sprejem zahteve za oceno ustavnosti prvega odstavka 85. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLS-A, 63/13 in 17/15), saj je novela zakona na novo določila status sodnih izvedencev, sodnih cenilcev in sodnih tolmačev. Do novele se je status za vse tri skupine urejal enotno, z novelo pa je določeno, da sodni izvedenci in sodni cenilci tega naziva ne smejo uporabljati izven sodnih postopkov. Pobudo Interesne skupine je Komisija za državno ureditev na 53. seji podprla, Državni svet pa je sprejel zahtevo za začetek postopka za presojo ustavnosti na 30. seji. Ustavno sodišče je o zahtevi odločilo maja 2017 (U-I-84/15), in sicer, da zakonska določba ni v nasprotju z Ustavo.

Interesna skupina se je na 41. seji seznanila z mnenjem Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide in s stališčem Interesne skupine delodajalcev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A; EPA 729-VII). Interesna skupina je sprejela stališče, da podpira stališče Interesne skupine delodajalcev, ki je predlagala, da Državni svet ne podpre predloga zakona. Interesna skupina se je strinjala s stališčem, da enostranska sprememba minimalne plače grobo krši načela in prakse socialnega dialoga ter sklenjeni Socialni sporazum 2015–2016 v več delih in bistveno posega v obstoječa delovnopravna razmerja. Državni svet na 33. seji ni podprl predloga zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 13. redni seji.

Interesna skupina je sprejela sklep (42. (3. korespondenčna) seja), da predlaga Državnemu svetu v sprejem predlog odločilnega veta na Zakon o javnem naročanju (ZJN-3; EPA 684-VII). Opozorjeno je bilo na nekatere pomanjkljivosti omenjene zakonske ureditve in predvsem na dejstvo, da kriterij najnižje cene ne sme biti odločujoč kriterij pri dodelitvi javnega naročila, kar je razvidno tudi iz Direktive 2014/24/EU. To pomeni, da je pri dodeljevanju javnih naročil treba upoštevati cel spekter dejavnikov in ne zgolj ponujene cene za izvedbo javnega naročila. Predlog odločilnega veta je podprla Komisija za državno ureditev (10. izredna seja) in Državni svet je na 17. izredni seji sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. Državni zbor je ob ponovnem odločanju zakon sprejel na 13. redni seji.

Ob obravnavi predloga mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2B; EPA 890-VII) je Interesna skupina (44. seja) predlagala, da Državni svet ne podpre dopoljenega predloga zakona in da se mnenje dopolni z opozorilom na še vedno nerešeno problematiko določitve zavarovalne osnove za kmete, ki so v letu 2014 vstopili v sistem obveznega vodenja poslovnih knjig. Državni svet na 35. seji predloga zakona ni podprl, obenem pa je podprl pripombe Interesne skupine k dopolnjenemu predlogu zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 14. redni seji, pri čemer pripombe Interesne skupine niso bile upoštevane.

Interesna skupina je na 8. izredni seji obravnavala pobudo državnega svetnika Branka Šumenjaka za dopolnitev četrtega odstavka 32. člena Poslovnika Državnega sveta in sprejela stališče, da je veljavna poslovniška ureditev ustrezna in sprememba glede sklicevanja izrednih sej Državnega sveta ni potrebna. Zato ni podprla pobude za dopolnitev Poslovnika Državnega sveta, ki jo je predlagatelj pred obravnavo na seji Državnega sveta umaknil.

Na 51. seji se je Interesna skupina seznanila s Predlogom zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka (ZUKD-2; EPA 1253–VII), ki uvaja nov sistem izračuna katastrskega dohodka. Interesna skupina je ugotovila, da je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenija s predlogom amandmaja predlagala, da znašajo stroški za kmetijska zemljišča brez evidentirane podrobnejše rabe v višini 94 % tržnega prihodka in za trajne nasade v višini 90 % tržnega prihodka. Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 5. izredni seji povzela njihov amandma in podprla predlog zakona pod pogojem, da bodo upoštevane pripombe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Ker matično delovno telo Državnega zbora ni v celoti upoštevalo teh pripomb, je Interesna skupina z amandmajem predlagala, da Državni svet ne podpre predloga zakona. Amandma ni bil sprejet. Državni svet je tako podprl predlog zakona in obenem kvalificiranim predlagateljem amandmajev predlagal, da povzamejo predlog amandmaja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenija oz. Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Državni zbor je na 21. redni seji 12. 7. 2016 sprejel zakon brez predlaganega amandmaja.

Interesna skupina (10. izredna seja) ni podprla predloga Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj za sprejem odložilnega veta na Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej). Državni svet je na 22. izredni seji sprejel zahtevo, da Državni zbor o Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti ponovno odloča. Državni zbor je na 22. redni seji o zakonu ponovno odločal in ga ponovno sprejel.

Ob obravnavi (negativnega) predloga mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu zakona o dimnikarskih storitvah (ZDimS; EPA 1279-VII) se je Interesna skupina (52. seja) seznanila tudi s Poročilom Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter predloga (negativnega) mnenja Državnega sveta k navedenemu zakonu ni podprla. Pri tem je opozorila, da tako javnost kot tudi stroka nasprotujeta veljavni zakonski ureditvi dimnikarskih storitev, kljub temu, da vse predlagane rešitve niso najboljše, pa dopolnjen predlog zakona vsebuje take okoljske rešitve, ki pomenijo premik na bolje. Državni svet na 43. redni seji ni sprejel mnenja k dopolnjenemu predlogu zakona. Državni zbor je na 23. seji zakon sprejel.

Na 53. seji se je Interesna skupina seznanila s pobudo Alojza Kovšce za sprejem zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti 86. člena in 87. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT) ter 190. in 191. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15) in jo podprla. Obenem je zavzela stališče (amandma), da bi se morala obrazložitev predloga zahteve spremeniti skladno s pripombo predstavnika Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije na 60. seji Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v zvezi s ponudbo zasebnih zavarovanj odgovornosti za povrnitev škode na podlagi regresnih zahtevkov ZZS in ZPIZ. Državni svet je na 44. seji 12. 10. 2016 stališče Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev upošteval in vključil vsebino amandmajev v sprejeto zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti. Ustavno sodišče o zahtevi še ni odločalo.

Interesna skupina je predlog mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o voznikih (ZVoz-1) podprla (54. seja), obenem pa je predlagala dopolnitev predloga mnenja z amandmajem k 56. členu predloga zakona. Predlagala je, da se v postopku morebitnega kaznovanja podjetnika oziroma odgovorne osebe zahteva od voznika predložitev dokazila o posredovanih podatkih glede veljavnosti oziroma neveljavnosti vozniškega dovoljenja prevoznemu podjetju oziroma njegovi odgovorni osebi. Državni svet je na 45. seji predlog zakona s predlaganim amandmajem interesne skupine podprl. Odbor Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor (24. seja) predloga amandmaja ni sprejel. Vlada je v svojem mnenju z dne 29. 11. 2016 glede predlaganega amandmaja pojasnila, da predstavlja prevoz blaga in potnikov brez veljavnega vozniškega dovoljenja v skladu z Uredbo 1071/2009/ES najhujšo kršitev, za katero morata odgovarjati tako voznik kot prevozno podjetje. Na kakšen način in kdaj voznik seznanja prevoznika in njegovo odgovorno osebo o (ne)veljavnosti vozniškega dovoljenja, morata prevoznik in voznik reševati v okviru delovnega razmerja. Ima pa Ministrstvo za infrastrukturo v načrtu v prvi polovici 2017 izdelati spletni servis, s pomočjo katerega bo mogoče preveriti veljavnost vozniškega dovoljenja in do katerega bodo imeli dostop tudi prevozniki. Državni zbor je zakon sprejel na 25. seji.

Ob koncu leta se je interesna skupina sestala na 12. izredni seji, na kateri je podprla predlog veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi, s katerim je zakonodajalec želel urediti odpoklic županov. Člani interesne skupine so menili, da je institut odpoklica župana premalo preišljen.

Na isti seji se je interesna skupina odločila, da ne podpre veta na Zakon o spremembi Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji (ZPDPD-D), ki ponovno uvaja 2. januar kot dela prost dan.

Člani so tudi razpravljali o predlogu veta na Zakon o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju v občini Hoče – Slivnica (ZZPISI), katerega prvopodpisani je bil član interesne skupine Cvetko Zupančič. Člani so se odločili, da interesna skupina glede tega veta ne zavzame stališča, saj člani ne zastopajo le interesov kmetov, temveč tudi del gospodarskih interesov.

Interesna skupina je predlagala Državnemu svetu, da vloži veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N), EPA 1855-VII (14. izredna seja), saj je menila, da nekatere spremembe pomenijo nedopustne posege v pravico do obrambe, ki jo znižujejo celo pod ustavno dopustni minimum, prav tako tudi bistveno poslabšujejo položaj socialno šibkih osumljencev, ko obramba ni obvezna. Kot največji problem novele zakona je bila izpostavljena nadomestitev sodne preiskave s policijsko - tožilskimi dejanji v predkazenskem postopku. Državni svet je veto sprejel (32. izredna seja) in ob ponovnem odločanju v Državne zboru (34. seja) zakon ni bil ponovno potrjen.

Na pobudo Alojza Kovšce in Cvetka Zupančiča je interesna skupina (57. seja) sprejela več amandmajev k Predlogu zakona o vajeništvu (ZVaj), EPA 1711-VII. Državni svet je mnenje dopolnil s predlaganimi pripombami (49. seja), ki pa jih Državni zbor ni upošteval in je zakon na 29. seji sprejel.

Interesna skupina je v letu 2017 podprla tudi Predlog zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI), EPA 1651- VII (55. seja), Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2C), EPA 1690-VII (56. seja), Predlog zakona o osebni asistenci (ZOA), EPA 1630-VII, (56. seja), Predlog družinskega zakonika (DZ), EPA 1682-VII (57. seja), in Predlog zakona o državnem odvetništvu (ZDOdv), EPA 1718-VII (58. seja) – predlog sklepa Državnega sveta je bil, da predloga zakona ne podpira.

Poleg navedenega je Interesna skupina podprla tudi Predlog Zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih s predlogom za začasno zadržanje, katere pobudnik je bil dr. Zoran Božič (56. seja), Pobudo za sprejem dopolnitve Zahteve za oceno ustavnosti 86. člena in 87. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter 190. in 191. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, katere pobudnik je bil Alojza Kovšca (57. seja) ter Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu, katere pobudnik je bil Drago Ščernjavič (63. seja).

2.4. INTERESNA SKUPINA NEGOSPODARSKIH DEJAVNOSTI

Sestava interesne skupine in število sej

Interesna skupina je delovala v sestavi:

mag. Darija Kuzmanič Korva (vodja) in člani: Mitja Bervar, mag. manag., dr. Zoran Božič, dr. Janvit Golob, dr. Radovan Stanislav Pejovnik in mag. Peter Požun.

Sekretarka interesne skupine: mag. Nuša Zupanec.

Interesna skupina je v V. mandatnem obdobju zasedala na dvainsedemdesetih (72) sejah, od tega na petinšestdesetih (65) rednih in sedmih (7) izrednih.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je v V. mandatu v zvezi z obravnavanimi zadevami oblikovala sedemintrideset stališč (37), sedem (7) predlogov, štiri (4) pobude in eno (1) vprašanje.

Interesna skupina je tako na začetku kot na polovici V. mandata Državnega sveta sprejela nekaj odločitev, povezanih s postopki imenovanj in organizacije dela novega mandata Državnega sveta. Tako je na svoji 1. seji 12. 12. 2012 med drugim za predsednika Državnega sveta predlagala državnega svetnika Mitjo Bervarja, mag. manag. (na podlagi tajnega glasovanja je bil izvoljen na plenarni seji Državnega sveta isti dan), in oblikovala posebno stališče glede potrditve mandata Franca Kanglerja, v katerem je izrazila zavezanost delovati v skladu z moralnimi in etičnimi načeli ter dvigati kredibilnost Državnega sveta. V nadaljevanju postopkov je bil njen predlog, da se o potrditvi njegovega mandata glasuje tajno, upoštevan.

Predlog, da se za predsednika Državnega sveta ponovno izvoli Mitjo Bervarja, mag. manag., je interesna skupina ponovila tudi na polovici mandata v okviru priprave na volitve na polovici V. mandata Državnega sveta (37. seja 1. 6. 2015) in Državni svet je njen predlog na tajnem glasovanju 10. 6. 2015 potrdil. Na isti seji je interesna skupina prav tako predlagala, da se ohrani dotedanjo sestavo vodstev komisij, v zvezi s sestavo članov posameznih komisij pa je zagovarjala stališče, da naj se zasleduje načelo uravnoveženega zastopstva interesnih skupin v posamezni komisiji. V primeru dogovora, da je vsaka posamezna državna svetnica oziroma vsak posamezen državni svetnik lahko član v največ dveh komisijah, pa naj se pri tej omejitvi ne upošteva članstva v Mandatno-imunitetni komisiji. Državni svet je predloge interesne skupine na 30. seji 10. 6. 2015 upošteval.

Interesna skupina je na posameznih sejah predlagala več amandmajev k predlogom sklepov Državnega sveta, ki jih je Državni svet na plenarni seji tudi sprejel. Tako je na primer na 6. seji 17. 4. 2013 predlagala amandma k prvemu stavku tretjega odstavka predloga mnenja Državnega sveta k Poročilu o izvrševanju Zakona o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015 v letu 2012, EPA 1042-VI, v zvezi s pomanjkanjem finančnih sredstev v Slovenski vojski, na 13. seji 16. 10. 2013 pa amandma za nov prvi odstavek mnenja Državnega

sveta k Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o verski svobodi (ZVS-A), ter amandma k predlogu mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), EPA 1345-VI.

Na 3. seji 23. 1. 2013 je interesna skupina vložila amandma za novi šesti odstavek mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1H), EPA 849-V, na 14. seji 4. 11. 2013 pa amandmaja k poglavju II k Pobudi za sprejem zahteve za začetek postopka za presojo ocene ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine (ZDavNepr, Uradni list RS, št. 101/13). Na 19. seji 22. 1. 2014 pa je k Dopolnjenemu predlogu zakona o enotni ceni knjige (ZECK), EPA 1587-VI, sprejela stališče, v katerem je nasprotovala predlogu amandmaja Interesne skupine delodajalcev, da se predloga zakona ne podpre. Interesna skupina delodajalcev je nato na 14. seji Državnega sveta 22. 1. 2014 predlagani amandma umaknila.

Na 42. seji 11. 11. 2015 je interesna skupina podala predloge amandmajev k petemu odstavku predloga mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2016, petemu odstavku predloga mnenja Državnega sveta k Dopolnjenemu predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2017 ter zadnjemu odstavku predloga mnenja Državnega sveta k Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617) – nujni postopek, EPA 782-VII. Z amandmaji je interesna skupina želela opozoriti na večletno zmanjševanje deleža proračunskih sredstev za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter pozvati državo, naj ponovno ovrednoti pomen in vlogo omenjenih področij (predlagan postopen dvigu višine proračunskega financiranja kulture na raven, primerljivo s tisto s časom po osamosvojitvi (2,5 odstotka letnega proračuna Republike Slovenije)). Državni svet je amandmaje na 34. seji 11. 11. 2015 sprejel in jih vključil v predloge mnenj Državnega sveta k obravnavanim aktom.

V svojem stališču k Pobudi Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport v zvezi s problematiko statusa Znanstveno-raziskovalnega središča Univerze na Primorskem je interesna skupina na 55. seji 9. 11. 2016 oblikovala amandma za nov četrti odstavek na koncu besedila Obrazložitve (predlog k takojšnjemu podpisu sporazuma ZRS z Univerzo na Primorskem), ki ga je Državni svet sprejel. Interesna skupina je na 46. seji 24. 2. 2016 v stališču k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1I), EPA 973-VII, Državnemu svetu predlagala nadomestno besedilo mnenje Državnega sveta, v katerem Državni svet predloga zakona ne bi podprl. Državni svet je amandma na 37. seji 24. 2. 2016 sprejel. V nadaljevanju zakonodajnega postopka je Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v obravnavo Državnemu svetu predložila zahtevo za sprejem odložilnega veta na omenjeni zakon, ki ga je interesna skupina na 3. izredni seji 10. 3. 2016 podprla, prav tako tudi Državni svet na 20. izredni seji 10. 3. 2016. Državni zbor je kljub pripombam Državnega sveta na 17. redni seji 29. 3. 2016 zakon ponovno potrdil.

Interesna skupina je v V. mandatu Državnega sveta obravnavala še štiri druge predloge odložilnih vetov, od katerih je enega podprla (na 11. seji 17. 7. 2013 v zvezi z Zakonom o davku od srečk (ZDavS), EPA 1280-VI), treh pa ne (na 16. seji 27. 11. 2013 v zvezi z Zakonom o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (ZPŠOIRSP), EPA 1345-VI; na 2. izredni seji 10. 3. 2015 v zvezi z novelo Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D), EPA 257–VII; na 3. izredni seji 10. 3. 2016 v zvezi z Zakonom o mednarodni zaščiti (ZMZ-1)). Njena stališča so bila pri vseh obravnavanih zadevah skladna s končnimi odločitvami Državnega sveta.

Interesna skupina se je na 14. seji 4. 11. 2013 seznanila z vladnim Predlogom zakona o davku na nepremičnine, EPA 1543-VI, in predlagala, da se v nadaljevanju zakonodajnega postopka predlog zakona spremeni ali dopolni tako, da bo zagotovljen univerzalni sistem obdavčitve brez izjem, z enotno in ustrezno nizko stopnjo obdavčitve. Svoje stališče je posredovala Komisiji za

gospodarstvo, obrt, turizem in finance kot matičnemu delovnemu telesu Državnega sveta, ki je pripombe interesne skupine povzela v svojem mnenju k predlogu zakona.

Interesna skupina se je večkrat opredelila tudi do predlogov in pobud v zvezi z vsebino Ustave Republike Slovenije. Tako je na 3. seji 23. 1. 2013 v okviru priprave na 3. sejo Državnega sveta podprla pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za spremembo 6. člena Ustave Republike Slovenije v zvezi s himno Republike Slovenije, k Delovnemu osnutku Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99), EPA 620-VI, pa je na 5. seji 20. 3. 2013 predlagala jasen zapis v mnenju Državnega sveta, da slednji osnutka sprememb Ustave ne podpira zaradi predlaganega črtanja ene izmed ključnih pristojnosti Državnega sveta, navedenih v 97. členu Ustave RS – možnost za sprejem zahteve za razpis referendumu. Državni svet je predlog amandmaja interesne skupine sicer podprl, a je Državni zbor v nadaljevanju postopka vseeno izglasoval odvzem navedene pristojnosti Državnemu svetu.

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je večkrat razpravljala tudi o spremembah poslovnika Državnega sveta. Tako je na podlagi razprave na 7. seji 24. 4. 2013 na predsednika ter sekretarja Državnega sveta naslovila pobudo, da se prouči možnost spremembe postopka vlaganja amandmajev k predlogom aktov Državnega sveta, ki ga ureja 72. člen Poslovnika Državnega sveta. Predlagala je, da naj se predloge amandmajev k predlogom aktov vlaga najkasneje eno uro pred pričetkom seje. S tem bi se zagotovilo dovolj časa za seznanitev z vsebino vloženih amandmajev in proučitev njihovih posledic. O pobudi je razpravljala Kolegij Državnega sveta v razširjeni sestavi na 10. seji 8. 5. 2013 in na podlagi različnih stališč sprejel sklep, da se pobuda predloži v obravnavo vsem interesnim skupinam, nato pa se na podlagi odzivov slednjih sprejme končno odločitev. Podpore ostalih interesnih skupin v nadaljevanju ni bilo, je pa bilo dogovorjeno, da se bodo interesne skupine sklicevale dovolj zgodaj pred plenarnim zasedanjem, da svetnice in svetniki z morebitnimi stališči in amandmaji ne bodo seznanjeni šele tik pred ali že po pričetku seje.

Interesna skupina je na 25. seji 30. 6. 2014, 26. seji 8. 9. 2014 in 27. seji 17. 9. 2014 razpravljala o spremembah in dopolnitvah Poslovnika državnega sveta, s katerimi naj bi se jasneje uredil postopek umika točk z dnevnega reda že sklicane seje Državnega sveta (35. člen poslovnika) ter dopolnil 97. člen poslovnika s pravico Državnega sveta in njegovih komisij, da državnim organom posredujejo akte državnega sveta o zadevah iz njihovih pristojnosti (npr. zaključke posvetov, mnenja o predlogih zakonov, ki so še v medresorskem usklajevanju na vladi, itd.). Na podlagi omenjenih razprav je interesna skupina 2. 3. 2015 vložila Pobudo za sprejem sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta, ki jo je obravnavala Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta na 11. seji 11. 3. 2015. Pri tem pobuda, zaradi različnih mnenj članov komisije glede izjeme, ki jo je predlog novele poslovnika določal za sprejem akta Državnega sveta iz 68. člena poslovnika, ni bila soglasno sprejeta. Na 27. seji Državnega sveta 18. 3. 2015 je bil vložen amandma Interesne skupine lokalnih interesov k 1. členu predloga novele poslovnika, zato je bila točka prekinjena, saj se je v skladu s 74. členom Poslovnika Državnega sveta do amandmaja morala opredeliti Mandatno-imunitetna komisija.

Interesna skupina je predlog sprememb poslovnika ponovno obravnavala na 34. seji 25. 3. 2015 in pri tem na podlagi amandmaja Interesne skupine lokalnih interesov k 1. členu predloga novele poslovnika kot pobudnica za sprejem novele poslovnika predlagala kompromisno verzijo amandmaja k omenjenemu členu (kot možni predlagatelji umika so bili predlagani državni svetnik, interesna skupina ali komisija; možnost pet-minutne ustne obrazložitve predloga za umik, odločanje o umiku brez razprave in izjema v zvezi s pobudo za sprejem akta državnega sveta iz 68. člena poslovnika). Mandatno-imunitetna komisija, ki se je ponovno sestala na 12. seji 7. 4. 2015, je podprla amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti, ki ga je nato potrdil tudi Državni svet na 28. seji 15. 4. 2015. Sprejel je tudi spremembe in dopolnitev Poslovnika

Državnega sveta v celoti. S tem je bil uspešno zaključna skoraj celoletna aktivnost interesne skupine na tem področju.

Na 47. seji 1. 3. 2016 je interesna skupina sprejela tudi stališče k Pobudi državnega svetnika Branka Šumenjaka za dopolnitev četrtega odstavka 32. člena Poslovnika Državnega sveta (na podlagi zahteve najmanj osmih državnih svetnikov, bi predsednik Državnega sveta moral sklicati izredno sejo v roku 24 ur). Ocenila je, da bi predlagana dopolnitev 32. člena PoDS-1 neustrezno posegla v obstoječe, zakonsko določene naloge in pristojnosti predsednika Državnega sveta ter da so obstoječe določbe poslovnika v zvezi s sklicem izrednih sej Državnega sveta ustrezne, saj nobenega od kvalificiranih vlagateljev zahteve za sklic izredne seje ne postavljajo v privilegiran položaj. Pobuda je bila uvrščena na predlog dnevnega reda 38. seje Državnega sveta 16. 3. 2016, a je bila na predlog predlagatelja v skladu s 70. členom PoDS-1 umaknjena z dnevnega reda.

Interesna skupina je nekajkrat obravnavala zadeve tudi na željo Kolegija Državnega sveta, nekaj takšnih obravnav pa je spodbudila tudi sama. Tako je bila na 30. seji Kolegija Državnega sveta 8. 12. 2014 na njen predlog sprejeta odločitev, da se osnovno verzijo Predloga kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije, ki je bil umaknjen z dnevnega reda 19. seje Državnega sveta 11. 6. 2014, ponovno predloži v mnenje in odločanje ostalim interesnim skupinam. Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je namreč že v letu 2014 predlagala preimenovanje dokumenta v Etični kodeks državnih svetnikov Državnega sveta Republike Slovenije in k predlogu kodeksa podala splošne in konkretne pripombe v obliki amandmajev k posameznim členom (k 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 12. in 14. členu ter za nov 11.a člen). Potem, ko so tudi vse ostale interesne skupine podale svoja stališča, je bil predlog kodeksa ponovno uvrščen na dnevni red 27. seje Državnega sveta 18. 3. 2015. Pred tem ga je obravnavala Mandatno-imunitetna komisija na 11. seji 11. 3. 2015 in na podlagi stališč interesnih skupin pripravila prečiščen predlog z novim naslovom, ki ga je predlagala Interesna skupina negospodarskih dejavnosti in nekaterimi dopolnitvami besedila (črtanje poglavja III. Odločanje o kršitvi kodeksa, ter nekaterimi popravki in dopolnitvami pri posameznih členih). V prečiščenem predlogu so bili v največji možni meri upoštevani predlogi sprememb, ki jih je podala Interesna skupina negospodarskih dejavnosti. S Poročilom Mandatno-imunitetne komisije ter Predlogom sklepa Državnega sveta k etičnemu kodeksu se je interesna skupina seznanila na 33. seji 18. 3. 2015 in k njima ni imela pripomb. Državni svet je etični kodeks na 27. seji 18. 3. 2015 sprejel.

Na predlog kolegija je interesna skupina na 35. seji 15. 4. 2015 obravnavala Pobudo državnega svetnika Branka Šumenjaka glede izvajanja slovenske himne pred plenarnimi zasedanji v parlamentu. Pobude ni podprla z utemeljitvijo, da delovna srečanja parlamentarnih delovnih teles ne predstavljajo državnih dogodkov posebnega oziroma slavnostnega pomena in da posledično izvajanje himne ni primerno. Kolegij Državnega sveta je stališče interesne skupine upošteval in del njegove vsebine vključil v odgovor pobudniku.

Interesna skupina je na 26. seji 8. 9. 2014 ustno predlagala predsedniku Državnega sveta Mitji Bervarju, mag. manag., da se na eno od sej Državnega sveta povabi predsednika Vlade RS dr. Mira Cerarja, da predstavi načrte nove vlade, ter da se v Državni svet povabi tudi ministrice in ministre, da predstavijo načrte v okviru posameznih resorjev. Na povabilo predsednika Državnega sveta se je predsednik Vlade udeležil 23. seje Državnega sveta 12. 11. 2014 in med drugim odgovarjal tudi na vprašanja Interesne skupine negospodarskih dejavnosti v zvezi z dolgotrajno oskrbo, zagotavljanjem finančnih sredstev za ohranitev stabilnosti sistema socialnega varstva ter načrti za reorganizacijo sistemov socialnega in zdravstvenega varstva. Ministrice in ministre pa so na predstavitev načrtov dela vabile posamezne pristojne komisije.

Na 21. seji 24. 3. 2014 je interesna skupina oblikovala Predlog za odziv Državnega sveta z vložitvijo zakonodajne iniciative v primeru neuspele zahteve za ponovno odločanje Državnega zbora o posameznem zakonu in ga naslovila na predsednika in sekretarja Državnega sveta. Kolegij Državnega sveta je o predlogu interesne skupine razpravljal na 22. seji 14. 4. 2014, ga

sicer ocenil kot dobrega, a hkrati opozoril, da se je treba zavedati kadrovskih in časovnih možnosti njegove izvedbe. Dogovorjeno je bilo, da se v primerih, ko je smiselno in možno pripraviti predlog zakona v zahtevani vsebini in sestavinah, to tudi izvede.

Interesna skupina je podala tudi en predlog za preložitve odločanja o predlogu zakona na eno izmed naslednjih sej na podlagi prvega odstavka 42. člena Poslovnika Državnega sveta, in sicer na 57. seji 18. 1. 2017 v zvezi s Predlogom zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o tujcih (ZTuj-2D), EPA 1703-VII. Državni svet je na 47. seji 18. 1. 2017 predlog interesne skupine sprejel.

Interesna skupina je v okviru posameznih sej pod točko Razno razpravljala o aktualnih vprašanih notranje organizacije in dela Državnega sveta, njegovih pristojnostih ter različnih aktualnih problematikah. Tako se je na primer dotaknila ustreznosti časa sklicev sej interesnih skupin pred sejo Državnega sveta; časovnice uvrščanja predlogov zakonov na dnevni red plenarnih sej Državnega sveta; sestave komisij Državnega sveta; nujnosti ažurnega in sprotnega obveščanja državnih svetnic in svetnikov o predvidenih posvetih v Državnem svetu; obdavčitve potnih stroškov in plačilu za delo državnih svetnikov; drugačnih možnosti izvajanja 13.a člena Zakona o funkcionarjih v državnih organih; obiskov Državnega sveta v lokalnih skupnostih; pristojnosti Državnega sveta v postopku imenovanja ministrov; neprimerno dodeljenih sedežev državnim svetnicam in svetnikom na slavnostnih sejah v dvorani Državnega zbora; nujnosti dopolnitve Sklepa o določitvi protokolarnih pravil; primernosti časa sklica izrednih sej Državnega sveta; problematike obdavčenja potnih stroškov državnih svetnic in svetnikov ter seznanjanja javnosti z vsebino predlogov zakonov, ki jih v zakonodajno proceduro vloži Državni svet.

Večkrat je razpravljala tudi o primernosti obuditev pobude državnega svetnika dr. Zorana Božiča za spremembo 168. in 170. člena Ustave RS (obravnavana in sprejeta na 8. seji Državnega sveta 12. 6. 2013), na podlagi katere bi se Državnemu svetu dodelilo pristojnost vlaganja ustavno-revizijske iniciative, kar nekajkrat pa tudi o primernem številu točk dnevnega reda plenarnih zasedanj Državnega sveta in poteku aktivnosti v zvezi s spremembo postopka ponovnega odločanja.

2.5. INTERESNA SKUPINA LOKALNIH INTERESOV

Sestava interesne skupine in število sej

Interesna skupina je delovala v sestavi:

Milan Ozimič (vodja) in člani: Uroš Brežan, Toni Dragar, Rajko Fajt, Alojz Glavač, Franc Golob, Tomaž Horvat, mag., Franc Kangler do 19. 3. 2014, Bojan Kekec, Samer Khalil, Bojan Kontič od 11. 6. 2014, Mirko Kozelj, Rudi Matjašič od 11. 6. 2014, dr. Milan Medved do 19. 3. 2014, Miloš Pohole, Boris Popovič, Janko Požežnik, Metod Ropret, Jože Slivšek, Dušan Strnad, mag. Stevo Ščavničar, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Jernej Verbič.
Sekretarka komisije: Meta Štembal.

Interesna skupina je v V. mandatnem obdobju zasedala na devetindevetdesetih (99) sejah, od tega na devetinsedemdesetih (79) rednih in dvajsetih (20) izrednih.

Interesna skupina je imela triindvajset (23) sej skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in eno (1) skupno sejo s Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Strategija razvoja lokalne samouprave

Interesna skupina je na 25. seji podprla Resolucijo Skupnosti občin Slovenije ob posegih v področje lokalne samouprave, ki so jo sprejele članice Skupnosti občin Slovenije 16. 4. 2014 v Velenju. Občine so zahtevale, da pristojno ministrstvo takoj pripravi in predstavi osnutek Strategije razvoja lokalne samouprave združenjem občin in da ne spreminja sistemska zakona na področju lokalne samouprave do njenega sprejema. Prav tako so zahtevale prekinitev dosedanje prakse spreminjanja zakonodaje na podlagi pričakovanih različnih interesov ali zaradi potreb politike, ter stroškovno razbremenitev občin. Interesna skupina se je strinjala z zahtevami občin in opozorila, da je treba nemudoma opredeliti ključne temelje nadaljnjega razvoja lokalne samouprave v državi in ga predstaviti združenjem občin. Še posebej je izpostavila, da občine dobro opravljajo svoje delo in jim je treba zagotoviti pogoje, da bodo lahko svojo poslanstvo in naloge opravljale v skladu s potrebami in pričakovanji lokalnega prebivalstva. Neučinkovitost državne birokracije vpliva tudi na slabše črpanje evropskih sredstev, pri čemer so najbolj oškodovane lokalne skupnosti in občani. *Državni svet je resolucijo podprl na 20. seji 2. 7. 2014.*

Interesna skupina se je spomladi 2015 skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj seznanila z Izhodišči za pripravo strategije razvoja lokalne samouprave, ki jih je pripravilo Ministrstvo za javno upravo. Državni svetniki so pozdravili namero resornega ministrstva, da v okviru javne razprave najprej pridobi mnenja različnih deležnikov o stanju lokalne samouprave in ključnih odprtih vprašanih funkcionalne, finančne, organizacijske in teritorialne sestavine lokalne samouprave ter na njihovi podlagi pripravi dolgoročni strateški dokument o razvoju lokalne samouprave, ki bo tudi podlaga za morebitne posege v sistem lokalne samouprave. Državni svetniki so ocenili, da manjkajo ključna vprašanja glede teritorialne organiziranosti (pokrajine), poleg tega manjka časovna opredelitev veljavnosti strategije. Prevladalo je stališče, da bi morala strategija opredeliti upravno-politično členitev Slovenije na pokrajine kot druge stopnje lokalne samouprave, ki bi z zadostnim finančnim, kadrovskim in razvojnim potencialom prevzele skrb za skladen regionalni razvoj in lažje in učinkoviteje opravljale določene upravne in razvojne naloge. Pokrajine so nujne tudi zaradi lažjega čezmejnega sodelovanja, saj so občine premajhen partner sosednjim deželam oziroma provincam. V povezavi z ustanovitvijo pokrajin bi kazalo v strategiji opredeliti tudi vlogo Državnega sveta kot dela zakonodajne veje oblasti, ki je edini predstavnik samoupravnih lokalnih skupnosti na državni ravni. Kakršnakoli zmanjševanje števila občin je možno le na podlagi volje prebivalcev. Interesna skupina je svoje stališče posredovala na Ministrstvo za javno upravo, ki je decembra 2015 v javno razpravo predložilo Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020, do katere se je interesna skupina opredelila na 47. seji 7. 12. 2015 in skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj še na 48. seji. Državni svetniki so poudarili, da strategija ne daje vseh odgovorov na ključne probleme lokalne samouprave, saj ne vsebuje vseh formalnih elementov strateškega dokumenta, ki bi moral predstavljati podlago za odločitve vsakokratne izvršilne in zakonodajne veje oblasti pri oblikovanju in sprejemanju zakonodaje. Strategija bi morala določiti konkretne cilje in jih časovno opredeliti ter določiti kazalnike, s katerimi bi lahko ugotavljali oziroma merili uresničevanje postavljenih ciljev. Nujno je v delovno skupino za pripravo dokončne vsebine strategije vključiti predstavnike vseh treh združenj občin, saj bomo le na ta način prišli do uravnoteženega dokumenta, ki bo nakazal najboljše možne rešitve. Smiselno bi bilo tudi organizirati posvete po razvojnih regijah, da bi dobili vpogled v potrebe lokalnega nivoja in njihovo videnje razvojnih izzivov. Kot je bilo ugotovljeno že pri obravnavi izhodišč, so državni svetniki tudi tokrat ugotavljali, da dokument ne opredeljuje pokrajin, kar je v nasprotju z ustavnim konceptom lokalne samouprave, ki predvideva pokrajino svojimi pristojnostmi in lastnimi finančnimi viri. Strategija je dolgoročni strateški dokument, zato njene vsebine ne more krojiti morebitna nezmožnost ustanovitve pokrajin zaradi različnih pogledov politike glede števila pokrajin, ampak bi morala nasloviti razvojne probleme države in dati s strokovnimi argumenti podprt odgovor na vprašanje,

ali Slovenija potrebuje pokrajine ali ne oziroma kakšne pokrajine potrebujemo. Za enakomeren regionalni razvoj in uspešno reševanje izzivov je potrebna stabilna in operativna struktura z voljenimi organi na določenem teritoriju in ne ad-hoc strukture, ki se danes vzpostavljajo za reševanje razvojnih problemov na posameznih problemskih območjih. Strategija sploh ne naslavlja vprašanja prenosa nalog, ki presegajo zmožnosti občin, in ne daje odgovora na vprašanje, na kakšen način bo zagotovljena sorazmernost izvernih prihodkov z obsegom zakonskih nalog, kar je eden temeljnih postulatov Evropske listine lokalne samouprave. Interesna skupina in komisija sta mnenje poslali na Ministrstvo za javno upravo. *Strategijo je Vlada sprejela na 103. seji 29. 9. 2016*, pri čemer so združenja občin vseskozi opozarjala, da njena vsebina z njimi ni usklajena in da gre dejansko za vladno strategijo. Interesna skupina je ob različnih priložnostih poudarila, da bi morala imeti strategija tudi podporo lokalnih skupnosti in dolgoročnejšo vizijo njihovega razvoja.

Vodja interesne skupine Milan Ozimič in državni svetnik Uroš Brežan sta 13. 7. 2017 v okviru strokovne revizije strategije, ki jo je pripravilo Ministrstvo za javno upravo s skupino strokovnjakov, ki jih je izbral Center za raziskave reform lokalne samouprave pri Svetu Evrope, skupini strokovnjakov iz Grčije, Slovaške in Irske predstavila stališče Interesne skupine lokalnih interesov in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k strategiji. V svoji predstavitvi sta poudarila kritičnost državnih svetnikov do dokumenta, ker je nastajal brez sodelovanja občin. Strategija, ki jo je Vlada sprejela brez soglasja (združenj) občin, ne daje vseh odgovorov na ključne probleme lokalne samouprave, predvsem pa ne opredeljuje pokrajin, ki jih kot upravno politični sistem predvideva Ustava. V svojih odgovorih na vprašanja strokovnjakov sta pojasnila, da Državni svet vseskozi zagovarja ustanovitev pokrajin, ne toliko zaradi potreb po oblastnih funkcijah kot zaradi potreb po učinkovitejšem urejanju razvojnih vprašanj, ki zadevajo širša območja. Regionalni nivo je bližje ljudem in zato lažje uresničuje njihove potrebe kot center, ki danes odloča o vsem. Potrebujemo organ, ki bo sprejemal odločitve bližje ljudem, saj je država preveč centralizirana. V strategiji vprašanje finančne avtonomije in stabilnosti financiranja ni dovolj jasno opredeljeno, pri čemer bi lahko vprašanje finančne avtonomije občin strategija nasloвила tako, da bi upoštevali revizijsko poročilo Računskega sodišča o financiranju primerne porabe občin, ki je bilo pripravljeno junija 2017, torej po sprejetju strategije. Ključna ugotovitev revizije je, da naloge, katerih stroški se upoštevajo pri določitvi povprečnine, niso jasno definirane, ter da formula za izračun primerne porabe v nekaterih parametrih odstopa od dejanskega stanja. Strategija bi lahko vprašanje regij uredila v okviru obstoječega sistema, ki pozna 12 razvojnih regij, ki imajo vzpostavljene svete regij (župani) in regionalne razvojne svete (župani, gospodarstveniki, nevladne organizacije). Ključna naloga razvojnih regij je priprava regionalnih razvojnih programov, ki pa nimajo finančne podlage za njihovo realizacijo. Strategija bi se lahko nadgradila na način, da razvojne regije dobijo pristojnosti in sredstva, ki bi jih zagotovila država in v manjšem delu občine. Na področju evropske kohezijske politike manjka institucionalna regionalna struktura, saj se ta politika ne more izvajati na nivoju države.

Zakon o lokalni samoupravi

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj nista podprli Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 482-VII), s katerim je skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem predlagala zakonsko ureditev pogojev za prenehanje funkcije občinskega svetnika in župana ter instituta odpoklica župana. Državni svetniki so menili, da taki parcialni predlogi izhajajo iz prepričanja o nepotrebnosti lokalne samouprave in ne pomenijo koraka k izboljšanju stanja. Čeprav so pogoji za samo izvedbo glasovanja o odpoklicu in sam odpoklic župana postavljeni visoko, bodo župani v drugem in tretjem letu mandata pod vsakodnevnimi pritiski zaradi groženj po odpoklicu in se bodo zato večino časa ukvarjali le z opravičevanjem svojih ravnanj, obenem pa ne bodo sprejemali nepriljubljenih, vendar nujnih in potrebnih ukrepov, ki so v interesu občine. Med državnimi svetniki je prevladalo prepričanje, da se župana lahko razreši iz krivdnih razlogov, kar ureja zakon v 90. b

členu, medtem ko njegova predčasna razrešitev ne bi smela imeti podlage v političnih razlogih ali njegovih nepopularnih odločitvah. Dodatno sta interesna skupina in komisija opozorili, da so župani, poleg predsednika republike, edini funkcionarji, ki ga volivci izvolijo neposredno po sistemu absolutne večine, kar pomeni, da so izvoljeni v primeru večinske podpore volivcev. Ključne odločitve v občini, npr. o občinskem proračunu, planih razvoja občine, sprejema občinski svet kot najvišji organ odločanja v občini in ne župan, ki jih le izvršuje. Državni svet je na 45. seji 9. 11. 2016 povzel mnenje interesne skupine in komisije ter negativno mnenje poslal v *Državni zbor, ki je zakon sprejel na 25. seji 15. 12. 2016. Interesna skupina je na 15. izredni seji sprejela sklep, da predlaga odložilni veto na navedeni zakon*, saj je menila, da lahko institut odpoklica župana ogrozi stabilnost sistema lokalne samouprave in ne pomeni nadgradnje zakonskega okvira za spodbujanje sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini. Interesna skupina se je strinjala z opozorili združenj občin, da obstaja bojazen, da se bo to zlorabljalo zaradi osebnih interesov posameznikov ali interesnih skupin znotraj občine oziroma za politične namene, kar bi lahko povzročilo destabilizacijo lokalne samouprave. Župani bodo zaradi nevšečnih odločitev, ki so v interesu občine in tudi potrebne, pod pritiski in hitro podvrženi pobudam za odpoklic. Menila je, da bi morali volivci pred glasovanjem na volitvah preveriti kandidate in njihove programe ter na koncu tudi sprejeti odgovornost za odločanje na volitvah. Državne svetnike je tudi motilo, s kakšno lahkoto je bil zakon spremenjen in ni bila narejena analiza njegovih finančnih posledic. Vprašanje je, ali je smisel lokalne samouprave v stalnem preverjanju dela župana tekom mandata ali izvajanje zastavljenih ciljev volilnega programa in nalog, ki vključujejo tudi nevšečne ukrepe za reševanje problemov. Razpravljavci so tudi zavrnili enačenje županov kot lokalnih šerifov in da so nezamenljivi ter opozorili, da so župani očitno postali glavni oz. dežurni krivec za vse probleme v slovenski družbi. Izpostavljeno je bilo, da se delo županov preverja vsake štiri leta na volitvah, pri čemer jih je velika večina ponovno izvoljenih, kar je tudi posledica njihovega dobrega dela. To področje bi lahko uredili na konsistenten način, in sicer odgovornost vseh funkcionarjev in ne le neposredno izvoljenih županov. Državni svet je na 26. izredni seji 20. 12. 2016 sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. *Medtem ko je matično delovno telo Državnega zbora na 31. seji 11. 1. 2017 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen, je Državni zbor ob ponovnem glasovanju na 26. seji 25. 1. 2017 zakon zavrnil.*

Interesna skupina se je na skupini seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 19. 6. 2017 seznanila s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi, ki ga je Ministrstvo za javno upravo predložilo v enomesečno javno obravnavo, in predlagala, da predlagatelj pri pripravi dokončnega besedila zakonskih rešitev v največji možni meri upošteva izpostavljene dileme in opozorila združenj občin in državnih svetnikov. Med drugim sta interesna skupina in komisija poudarili, da je nujna vzpostavitev drugega nivoja lokalne samouprave, nenazadnje tudi z vidika črpanja evropskih sredstev, saj občine niso enakopraven partner institucionaliziranim oblikam druge ravni lokalne samouprave v sosednjih državah (npr. dežele, županije) pri pripravi projektov in uspešnem kandidiranju za evropska sredstva. Ključni problem lokalne samouprave je njeno financiranje in s tem povezanimi nalogami. Pristojnosti občin morajo imeti podporo v ustreznem financiranju, čemur nismo priča, saj se bistveni elementi finančne avtonomije občin z vsakokratnimi zakoni, ki urejajo izvrševanje državnega proračuna, že dalj časa kršijo. Potrebna je sprememba financiranja občin, ker se izračuni primerne porabe oz. povprečnine delajo na podlagi fiktivne občine, ki ne obstaja in so zato dejanske potrebe občin bistveno drugačne kot jih izkazujejo izračuni, posledično pa so občine v neenakopravnem položaju. Smiselno bi bilo zaostriti pogoj za pridobitev lastnosti reprezentativnosti združenja (npr. najmanj 50 % občin) in določiti pogoj, da je možno članstvo le v enem združenju. S tem bi dobili eno močno reprezentativno združenje občin, ki bi bilo v pogajanjih z državo enakopraven in enakovreden partner. Zaradi drugačnih interesov in drugačnega položaja mestnih občin, kar je ugotovilo že Ustavno sodišče, je prav, da pridobi status reprezentativnosti tudi Združenje mestnih občin. V zvezi z uvedbo t. i. participativnega proračuna kot pomembnim orodjem za vključevanje prebivalcev pri oblikovanju lokalnih politik državni svetniki poudarjajo, da ne gre za nobeno novost, saj občine že zdaj v stalnem dialogu z ožjimi deli občine izvajajo to obliko sodelovanja

občank in občanov pri odločanju o porabi proračunskih sredstev. V mnogih primerih se na zboru občanov ljudje odločajo o projektih oz. svojih potrebah, ki jih občine v nadaljevanju tudi financirajo, oz. sveti ožjih delov občin v predpripravi proračunov ovrednotijo kratkoročne letne programe in srednjeročne/dolgoročne programe, do katerih se občina v skladu z zakonskimi in finančnimi možnostmi opredeli in umesti v občinski proračun. Nenazadnje je stalen dialog z ožjimi deli občine in uresničevanje potreb njihovih prebivalcev z vidika možnosti ponovne izvolitve v interesu lokalnih oblasti. Ob tem so državni svetniki tudi opozorili, da je treba pri zakonski vzpostavitvi tega instrumenta imeti v uvidu tudi odgovornost občine za prevzete finančne obveznosti za projekte, ki so prišli iz ožjih delov občine in niso nujno uresničljivi, prav tako ne smemo prezreti situacij, ko bi prebivalci ožjega dela občine na posvetovanju zavrnil nek projekt, ki pa je v interesu razvoja občine. Zakon ne sme postavljati ovir, ki lahko blokirajo delo občin. Občine imajo glede pravnega statusa ožjih delov različne prakse in izkušnje. Zato je smiselno, da imajo zakonsko možnost, da se same odločajo, ali bodo ožjim delom občine podelile pravno subjektiviteto ali ne. Sistem mora biti urejen tako, da je najbližje ljudem in vzbuja zaupanje ter je tudi privlačen za potencialne kandidate za funkcije na nivoju ožjih delov občine. Na drugi strani je bilo izraženo tudi pozitivno mnenje glede predlagane ukinitve pravne subjektivitete ožjih delov občine, saj se mnogokrat dogaja, da so ožji deli občine lastniki nepremičnin, medtem ko občine nosijo finančne obveznosti brez pravic. *Interesna skupina in komisija sta mnenje poslali na Ministrstvo za javno upravo, Vlada pa predloga zakona še ni predložila v zakonodajni postopek.*

Zakon o lokalnih volitvah

Interesna skupina je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 3. 20. 2016 sprejela negativno stališče k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (EPA 563-VII), s katerim je želela skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem urediti vprašanje izvrševanja pasivne volilne pravice na lokalni ravni. Po njenem mnenju bi kazalo biti pri omejevanju volilne pravice previden, saj lahko neustrezna zakonska dikcija vodi v zlorabe in posledično v slabljenje sistema lokalne samouprave. Težav, ki izhajajo iz neetičnega in nemoralnega ravnanja funkcionarjev, ni možno urediti le z ostrejšo zakonodajo, ampak z učinkovitejšim delovanjem sodne veje oblasti. Njuno negativno mnenje je povzel Državni svet na 45. seji 9. 11. 2016. Ker Odbor DZ za notranjo politiko, javno upravo in lokalno samoupravo na 30. seji 30. 11. 2016 ni sprejel členov predloga zakona, je bila obravnava predloga zakona na podlagi razlage Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 na matičnem delovnem telesu DZ končana. *Državni zbor je na 25. seji 15. 12. 2016 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.*

Interesna skupina je na 78. seji 23. 10. 2017, skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (EPA 2208-VII), s katerim se odpravljajo dosedanje težave in poenostavlja izvedba lokalnih volitev, ki bodo za občine cenejše. Ponovila je stališče, ki ga je podala že v okviru javne razprave 19. 6. 2017. Državni svetniki so pozitivno ocenili predlog za stalen termin rednih lokalnih volitev in pri tem poudarili, da verjetno optimalnega datuma, ki bi bil sprejemljiv za vse, ni. Ob opozorilu, da izvedba lokalnih volitev na drugo novembrsko nedeljo pomeni, da pade volilna kampanja v čas praznikov in šolskih počitnic v začetku novembra, je prevladalo mnenje, da bi katerikoli zgodnejši ali kasnejši termin rednih lokalnih volitev prestavil volilna opravila v poletni (počitniški) čas, kar bi bila še slabša rešitev. Interesna skupina in komisija sta se strinjali s predlagateljem, da je državotvorna dejanja težko oz. nemogoče prilagoditi ljudskim praznikom. V Sloveniji se volilna udeležba na vseh volitvah (predsedniških, državnozbornih, lokalnih) zmanjšuje, vendar trend verjetno ni mogoče obrniti navzgor z administrativnimi ukrepi, ampak le s spremembo miselnosti volivcev. Ne glede na to je bilo z vidika večje legitimnosti volitev predlagano, da se začne razmišljati tudi o določitvi obvezne volilne udeležbe. Dodatno so bila dana opozorila glede odprtosti volišč, saj bi z vidika dodatne racionalizacije izvedbe volitev kazalo razmisliti o skrajšanju odprtosti manjših volišč (npr. zgodnejše zapiranje manjših volišč). Državni

svetniki so dali v razmislek tudi predlog, da bi se volilni odbori imenovali za obdobje štirih let in ne za vsakokratne volitve, pri čemer bi posamezne člane lahko zamenjali, če bi bilo treba (npr. odstop, neustrezno delo). S tem bi poenostavili izvedbo volitev, poleg tega praksa kaže, da člani z več izkušnjami delajo manj napak. Odbor DZ notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 30. seji 25. 10. 2017 pripravil dopolnjen predlog zakona in s sprejetjem amandmaja kot stalen termin lokalnih volitev določil tretjo nedeljo v novembru. *Državni zbor je zakon sprejel na 35. seji 22. 11. 2017.*

Zakon o glavnem mestu

Interesa skupina na 75. seji 2. 10. 2017, ki je potekala skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ni podrla Predloga zakona o spremembah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije (EPA 2000-VII). Interesna skupina se sicer zaveda, da tudi primerljivi tuji pravni sistemi poznajo posebno ureditev položaja in financiranja dodatnih obveznosti glavnega mesta, vendar Mestna občina Ljubljana bistveno odstopa od položaja drugih občin, ki bi si tudi zaslužile posebno pozornost zaradi izvajanja nalog, ki bi jih sicer morala izvajati država. Čeprav vprašanje financiranja nalog glavnega mesta ne gre enačiti s sistemom financiranja občin, je interesna skupina opozorila na neustrezen pristop Vlade pri urejanju problematike financiranja glavnega mesta in ostalih (mestnih) občin. Na eni strani obstaja volja in interes za hitro reševanje odprtih vprašanj financiranja v prid glavnemu mestu, na drugi strani pa ostale (mestne) občine niso deležne enake obravnave in so argumenti združenj občin za povišanje povprečnine vedno preslišani. Čeprav se (mestnim) občinam na račun vedno večjih zakonskih obveznosti povečujejo stroški, jim država za njihovo izvajanje ne zagotavlja dodatnih sredstev. Glede na cilj Strategije razvoja lokalne samouprave do 2020 o uskladitvi meril za financiranje občin z njihovimi dejanskimi stroški bi kazalo hitreje reševati finančne težave tudi drugih (mestnih) občin. Ob tem so državni svetniki tudi opozorili, da sedanji vladni pristop reševanja problematike financiranja občin vodi v vedno večji razkorak med glavnim mestom, kjer je skoncentrirana večina delovnih mest in stanovanj in kjer se po nekaterih podatkih ustvari več kot 2/3 BDP, in ostalimi (mestnimi) občinami. Tako stanje pa je tudi posledica odsotnosti druge ravni lokalne samouprave. V zvezi z utemeljitvijo predstavnika predlagatelja zakona, da se za naslednji dve leti občinam povečuje povprečnina in bodo upravičene do pomembno več sredstev, so državni svetniki opozorili, da občine v prihodnje ne bodo znatno pridobile, ampak bodo dobile povrnjeno le tisto, kar jim je bilo v preteklosti odvzeto z vsakoletnimi zakoni o izvrševanju državnega proračuna (povprečnina, sofinanciranje investicij, omejitev sredstev nad primerno porabo). Prav tako so opozorili, da so se občine v preteklosti zadolževale zaradi zagotavljanja lastne soudeležbe pri financiranju evropskih projektov, medtem ko se danes razdolžujejo, ker večina občin (z izjemo mestnih občin) praktično nima možnosti kandidirati za pridobitev evropskih sredstev. *Državni zbor je zakon sprejel na 34. seji 17. 10. 2017.* Glede na njeno negativno stališče je interesna skupina na 78. seji razpravljala o vprašanju vložitve morebitnega odločilnega veta na navedeni zakon. Prevladalo je mnenje, da interesna skupina nima vsebinskih pomislekov k zakonu, ki ureja financiranje nalog glavnega mesta, ampak je njeno negativno stališče k predlogu zakona temeljilo na opozorilih glede financiranja občin, ki ne zagotavlja zadostnih sredstev za izvajanje zakonskih nalog.

Zakon o financiranju občin

Interesna skupina je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 20. 6. 2016 obravnavala odgovor Ministrstva za javno upravo na vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi s problematiko zniževanja stroškov za delovanje občin oz. kakšni so doseženi prihranki vseh ukrepov, ki jih je Vlada sprejela v tem mandatu na področju lokalne samouprave. Na podlagi dodatnih pojasnil predstavnikov Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za finance so državni svetniki ugotovili, da so razumevanja občin oz. združenj občin in Vlade o učinkih ukrepov za znižanje stroškov in o finančnem stanju občin nasploh diametralno nasprotna. Odgovor ne odraža pričakovanj občin glede učinkov sistemskih ukrepov za znižanje izdatkov

občin. Iz njega ni moč ugotoviti, v kakšni meri se uresničujejo zaveze Vlade v Dogovoru o višini povprečnine za leto 2015 (dogovor) oz. kakšni so dejanski prihranki sprejetih ali predvidenih ukrepov v vseh občinah. Državni svetniki so izpostavili neustrezen odnos Vlade do lokalne samouprave in razvoja regije oz. občin, ki si že dlje časa prizadevajo za srečanje s predsednikom Vlade, a neuspešno. Čeprav v združenjih občin priznavajo, da se s predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za javno upravo pogovarjajo in dobro sodelujejo, si želijo večjega posluha Vlade pri iskanju optimalnih rešitev sistema financiranja občin. Državni svetniki so zato apelirali, da se predsednik Vlade in ministra za finance ter javno upravo čim prej sestanejo s predstavniki združenj občin in v dialogu soočijo različne poglede o finančnem stanju občin in poiščejo usklajene rešitve. Komisija in interesna skupina sta tudi opozorili, da je treba statistične podatke o finančnem stanju in poslovanju občin gledati širše in v daljšem obdobju, jih interpretirati z vidika namena porabe ter upoštevati tudi dejavnike, na katere občine niso mogle vplivati. Ker država ni sledila dinamiki financiranja investicij in je zamujala s sofinanciranjem, so se morale občine npr. v času zaključevanja pretekle finančne perspektive, predvsem v letu 2014, zaradi poravnave svojih obveznosti, zadolževati, saj bi se drugače investicije ustavile. *Z odgovorom ministrstev in skupnim stališčem interesne skupine ter Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je seznanil Državni svet na 42. seji.*

Interesna skupina se je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 23. 1. 2017 seznanila s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o financiranju občin, ki je bil v javni obravnavi, na skupni seji 9. 10. 2017 pa sta zavzeli negativno stališče do Predloga zakona o spremembah Zakona o financiranju občin (EPA 2087-VII), ki ga je predložila Vlada. Obakrat sta opozorili, da so predlagane rešitve bolj usmerjene v razdelitev mase sredstev za financiranje občin na podlagi drugačnih kriterijev med občinami kot pa v opredelitev temeljnega odnosa do financiranja lokalne samouprave. Državni svetniki so opozorili, da je bil predlog zakona predložen v zakonodajni postopek brez resnejše uskladitve z združenji občin, ki nasprotujejo predlaganim rešitvam in pričakujejo, da se v sistem financiranja občin ne bo posegalo brez predhodnih objektivnih analiz. Predlog zakona spreminja temelje obstoječega modela financiranja in ne določa več povprečnine, ampak določa izračun povprečnih stroškov, na podlagi tega izračuna in upoštevanja makroekonomskih razmer pa bo višino povprečnine na predlog Vlade določil Državni zbor. Kot opozarjajo v združenjih občin, se s tem vzpostavlja sistem, da bo lahko Vlada na podlagi svojih argumentov prosto določila oz. predlagala višino povprečnine. Ob nespremenjenem obsegu nalog, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, se predlaga uzakonitev današnje prakse določanja višine povprečnine, ki je bistveno nižja od dohodnine, ki pripada občinam po zakonu, ki ureja financiranje občin (54 % dohodnine vplačane v predpreteklem letu), kar je z vidika financiranja lokalne samouprave nesprejemljivo. Državni svetniki so tudi opozorili na revizijsko poročilo Računskega sodišča, ki zahteva, da je treba jasno določiti naloge, katerih stroški se upoštevajo pri določitvi povprečnine, kar pa predlog zakona ne ureja. V zvezi z upoštevanjem makroekonomskega stanja v postopke določitve povprečnine, kar je tudi zahteva Računskega sodišča, se državni svetniki strinjajo s stališči združenj občin, da ni moč arbitrarno nižati finančnih sredstev na podlagi slabših makroekonomskih okoliščin, ampak je treba določiti merila in opredeliti predvidljivost razmer za občine v taki situaciji glede virov. Obstoječa nesorazmerja med dejanskimi stroški občin in primerno porabo predlagana drugačna formula za izračun primerne porabe občine ne odpravlja. Potrebna je analiza, ki bo pokazala, kakšni so stroški posameznih skupin občin in prikazala učinek predlaganih sprememb. Strinjali sta se, da je treba najprej opraviti presojo sistema financiranja občin z vidika objektivnih razlik med občinami in temu primerno prilagoditi korekcijske faktorje. Ker gre za vprašanja sistemske narave, tega ni moč narediti z majhnimi popravki, kot je predvideno s predlogom zakona. Državni svet je na 55. seji 11. 10. 2017 povzel mnenje interesne skupine in komisije ter ga posredoval na Odbor DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, ki je na 41. seji 25. 10. 2017 pripravil dopolnjen predlog zakona. *Državni zbor je zakon sprejel na 35. seji 16. 11. 2017.* Ker zakon vsebuje rešitve, ki so nastale brez predhodno opravljene objektivne analize, ki bi nakazala usmeritev potrebnih sprememb sistema financiranja občin in

opredelila temeljni odnos do financiranja lokalne samouprave, je interesna skupina na 21. izredni seji 20. 11. 2017 sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon, ki ga podprl tudi Državni svet na 33. izredni seji 21. 11. 2017. Matično delovno telo Državnega zbora je na seji 24. 11. 2017 sklenil, da je predlog zakona ustrezen.

Zakoni o izvrševanju državnega proračuna, državni proračuni in Zakon o interventnih ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin

Interesna skupina je kot zainteresirana obravnavala vsakoletne zakone o izvrševanju državnega proračuna in jim zaradi neupoštevanja predlogov in opozoril občin večinoma nasprotovala ter v nadaljevanju s predlogi odločilnih vetov opozarjala Državni zbor in Vlado o njunem neustreznem odnosu do lokalne samouprave.

Ob obravnavi Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415; EPA 1465-VI) sta interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj predlagali, da se v letih 2014 in 2015 ohrani začasa rešitev, po kateri so občine za sofinanciranje investicij upravičene do sredstev iz državnega proračuna v višini 4 % skupne primerne porabe občin. Menili sta, da je prav, da v tej javno finančni situaciji tudi občine prispevajo k finančni konsolidaciji javnih financ, vendar na način, ki bo zagotovil enakomerno in pravično finančno obremenitev občin ter ne bo slabil razvojno šibkih občin. Ker občine že sedaj del primerne porabe namenjajo za investiranje projektov, ki se sofinancirajo z evropskimi sredstvi, se s predlaganim krčenjem investicijskih sredstev postavlja pod vprašaj črpanje evropskih sredstev. Na Vlado sta tudi apelirali, da čim prej pripravi zakon za uravnoteženje javnih financ za občine oz. pristopi k spremembam področne zakonodaje s ciljem znižanja stroškov zakonskih nalog občin za 10 %, saj v nasprotnem primeru občine ne bodo več sposobne financirati svojih zakonskih obveznosti. Skupno stališče interesne skupine in komisije je bilo vključeno v predlog mnenja Državnega sveta. Z amandmajem, ki ga je Državni svet na 11. seji tudi podprl, je interesna skupina dodatno predlagala, da Državni svet ne podpre predloga zakona in pozove Vlado, da ga umakne iz zakonodajnega postopka, ker ne odraža realnih odhodkov in prihodkov ter med drugim upošteva prihodke iz naslova davka na nepremičnine, ki še ni predpisan z zakonom, ter zmanjšuje sredstva za občine, ki zato ne bodo sposobne financirati svojih zakonskih nalog. *Državni zbor je zakon sprejel na 47. izredni seji.* Ker predlogi interesne skupine niso bili upoštevani, je na 3. izredni seji sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon. Interesna skupina je izpostavila, da zakon ne ureja le postopkov izvrševanja proračuna, temveč tudi druga vsebinsko zelo pomembna vprašanja, ki po svoji vsebini in naravi ne sodijo v ta zakon. Med drugim omogoča zadolževanje države v letu 2014 za skoraj 10 milijard evrov. Medtem ko je Državni zbor v Ustavo zapisal fiskalno pravilo, ki določa, da se lahko potroši toliko, kolikor se ustvari, gre predlagana politika zadolževanja v popolnoma nasprotno smer. Zakon posega v financiranje občin in jim za leto 2015 znižuje povprečnino na samo 525 evrov, hkrati pa jim za leto 2014 znižuje sredstva za sofinanciranje investicij z dosedanjih 4 % na 2 % skupne primerne porabe občin. Ker se kvota sredstev primerne porabe razdeli po indeksu razvojne ogroženosti, bodo najbolj prizadete občine z veliko površin na prebivalca oziroma tiste, ki so že sedaj v razvojnem zaostanku. Dodatno je interesna skupina opozorila, da občine izvajajo več kot 70 % vseh investicij v državi, ki so večinoma sofinancirane z evropskimi sredstvi, in bo zato zmanjševanje sredstev za investicije ogrozilo tudi črpanje evropskih sredstev. *Državni svet je odločilni veto na navedeni zakon sprejel na 4. izredni seji 20. 11. 2013, ob ponovnem odločanju je Državni zbor zakon sprejel na 48. izredni seji 29. 11. 2013.*

Interesna skupina je 11. 12. 2014 na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj obravnavala tudi spremembe in dopolnitve Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (EPA 235-VII). Čeprav je Vlada sprva načrtovala izpolniti fiskalne cilje državnega proračuna za leto 2015 tudi z znižanjem povprečnine in ukinitvijo sredstev za investicije v letu 2015 ter zmanjšanjem prihodkov od dohodnine do zneska primerne porabe občin,

se na podlagi dogovora z vsemi tremi združenji občin v letu 2015 s tem zakonom ni poseglo v financiranje občin. Interesna skupina in komisija sta sicer pozdravili dosežen dogovor vladne pogajalske skupine z združenji občin in v nadaljevanju interesna skupina tudi ni nasprotovala tej noveli zakona, vendar so državni svetniki ocenili, da s tem problem še zdaleč ni rešen, saj do 15. 1. 2015 praktično ni mogoče razrešiti odprtih finančnih vprašanj. Ponovno so poudarili nujnost vzpostavitve partnerskega odnosa države z lokalnimi skupnostmi oziroma njihovimi združenji, saj bomo le tako prišli do kompromisnih rešitev, ki bodo koristne tako za državni proračun kot za občinske proračune. Državni svetniki so tudi opozorili na nujnost reforme lokalne samouprave in izpostavili, da je ključen problem odsotnost pokrajin, ki bi lažje in učinkoviteje opravljale določene upravne in razvojne naloge. Interesna skupina in komisija sta se strinjali s stališči združenj občin, da Ministrstvo za javno upravo pripravi interventne ukrepe za znižanje stroškov občinskih proračunov za najmanj 10 %. Investicije na lokalni ravni, ki so sofinancirane z evropskimi sredstvi, v tej krizni situaciji pomenijo enega od ključnih dejavnikov sedanjega pozitivnega trenda gospodarske rasti in krepitve BDP. Zato je ukinjanje sredstev za sofinanciranje investicij po 21. členu ZFO-1 nesprejemljivo, poleg tega bi s takim varčevalnim ukrepom posegli v sfero črpanja evropskih sredstev in izvajanja razvojne politike tako občin kot države. Ukinjanje teh sredstev bi negativno vplivalo tudi na zaveze države, ki jih je sprejela ob vstopu v EU na področju okoljskih infrastrukturnih projektov. V zvezi z informacijo, da naj bi Vlada načrtovala možnost večjega zadolževanja občin (iz 8 % na 12 %), so menili, da pomeni tak ukrep, glede na sedanje stanje zadolženosti občin, neprimeren način reševanja finančne situacije občin. *Državni zbor je zakon sprejel na 3. seji 16. 12. 2014.*

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 11. 2. 2015 nista podprli Predloga zakona o interventnih ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin (EPA 324-VII). Čeprav sta pozdravili napore Vlade pri iskanju rešitev za razbremenitev občinskih proračunov, sta se pridružili opozorilu združenj občin, da predlagani interventni ukrepi pomenijo le poskus iskanja prihrankov v občinah, ne bodo pa znižali stroškov občin v ocenjeni vrednosti 15 milijonov evrov. Dodatno sta opozorili, da predlagani ukrepi zaradi velikih razlik med občinami ne bodo imeli enakih finančnih učinkov v vseh občinah oz. učinkov sploh ne bo za vse občine. Državni svetniki so se strinjali s stališčem Združenja mestnih občin Slovenije, da bi se morali predlagani interventni ukrepi izvajati že v času, ko je bila povprečnina 536 evrov, ko se višina povprečnine znižuje na 525 oz. 500,83 evra, pa bi morali že dajati rezultate na odhodkovni strani občinskih proračunov. Opozorili so, da je ključen problem občin vsakoletno zniževanje primerne porabe za financiranje z zakonom določenih nalog ob istočasnem nalaganju novih obveznosti z zakoni in podzakonskimi akti brez zagotavljanja finančnih virov. Eden takih primerov so stroški občin iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja za brezposelne osebe. Državni svetniki se strinjajo, da je treba v skladu z ustavnim načelom socialne države socialno ogroženim osebam pomagati in jim zagotavljati najosnovnejše pravice, vendar je to dolžnost države, ki mora v primeru, da to nalogo prenese na občine, tudi zagotoviti finančna sredstva. V zvezi s predlagano spremembo glede delovanja krajevnih skupnosti so državni svetniki poudarili, da učinek njihovega delovanja ne moremo gledati le prek stroškov za njihovo delo, ampak tudi prek njihovega vpliva na kakovost življenja v občinah. Za uravnoteženje javnih financ občin je ključen t. i. tretji paket sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin v višini 22.8 milijona evrov, ki se mu je Vlada zavezala v dogovoru z reprezentativnima združenjema občin. Državni svetniki pričakujejo, da bodo Vlada in resorna ministrstva v procesu priprave sistemskih ukrepov za znižanje stroškov za financiranje zakonskih nalog prisluhnile argumentom združenj občin. Odbor DZ za javno upravo, notranje zadeve in lokalno samoupravo je na 12. nujni seji pripravil dopolnjen predlog zakona za odločanje na seji Državnega zbora. V razpravi so si bila mnenja glede uspešnosti pogajanj združenj občin z Vlado različna. Opozicijski poslanci so pritrdili opozorilo državnih svetnikov glede neustreznih zakonskih rešitev, medtem ko so koalicijski poslanci ocenili, da predlog zakona pomeni kompromisno rešitev, po katerem so združenja pristala na znižanja povprečnine ob hkratnem sorazmernem znižanju stroškov občin. Opozorili so tudi na zavezo Vlade, da v tekočem letu pripravi sistemske spremembe za razbremenitev občinskih proračunov v višini 22.8 milijona evrov

ali jim na drug način zagotovi sredstva. Veliko časa so namenili predlogu koalicijskih strank, da občine ne bi imele več možnosti podeljevanja pravne subjektivitete njihovim ožjim delom, a na koncu predlog ni bil sprejet. *Državni zbor je zakon sprejel na 9. izredni seji 20. 2. 2015.*

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj tudi nista podprli sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (EPA 505-VII), ki jih je Vlada predložila na začetku maja 2015, saj ni vseboval rešitev za realizacijo Dogovora o višini povprečnine za leto 2015, s katerim se je Vlada zavezala, da bo do 30. 6. 2015 z izvedbenimi in sistemski ukrepi znižala stroške občin na letni ravni za 22,8 mio evrov oz. na drug način zagotovila ta sredstva. Interesna skupina in komisija sta menili, da bi morala Vlada že s to novelo zakona predlagati ohranitev povprečnine v višini 525 evrov v drugi polovici 2015, saj je to edini način za preprečitev še večje finančne in likvidnostne stiske občin. Čeprav lahko občine po sodni poti izterjajo manjkajoča sredstva, ki jih je Vlada občinam obljubila v Dogovoru o višini povprečnine za leto 2015, se je treba zavedati, da je za občine problematično obdobje od 1. 7. 2015 do konkretnih finančnih učinkov ukrepov za znižanje stroškov, saj v tem času ne bodo imele dovolj sredstev za izvajanje zakonskih nalog. Občine se že zdaj spopadajo z nelikvidnostjo, zato bodo ob nižji povprečnini in neuveljavljenih zakonskih rešitvah za znižanje stroškov težave še večje. Najprej je opozorila interesne skupine in komisije povzela Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, nato pa še Državni svet na 30. seji 10. 6. 2015. Vlada je v odgovoru na mnenje Državnega sveta v zvezi s stabilnostjo financiranja lokalne samouprave navedla, da je bila novela predložena v obravnavo v času, ko je priprava sistemskih sprememb za znižanje stroškov občin še potekala. Dva dni po seji Državnega sveta je Vlada ob obravnavi poročila o aktivnostih ministrstev v zvezi z nižanjem stroškov občin ugotovila, da se z uveljavljenimi spremembami predpisov stroški občin znižujejo za okoli 9 mio in ne za predvidenih 22,8 mio evrov. Zato je napovedala še eno novelo Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2014 in 2015, s katero bo uveljavljena višja povprečnina za drugo polovico 2015, s čimer bo Vlada v celoti uresničila svojo zavezo iz prej navedenega dogovora. *Državni zbor je zakon sprejel na 9. seji 18. 6. 2015.*

Na predlog državnega svetnika Bojana Kontiča je interesna skupina na 38. seji 1. 6. 2015 sprejela pobudo Vladi, da naj pravočasno predloži napovedano novelo Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015, saj je pravočasna uveljavitev zakonskih rešitev oz. nastop finančnih učinkov s 1. 7. 2015 edini možni način, da se prepreči še večja finančna in likvidnostna stiska občin. Državni svet je pobudo podprl na 30. seji 10. 6. 2015 in jo naslovil na Vlado, ki je Predlog Zakona o spremembi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (EPA 611-VII) predložila v Državni zbor 24. 6. 2015 in predlagala, da se za drugo polletje 2015 povprečnina zviša za 13,39 evrov na 514,22 evrov. Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta navedeno novelo zakona obravnavali 6. 7. 2015 in menili, da predlagana višina povprečnine občinam ne zagotavlja izvajanja zakonskih nalog. Zato sta predlagali povprečnino v višini 525 evrov tudi po 1. 7. 2015 ter pozvali predlagatelja zakona, da v nadaljnjem zakonodajnem postopku v čim večji možni meri upošteva opozorila, predloge in stališča vseh treh združenj občin. Predlog interesne skupine in komisije sta povzela tudi Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Državni svet, ki je mnenje k predlogu zakona sprejel na 14. izredni seji 9. 7. 2015. Matično delovno telo Državnega zbora je na predlog koalicijskih poslanskih strank določil povprečnino v višini 519 evrov z argumentom, da gre za kompromisno rešitev, ki na eni strani upošteva argumente občinskih združenj, po drugi strani pa upošteva tudi nesporno dejstvo, da je bil dosežen napredek pri zmanjševanju stroškov za izvajanje nalog občin. *Državni zbor je zakon sprejel na 10. seji 13. 7. 2015.*

Interesna skupina je 5. 10. 2015 obravnavala Predloga proračunov Republike Slovenije za 2016 in 2017 (EPA 760-VII in 761-VII) skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ter poudarila, da dokumenta v tistem delu, ki se nanašata na financiranje lokalnih skupnosti, za občine nista sprejemljiva. Skupno stališče interesne skupine in komisije je povzela tudi Komisija

za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Državni svet na 33. seji. Interesna skupina je 46. seji 11. 11. 2015 obravnavala tudi Dopolnjena predloga proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017. Na predlog interesne skupine je Državni svet k obema dokumentoma sprejel negativno mnenje. *Državni zbor je sprejel proračuna za 2016 in 2017 na 13. seji 18. 11. 2015.*

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta na skupni seji 2. 11. 2015 obravnavali Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (EPA 782-VII) ter podprli argumente združenj občin glede finančnega položaja občin v povezavi s povprečnino in pozvali Vlado in združenja občin, da vložijo vse napore za doseg dogovora, ki bo za občine sprejemljiv. Državni svetniki so podprli predloge amandmajev združenj občin za povišanje povprečnine na 536 evrov, saj vladni predlog povprečnine v višini 519 oz. 522 evrov ne odraža dejanskih stroškov občin za izvajanje zakonskih nalog. Državni svetniki so opozorili, da so občine pristale na znižanje povprečnine v 2015 ob pogoju, da se razlika pokrije z ukrepi za znižanje stroškov občin, vendar občine napovedanih učinkov ukrepov za znižanje stroškov ne čutijo ali pa se ne izvajajo. Državni svetniki so nasprotovali dodatnemu nižanju obsega sredstev za sofinanciranje investicij občin, ki je občinam dodeljen na podlagi ZFO-1 in indeksa razvojne ogroženosti posamezne občine, saj bodo najbolj prizadete razvojno najšibkejše občine. Nasprotovali so tudi predlogu, da se občinam, pri katerih primerni obseg sredstev presega primerno porabo, dodatno odvzamejo sredstva za financiranje zakonskih nalog. Nezmožnost izvajanja zakonskih nalog čutijo ljudje, saj večino njihovih potreb zadovoljujejo prav občine. Na predlog interesne skupin je Državni svet sprejel negativno mnenje k predlogu zakona in ga posredoval v Državni zbor, ki je zakon sprejel na 13. seji 18. 11. 2015.

Ker se interesna skupina z vsebino dela zakona, ki se nanaša na financiranje lokalnih skupnosti, ni strinjala, je na 9. izredni seji 23. 11. 2015 sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon. Na podlagi njenih dotedanjih stališč je nasprotovala višini povprečnine, nižanju višine sredstev za sofinanciranje investicij iz 21. člena Zakona o financiranju občin in rešitvi v 55. členu, na podlagi katere se občinam 2016 in 2017 zagotavljata dohodnina in finančna izravnava do višine primerne porabe. Državni svet je sprejel odločilni veto na navedeni zakon na 18. izredni seji 25. 11. 2015. *Državni zbor je ob ponovnem glasovanju zakon sprejel na 25. izredni seji 1. 12. 2015.* Interesna skupina je ob sprejemu predloga za odločilni veto sprejela tudi sklep, da naj strokovne službe Državnega sveta pripravijo strokovno obrazložitev za vložitev zahteve za oceno ustavnosti določb Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017, ki se nanašajo na financiranje občin. SPAZ je opozorila, da je Ustavno sodišče v zvezi z določitvijo višine povprečnine v ZIPRS brez doseženega dogovora Vlade z reprezentativnimi združenji že odločilo, da to ne pomeni protiuustavnega posega v finančno avtonomijo lokalnih skupnosti. Kot je pojasnila SPAZ, bi lahko Ustavno sodišče ugotovilo protiuustaven poseg v finančno avtonomijo občin le v primeru izkazanega nesorazmerja med prihodki občin, ki imajo vir v ugotovljeni primerni porabi, ter stroški izvrševanja nalog iz njihove izvirne pristojnosti v določenem proračunskem letu. SPAZ je bil mnenja, da pavšalne trditve, da višina povprečnine, ki je določena z ZIPRS, občinam ne zagotavlja tistega obsega sredstev, ki ga potrebujejo za izvrševanje nalog iz svoje izvirne pristojnosti in da njen izračun ni bil narejen v skladu z metodologijo, izračunano na podlagi ZFO-1 in Uredbi o metodologiji za izračun povprečnine za financiranje občinskih nalog, ne zadostujejo. Potencialni predlagatelj bi moral s konkretnimi podatki utemeljiti okoliščine, ki bi kazale na zatrdjevanje nesorazmernost med prihodki občin ter njihovimi ustavnimi in zakonskimi nalogami, ki jih bodo občine izvajale v letih 2016 in 2017. Na podlagi tega je SPAZ zavzel stališče, da bi bilo treba za morebitno pripravo pobude za zahtevo za oceno ustavnosti ZIPRS1617 pridobiti konkretne podatke in izračune posameznih občin, saj zgolj pavšalne trditve o protiuustavnosti določb, ki urejajo financiranje občin, ne zadostujejo.

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta na skupni seji 3. 10. 2016 zavzeli negativno stališče tudi do Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (EPA 1483-VII), Predloga proračuna Republike Slovenije za leto 2018 (EPA 1484-VII) in

Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (EPA 1487-VII), saj predlagana povprečnina za naslednji dve leti ni upoštevala dviga stroškov občin. Podprli sta predlog amandmaja združenj občin za dvig povprečnine za prihodnji dve leti na 543 evrov ter predlog za črtanje omejevanja sredstev nad primerno porabo. Podprli sta tudi kompromisni predlog združenj občin, da se v prihodnjih dveh letih del sredstev za sofinanciranje investicij občinam zagotavlja v višini 4 % skupne primerne porabe občin. Vlado sta tudi pozvali, da z obema reprezentativnima združenjema doseže Dogovor o povprečnini za leti 2017 in 2018. Predloge interesne skupine in komisije je povzel v svojem negativnem mnenju tudi Državni svet na 44. seji. Odbor DZ za finance in monetarno politiko na seji 12. 11. 2016 ni podprl predlogov državnih svetnikov oz. združenj občin. Vlada je v svojem stališču do mnenja Državnega sveta z dne 27. 10. 2016 med drugim pojasnila, da so bili glede na javnofinančno situacijo v preteklih letih tudi na področju financiranja občin sprejeti različni ukrepi, ki so zmanjševali izdatke iz državnega proračuna in tudi iz proračunov občin. Sprejete omejitve se lahko sproščajo zgolj postopno, saj v nasprotnem primeru ne bi več sledili cilju konsolidacije javnih financ. Zagotovitev večjega obsega sredstev iz državnega proračuna za financiranje občin ni mogoča, saj fiksne obveznosti predstavljajo kar 90 % proračuna države, izdatkov pa zaradi sprejetih fiskalnih pravil ni mogoče povečevati na račun dodatnega zadolževanja.

Zaradi sprejetih zakonskih določil, ki ne zagotavljajo primerne financiranja slovenskih občin, je interesna skupina na 14. izredni seji sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon. Kot so poudarili člani interesne skupine, pogajanja združenj občin z vladno pogajalsko skupino o povprečnini pred sprejemom zakona kažejo, da aktualna Vlada občine in področje razvoja lokalne samouprave ne uvršča med prioritete projekte. Kljub pozivu, da naj Vlada prisluhne argumentom združenj občin ter z njimi doseže dogovor o povprečnini za naslednji dve leti, do tega ni prišlo. Čeprav povprečnina za 2017 v višini 530 evrov in za 2018 v višini 536 evrov daje vtis o približevanju zahtevam občin po višji povprečnini, je interesna skupina opozorila na dvig stroškov občin, ki jih zakonsko določena povprečnina ne upošteva (npr. stroški iz naslova pokopališke dejavnosti, obveznosti zaradi sprememb plačne politike v javnem sektorju, stroški zaradi razveljavljenega ukrepa ukinitve subvencije za najem tržnih in hišniških stanovanj). Interesna skupina je opozorila tudi na ponovno nižanje višine sredstev za sofinanciranje investicij po 21. členu ZFO. Poleg navedenega je interesna skupina opozorila na neuskkljenost proračuna za leti 2017 in 2018 z zahtevami sindikatov javnega sektorja glede povečanja mase plač javnih uslužbencev, ki bremenijo tudi občine, ki niti niso sodelovale v pogajanjih. Državni svet je na 25. izredni seji 24. 11. 2016 sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. *Državni zbor je zakon ob ponovnem odločanju sprejel na 39. izredni seji 6. 12. 2016.*

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na skupni seji 24. 4. 2017 tudi nista podprli spremembe in dopolnitve Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (EPA 1890-VII), s katerim je Vlada sicer predlagala dvig povprečnina za 3,5 evrov zaradi dodatnih obveznosti občin iz naslova stroškov dela. Interesna skupina in komisija sta bili seznanjeni s stališči vseh treh združenj občin, ki niso podprle predlaganega linearnega dviga povprečnine, saj imajo občine z več javnimi zavodi bistveno višje stroške dela zaradi Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju kot se to odraža v predlagani višini povprečnine. Po mnenju državnih svetnikov predlagan dvig povprečnine za 2017 ne odraža dejanskih večjih stroškov dela javnih uslužbencev zaradi dogovora Vlade s socialnimi partnerji decembra 2016 in tudi ne upošteva raznolikosti občin in s tem njihovih raznolikih finančnih potreb. Medtem ko bodo občine z manj javnimi zavodi in posledično nižjimi stroški dela javnih uslužbencev iz naslova predlaganega dviga višine povprečnine verjetno lahko pokrile še kakšne druge izdatke, za katere zdaj niti nimajo sredstev, pa občinam z več javnimi zavodi predlagan dvig povprečnine v višini 3,5 evra ne bo zadoščal za pokritje dejanskih stroškov dela javnih uslužbencev, ki so posledica vladnih pogajanj s socialnimi partnerji, pri katerih občine niti niso sodelovale. Ob tem so se državni svetniki tudi spraševali, ali je bil kdaj opravljen izračun, koliko je država privarčevala na račun občin zaradi vsakoletnih zakonov o izvrševanju državnega

proračuna, s katerimi se je v zadnjih letih določala povprečnina v bistveno nižjem znesku kot bi se morala glede na izračun, ki jo določa sistemski zakon, ki ureja financiranje občin. Interesna skupina in komisija sta poudarili, da je financiranje občin neurejeno in nestabilno, saj sistema Zakona o financiranju občin sploh ne spoštujemo, ampak vanj posegamo z vsakoletnimi zakoni o izvrševanju državnega proračuna. Problem je še toliko večji, ker občine v aktualni finančni perspektivi praktično nimajo dostopa do evropskih sredstev oz. so možnosti zelo omejene zaradi nezmožnosti zagotavljanja lastnega deleža sofinanciranja projektov. *Državni zbor je zakon sprejel na 30. seji 24. 5. 2017.* Interesna skupina je na 17. izredni seji 29. 5. 2017 sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon in v obrazložitvi ponovila prej navedene argumente za nasprotovanje zakonu. Državni svet je na 29. izredni seji 30. 5. 2017 sprejel zahtevo, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča. *Državni zbor je ob ponovnem odločanju zakon sprejel na 31. seji 22. 6. 2017.*

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj sta na skupni seji 9. 10. 2017 obravnavali Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2018 (EPA 2255-VII), Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2019 (EPA 2256-VII) in Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (EPA 2235-VII). Navedenih aktov nista podprli, saj, kljub prizadevanjem za zblizanje stališč Vlade in združenj občin, predviden obseg sredstev ne zadošča za financiranje zakonskih nalog in izvajanje nujno potrebnih investicij in tudi ne sledi gospodarski rasti. Državni svetniki so poudarili, da se povprečnina za prihodnji dve leti (551 evrov v letu 2018 in 558 evrov v letu 2019) res povečuje, vendar ne zadošča za pokrivanje stroškov, ki se občinam povečujejo. Ker je povprečnina premajhna, so občine za te namene prisiljene porabljati druge vire financiranja, ki bi jih prvenstveno morale porabljati za investicije. Razkorak med pripadajočimi sredstvi in potrebami lokalnega okolja ima daljnosežne posledice, saj bodo zaradi sedanjih premajhnih investicijskih vlaganj v prihodnje potrebe še toliko večje. Čeprav je dosežen napredek glede sofinanciranja investicij občin, saj so za sofinanciranje investicij v prihodnjih dveh letih iz državnega proračuna zagotovljena nepovratna sredstva v višini 3 % skupne primerne porabe in povratna sredstva v enakem obsegu, to še zmeraj ne dosega potreb občin in ne upošteva določbe zakona, ki ureja financiranje občin, ki predvideva nepovratna sredstva v višini 6 % skupne primerne porabe občin. Ker so občine v novi finančni perspektivi ostale praktično brez evropskih sredstev za financiranje investicij, so ta sredstva za občine velikega pomena. Interesna skupina in komisija sta ponovno izpostavili, da bi morali prepoznati pomen financiranja lokalne samouprave za kakovost življenja državljanov, saj se prav na lokalni ravni odvija večina ključnih dejavnosti, ki so življenjskega pomena (socialna varnost, vzgoja in izobraževanje, javne gospodarske službe). Poročilo sta interesna skupina in komisija posredovali Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je k vsem trem aktom zavzela negativno stališče. Tudi Državni svet na 55. seji ni podprl navedenih aktov. *Državni zbor je zakon in proračuna sprejel na 35. seji 16. 11. 2017.* Ker se interesna skupina ni strinjala z določeno višino povprečnine, ki jo je predlagala Vlada, je na 21. izredni seji 20. 11. 2017 predlagala odločilni veto na navedeni zakon, ki ga je podprl tudi Državni svet na 33. izredni seji 21. 11. 2017. Matično delovno telo Državnega zbora je na seji 24. 11. 2017 sklenil, da je zakon ustrezen.

Zakonska ureditev lastništva javnih cest

Interesna skupina je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 10. 1. 2016, na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada, obravnavala Odgovor Ministrstva za javno upravo oz. Ministrstva za okolje in prostor na vprašanje Državnega sveta v zvezi z zahtevami upravnih enot po urejenem lastništvu kategorizacije javnih cest oz. urejene služnostne pravice ob izdajanju gradbenih dovoljenj z dne 1. 12. 2015. Ugotovili sta, da je navedeni odgovor ne nakazuje celovitega reševanja problematike urejenosti lastništva kategoriziranih občinskih (in državnih) cest, ki potekajo preko zemljišč v lasti fizičnih oseb. Državni svetniki so se strinjali, da je treba spoštovati odločbe sodišč in Ustavnega sodišča, vendar so poudarili, kar je pokazal tudi posvet v Državnem svetu, da občine ne sprožajo razlastitvenih postopkov, kar omogoča 19. člen ZJC-B,

ker nimajo dovolj finančnih sredstev za odkup zemljišč oz. odškodnino ter ostale stroške. Občine se zavedajo te problematike in jo želijo reševati, vendar je problematika tako obsežna, da je ni moč parcialno reševati po občinah, ampak so nujne sistemske rešitve, ki bodo dale ustavno skladno pravno podlago za enoten način urejanja lastništva javne infrastrukture na nivoju države, obenem pa je treba občinam za te namene zagotoviti ustrezen obseg finančnih sredstev. Najprej je treba finančno ovrednotiti problematiko neurejenosti lastništva na državni ravni in določiti tudi dinamiko njenega reševanja. Ker komisija in interesna skupina na seji nista dobili ustreznih odgovorov in pojasnil, na kakšen način se bo reševal problem urejanja lastništva javne infrastrukture, sta pozvali Vlado, da prouči še zmeraj aktualne pripombe, opozorila in predloge Državnega sveta, ki jih je sprejel na 29. seji 13. 5. 2015 na podlagi posveta »Urejanje problematike kategorizacije občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč«. Predlagali sta tudi ustanovitev vladne medresorske komisije, ki bi pripravila usklajene rešitve. *Vlada se je v odgovoru z dne 7. 7. 2016 opredelila do zaključkov posveta. Med drugim je zvezi s predlogom o določitvi bolj realnega roka za ureditev lastninskih razmerij vseh kategoriziranih občinskih javnih cest odgovorila, da občine na predlagani enoletni rok za uskladitev občinskih odlokov z Zakonom o cestah niso imele pripomb, temu ni nasprotoval niti Državni svet. Poleg tega je poudarila, da tedanji namen Vlade kot predlagateljice zakona ni bil, da se rok za uskladitev občinskih odlokov z zakonom nanaša tudi na dokončno premoženjsko pravno ureditev zemljišč, po katerih potekajo občinske javne ceste, vendar je Ustavno sodišče v svojih odločitvah zakonski rok za uskladitev občinskih aktov razumelo tudi kot rok za ureditev teh razmerij in na podlagi take presoje oblikovalo ustaljeno ustavno sodno prakso. V zvezi z opozorili, da občine zaradi velikih obremenitev občinskih proračunov za izvajanje zakonskih nalog v doglednem času niso sposobne urediti kompleksne problematike kategorizacije občinskih cest, je Vlada pojasnila, da je sklicevanje na pomanjkanje javnih sredstev splošno in brez podlage, saj se stanje neurejenosti zemljiško-knjižnega in lastniškega stanja zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane ceste, vleče že od reforme lokalne samouprave sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja. Dokler Ustavno sodišče ni začelo razveljavljati občinskih odlokov, so se reševanju tega problema marsikje preprosto izogibali, na drugi strani pa so primeri občin, ki so sistematično in načrtno urejale problematiko. Ker se problem vleče že več kot dve desetletji, po mnenju Vlade nedejavnost občin ni mogoče utemeljevati s finančno krizo in zmanjševanjem prihodkov občin, saj smo bili v obdobju 2008–2014 priče rasti občinskih prihodkov oz. so bili prihodki občin 2015 kar za 18,7 % višji kot 2008. Je pa Vlada pozdravila predlog, da naj občine pristopijo k ureditvi lastništva občinskih cest načrtno in sistematično.*

Interesna skupina je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 23. 1. 2017, na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada, obravnavala pobudo župana občine Dol pri Ljubljani za zakonsko ureditev lastništva javnih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč. Kot je pojasnil pobudnik, je bil v preteklosti že poskus urejanja problematike lastništva javnih cest s sprejemom 85. člena Zakona o javnih cestah (Ur. l. RS, št. 29/97), vendar ga je Ustavno sodišče 2002 razveljavilo (U-I-224/00; Uradni list RS, št. 50/02). Pobudnik je poudaril razlikovanje med razveljavljeno določbo 85. člena Zakona o javnih cestah in njegovo zakonodajno pobudo, ki temelji na institutu priposestevovanja kot ustaljenem institutu v slovenskem pravnem sistemu: če nekdo nepremičnino uporablja daljše časovno obdobje (10 let), pridobi lastninsko pravico na stvari. V nasprotju z zasebnimi subjekti se v primeru občin glede priposestevovanja odpira vprašanje, kdo v imenu občine lahko izvaja priposestevovanje (župan, občani, vsi uporabniki ceste). Ker institut priposestevovanja po Stvarnopravnem zakoniku ni najbolj ustrezen za urejanje lastništva javnih cest, se z zakonodajno pobudo predlaga, da je izkazano priposestevanje, če občina uporablja cesto več kot 10 let in na njej izvaja javne službe (npr. vzdrževanje, pluženje, itd). Interesna skupina in komisija sta podprli zakonodajno pobudo in napor pobudnika za ureditev lastništva javnih cest. Državni svet je že 30. 3. 2015 organiziral posvet, ki je pokazal, da občine ne nasprotujejo urejanju problematike in se s tem večina že ukvarja, vendar vsaka na svoj način in tudi z različnim uspehom. Na podlagi posveta je Državni svet oblikoval zaključke v obliki ugotovitev in različnih predlogov in pobud, ki bi občinam, glede na finančne zmožnosti, omogočile

čim hitrejšo in lažjo vzpostavitev zakonitega in ustavnega stanja, vendar se ni naredil praktično noben premik. Problem neurejenih lastninskih razmerij pri občinskih cestah izhaja še iz preteklega družbenega sistema, ko smo imeli družbeno lastnino in lastninska pravica ni bila ustavna kategorija. Občine so ta problem podedovale in ga niso same povzročile. Pri tem ne gre samo za vprašanje občinskih, ampak tudi državnih cest, prav tako ne gre le za neurejenost lastništva javnih cest, ampak tudi za vprašanje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, ki imajo dostop preko cest z neurejenim lastništvom (npr. problem pridobivanja GD). Ker je problematika preobsežna (23.000 km cest) in so pričakovanja sedanjih lastnikov zemljišč, preko katerih potekajo javne ceste, (pre)velika, občine tega vprašanja brez posebne zakonske ureditve ali finančne pomoči države ne bodo uspele rešiti v doglednem času, saj v sistemu financiranja, ki velja, finančno niso sposobne niti obnavljati in vzdrževati cest, kaj šele zagotoviti sredstev za ureditev te problematike (za odškodnine ali nadomestila v naravi, odmero zemljišč in ureditev cest v katastrskih evidencah ter ureditev lastništva v ZK). Občine bi lahko odpravile neustavno in nezakonito stanje zelo počasi oz. v skladu s proračunskimi zmožnostmi, vendar se je treba zavedati, da je to možno, če so se lastniki zemljišč pripravljene odpovedati plačilu oz. so pripravljene prenesti lastništvo na občino za simbolično oz. razumno ceno, medtem ko nosijo občine preostale stroške urejanja lastništva, ki niso zanemarljivi. Če občine ceste z neurejenim lastništvom ukinejo iz kategorizacije občinskih javnih cest, to pomeni, da se taka cesta ne vzdržuje, pozimi ne pluži itd. To je lahko v primeru več km dolgih poti v zasebni lasti, ki vodijo do naselij, s čimer se soočajo v nekaterih občinah, velik problem. Na drugi strani se stopnjujejo pritiski lastnikov zemljišč, tudi tako, da občinam pošiljajo račune z nerazumnimi odškodninami in rok za plačilo (odkup) zemljišč, po katerih potekajo občinske ceste. Ob tem sta interesna skupina in komisija opozorili tudi na odloke o kategorizaciji občinskih cest, ki jih Ustavno sodišče v zadnjih letih razveljavlja, a so pred njihovim sprejemom občine dobile soglasje države. Nujno je treba poiskati ustreznost rešitev, pri čemer je zakonodajna pobuda župana mag. Janeza Tekavca ena od možnosti oz. del (začetka) iskanja ustrezne rešitve. *Interesna skupina in komisija sta predlagali, da SPAZ prouči predlagano besedilo členov z vidika Ustave in pravnega sistema. V primeru ugotovljene skladnosti z ustavnim in pravnim redom sta se interesna skupina in komisija zavezali, da bosta v sodelovanju s pobudnikom zakonodajne iniciative, SPAZ ter združenji občin pristopili k pripravi predloga zakona.*

Interesna skupina se je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 24. 4. 2017 seznanila z mnenjem SPAZ k predlogu zakona o ureditvi lastništva cest, ki ga je v imenu 56 občin predlagal župan občine Dol pri Ljubljani mag. Janez Tekavc. Kot sta ugotovili, ima SPAZ resne in argumentirane pomisleke glede predloga zakona, obenem pa nakazuje bolj operativne rešitve za ureditev problematike lastništva javnih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč, v okviru nadgradnje veljavne zakonodaje in z opredelitvijo odškodnin zaradi omejitve lastninske pravice. V zvezi s tem sta interesna skupina in komisija ocenili, da v primeru priposestevanja občine verjetno ne bi imele stroškov iz naslova odškodnin, imela pa bi ostale stroške (parcelacija, vpis v zemljiško knjigo). Za razrešitev problematike občine potrebujejo tako pravno podlago kot finančna sredstva. Smiselno je, da se dolžina 23.000 km cest, zaradi lažjega ugotavljanja finančnih posledic, pretvori v m². V zvezi z dosedanjimi opozorili Ministrstva za infrastrukturo, da imajo občine že sprejeto pravno podlago za urejanje težav z lastništvom javnih cest, je bilo opozorjeno, da mogoče to drži, vendar je ključni problem zagotavljanje finančnih sredstev. Zato je smiselno, da se iščejo rešitve tudi v smeri iskanja odgovorov glede finančnih virov za urejanje tega vprašanja – npr. dodatni viri financiranja v obdobju urejanja problematike. Glede na to, da je priposestevanje zapleten postopek, ki je lahko ne samo dolgotrajen, ampak lahko občinam zaradi težavnosti povzroči dodatne stroške, sta interesna skupina in komisija predlagali, da SPAZ mnenje dopolni s konkretnimi predlogi in možnostmi glede nadgradnje veljavne zakonodaje, ki bodo skladni z Ustavo ter bodo vodili v začetek reševanja problematike neurejenosti lastništva zemljišč, po katerih potekajo javne (občinske in državne) ceste. Na podlagi tega je SPAZ pripravil gradivo, ki omogoča poenostavitve postopkov za ureditev lastninskih razmerij na nepremičninah, na katerih so zgrajene javne ceste oz. poti, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pri čemer se domneva priposestevanje (nepremičnina pod cestnim telesom javne ceste je v javni lasti, če je

na njej več kot 20 let zgrajena javna cesta). *Interesna skupina na 76. seji 10. 10. 2017 sprejela pobudo za sprejem Predloga zakona o ureditvi lastništva javnih cest. Državni svet je na 55. seji 11. 10. 2017 določil besedilo Predloga zakona o ureditvi lastništva javnih cest (EPA 2284-VII) in ga poslal Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.*

Zakon o davku na nepremičnine

Interesna skupina je obravnavala Predlog zakona o davku na nepremičnine (EPA 1543-VI) že pred njegovo predložitvijo v Državni zbor, in sicer je na skupni seji s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj 27. 6. 2013 podala številne pripombe na osnutek Zakona o davku na nepremičnine, ki ga je Ministrstvo za finance dalo v javno razpravo. Vlada pri pripravi predloga zakona, ki ga je poslala Državnemu zboru po nujnem postopku, ni sledila izraženim dilemam. Zato ga interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na skupni seji 28. 10. 2013 nista podprli. Poudarili sta, da je vsebina predloga zakona neposredno povezana z ukrepi za javnofinančno konsolidacijo in je bolj interventni zakon kot sistemski zakon o davku na nepremičnine, ki bi se moral sprejemati po rednem postopku, v okviru katerega bi bilo možno razrešiti vsa odprta in sporna vprašanja. Za občine je nesprejemljiv predlog, po katerem bo davek na nepremičnine odstopljen davek in si ga bodo občine delile z državo, s čimer se občinam odvzema avtonomija pri določanju prostorske in zemljiške politike. Lokalna skupnost je avtonomna toliko, kolikor ima avtonomnosti pri določanju virov financiranja, ki pa je pri načrtovanem davku na nepremičnine ne bo imela. Po njunem mnenju bi moral davek na nepremičnine pripadati lokalni/regionalni ravni. Nesprejemljivo in neučinkovito je tudi predvideno obdavčenje nepremičnin v lasti občin, s čimer bi občine en del davka plačevale sami sebi, en del pa državi. Občine bi v prehodnem obdobju prejele prihodek v višini odmerjenega NUSZ za leto 2012, ko občine niso imele obdavčene občinske javne infrastrukture, kar posledično pomeni izpad prihodkov oziroma manjši neto učinek za občine. Predlog, da lahko občine povečajo/znižajo davčno stopnjo za največ 50 % za tisti del prihodkov, ki bi jim pripadal, lahko povzroči velike pritiske davčnih zavezancev po znižanju davčne stopnje, kar posledično vodi v zmanjšanje finančnih sredstev za razvojne projekte. Podprli sta predlog občin, da se nepremičnine v občinski lasti oprostijo davka na nepremičnine. V zvezi s predlagano obdavčitvijo nepremičnin v občinski lasti sta se spraševali, kdo bo zavezanec za plačalo davka za občinsko nepremičnino, ki jo država uporablja brezplačno. Če država potrebuje finančni vir za izhod iz krize, naj se uvede t. i. krizni davek, do uvedbe davka na nepremičnine pa naj se ohrani NUSZ, ki predstavlja stabilen sistem financiranja občin ter ustrezno bremeni fizične in pravne osebe. Nadalje sta opozorili, da je bilo v času popisa nepremičnin dano zagotovilo, da množično vrednotenje nepremičnin ne bo podlaga za davek na nepremičnine, kljub temu pa se predlaga, da je davčna osnova posplošena tržna vrednost nepremičnin. Skupno poročilo interesne skupine in komisije je bilo posredovano Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance kot matični komisiji, ki je na 10. izredni seji 5. 11. 2013 v svoje negativno mnenje vključila tudi mnenje interesne skupine. *Državni zbor, ki je zakon sprejel na 47. izredni seji 15. 11. 2013, ni upošteval pripomb Državnega sveta.*

Zato je Interesna skupina lokalnih interesov na 3. izredni seji, skupaj s državnim svetnikom Alojzjem Kovšca, ki v Državnem svetu zastopa interese obrti, sprejela predlog odločilnega veta na navedeni zakon. Interesna skupina je ponovila pripombe, ki jih je podala že v okviru obravnave osnutka zakona, ki je bil v javni razpravi, in kasneje v okviru zakonodajnega postopka, a jim Vlada in Državni zbor nista prisluhnila. Med drugim je izpostavila, da bo davek na nepremičnine odstopljen davek in si ga bodo občine delile z državo, kar pa je v nasprotju s 6. členom ZFO-1, ki davek na nepremičnine opredeljuje kot lastni davčni vir financiranja občin. Na predviden spremenjen način financiranja občin je v svojem mnenju o predlogu zakona z dne 5. 11. 2013 opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, pri čemer je interesna skupina izpostavila navedbo v odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-24/07 z dne 4. 10. 2007, da odstopljeni viri niso tisti viri, ki jih občina ustvari sama in ji zato ni mogoče šteti za lastna sredstva občin. *Državni svet je odločilni veto na navedeni zakon sprejel na 4. izredni seji 20. 11. 2013, a argumenti*

za zavrnitev zakona niso prepričali Državnega zbora, ki je zakon ob ponovnem odločanju sprejel na 48. izredni seji 29. 11. 2013. Državni svet je na predlog Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev na 14. seji 22. 1. 2014 sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine in v njej tudi problematiziral delitev prihodkov od davka med občinskimi proračuni in državnim proračunom. Ustavno sodišče je na seji 21. 3. 2014 odločilo, da se zakon razveljavi¹.

Drugo

Interesna skupina lokalnih interesov je v skladu s petim odstavkom 20. člena Poslovnika Državnega sveta na 2. seji obravnavala in podprla pobudo predsednika Državnega sveta za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o funkcionarjih v državnih organih (EPA 855-VI) in pripravila poročilo za sejo Državnega sveta. Namen zakonodajne iniciative, ki je bila pripravljena zaradi revizijskega poročila Računskega sodišča, v katerem je ocenilo izplačevanje sejin kot nezakonite, je bil urediti zakonit način izplačil članicam in članom Državnega sveta za opravljanje funkcije. V razpravi so člani interesne skupine podprli predlagano ureditev izplačil državnim svetnicam in svetnikom, ob tem pa izpostavili, da zakone sprejema Državni zbor, ki je doslej zavrnil vse zakonske predloge na tem področju, ki jih je predložil Državni svet. Interesna skupina je menila, da je naloga Državnega sveta, da prepriča Državni zbor, da sprejme predlog zakona, ki predstavlja pravno podlago za izplačevanje sejin. K predlagani zakonodajni iniciativi je interesna skupina predlagala dva amandmaja, da bi se zakon začel uporabljati z dnem konstituiranja petega mandata Državnega sveta. *Državni svet je podprl amandmaja ter sprejel predlog zakona na 2. seji 19. 12. 2012 in ga predložil v sprejem Državnemu zboru, ki je zakon sprejel 5. 3. 2013, pri čemer je zaradi ustavno nedopustne rešitve v zvezi s predlaganim začetkom njegove uporabe sprejel amandma in začetek njegove uporabe vezal na prvi dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je zakon uveljavljen, to je na 1. april 2013.*

Interesna skupina je na 5. seji 20. 3. 2013 obravnavala Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99), ki je določil večje omejitve referendumu in med drugim predvidel, da Državni svet izgubi pravico zahtevati razpisa referendumu o uveljavitvi zakona. Člani interesne skupine so sicer podprli omejitve referendumu, vendar so nasprotovali predlogu, da bi Državni svet izgubil pravico zahtevati razpis referendumu, saj je neke vrste nadzorni organ, ki lahko v skrajnih primerih z uveljavitvijo te pravice med ljudmi preveri odločitev zakonodajalca. Zaradi tega je interesna skupina oblikovala k osnutku mnenja Državnega sveta amandmaje, da se Ustavni komisiji in Državnemu zboru predlaga, da v nadaljnji obravnavi upoštevata njen predlog, da Državni svet ohrani pristojnost vložitve zahteve za razpis referendumu o uveljavitvi zakona. Državni svet je na 5. seji najprej podprl predlog amandmajev interesne skupine, vendar je po ponovljenem glasovanju podprl amandma Interesne skupine negospodarskih dejavnosti in tako sprejel negativno mnenje, ki ni vključevalo konkretnih predlogov za spremembo Predloga ustavnega zakona, ki jih je predlagala interesna skupina. *Državni zbor je ustavni zakon, s katerim je Državni svet izgubil pravico zahtevati razpis referendumu, sprejel na seji 24. 5. 2013, odlok o njegovi razglasitvi pa je sprejel 31. 5. 2013.* Na 15. seji interesne skupine je bilo opozorjeno, da je treba Poslovnik Državnega sveta uskladiti s prej navedeno spremembo Ustave, na podlagi katere je Državni svet izgubil pravico zahtevati razpis referendumu o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom. Na podlagi tega je interesna skupina na 16. seji 9. 12. 2013 sprejela Pobudo za sprejem sprememb Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1C), ki jo je pripravila SPAZ, in jo posredovala v sprejem Državnemu svetu. *Državni svet je spremembe PoDS-1C sprejel na 14. seji, dne 22. 1. 2014.*

¹ Zahtevo za oceno ustavnosti zakona so poleg Državnega sveta vložili še poslanke in poslanci Državnega zbora, Mestna občina Koper, Združenje občin Slovenije, Skupnost Občin Slovenije in Občina Rogašovci.

Na pobudo državnega svetnika Jerneja Verbiča je interesna skupina na 11. seji 18. 9. 2013 sprejela vprašanja in pobude v zvezi s črpanjem kohezijskih sredstev za projekte oskrbe s pitno vodo in odvajanja ter čiščenja odpadne vode in predlagala Državnemu svetu, da jih posreduje Vladi. Interesna skupina je opozorila, da imajo občine projekte pripravljene in čakajo na odobritev sofinanciranja oziroma izdajo odločb Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, kar pa se ne zgodi, zaradi česar je ogroženo koriščenje evropskih sredstev na področju okoljske in prometne infrastrukture. V primeru nepravočasnega začetka izvajanja projektov bi izgubili evropska sredstva, občine pa bi zaradi uveljavitve bančnih garancij imele dodatno škodo. Vlada je v svojem odgovoru z dne 24. 10. 2013 navedla, da so, zaradi dodelitve dodatnih pravic porabe za dodatne projekte, ki izkazujejo visoko stopnjo pripravljenosti in so izvedljivi do konca 2015, razdeljene pravice porabe v višini, ki omogoča učinkovito izvajanje OP ROPI in zagotavlja 100 % črpanje sredstev evropske kohezijske politike. Ob upoštevanju navedenega sta Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje pristopili k iskanju rešitev za morebitno potrjevanje novih projektov, vključno s prerazporeditvijo sredstev iz manj uspešnih projektov ter delitev projektov na faze ter prenosom izvedbe druge faze v naslednje programske obdobje. Iz sedanje finančne perspektive ni mogoče samodejno prenesti izvajanje projektov v novo finančno perspektivo, ampak bo treba upoštevati nove finančne okvire in pravila ter zahteve glede sofinanciranja projektov, ki bodo dogovorjeni med Republiko Slovenijo in Evropsko komisijo. V zvezi s predlogom za povečanje t.i. overcommitmentov oziroma novih dodatnih pravic porabe je Vlada podala oceno, da to ni prava pot za reševanje problematike, saj bi to za Slovenijo pomenilo povečanje primanjkljaja v državnem proračunu, nespoštovanje sprejetega programa stabilnosti in dodatno zadolževanje države. S problematiko koriščenja evropskih sredstev v finančni perspektivi 2007–2013 za projekte »Oskrba s pitno vodo« in »Odvajanje in čiščenje odpadne vode« sta se interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj ponovno seznanili na skupni seji 2. 4. 2014 in na njej sprejele sklepe, ki sta jih posredovali na Vlado, Službo Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter naknadno tudi na Odbor DZ za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, ki je na 39. nujni seji 23. 4. 2014 obravnaval problematiko črpanja evropskih sredstev iz programskega obdobja 2007–2013 na področju okoljske infrastrukture. Interesna skupina in komisija sta podprli sklepe odborov Državnega zbora, pristojnih za zadeve Evropske unije in za gospodarstvo, ter izrazili pričakovanje, da bo Vlada naredila vse napore in poiskala rešitve za 11 okoljskih »ready to go« projektov in s tem omogočila začetek njihove izvedbe ter zagotovila optimalno črpanje kohezijskih sredstev finančne perspektive 2007–2013 (100 % črpanje). Ob tem sta na pristojne institucije ponovno naslovili pobude, ki jih je Državni svet že podprl na 10. seji 18. 9. 2013 in so bile v času ponovne obravnave te problematike še zmeraj aktualne. Med drugim sta predlagali, da Vlada poveča »overcommitment« na OP ROPI vsaj za višini projektov, ki so bili iz posredniškega organa posredovani na organ upravljanja in so v celoti pripravljene. Takratna Vlada ni podala uradnega odgovora na sklepe in pobude interesne skupine in komisije, je pa na 134. dopisni seji 10. 6. 2014 v zvezi z obravnavo navedene problematike na Odboru DZ za gospodarstvo sprejela mnenje in med drugim predlagala upravičencem, da začnejo z izvajanjem projektov in jih financirajo iz lastnih (občinskih) virov.

Interesna skupina lokalnih interesov je na 4. izredni seji sprejela predlog odločilnega veta na Energetski zakon (EZ-1), EPA 1548-VI. V obrazložitvi je navedla, da je Energetski zakon (EZ-1) preobsežen in nepregleden ter ne prinaša poenostavitve in tudi ne odpravlja birokratizacije, ampak celo prinaša številne nove ovire. Predvsem se ni strinjala z določili, ki so širile obveznosti izdelave energetske izkaznice prek minimalnih zahtev Direktive 2010/31/EU in so posledično dražile izdelavo energetske izkaznice. Zakon sploh ni določil meril glede izdaje energetske izkaznice, kar bi lahko vodilo v nerealno izkazovanje energetskega stanja in učinkovitosti stavb. Cilj izdajanja energetske izkaznice naj bi bila pridobitev energetskega stanja stavb ter energetska učinkovitost, ne pa služenje strokovnjakov. V povezavi z obveznostjo izdelave energetske izkaznice za javne stavbe sploh ni znan javnofinančni učinek na državni proračun in proračune

občin. *Državni svet je na 7. izredni seji 4. 2. 2014 podprl predlog interesne skupine in sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu.* Vlada je v svojem mnenju z dne 12. 2. 2014 pojasnila, da cena izkaznice ni določena z zakonom oziroma podzakonskimi akti, ampak je predviden odprt trg, katerega uravnava ponudba in povpraševanje. Po mnenju Vlade cene ne moremo enoznačno določiti, ker nanjo vpliva velikost objekta, popolnost dokumentacije, raznolikost vgrajenih sistemov ogrevanja, hlajenja in prezračevanja in nenazadnje tudi potni stroški. Prav tako je Vlada v zvezi s predlogom interesne skupine o enostavnejšem postopku izdelave energetske izkaznice, ki ga omogoča direktiva, pojasnila, da zaradi načina gradnje in prenove stavb, ki je uveljavljen v Sloveniji, pri nas ni mogoča uporaba določb navedene direktive o tipskih energetskih izkaznicah. Prav tako se ni strinjala z navedbo interesne skupine, da ima energetska izkaznica zgolj informativni značaj in da je sam postopek njene izdelave enostaven. Energetska izkaznica daje kupcu oz. najemniku, ki ne pozna energetskih lastnosti stavbe, informacijo, koliko bo moral v objekt še vložiti, da bo zadostno energetsko učinkovit, oz. kakšni bodo obratovalni stroški pri najemu. Dodatno je Vlada opozorila, da odlašanje s takojšnjim sprejemom zakona povečuje tveganje za izrek sodb in plačevanje denarne kazni zaradi nenotifikacije prenosa tretjega energetskega zakonodajnega paketa v pravni res Republike Slovenije. Na matičnem delovnem telesu Državnega zbora je bilo vprašanje cene energetskih izkaznic rdeča nit razprave, pri čemer so opozicijski poslanci pritrdili mnenju Državnega sveta, medtem ko so koalicijski poslanci menili, da je zakon z več kot 550 členi zelo obsežen in da zgolj vprašanje energetskih izkaznic, ki so urejene v le nekaj členih, ne more biti razlog za zavrnitev celotnega zakona, ki ga je treba sprejeti, saj državi v nasprotnem primeru grozijo visoke denarne kazni. So pa oboji pozvali Vlado, da pripravi novelo zakona, s katero bi znižali stroške izdelave energetskih izkaznic. *Državni zbor je zakon ob ponovnem glasovanju sprejel na 56. izredni seji 24. 2. 2014. Na dan ponovnega glasovanja o zakonu je takratno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor na svoji spletni strani objavilo, da v izogib vsakršni možnosti višanja cen energetskih izkaznic predlaga omejitve višine najvišje cene za izdelavo energetskih izkaznic, Vlada pa je 27. 2. 2014 sprejela Uredbo o določitvi najvišjih cen za izdajo energetske izkaznice in na ta način predpisala zgornjo mejo cen energetskih izkaznic za stanovanjske stavbe.*

Interesna skupina je na 23. seji 14. 5. 2014 podprla pobudo državnega svetnika Dušana Strnada v zvezi z načinom obračunavanja stroškov oskrbe z vodo in skupaj z njim predlagala pobudo, da Vlada sprejme spremembe in dopolnitve prvega in drugega odstavka 17. člena, prvega in drugega odstavka 20. člena ter 23. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Nova metodologija obračunavanja stroškov oskrbe s pitno vodo in storitev, povezanih z odpadnimi vodami, ki se uporablja od 1. 1. 2014, je namreč povzročila nekajkrat dražjo končno ceno oskrbe s pitno vodo za uporabnike z večjimi vodomeri. Sedanja pravna ureditev obračunavanja komunalnih storitev je neustrezna, saj porast cene vode ni odvisna o porabljene količine vode, ampak od velikosti vodomera. To je neustrezno merilo za obračun omrežnine, saj ima veliko podjetnikov, obrtnikov in tudi javnih zavodov (vrtci, šole) majhno porabo vode, vendar zaradi požarne varnosti večje vodomere. Ker se vprašanje oblikovanja cen komunalnih storitev ne ureja z zakonom, ampak s podzakonskim aktom, se je interesna skupina skupaj s pobudnikom Dušanom Strnadom odločila podati pobudo za spremembo navedenega podzakonskega akta. Državni svet je pobudo podprl na 19. seji 19. 6. 2014 in jo poslal *Vladi, ki je v odgovoru z dne 17. 7. 2014 pojasnila*, da v času, ko opravlja le tekoče posle in so razpisane predčasne državnozborske volitve, ne bo pristopila k spremembam in dopolnitvam uredbe.

Po nastopu nove Vlade in nerazrešene problematike sta interesna skupina na 26. seji in državni svetnik Dušan Strnad ponovno sprejela pobudo v zvezi z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Državni svet je navedeno pobudo podprl na 21. seji 17. 9. 2014 in jo ponovno naslovil na Vlado. *V svojem odgovoru z dne 6. 11. 2014 je Vlada pojasnila*, da so v času od uveljavitve uredbe zaznane njene pomanjkljivosti in bi jih bilo treba proučiti in popraviti. Po mnenju Vlade bi bilo smiselno bolj

natančno urediti samo oblikovanje cen, postopek sprejemanja cen in upravičenost stroškov pri izvajanju storitev lokalnih javnih služb varstva okolja, za kar bo treba pripraviti ustrezne spremembe Zakona o varstvu okolja. Možnosti za spremembe zakona bo Vlada proučila, spremembe in dopolnitve uredbe pa bo uvrstila v program dela Vlade za leto 2015.

Interesna skupina je, na pobudo državnega svetnika Bojana Kekca na 45. (2. korespondenčni) seji 3. in 4. 11. 2015 sprejela zahtevo za sklic izredne seje Državnega sveta na temo seznanitve z aktualnimi dogajanjem v zvezi z begunsko krizo v Republiki Sloveniji. Interesna skupina je menila, da bi moral Državni svet posebej obravnavati problematiko begunske krize in se seznaniti z zadnjimi dogajanjem na begunsko-migracijski poti preko slovenskega ozemlja ter s predvidenimi ukrepi Vlade na meji in drugod, ki bodo pripomogli k obvladovanju razmer. Državni svet, v katerem je 22 predstavnikov lokalnih interesov, bi moral odigrati bolj aktivno vlogo in s predlogi in pobudami prispevati k učinkovitejšemu reševanju nastale situacije, tako z vidika varnosti državljanov in državljanov Republike Slovenije kot z vidika bolj kvalitetnega sprejema in obravnavanja beguncev oziroma migrantov. Državni svetnik Bojan Kekec je predlagal v sprejem predlog sklepov. Med drugim je dal pobudo, da naj Vlada nemudoma zagotovi in nakaže takojšnjo finančno pomoč prizadetim občinam za pokritje nastalih stroškov v zvezi z begunsko problematiko. Predlagal je, da naj Vlada uporabi vse razpoložljive resurse in možne zakonite ukrepe za zavarovanje meje, varnosti ljudi in njihovega premoženja ter za vzpostavitev nadzora pri vstopu prebežnikov v državo in njihovem izstopu iz države. Prav tako je predlagal, da naj Vlada pripravi vse potrebne spremembe področnih zakonov in podzakonskih aktov, s katerimi bo zagotovljeno bolj učinkovito ukrepanje za reševanje begunske krize, in jih predloži v Državni zbor. Na podlagi mnenja SPAZ je bila obravnava navedene problematike uvrščena na 34. sejo Državnega sveta, ki je bila 11. 11. 2015. Interesna skupina je v okviru priprave na to sejo, na pobudo državnega svetnika Samerja Khalila, predlagala dopolnitev mnenja Državnega sveta s pobudo Vladi in Ministrstvu za zunanje zadeve, da v okviru mednarodne skupnosti (Združeni narodi, Evropska unija, NATO) nemudoma sproži vse aktivnosti za reševanje vzrokov begunske oziroma migracijske krize, z namenom, da se v državah izvora te krize vzpostavi mir in človeka dostojno življenje. *Državni svet je sprejel mnenje in ga poslal Vladi, Ministrstvu za notranje zadeve, Ministrstvu za zunanje zadeve in Ministrstvu za obrambo.*

Na pobudo državnega svetnika Samerja Khalila je interesna skupina na 10. izredni seji 6. 1. 2016 obravnavala problematiko postavljanja tehničnih ovir oz. žičnatih ograj z rezili na južnem delu državne meje ob reki Kolpi zaradi nadzora nad begunskimi in migracijskimi tokovi ter zahtevala sklic izredne seje Državnega sveta zaradi obravnave navedene problematike. Državni svetniki sicer niso nasprotovali varovanju državne meje z ograjo, vendar ta ne sme ovirati in ogrožati lokalnih prebivalcev. Reka Kolpa je od nekdaj povezovala in predstavljala skupen življenjski prostor dveh narodov, kar pa se s postavitvijo žičnate ograje spreminja. Interesna skupina je menila, da predstavlja žičnata ograja z rezili na meji z Republiko Hrvaško ob reki Kolpi nesprejemljiv in nerazumen ukrep za učinkovitejši nadzor vstopa migrantov oz. beguncev v Republiko Slovenijo, saj ogroža varnost lokalnega okolja in negativno vpliva na kakovost bivanja, turistični razvoj tega že tako razvojno ogroženega območja ter ostale gospodarske dejavnosti (poljedelstvo, živinoreja, vinogradništvo). Ker je SPAZ v mnenju z dne 5. 1. 2016 zavzela stališče, da je mogoče navedeno zadevo pravočasno uvrstiti na redno sejo Državnega sveta in da ni izpolnjen bistveni pogoj za sklic izredne seje, je Državni svet obravnaval problematiko na 36. seji 20. 1. 2016. Na predlog interesne skupine je sprejel mnenje in ga poslal Vladi. Državni svet je pozval Vlado, da skuša zagotoviti varnost prebivalcev na južni državni meji ob reki Kolpi na drug, primernejši način, ki bo ohranjal pretočnost meje v normalnih razmerah in prebivalcem in turistom omogočal dostop do rečnih tokov ter ne bo povzročal gospodarske škode. Prav tako je pozval Vlado, da poda celovito poročilo o begunski oz. migracijski krizi v Republiki Sloveniji in Evropski uniji, v katerem naj pojasni tudi medijsko poročanje o različnih informacijah zunanjega ministra in Ministrstva za notranje zadeve glede zaznavanja oz. odkrivanja števila oseb med begunci oz. migranti pri prehodu slovenske meje, ki so povezane s terorističnimi organizacijami. *Vlada je 10.*

3. 2016 posredovala stališče do mnenja Državnega sveta in v njem med drugim podrobno pojasnila potek dogajanj z varnostnega vidika, mednarodne aktivnosti Republike Slovenije pred in ob pojavu migracijskega vala, vidik odnosov z javnostmi, logistike, stroškov ter druge elemente navedene problematike.

Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na skupni seji 2. 11. 2015 nista podprli Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o varstvu okolja (EPA 784-VII), s katerim je Vlada želela zagotoviti dodaten priliv sredstev v državni proračun na račun občin, ki so v skladu z veljavno ureditvijo upravičene do prihodkov iz naslova koncesij za rabo vode. Gre za nesprejemljiv predlog, ki velikemu številu občin odvzema velik del proračunskih sredstev. Občine, ki so upravičene do dela plačila koncesije za rabo vode, sredstva namenjajo za obnovo poškodovane infrastrukture in vzdrževanje vodotokov. Če bi se jim odvzela ta sredstva, bi varnost občank in občanov ob vodotokih še bolj ogrožena, saj občine ne bodo več finančno sposobne zagotavljati vzdrževanja vodotokov in odpravljanja posledic visokih voda. Državni svetniki so tudi opozorili, da je Vlada prav v času pogajanj z združenji občin o povprečnini in nižanju stroškov občin v Državni zbor predložila predlog zakona, s katerim okoli tretjini občinam jemlje finančna sredstva, in o tem sploh ni obvestila združenj občin. Tak način dela Vlade je nesprejemljiv in ne vodi k sprejemanju usklajenih rešitev. Državni svet je na 34. seji 11. 11. 2015 povzel skupno negativno mnenje interesne skupine in komisije. *Na 23. nujni seji je Odbor Državnega zbora za infrastrukturo, okolje in prostor, na predlog predlagatelja zakona, sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, pri čemer so člani odbora izrazili pričakovanje, da se občine v prihodnje vključi v pripravo zakonodaje, ki posega v njihove pravice in pristojnosti.*

Na pobudo vodje interesne skupine Milana Ozimiča se je interesna skupina skupaj s Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj vključila v drugo fazo obravnave predloga vpisa pravice do pitne vode v Ustavo in na skupni seji 2. 11. 2016 obravnavala Osnutek predloga ustavnega zakona o spremembi III. poglavja Ustave Republike Slovenije (EPA 463-VII), ki ga je pripravila Strokovna skupina pri Ustavni komisiji Državnega zbora za pravico do pitne vode. Interesna skupina in Komisija za lokalno samoupravo sta poudarili, da je Državni svet na 40. seji podprl prizadevanja skupine poslank in poslancev Državnega zbora za ureditev pravice do pitne vode na ustavni ravni, ki nenazadnje predstavljajo realizacijo pobude Državnega sveta iz leta 2013, da se na ustavni ravni zagotovi univerzalen dostop do pitne vode in oskrba prebivalstva in gospodinjstev s pitno vodo prek neprofitne javne službe. Podprli sta čimprejšnji vpis pravice do pitne vode v Ustavo, saj se strinjata, da je treba zaščititi vodne vire pred potencialno pričakovanimi nadaljnjimi pritiski kapitala po privatizaciji (npr. različni trgovinski sporazumi) in zagotoviti dovolj pitne vode za prebivalke in prebivalce Slovenije. Obenem sta opozorili, da z dopolnitvijo Ustave ne bi smeli posegati v operativno oskrbo prebivalstva s pitno vodo, ki je izvorna pristojnost občin. Pričakuje se, da bo sprejeta taka ustavna dopolnitev, ki bo ščitila vodne vire pred privatizacijo in interese občin kot večinskega izvajalca oskrbe prebivalstva s pitno vodo. Med drugim sta podprli predlog združenj občin za črtanje besedne zveze »in v tem delu« v variantnem predlogu tretjega odstavka novega 70. a člena, saj predlagano besedilo pomeni ožjenje zaščite vodnih virov in načeloma dopušča podeljevanje koncesije za gospodarsko izkoriščanje vodnih virov, če ni ogrožena oskrba prebivalstva s pitno vodo. Menili sta, da vodni viri v nobenem primeru ne smejo biti tržno blago. Izpostavili sta opozorilo dr. Udeta, da je nedopustno, da Ustava omogoča konkurenco tržnega in javnega interesa, pri čemer je vprašanje, kdo bi razsojal, ali stanje vodnih virov dopušča izkoriščanje vodnih virov v tržne namene. Ta predlog na Ustavni komisiji Državnega zbora ni bil deležen podpore. Predlagali sta tudi spremembo četrtega odstavka novega 70. a člena. Menili sta, da je treba oskrbo prebivalstva s pitno vodo in izkoriščanje vodnih virov, ki služijo tej oskrbi, opravljati z javno službo, pri čemer ustavna dopolnitev ne sme v ničemer posegati v izvorno pristojnost občin za urejanje javne službe oskrbe s pitno vodo ter ne sme voditi v centralizacijo veljavnega sistema vodooskrbe, ki danes deluje dobro. V izogib različnemu tolmačenju in nejasnosti sta predlagali, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti na način neprofitne javne službe. Na

seji Ustavne komisije Državnega zbora je bil s sprejetjem amandmaja petih poslanskih skupin ta predlog smiselno upoštevan. *Ustavni zakon, ki ga je Državni zbor sprejel na 24. seji 17. 11. 2016*, namreč določa, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.

Interesna skupina je na 69. seji 24. 4. 2017 sprejela predlog odločilnega veta na Zakon o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača–Koper (EPA 1878-VII). V obrazložitvi je interesna skupina poudarila, da ni dvoma o tem, da je treba, ne samo za uresničitev poslovnih ciljev Luke Koper, d. d., ampak tudi z vidika koristi logistične transportne panoge in slovenskega gospodarstva nasploh, čim prej vzpostaviti sodobno železniško povezavo koprskega pristanišča do njenih trgov, kar je bil tudi eden od zaključkov posveta Izgradnja drugega tira železniške povezave Koper–Divača, ki ga je organiziral Državni svet 18. 3. 2016. Ne glede na to je interesna skupina nasprotovala zakonu, saj gre za enega ključnih infrastrukturnih projektov v Sloveniji, ki zahteva premišljene rešitve za njegovo realizacijo, ki pa jih zakon ne vsebuje. Med drugim sploh ne zagotavlja stabilne finančne konstrukcije za izvedbo projekta, čeprav naj bi bil njegov cilj prav zagotovitev učinkovitega modela financiranja gradnje drugega tira. Ob tem je tudi opozorila, da se rok za prijavo na razpis za pridobitev sredstev proračuna Evropske unije za projekte na TEN-T prometnem omrežju izteče šele 14. 7. 2017 in bi si zato lahko vzeli še nekaj časa za pripravo bolj usklajenih in premišljenih rešitev. Zakon v 30. členu opredeljuje vire financiranja izgradnje drugega tira, pri čemer naj bi bila zagotovljena le sredstva državnega proračuna (200 mio evrov), ostali predvideni viri financiranja (morebitna druga vplačila kapitala družbenikov, posojila in sredstva proračuna Evropske unije) pa so zdaj še negotovo dejstvo. Državni svet je v preteklosti sicer že zavzel stališče, da je pri iskanju dodatnih virov financiranja drugega tira železniške proge Koper–Divača nujno, da se Slovenija poveže z državami Višegradske skupine, torej Madžarsko, Poljsko, Češko in Slovaško, ki jim Luka Koper predstavlja najkrajšo oskrbno pot in imajo največji interes za izgradnjo drugega tira zaradi izvozne naravnosti in s tem pričakovane okrepitev konkurenčnosti. Ne glede na to pa v tem trenutku ni jasno, ali bodo zaledne države, s katerimi se pogovarjajo predstavniki Vlade, sploh sodelovale in s kakšno finančno soudeležbo in predvsem pod kakšnimi pogoji. Interesna skupina je tudi izpostavila dvom v način morebitnega sodelovanja Madžarske, saj ni jasno, ali so v ozadju kakšna pričakovanja v okviru morebitnega logističnega holdinga, ki pa je za Luko Koper, d. d., z vidika njene nevtralnosti in s tem konkurenčne prednosti nesprijemljivo. Prav tako je interesna skupina opozorila na nesprijemljivo dodatno finančno obremenitev prevoznikov v obliki pribitka k cestnini in Luke Koper, d. d., v obliki takse na pretovor v koprskem tovornem pristanišču. Dodatna finančna obremenitev navedenih deležnikov v transportni verigi bo povzročila poslabšanje njihovega konkurenčnega položaja, kar z vidika težnje po večji prepoznavnosti Slovenije kot pomembne logistične destinacije ni ustrezna rešitev. Glede na pričakovane koristi drugega tira za Luko Koper, d. d., je sicer prav, da sodeluje pri financiranju njegove izgradnje, vendar bi bilo bolj logično, da se kot vir financiranja gradnje drugega tira predvidi dobiček Luke Koper, d. d., ki se bo z izgradnjo drugega tira in s tem povečevanja prometa iz dosedanjih 12–13 mio evrov letno nekajkrat povečal. Interesna skupina je tudi opozorila, da bi morala družba 2TDK, družba za razvoj projekta, d. o. o., namesto omejene odgovornosti nositi neomejeno odgovornost za opravljanje svojih nalog. Javnost bi si zaslužila bolj jasno predstavitev možnosti financiranja, prav tako si zasluži izvedeti, kakšna bo dejanska vrednost investicije. Glede na to, da je bila Slovenija v preteklosti neuspešna pri pridobivanju evropskih sredstev za ta projekt, se postavlja vprašanje tokratne uspešne pridobitve evropskih sredstev in s tem finančne zmožnosti izgradnje drugega tira. Če družba 2TDK kot investitor ne bo uspešna pri pridobivanju sredstev proračuna Evropske unije, bo treba tako predvidene finančne vire nadomestiti z drugimi viri. Ker bi morali še pred sprejemom oz. uveljavitvijo zakona odpraviti nedorečenosti glede financiranja gradnje drugega tira oz. natančneje opredeliti ekonomska izhodišča, je interesna skupina predlagala, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu in ga zavrne. *Državni svet je na 28. izredni seji 26. 4. 2017 sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. Državni zbor je ob ponovnem odločanju na 43. izredni seji 8. 5. 2017 zakon sprejel. Na zahtevo najmanj 40.000 volivk in volivcev je Državni zbor razpisal*

zakonodajni referendum o navedenem zakonu, ki je bil izveden 24. 9. 2017. Na referendumu se je večina udeležencev izrekla za uveljavitev zakona.

Interesna skupina na 74. seji 13. 9. 2017 v okviru priprave na 54. sejo Državnega sveta ni podprla Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (EPA 2133-VII) in z amandmajem predlagala, da Državni svet ne podpre predloga zakona. Ob tem je interesna skupina poudarila, da sicer podpira namen predlagatelja, da se spodbudi dvig bivalne kulture in obogati javni prostor z likovnimi deli, vendar je zahteva, da bi morale občine kot investitorji v obnovo ali gradnjo objektov v njihovi lasti del vloženi sredstev nameniti likovnim umetniškimi delom za opremo, nesprejemljiva. Ta predlog pomeni dražje občinske investicije in s tem dodatne finančne obveznosti občin, za kar pa te nimajo zagotovljenih dodatnih sredstev. Občine zaradi vsakoletnih posegov v zakon, ki ureja financiranje občin, nimajo zadostnih sredstev niti za izvajanje zakonskih nalog, kaj šele za dodatne naloge, kot je ukrep umetniškega deleža v javnih investicijskih projektih. Državni svet je podprl amandma interesne skupine in negativno mnenje posredoval na Odbor Državnega zbora za kulturo, ki je na 25. seji 4. 10. 2017 pripravil dopolnjen predlog zakona in s sprejetimi amandmaji iz nabora zavezancev črtal lokalne skupnosti in druge osebe javnega prava, katerih ustanovitelj so lokalne skupnosti, ter za njih predvidel izvajanje ukrepa zgolj v obliki priporočila. *Državni zbor je zakon sprejel na 34. seji 19. 10. 2017.*

3. POROČILO O DELU KOMISIJ DRŽAVNEGA SVETA

3.1. KOMISIJA ZA DRŽAVNO UREDITEV

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi:

Rajko Fajt (predsednik), Toni Dragar (podpredsednik) in člani : dr. Zoran Božič, Alojz Glavač, Bojan Kekec, Milan Ozimič, Bojana Potočan, mag. Dušan Semolič, Jože Slivšek, Jernej Verbič.

Franc Kangler je bil član komisije do 19. 3. 2014, ko se mu je na 16. seji Državnega sveta iztekel mandat državnega svetnika. Nov član komisije je postal Bojan Kontič, ki je svoj mandat v komisiji nastopil s potrditvijo mandata državnega svetnika na 20. seji Državnega sveta 2. 7. 2014.

Sekretarka komisije: do 31. 12. 2013 mag. Sonja Uršič, nato mag. Mateja Poljanšek.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija se je v celotnem mandatu sestala na sto štirinajstih (114) sejah, od tega na devetindevetdesetih (99) rednih in petnajstih (15) izrednih, na katerih je obravnavala skupno dvesto devetnajst (219) zadev iz svojih pristojnosti.

Ena (1) seja, in sicer 92., pa je bila sklicana (26. 6. 2017), a nato zaradi zadržanosti poročevalcev predstavljena za nedoločen čas. Seja komisije kasneje ni bila ponovno sklicana, točki, ki sta bili na dnevnem redu, pa je komisija obravnavala na naslednjih sejah v septembru 2017.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Komisija je na 8. seji 3. 4. 2013 obravnavala Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-L) - druga obravnava, EPA 936-VI. Komisija je podprla cilje predloga v smeri krepitve učinkovitosti kazenskega postopka ter krepitve pravne varnosti s popravo tehničnih ali redakcijskih pomanjkljivosti v zakonskem besedilu, odpravo nedorečenosti

pri posameznih procesnih institutih in z manj zahtevnimi vsebinskimi izboljšavami posameznih zakonskih določb. V zakonodajnem postopku je bilo upoštevano opozorilo komisije ter nasprotovanje stroke, zato predvidene spremembe 29. člena (neposredno slikovno in zvočno snemanje celotnih glavnih obravnav) in 33. člena (ukinjanje klasičnih zapisnikov in uvedba zvočno slikovno zgoščenke na stroške stranke) niso bile sprejete. Spremembe in dopolnitve zakona je Državni zbor sprejel na seji 23. 5. 2013. Isti zakon je bil v tem mandatu DS obravnavan še dvakrat, med drugim na 89. seji komisije 24. 5. 2017, ko komisija Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N) – druga obravnava, EPA 1855-VII ni podprla. Člani komisije so izpostavili dileme v predlogu zakona in izpostavili pomisleke strokovne javnosti do nekaterih rešitev v noveli zakona (spremembe pri zaslišanju osumljencev in prič s strani državnega tožilca in Policije v predkazenskem postopku, spremembe glede sodne preiskave, pravice obrambe v predkazenskem postopku, sprememba predpostavk za uvedbo preiskave ...). Komisija je poudarila nasprotje med zapisano ambicijo zakona po učinkovitejši in bolj ekonomični izvedbi kazenskega postopka ob hkrati ustrezni ravni varstva pravic udeležencev v postopku, večji kontradiktornosti kazenskega postopka in s tem povezani (ne)enakosti orožij obeh strank v postopku. Na zakon je bil predlagan odločilni veto (15. izredna seja komisije, 26. 9. 2017). Predlog je vložila Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev. Državni svet je na 32. izredni seji, 26. 9. 2017 izglasoval veto na zakon in ga poslal v DZ v ponovno odločanje, DZ je o zakonu ponovno glasoval na 34. redni seji DZ 19. 10. 2017, zakon ni bil potrjen.

Komisija je na 29. seji 15. 1. 2014 obravnavala pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki ga je predložil dr. Zoran Božič in je pobudo podprla. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 19. redni seji 27. 11. 2013 in med drugim uvedel nov 473. a člen, ki določa jezik sodelovanja s tujimi sodišči in tujimi upravitelji. Določeno je bilo, da domača sodišča in domači upravitelji lahko pri sodelovanju po 471. in 472. členu Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju uporabljajo jezik, ki je pri domačem sodišču v uradni rabi, ali angleški jezik. Predlagatelj je v pobudi izpostavil vprašanje položaja slovenščine v Evropski uniji. Osnovni cilj predlaganega zakona je bil uskladitev Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju z zakonodajo EU ter nacionalno zakonodajo na področju slovenskega jezika, predvsem pa je bil cilj krepitev vloge slovenščine kot enega glavnih stebrov nacionalne identitete. Slovenski jezik je z 11. členom Ustave Republike Slovenije določen za uradni jezik Republike Slovenije. Zakonodajno pobudo je potrdil Državni svet na 14. seji 22. 1. 2014. Predlog zakona je na 18. seji 12. 3. 2014 obravnaval Odbor za pravosodje Državnega zbora in ker po končani razpravi členov predloga zakona ni sprejel, je bila obravnava predloga zakona končana, kar je ugotovil tudi Državni zbor na 23. redni seji 27. 3. 2014. Novelo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G), druga obravnava, EPA 1024-VII je komisija obravnavala še na 67. seji 9. 3. 2016 in ga podprla. Komisija je v luči preprečevanja zlorab instituta odpusta obveznosti s strani stečajnih dolžnikov pozdravila prenovljene določbe v postopkih osebnih stečajev. Obenem je komisija opozorila, da predlog zakona v prehodnih in končnih določbah predvideva uporabo 411. člena ZFPPIPP tudi za razveljavitev odpusta obveznosti, o katerem je sodišče odločilo pred uveljavitvijo tega predloga zakona, če od pravnomočnosti sklepa o odpustu obveznosti do uveljavitve zakona še nista potekli dve leti, kar vzbuja dvom, da gre v konkretnem primeru za retroaktivni poseg pravnih norm. V tej luči je vprašljivo predvsem spoštovanje načela zaupanja v pravo in morebiten poseg v pričakovane pravice posameznikov. Pri tem je komisija opozorila na pomanjkljivo obrazložitev glede spoštovanja t. i. testa sorazmernosti posega v pravice posameznikov. Zakon je bil sprejet na 17. redni seji DZ, 31. 3. 2016.

Komisija je na 6. seji 13. 3. 2013 obravnavala Delovni osnutek Predloga ustavnega zakona o spremembah 90., 97. in 99. člena Ustave Republike Slovenije (UZ90, 97, 99). Predlog vsebuje tri bistvene sklope sprememb, in sicer na področju referendumске iniciative, predmeta referendumskega odločanja in legitimnosti referendumске odločitve. Z uveljavitvijo sprememb bo pristojnost predlaganja referendumskih zahtev omejena, saj določa, da »Državni zbor razpiše referendum o uveljavitvi zakona, ki ga je sprejel, le če to zahteva najmanj štirideset tisoč volivcev«. Te možnosti ne bo več imela najmanj tretjina poslancev Državnega zbora in Državni svet. Državni svetniki so opozorili, da je Državni svet doslej uporabil zahtevo za razpis zakonodajnega referenduma nadvse preudarno, saj je zahteval referendum le dvakrat, in sicer v letu 1997 in 2007, a utemeljeno in z uspešnim izidom. To pomeni, da se Državni svet zaveda pomena te pristojnosti in se je pri zahtevi za razpis referenduma ravnal preudarno. Predlagane spremembe določajo tudi vsebinske omejitve referendumskih zahtev. Referendum ne bo dopusten o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč, o zakonih o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah ter o zakonu, ki se sprejema za izvrševanje državnega proračuna, o zakonih o ratifikaciji mednarodnih pogodb, o zakonih, ki odpravljajo protiustavnost na področju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali drugo protiustavnost. Do težav bo lahko prihajalo predvsem na področju zakonov, ki urejajo socialne pravice. Praviloma imajo le-te vse vpliv na proračun. Obstaja pomislek glede morebitne preširoke razlage izključitvenega razloga, ki bi v praksi lahko pomenila prepoved referenduma za večino zakonov, saj ti prevladujoče urejajo tudi javnofinančna vprašanja ali vsaj posredno ali neposredno na njih vplivajo. Ustavna komisija DZ je na 7. seji 21. 3. 2013, tudi zaradi pomislekov Državnega sveta, spremenila dikcijo predloga glede kvoruma in predlagani pogoj, »da proti zakonu glasuje četrtnina vseh volivcev«, spremenila v »petina vseh volilcev«. Državni zbor Republike Slovenije je na 36. izredni seji 24. 5. 2013 sprejel spremembe Ustave.

Komisija je na 35. seji 23. 4. 2104 obravnavala Končno oceno neposredne škode na stvareh zaradi posledic poplav, visokega snega in žleda med 30. januarjem in 27. februarjem 2014, EPA 1876 – VI. Komisija je izpostavila nenadomestljivo angažiranje gasilcev, delavcev civilne zaščite in uslužbencev drugih služb, ki so se izkazale s solidarnostjo in prostovoljnim delom. Pokazale so se nekatere pomanjkljivosti v delovanju sistema civilne zaščite, ko pride do tako specifičnih naravnih nesreč, kot je bila žled. Pomanjkljivosti je treba realno oceniti in v obstoječi sistem vgraditi izboljšave. Komisija je podprla pripravo analize funkcioniranja sistema, ki ga pripravlja Uprave RS za zaščito in reševanje. Komisija je opozorila tudi na nejasno vpetost pripadnikov vojske v sistem zaščite in reševanja. Komisija je na 93. seji 23. 8. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o Vladi Republike Slovenije (ZVRS-I), EPA 2054-VII, ki je bil pripravljen na podlagi zaključnega poročila Projekt sistema kriznega upravljanja in vodenja v RS, ki ga je 2017 sprejela Vlada RS. Cilj predlagane dopolnitve je okrepitev pomoči Vladi pri kriznem upravljanju in vodenju v času kompleksnih kriz. Trenutno so na ravni Vlade zagotovljene nekatere funkcije kriznega upravljanja in vodenja, ki so nujne za učinkovit odziv, niso pa zagotovljeni pogoji za dobro medresorsko in med organizacijsko usklajevanje. Po predlogu zakona bo v organizacijo kriznega upravljanja in vodenja povezano novo telo - operativna skupina sekretariata Sveta za nacionalno varnost, ki bo pred kompleksno krizo in po njej delovalo v podporo sekretariatu Sveta za nacionalno varnost, med samo krizo pa se bodo njeni posamezni člani vključili v delovanje medresorske analitične skupine. Potreba po vzpostavitvi prenovljenega koncepta kriznega upravljanja v naši družbi se je izrazito pokazala v času žleda 2014 in nato še v času migrantske krize.

Komisija je na 36. seji 21. maja 2014 obravnavala Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, (UZ70) – EPA 1861 – VI, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslancev in poslank Državnega zbora s prvopodpisanim Branetom Golubovičem. Komisija je predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije, ki govori o zaščiti pitne vode podprla. Strinjala se je, da se prične s postopkom spremembe Ustave Republike Slovenije zato, da se na ustavni ravni voda in dostop do

vode določita kot splošni in temeljni ustavni pravici in se tako prepreči, da bi se vodni viri privatizirali in da bi vodo obravnavalo kot vsako drugo blago. Na seji komisije je sodeloval tudi državni svetnik mag. Stevo Ščavničar, ki je bil predlagatelj pobude v Državnem svetu o pravici do pitne vode. Državni svet Republike Slovenije je namreč 15. 5. 2013 Državnemu zboru Republike Slovenije in Vladi Republike Slovenije predlagal, da sproži postopek za dopolnitev Ustave, s katerim bi zaščitili oskrbo s pitno vodo pred privatizacijo. Zaradi predhodno zaključenega VI. mandata Državnega zbora postopek sprememb Ustave ni bil zaključen. Postopek se je nadaljeval v naslednjem mandatu DZ in tako sta Komisija za državno ureditev (70. seja) in Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj (72. seja) na skupni seji 4. maja 2016 podprli Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona ter predlagano besedilo novega 70. a člena, ki ga je izoblikovala Strokovna skupina za pravico do pitne vode, ki jo je ustanovila Ustavna komisija Državnega zbora. S predlogom se zagotavlja prednostna oskrba prebivalstva in gospodinjstev s pitno vodo, hkrati pa ni izključena gospodarska raba vode. V prihodnje se bomo soočili s pomanjkanjem vodnih virov, tudi v kombinaciji s povečevanjem števila prebivalcev in potreb kmetijstva, zato bodo pritiski na obstoječe vodne vire vedno večji. V zvezi s tem velja opozoriti na veljavno določbo Ustave o naravnem bogastvu, ki pod zakonskimi pogoji dopušča izkoriščanje naravnih bogastev. Ker je oskrba s pitno vodo v končni fazi prepuščena zakonski ureditvi, ki pa se lahko hitro spremeni oz. je podvržena evropskemu pravnemu redu, je Slovenija na tem področju lahko ranljiva. Najboljšo zaščito dostopa do pitne vode lahko zagotovi zapis v Ustavo, čemur je Državni svet že v preteklosti dal podporo. Zapis pravice v Ustavo pa bo zahteval spremembe zakonodaje - Zakona o varstvu okolja, Zakona o vodah, Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o lokalni samoupravi in tudi Zakona o financiranju občin in ureditev že obstoječih koncesijskih pogodb.

Komisija je na 43. seji 21. oktobra 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o volitvah v Državni zbor (ZVDZ-E) - druga obravnava, EPA 1082-VI, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Zveza društev upokojencev Slovenije skupaj s podpisi 5000 volivk in volivcev in ga podprla. Komisija se je strinjala, da trenutni volilni sistem ni dober in ima mnoge pomanjkljivosti in da predlagani kombinirani volilni sistem pomeni korak naprej. Predlog kombiniranega volilnega sistema je bil povzet po nemškem sistemu, ki je preizkušen v praksi in omogoča stabilnost političnega sistema. Dva glasova volivcem ne zagotavljata samo izbire svojega poslanca, ampak tudi izbiro parlamentarne politične stranke. Z dvema glasovoma se zahteva iz Ustave RS glede odločilnega vpliva volivcev uresničuje dvojno, prvič z izbiro osebnosti, to je poslanca, in drugič z izbiro politične opcije parlamentarne stranke. Sistem po mnenju komisije popravlja tudi nesprejemljive razlike v številu volivcev v posamezni volilni enoti oziroma volilnem okraju, seveda skupaj z ustreznimi spremembami Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v Državi zbor. Komisija je v mnenju opozorila, da se je Državni svet v preteklosti že aktivno posvečal vprašanju volilnega sistema in je tako 1996 na referendumu predlagal uvedbo kombiniranega volilnega sistema. Postopek se je v Državnem zboru končal na 2. redni seji, 21. 11. 2014, s sprejetjem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Komisija je na 7. izredni seji 13. 3. 2014 obravnavala Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C), ki ga je v obravnavo Državnemu svetu vložila skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Jankom Požežnikom. Komisija je predlog odločilnega veta podprla. Vsebina veta se je nanašala na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C) (EPA 1500-VI), ki je razširil krog zavezancev po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja, vendar pa v to spremembo ni bil vključen tudi dostop do informacij o slabih kreditih bonitetnih skupin D in E. Gre za kredite, ki niso bili preneseni na Družbo za upravljanje terjatev bank, temveč so ostali v bankah v državni lasti. Komisija je v obrazložitvi za odločilni veto zapisala, da morajo postati dostopne informacije tudi o teh slabih kreditih. Pri tehtanju med transparentnostjo in morebitno poslovno škodo, ki bi jo lahko utrpeli gospodarski subjekti v lasti Republike Slovenije po

mnenju komisije prevlada javni interes. Gre namreč za ogromna sredstva davkoplačevalcev, ki so bila vložena v dokapitalizacijo bank in je zato pomembno, da se zagotovi preglednost poslovanja oziroma delovanja DUTB in dokapitaliziranih bank. Državni svet Republike Slovenije je na 9. izredni seji 13. 3. 2014 obravnaval predlog za odločilni veto in ga podprl in zahtevo za ponovno odločanje poslal v Državni zbor. Državni zbor je na 58. izredni seji 24. 3. 2014 zakon ponovno potrdil.

Komisija je na 33. seji 9. 4. 2014 obravnavala pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembi Zakona o volitvah v Državni zbor, ki jo je v postopek vložil državni svetnik Jože Slivšek in jo podprla. Vsebina pobude se je nanašala na spremembo zakona, ki bi omogočila uporabo volilnih skrinjic iz lepenke. 2006 je bila uvedena obvezna uporaba prosojnih volilnih skrinjic, ker naj bi zagotavljale večjo transparentnost volitev in onemogočala zlorabe na voliščih. Izkazalo se je, da prosojne volilne skrinjice predvsem predstavljajo zelo velik strošek, ki je nesorazmerno višji, kot bi bila uporaba volilnih skrinjic iz lepenke. Komisija se je strinjala, da uporaba volilnih skrinjic iz lepenke ne bo ogrozila demokratičnosti in transparentnosti volitev, saj prosojnost volilnih skrinjic na izvedbo volitev nima odločujočega vpliva, njihova zamenjava z skrinjicami iz lepenke pa bo pomenila precejšnje prihranke. O pobudi je na 17. seji 16. 4. 2014 odločal Državni svet, vendar pobude ni podprl.

Komisija je na 45. seji 26. novembra 2014 obravnavala pobudo državnega svetnika Alojza Kovšče za sprejem zahteve za oceno ustavnosti 153. in 154. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13) in pobudo podprla. Vsebina pobude se je nanašala na presojo o ravnanju in hranjenju gradiva, ki ga policija pridobi z uporabo prikritih preiskovalnih ukrepov. Medtem, ko je način pridobivanja informacij s prikritimi metodami v zakonu natančno predpisan, pa obstaja pravna praznina pri ravnanju s tako pridobljenimi podatki. Komisija je zapisala, da gre pri takšnih preiskavah za velik poseg v človekovo zasebnost in zato je nujno, da se gradivo uporablja striktno v skladu z Ustavo in da so zakoni, ki predpisujejo načine uporabe, ravnanja in uničenja jasni in dosledni in ne sme biti nobenega dvoma o postopkih. Pobudo je 10. 12. 2014 na 24. seji podprl tudi Državni svet in je bila posredovana na Ustavno sodišče. Ustavno sodišče je o pobudi že odločilo - odločba US U-I-246/14 z dne 24. 3. 2017. Prvi odstavek 154. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14) je v neskladju z Ustavo, kolikor določa, da podatke, sporočila, posnetke ali dokazila, pridobljene z uporabo prikritih preiskovalnih ukrepov, hrani sodišče, dokler se hrani kazenski spis. Državni zbor mora protiustavnost iz prejšnje točke odpraviti v roku šestih mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. 153. člen Zakona o kazenskem postopku ter prvi in drugi stavek drugega odstavka 154. člena Zakona o kazenskem postopku niso v neskladju z Ustavo. V delu, ki ni zajet v 1. točki izreka, prvi odstavek 154. člena Zakona o kazenskem postopku ni v neskladju z Ustavo.

Komisija je na 47. seji 28. januarja 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči – skrajšani postopek, EPA 250-VII in ga podprla. Komisija je podprla rešitve, ki omogočajo hitrejše reševanje postopkov za odobritev brezplačnih pravnih pomoči, saj je že v mnenju k Poročilu o delu varuha za človekove pravice za 2014 opozorila na problem dolgotrajnih postopkov odločanja za odobritev pravice do brezplačne pravne pomoči. Komisija je pozitivno ocenila poenostavitev obrazcev in avtomatsko pridobivanje podatkov s strani organov za brezplačne pravne pomoči. Komisija je poudarila, da bo rešitev, da je upravičenec do denarne socialne pomoči brez preverjanja upravičen do brezplačne pravne pomoči zmanjšala birokratske postopke in obremenitve uslužbencev na sodišču. Komisija je v razpravi povzela tudi pripombe Odvetniške zbornice in izpostavila nujnost usklajevanja z vsemi deležniki. Zakon sprejet na 5. redni seji DZ, 9. 3. 2015.

Komisija je na 48. seji 4. februarja 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi – skrajšani postopek, EPA 246-VII in ga podprla. Predlog zakona določa bolj transparenten postopek za izbiro kandidatov za izvolitev v funkcijo sodnika.

Predlog zakona daje zakonski okvir Sodnemu svetu za strokovne poizvedbe o kandidatih in za opravljanje psiholoških preizkusov. Predlog natančneje opredeljuje osebnostno primernost kandidata za izvolitev v sodniško funkcijo za celotno trajanje funkcije. Ureja tudi področje krepitve integritete in standardov etike v sodnem okolju, predlogi so nastali na priporočila organizacije GRECO. Na isti seji je bil v obravnavi tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – skrajšani postopek, EPA 247-VII, ki je sicer dobil podporo, vendar so bile na predlog zakona vložene številne pripombe (sodni tolmači, cenilci, sodni izvedenci...) in komisija je ugotovila, da je bilo pri usklajevanju z različnimi deležniki vložene pre malo napora, organizacije pa so bile obravnavane nekorektno, saj se jih ni povprašalo za mnenje do predloga zakona. Komisija je izpostavila pomen sodnih tolmačev, sodnih izvedencev in cenilcev za dobro delo sodišč in uspešno zaključene postopke. V zvezi s pripombami na ta zakon pa je komisija na 53. seji 27. maja 2015 obravnavala in podprla pobudo Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev in državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 85. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSLS-A, 63/13 in 17/15). Komisija se je strinjala, da je bil poseg v status sodnih cenilcev in sodnih izvedencev pretiran in predstavlja nesorazmeren poseg v ustavne pravice in svoboščine državljanov in prizadetih strokovnjakov, saj je Računsko sodišče v svoji reviziji zahtevalo zgolj ustrezen nadzor nad njihovim delovanjem. Ministrstvo za pravosodje pa je ugotovilo, da za naložene naloge nima dovolj sredstev in kadrov in noveliralo Zakon o sodiščih na način, da je sodnim cenilcem in sodnim izvedencem sklicevanje na njihov status omejilo samo na postopke pred sodišči in pred upravnimi organi. Komisija je že v mnenju k spremembam in dopolnitvam Zakona o sodiščih, EPA 246 - VII opozorila na potrebo po ustrezni komunikaciji s sodnimi cenilci in sodnimi izvedenci in pozvala k pripravi ustreznih amandmajev v Državnem zboru za razrešitev status teh skupin, vendar to ni bilo storjeno. O pobudi je Ustavno sodišče že odločilo - odločba US U-I-84/15 z dne 18.5.2017. Odločba pravi, da prvi odstavek 85. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 33/11, 63/13 in 17/15) ni v neskladju z Ustavo.

Komisija je na 56. seji 23. junija 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1C), druga obravnava, EPA 530 - VII in ga podprla. Spremembe Kazenskega zakonika veljajo za posebej občutljive, saj je treba skrbeti za ravnovesje med razvojem družbe in zadržanostjo pred hitrimi spremembami kazenske zakonodaje. Zakon predvideva spremembe na področju uresničevanja svobode izražanja, če je to v javnem interesu. Vzpostavlja se večja zaščita ranljivih skupin v primeru groženj in zalezovanj in kaznivih dejanj proti mladoletnikom in trgovine z ljudmi. Predlagana je večja zaščita žrtev nasilnih kaznivih dejanj v primeru nadlegovanja z varnostnim ukrepom prepovedi približevanja in komuniciranja in uvedba pregona po uradni dolžnosti. Uvaja se novo kaznivo dejanje prisilne poroke in urejajo se nekatere anomalije, kot npr. prekinitev poteka zastaranja kazni ali zahteve za plačilo kazni v primeru bega ali drugih načinov izogibanja kazni. Komisija je ob razpravi o predlogu zakona obravnavala tudi problematiko izvrševanja nadomestnih kazni z delom v splošno korist s stališča centrov za socialno delo, ki morajo operativno izvrševati izvajanje nadomestnih ukrepov in za izboljšanje tega stanja in predlagala spremembe 10. člena predloga zakona. Zakon je bil sprejet na 10. redni seji DZ, 9. 7. 2015.

Komisija je na 61. seji 30. septembra 2015 obravnavala in podprla Predlog zakona o javnem naročanju (ZJN-3), EPA 684-VII, pri čemer je podprla tudi vsebino predlogov amandmajev, ki so jih na seji predstavili predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (težave z najnižjo ceno, kriteriji najnižje cene, plačevanje podizvajalcev, ...). Komisija je sicer pozdravila druge rešitve v predlogu zakona o javnem naročanju, saj stari ni bil več ustrezen in posodobitve pri uveljavljanju e-naročanja, sistemu zelenih javnih naročil in vpeljavo socialne klavzule v sistem javnega naročanja. Komisija je na 10. izredni seji 2. 11. 2015 obravnavala Predlog odložilnega veta na Zakon o javnem naročanju (ZJN-3), EPA 684-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu svetu predložila Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev in ga podprla. V

obrazložitvi za veto je bilo opozorjeno, da nov zakon o javnem naročanju še vedno omogoča oddajo javnih naročil po najnižji ceni, ostaja dvom, da bo določba glede izločanja neobičajno nizkih cen učinkovita, še vedno ostajajo nerazrešena plačila podizvajalcem, prav tako pa sprememba zakona ne rešuje problema oddajanja javnih naročil ponudnikom brez lastnih kapacitet.

Komisija je Predlog zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju – nujni postopek, 783 – VII obravnavala na več sejah (62. seja, 28. 10. 2015, 11. izredna seja, 9. 11. 2015 in nadaljevanje 11. izredne seje, 12. 11. 2015) in ga podprla. Začetni predlog zakona je vseboval nadaljevanje ukrepov na področju stroškov dela v javnem sektorju tudi v 2016. Temu so sledila usklajevanja med Vlado in sindikati javnega sektorja. Rezultat pogajanj je bil parafiran dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju za leto 2016 in podpis sporazuma med Vlado in večino sindikatov javnega sektorja. V skladu s podpisanim sporazumom so bili v zakonodajno proceduro vloženi uskladitveni amandmaji. Komisija je opozorila na neuskklajenost glede financiranja lokalnih skupnosti.

Komisija je na 49. seji 18. februarja 2015 obravnavala in podprla pobudo državnega svetnika dr. Zorana Božiča za sprejem zahteve za oceno ustavnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo) ter 7., 42., 43., 44., 90., 91., 92., in 93. Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 - uradno prečiščeno besedilo in 54/07 - odl. US). Komisija je podprla vložitev zahteve na Ustavno sodišče, saj je treba v primeru dvoma v ustavnost zakonodaje to preveriti in zaprositi Ustavno sodišče, da dvom razreši. Komisije se je strinjala, da je ena večjih pomanjkljivosti trenutnega sistema, da veliko volilnih okrajev nima svojega poslanca. Po zadnjih državnoborskih volitvah kar 21 volilnih okrajev ali četrtnina (1/4) vseh volilnih okrajev nima svojega predstavnika v Državnem zboru. Volilne enote in volilni okraji so zelo različni glede na število volivcev, kar pomeni, da tako kandidati kot tudi volivci niso v enakopravnem položaju glede možnosti izvolitve. V zvezi s pobudo je Ustavno sodišče 7. 11. 2017, pred sprejemom odločitve opravilo javno razpravo, njihova odločitev pa sledi.

Komisija je na 65. seji 10. 2. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu javnega reda in miru, EPA 990-VII in ga ni podprla. Vendar pa je bil na komisiji poudarjen pomen odkritega pogovora o sovražnem govoru in nujnost večje odzivnosti državnih institucij in učinkovitega sankcioniranja posameznikov in skupin, ki s sovražnim govorom širijo nestrpnost, sovraštvo in ogrožajo človekovo integriteto. Komisija se je strinjala z dilemami Vlade, da bi imela lahko Policija težave pri preiskovanju tovrstnih dejanj, ki se večinoma zgodijo anonimno in za preiskovanje katerih je treba pridobiti podatke za identifikacijo storilca (IP), kar pa pomeni velik poseg v človekovo zasebnost. Nujna je tudi jasna opredelitev pojma sovražni govor.

Komisija je na 64. seji 3. 2. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in ljudski iniciativi, EPA 969-VII in ga podprla. V razpravi je bilo izraženih nekaj opozoril zaradi sprememb 90. člena Ustave RS, ki so zelo omejile število predlagateljev referendumov in med drugim vzele to pristojnost Državnemu svetu ter omejile vsebine, o katerih je dopustno razpisati referendum. Komisija se je strinjala z ukinitvijo fizičnih obrazcev za oddajanje podpore referendumski pobudi, saj bo to olajšalo delo predlagateljem referendumov, ki jim ne bo treba več zbirati papirjev in tudi državljanom, ki jim ne bo treba pošiljati fizičnih obrazcev predlagateljem referendumske pobude. Izražena je bila dilema glede sprememb za večjo ekonomičnost in se tako referendumska gradiva ne bodo več pošiljala po gospodinjskih. Dostopnost na spletnih straneh je sicer pozitivna, vendar vsi državljani, zaradi različnih razlogov ne uporabljajo spleta.

Komisija je na 68. seji 30. 3. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, EPA 1067-VII in ga podprla. Komisija je opozorila na vprašanje, ali bo z izvršitvijo ukrepa nadomestnega zapora dosežen namen, če bo ukrep izveden bistveno kasneje,

kot je bil storjen prekršek. Komisija je ugotovila, da 24. člen predloga zakona uvaja poseg v tajnost pisem in občil, med drugim v primerih, ko je to nujno za pridobitev nevsebinskih komunikacijskih podatkov za odkritje prekrškov in storilcev prekrškov, ki pomenijo kršitev ustavne prepovedi spodbujanja k neenakopravnosti, nasilju, nestrpnosti zoper narodnostno, rasno, versko ali drugo posebej ranljivo skupino. Komisija je glede omenjenega člena opozorila na nujnost dodatne obrazložitve o uporabi testa sorazmernosti glede posega predlagane ureditve v zasebnost storilca prekrška.

Komisija je na 73. seji 1. 6. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odvetništvu, EPA 1206-VII in ga ni podprla. Člani komisije so se sicer strinjali, da je bilo povišanje vpisnine v zbornico na 9000 evrov nedopusten eksces, ki si ga Odvetniška zbornica Slovenije (OZS) ne bi smela privoščiti. Na seji so bila izpostavljena različna stališča, Vlade, predlagatelja (skupina poslancev), kot OZS. Komisija je izpostavila, da Vlada predloga zakona ne podpira, ker meni, da predlagano nižanje vpisnin ruši ustavno določeno samostojnost odvetništva in zato ni ustrezno zakonsko umeščeno. Vlada je na predlog zakona vložila amandmaje, čeprav je OZS zagotovila, da bo povišanje vpisnin rešila znotraj organizacije. V razpravi se je postavilo vprašanje ustavnosti oziroma neustavnosti posega v samostojno določanje vpisnin s strani OZS in v kateri točki lahko v to poseže zakonodajalec kot zastopnik javnega interesa. O položaju odvetništva je Državni svet skupaj z Odvetniško zbornico Slovenije organiziral posvet Vloga odvetništva v Republiki Sloveniji, ki je bil junija 2017. Namen posveta je bil izpostaviti pomen samostojnosti in neodvisnosti ter vlogo odvetništva v pravosodju in družbi in odpreti široko razpravo o položaju slovenskega odvetništva. Na posvetu je bilo govora tudi o odnosu odvetništva z drugimi akterji pravosodja in o pomembnosti medsebojnega sodelovanja, ki je nujno za funkcioniranje učinkovitega pravosodja. Izpostavljena je bila tudi vloga odvetništva pri delu zakonodajne, sodne in izvršilne veje oblasti in pri zagotavljanju družbene vloge odvetništva. Predstavljene so bile težave in dileme slovenskega odvetništva, kot podlaga za nove zakonodajne rešitve na tem področju.

Komisija je na 74. seji 15. 6. 2016 obravnavala Predlog zakona o prijavi prebivališča, EPA 1152-VII in ga podprla. Komisija se je strinjala s spremembo t. i. zakonskega prebivališča, ki bo vezan na občine, zakonsko prebivališče je bilo doslej vezano na Centre za socialno delo, ne glede na to, da je prihajal iz druge občine. V zvezi z določitvijo zakonskega prebivališča se je na komisiji pojavilo vprašanje ali bodo občine s to spremembo prevzele tudi obveznost vročanja pošte posameznikom, ki bodo imeli pri njih določeno zakonsko prebivališče. Komisija je opozorila na uveljavljanje 8. člena predloga zakona, ki določa, da stalno prebivališče državljanu preneha z dnem prenehanja državljanstva Republike Slovenije, tujcu pa z dnem prenehanja dovoljenja za stalno prebivanje. Člani komisije so se strinjali, da je stalno prebivališče eden najpomembnejših statusov posameznika v odnosu do države in občine in bi zato moralo biti v tem primeru določeno neko prehodno obdobje, v katerem bi si posameznik lahko uredil pravno podlago za pravico bivati v Republiki Sloveniji. Komisija je podprla uvedbo novega prekrškovni organa, to je Upravne enote, ki bodo lahko neposredno izvajale določbe zakona in bodo hitreje zaznale kršitve in jih sankcionirale. Komisija je pozdravila predlog nove ureditve glede turističnih prijav, ki bodo olajšale delo turističnim delavcem, saj ne bo treba pošiljati istih podatkov na različne naslove (SURS, občina, UE, policiji...), temveč jih bodo pošiljali preko enotne točke na AJPES.

Komisija je na 79. seji 19. 10. 2016 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji, EPA 1437-VII in ga podprla. Komisija je pohvalila visoko raven konsenza med Vlado in obema policijskima sindikatoma, ki je bila dosežena pri oblikovanju predloga zakona, pri čemer je izpostavila, da je Državni svet v preteklosti večkrat poudaril potrebo po spremembah na področju delovanja Policije, predvsem glede zagotavljanja finančnih sredstev za njeno delo.

Komisija je na 83. seji 27. 1. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalogah in pooblastilih policije – druga obravnava, EPA 1567–VII in ga podprla. Zakon ureja nekatera občutljiva vprašanja (uporaba dronov, električni paralizatorji, sistem ANPR, zbiranje podatkov o letalskih potnikih...), za ta področja je bilo pripravljeno dodatno gradivo - presoje vplivov različnih ukrepov (tehnična sredstva) na varstvo človekovih pravic, posege v zasebnosti in varovanje osebnih podatkov. Predlog zakona natančneje ureja uporabo posameznih ukrepov, posamezna tehnična sredstva bodo Policiji omogočala bolj učinkovito izvajanje nalog in uporabo sodobne opreme v skladu s tehnološkimi rešitvami in tudi z razvojem kriminalnih združb. Komisija je pohvalila široko zastavljeno razpravo in usklajevanje predlagateljev z različnimi deležniki - ministrstvi, nevladnimi organizacijami, Informacijsko pooblaščenko (IP), Uradom varuhinje za človekove pravice, pravno stroko in drugimi pri pripravi predloga zakona. Komisija je opozorila na nekaj dilem, vendar je poudarila, da je treba policistom dati ustrezno orodje oziroma tehnična sredstva, ki jim bodo omogočala normalno delo. Zakon je bil sprejet na 27. redni seji DZ, 17. 2. 2017.

Komisija se je na 66. seji 2. 3. 2016 seznanila s Poročilom o izvrševanju Zakona o izvajanju temeljnih razvojnih programov Slovenske vojske v letih 2008 do 2015 v letu 2015, EPA 1014-VII. Komisija je opozorila na slabo realizacijo zakona in menila, da je bila vsota predvidena za vlaganje v modernizacijo Slovenske vojske predvidena v 2008, v višini okoli 700 milijonov evrov, verjetno preveč optimistična. Kljub temu pa manj kot 20 % realizacija pomeni neresno izvajanje zakona s strani države, ki se je odločila, da se vključi in dejavno nastopa v mednarodnih zaveznih. Komisija je izrazila zaskrbljenost nad podobo, ki jo v zavezništvu NATO daje Slovenija, glede na to, da država ne izpolnjuje obveznosti, ki jih je podpisala. Komisije se je dotaknila tudi urejenosti področja civilne zaščite in gasilstva, ki sodi v pristojnost Ministrstva za obrambo. Delovanje gasilcev in civilne zaščite v pomembnem deležu financirajo lokalne skupnosti, predvsem oprema gasilcev je velik strošek za občinske proračune. Organiziranost civilne zaščite in gasilcev je pri nas na visokem nivoju, pri čemer pa je komisija opozorila, da lokalne skupnosti za razliko od države, ki vojski namenjala vedno manj denarja, same dobro skrbijo za modernizacijo opreme za gasilce in civilno zaščito. Trend opremljenosti gasilskih enot na terenu narašča in država bi morala postaviti normative v skladu s potrebami in načrti države na področju obrambe in civilne zaščite.

Komisija se je na 66. seji 2. 3. 2016 seznanila s Srednjeročnim obrambnim programom Republike Slovenije 2016-2020. Na komisiji je bilo izpostavljeno razmerje med častniki in vojaki v Slovenski vojski, ki je 1 : 1,5 : 2 (častnik : podčastnik : vojak), za razliko od NATO struktur, kjer je razmerje 1 : 2 : 5 (častnik : podčastnik : vojak). Komisija je v povezavi s porušenim razmerjem med vojaki in častniki opozorila na težavo pri pridobivanju mladih za vojaški poklic, kar je tudi posledica porušenega plačnega razmerja in slabo plačanih nižjih delovnih mest v Slovenski vojski. Komisija je opozorila, da je v srednjeročnem programu velik poudarek na krepitvi obrambnih sil s pomočjo povečanega števila prostovoljne pogodbene rezerve, ki bi prevzela tudi določene redne naloge stalne profesionalne sestave Slovenske vojske. V dokumentih je zapisano, da naj bi se ta sestava pomlajevala, kar pa ne gre skupaj z načrti, da naj bi del profesionalnih vojakov po 45. letu prešel tudi v pogodbeno sestavo. Komisija se je strinjala, da bo treba v zvezi z vsemi odprtimi vprašanji in dilemami, kako razvijati Slovensko vojsko, tudi v luči predlogov sprememb in dopolnitev Zakona o obrambi in Zakona o službi v Slovenski vojski opraviti pregled vseh idej in jih ovrednotiti tudi v skladu s finančnimi možnostmi države. Državni svet je v soorganizaciji z Zvezo veteranov vojne za Slovenijo, Zvezo slovenskih častnikov in Zvezo policijskih veteranskih društev Sever 25. 4. 2016 organiziral nacionalni posvet o obrambnem sistemu z naslovom Vloga rezerve pri zagotavljanju vzdržljivosti obrambno-varnostnih struktur Slovenije.

Komisija je na 69. seji 20. 4. 2016 potrdila ustreznost pobude državnega svetnika Alojza Kovšce za sprejem zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13), ki je bila nato potrjena tudi na 40. redni seji DS 11. 5. 2016. Državni svet je predlagal Ustavnemu sodišču RS, da po opravljenem

postopku odloči, da je določba 149.b člena ZKP v neskladju z določbami 2., 15., 22., 35., 37. in 38. člena Ustave Republike Slovenije in določbo 149.b člena ZKP razveljavi. Komisija se je strinjala, da je treba pri posegih v informacijsko zasebnost posameznika ravnati zadržano. Pravila za poseg v komunikacijsko zasebnost morajo biti zato jasna in ne smejo puščati možnosti različnih razlag. Zato se je komisija strinjala, da se 149.b člen Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13) pošlje v presojo Ustavnemu sodišču. O pobudi državnega svetnika Alojza Kovšce za sprejem zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti 149.b člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, Ur. l. RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13) Ustavno sodišče še ni odločilo.

Komisija je na 13. izredni seji 17. 1. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o tujcih – nujni postopek, EPA 1703–VII in ga podprla. MNZ je želel z zakonom vnaprej preprečiti, da bi v državi prišlo do poslabšanja varnostnih razmer, če bi Slovenija sprejela večje število migrantov, za katere ne bi mogla ustrezno poskrbeti, tako s stališča namestitve kot vse ostale oskrbe, ki jo pridobijo prosilci za mednarodno zaščito. Zakon je prinesel dva ukrepa, in sicer vzpostavitev urada za oskrbo migrantov in ukrep ob spremenjenih razmerah na področju migracij. Urad Vlade Republike Slovenije, pristojen za oskrbo migrantov se bo kontinuirano ukvarjal z migrantsko problematiko in nudil celovito oskrbo ter racionalizacijo in povečanje učinkovitosti na omenjenem področju. Člani komisije so namen zakona in postopek za odločanje o uporabi ukrepa 10.b člena, ki pooblastila za sprožitev izvajanja ukrepa prenaša na Državni zbor z ustavno večino, kar je visoko postavljena varovalka za sprejem ukrepa, podprli. Člani komisije so pri izrazili tudi nekaj pomislov glede ukrepa in opozorili, da na podlagi 10.b člena Policija odloča o izvajanju ukrepa ob spremenjenih razmerah na področju migracij in posameznikom onemogoča, da bi sploh sprožili postopke, ki jih predvideva veljavna azilna zakonodaja in Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zakon je bil sprejet na 26. redni seji DZ, 25. 1. 2017. Na zakon je bil vložen predlog odločilnega veta, ki pa na seji Državnega sveta ni bil sprejet.

Komisija je na 84. seji 22. 3. 2017 obravnavala Predlog zakona o državnem odvetništvu – druga obravnava, EPA 1718–VII in ga ni podprla. Gre za bistveno spremembo v statusu institucije Državnega pravobranilstva (DP) in namesto DP se ustanavlja Državno odvetništvo (DO), kot poseben državni organ, ki bo prek pravnega zastopanja opravljal strokovne naloge varstva premoženja in drugih pravic države. Na komisiji se je v razpravi pokazala velika razklanost med Ministrstvom za pravosodje in DP. Člani komisije so spomnili na posvet z naslovom Vloga državnih pravobranilcev v luči reforme, ki je bil novembra 2016 v Državnem svetu. Na posvetu so bila predstavljena različna stališča do osnutka predloga zakona, ki je bil takrat še v medresorskem usklajevanju, vendar so bila v zaključku posveta sprejeta načelna stališča, ki so dajala upanje, da se bosta obe strani tudi glede najbolj težavnega področja, to je statusa državnih odvetnikov, uspeli v nadaljnjih korakih poenotiti, vendar se to ni zgodilo. Komisija je opozorila, da je predlog zakona lahko celo ustavno sporen v smislu 2. člena Ustave, ki zahteva jasnost in določnost predpisa. Prav tako so člani komisije opozorili na nedorečenosti na področju organizacije dela DO, pristojnosti, kadrovanje in umeščenosti državnih odvetnikov v sistem javnih uslužbencev in da je zakon glede umeščenosti v sistem javnih uslužbencev nedosleden, saj po eni strani v nekaterih določilih uporablja Zakon o javnih uslužbencih, v določenih delih, npr. pri disciplinskih postopkih, pa Zakona o javnih uslužbencih ne upošteva, ne da bi bila za to nedoslednost podana obrazložitev. Zakon je bil sprejet na 29. redni seji DZ, 25. 4. 2017.

Komisija je na 87. seji 3. 5. 2017 obravnavala Predlog zakona o probaciji (ZPro) – druga obravnava, EPA 1849–VII in ga podprla. Kazenska zakonodaja v Sloveniji že več let omogoča alternativne oblike prestajanja zaporne kazni, eden od načinov je delo v korist skupnosti. Vendar pa sistem za izvrševanje alternativnih sankcij na ravni države doslej ni bil organiziran celovito in ima zato vrsto pomanjkljivosti, pri čemer smo tudi ena redkih evropskih držav, ki nima urejenega sistema probacije. Predlog zakona predstavlja rešitve na tem področje. Stališče do predloga

zakona je na seji komisije predstavila tudi predstavnica Skupnosti centrov za socialno delo in opozorila na nestrinjanje glede prenosa kadrov s centrov za socialno delo na upravo za probacijo in njihovo nestrinjanje, da se uslužbenci, ki bodo prestavljeni, z dnem prenosa uvrstijo na delovna mesta z najnižjim nazivom. Centri za socialno delo bodo še naprej izvajali nekatere naloge in sicer za vse mladoletne osebe in pa pokazensko pomoč, so pa kadrovske izjemno podhranjeni, zato predlagajo, da naj na novo načrtovana služba neposredno ne prenaša delavcev iz centrov za socialno delo v pravosodni sistem. Komisija je izpostavila nejasnosti glede prenosa strokovnih delavcev s centrov za socialno delo na upravo za probacijo in apelirala na uskladitev med centri za socialno delo in Ministrstvom za pravosodje. Na komisiji so bile izpostavljene tudi pripombe lokalne skupnosti, ki so zahtevale, da se v 4. in 6. odstavku 19. člena besedna zveza »samoupravna lokalna skupnost« nadomesti z »Republika Slovenija« in besedna zveza »iz proračuna« nadomesti z »iz državnega proračuna«, saj so pri predlaganih rešitvah v Zakonu o probaciji zaznali ponovno obremenitev lokalnih skupnosti z novimi nalogami s strani države, pri čemer te obremenitve niso ustrezno finančno ovrednotene. Zakon je bil sprejet na 30. redni seji DZ, 24. 5. 2017.

Komisija je na 93. seji 23. 8. 2017 obravnavala Predlog Zakona o kolektivnih tožbah (ZKolT), EPA 2052-VII in ga podprla. Gre za veliko novost v slovenskem pravnem sistemu, ker je prvič sistemsko in celovito omogočeno uveljavljanje odškodninskih zahtevkov posameznikov. Komisija je pozdravila pripravo predloga zakona, ki bo omogočil državljanom kolektivno uveljavljanje dajatvenih zahtevkov s smislu, da bo na podlagi tožbe enega tožnika (npr. potrošniška organizacija, javni organ, društvo ...) lahko prišlo do poplačila več potrošnikov ali drugih oškodovanih oseb. Komisija je opozorila tudi na pripombe Odvetniške zbornice Slovenije na predlog zakona, ki so se nanašale na ugotavljanje reprezentativnosti organizacij, ki bodo vlagale kolektivne tožbe in na nejasnost kriterijev, kako se bo ugotavljala reprezentativnost dveh podobnih organizacij, komisija je predstavila še nekaj drugih pripomb, vendar je zakon v celoti gledano podprla in pozdravila. Komisija je na koncu pozvala predlagatelja, naj v postopku do končnega sprejema zakona v čim večji meri upošteva vse prispele pripombe. Zakon je bil sprejet na 33. redni seji DZ, 26. 9. 2017.

Komisija je na 94. seji 4. 9. 2017 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o varuhu človekovih pravic (ZVarCP-B), EPA 1986-VII in ga podprla. Namen predloga zakona je v prvi vrsti vzpostavitev zakonskega okvira in pravne podlage, da varuh lahko pridobi status A po Pariških načelih o statusu državnih institucij za človekove pravice. Varuh je imel pred sprejemom sprememb tega zakona v okviru Pariških načel vzpostavljen status B. Vlada je tako želela realizirati sklep iz decembra 2015, da se vzpostavi možnost, da varuh svoja pooblastila po dopolnitvi tudi dejansko izvaja in pridobi status A v okviru Pariških načel. Drugi pomembni vidik predloga zakona je formalizacija sistema zagovorništva otrok. Komisija je pozdravila ureditev obeh področij. Zakon je bil sprejet na 33. redni seji DZ, 20. 9. 2017.

Komisija je na 99. seji 8. 11. 2017 obravnavala Predlog zakona o ureditvi določenih vprašani zaradi končne rzsodbe arbitražnega sodišča na podlagi Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške, EPA 2304-VII in ga podprla. Vsebina zakona temelji na izraženih potrebah ljudi, ki se jih rzsodba arbitražnega sodišča neposredno dotika in ureja različna področja, od problematike kmetijskih zemljišč, do preselitve kmetij v Slovenijo, preselitve prebivališča, socialnih pravic in socialne varnosti, zdravstvenih zavarovanj... Komisija je poudarila, da je pomembno, da država nudi podporo prebivalcem, ki jih rzsodba Arbitražnega sodišča najbolj zadeva in posega v njihova življenja. Zakon je bil sprejet na 35. redni seji DZ, 27. 11. 2017.

3.2. KOMISIJA ZA MEDNARODNE ODNOSE IN EVROPSKE ZADEVE

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi:

dr. Janvit Golob (predsednik), Bojan Kekec (podpredsednik) in člani: Igor Antauer, Uroš Brežan, Franc Kangler (član do, 19. 3. 2014), Samer Khalil, Alojz Kovšca, Milan Lukić, Miloš Pohole, Janko Požežnik, mag. Peter Požun, Branimir Štrukelj, Branko Šumenjak (član od 10. 6. 2015).
Sekretarka komisije: Lilijana Žurman.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija se je celotnem mandatu sestala na sto treh sejah (103), in sicer osemindesetih (88) rednih in petnajst (15) izrednih, na katerih je obravnavala skupno dvesto triindevetdeset (293) iz svojih pristojnosti.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Področje zunanje politike

Sklepanje mednarodnih pogodb ureja Zakon o zunanjih zadevah (Ur. l. RS št. 113/03, 20/06, 76/08 in 108/09). V RS mednarodne pogodbe ratificira Državni zbor, razen pogodb, ki urejajo vprašanja, za katera je po notranjem pravnem redu pristojna vlada. Postopek za ratifikacijo mednarodne pogodbe ureja 169. člen Poslovnika Državnega zbora, ki določa da Državni zbor ratificira mednarodno pogodbo z zakonom. Predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe predloži vlada. Ratifikacija mednarodne pogodbe se opravi po določbah poslovnika, ki veljajo za nujni postopek in v postopku ratifikacije ni mogoče vlagati amandmajev na besedilo mednarodne pogodbe.

Komisija je obravnavala in podprla 47 predlogov zakonov o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki omogočajo sodelovanje držav pogodbenic pri:

- varovanju tajnih podatkov, policijsko sodelovanje in medsebojna pomoč pri carinskih zadevah;
- pogodbeni režim s posledicami za okolje, preskrbo s hrano, biološko varnostjo in zaščiti pravic živali;
- izogibanje dvojnega obdavčevanja in preprečevanje davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka in premoženja ter spodbujanje gospodarskega sodelovanja;
- boj proti najhujšim oblikam mednarodnega kriminala;
- izročitvi;
- vojaškem sodelovanju in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- zaščiti patentov;
- preprečevanje in boju proti nasilju;
- vizumski politiki;
- prilagoditvi črte državne meje.

Na pobudo komisije je Ministrstvo za zunanje zadeve na zaprti seji ustno posredovalo informacijo o pripravah na zagovor Republike Slovenije pred arbitražnim sodiščem.

Komisija je obravnavala Informacijo Vlade RS o pogajanjih za sklenitev Obsežnega gospodarskega in trgovinskega sporazuma med EU in Kanado (CETA), o Čezatlantskem partnerstvu za trgovino in investicije med EU in ZDA (TTIP) in o Sporazumu o trgovini s storitvami (TiSA). Člani komisije so ugotavljali, da je del prosto trgovinskih sporazumov TTIP, CETA in TiSA mehanizem ISDS, ki je namenjen reševanju sporov. Stranke v okviru mehanizma ISDS določijo

enega ali več arbitrov, ki odločijo v sporu. Če vlagatelj lahko dokaže, da ukrep, ki ga je sprejela država gostiteljica, krši določbe o zaščiti naložb in mu povzroča znatno škodo, je upravičen do odškodnine. Na podlagi razprave je komisija sprejela naslednjo pobudo: *Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve predlaga Državnemu svetu, da pozove Vlado RS, da se opredeli ali je vključitev mehanizma ISDS v TTIP, CETA in TiSA v skladu z interesi Republike Slovenije.*

Komisija je obravnavala Predlog deklaracije o zunanji politiki Republike Slovenije (DeZPRS-1), ki jo je Vlada RS posredovala Državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Komisija je opozorila, da se med subjekti uresničevanja deklaracije ne navaja Državni svet RS. Državni svet, ki predstavlja lokalne in funkcionalne interese slovenske države in družbe, meni, da lahko nadgradi obstoječi sistem gospodarske diplomacije in je primeren subjekt povezovanja v primerih, ko se soočamo s federalno ali regionalno ureditvijo v drugih državah. Na podlagi navedenega je komisija predlagala, da se v besedilo Predloga deklaracije vključita naslednji dopolnitvi:

1. v 3. členu, ki opredeljuje prednostna področja in območja zunanje politike RS, se doda nova alinea, ki se glasi:

»Celovita uresničitev Sporazuma o vprašanih nasledstva (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe št. 20/2002) in ostalih odprtih nasledstvenih vprašanih, predvsem pa notifikacija nasledstva Avstrijske državne pogodbe«.

Obrazložitev:

Komisija ugotavlja, da vprašanje glede nasledstva Slovenije po SFRJ glede Avstrijske državne pogodbe ni vključeno med prednostna področja zunanje politike RS. Državni svet je namreč menil, da je notifikacija potrebna z državnopravnega vidika, ker bo šele s tem aktom uresničena Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti RS.

2. v 4. členu, ki opredeljuje izvajanje zunanje politike RS in uresničevanje Deklaracije, se prva alinea za besedilom »Državnega zbora« dopolni z besedilom »in Državnega sveta«.

Obrazložitev:

Komisija je izpostavila vlogo oziroma pristojnosti Državnega sveta v postopku obravnave zadev EU, kot jih določa Poslovnik Državnega zbora in kot jo določa 7. člen Protokola o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije. Na podlagi navedenega je komisija menila, da je utemeljeno, da se med subjekte, ki izvajajo zunanjo politiko RS, vključi tudi Državni svet, ki sodeluje z Državnim zborom pri obravnavi stališč do evropskih zadev.

V postopku sprejemanja akta v Državnem zboru predlagani dopolnitvi nista bili sprejeti.

Področje evropskih zadev

V postopku obravnave zadev EU komisija obravnava praviloma predloge stališč RS, ki jih Vlada RS v skladu s prvim odstavkom 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije pošlje v odločanje Državnemu zboru. V postopku obravnave o zadevah EU in zunanje politike komisija sodeluje s pristojnima odboroma v Državnem zboru za evropske zadeve in zunanjo politiko, ki jima posreduje svoja mnenja, predstavnik komisije pa se na podlagi vabil redno udeležuje sej navedenih odborov. Predsednik oziroma člani komisije se udeležujejo zasedanj konferenc odborov parlamentov Evropske unije za evropske zadeve in za zunanjo politiko, ki so namenjena izmenjavi informacij, mnenj in najboljših praks ter krepitev sodelovanja tako na ravni nacionalnih parlamentov EU, kot tudi med temi odbori in Evropskim parlamentom.

Mnenja komisije s pripombami k predlogu stališč RS, s katerimi so bila stališča RS dopolnjena, saj jih je pristojni odbor Državnega zbora povzel kot amandmaje:

Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 »Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta«. Predlaga se, da se več pozornosti posveti konkretnim ciljem in aktivnostim. Člani komisije so ugotavljali, da je splošni cilj programa, ki je naslednik šestega akcijskega programa, ki se je zaključil julija 2012, povečati prispevek okoljske politike pri vzpostavitvi z viri gospodarnega, nizkoogljičnega gospodarstva, v katerem je naravni kapital zaščiten in se izboljšuje, zdravje in dobro počutje državljanov pa sta zagotovljena. Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela mnenje, da podpira predlog stališča Republike Slovenije do Predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 »Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta« s pripombo, da se med prednostne cilje vključi izobraževanje, povezano z okoljem.

Predlog stališča Republike Slovenije do (Spremenjenega) Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, ki jih zajema splošni strateški okvir, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1083/2006. Težavo za Slovenijo predstavlja dejstvo, da po predlaganih kriterijih upravičenosti do pomoči, Vzhodna Slovenija kot regija na ravni NUTS 2 naj ne bi bila upravičena do omenjenih sredstev. Primerna rešitev za Slovenijo bi bil kriterij, da stopnja brezposelnosti mladih v letu 2012 presega 20 % (namesto 25 %). Zato so člani komisije pozivali člane Odbora za zadeve EU, da dopolnijo predlog stališča RS z naslednjim besedilom: »Republika Slovenija bo podprla vsak predlog, ki bo šel v smeri, da se Vzhodna Slovenija kot regija na ravni NUTS 2, pridruži pobudi.«

Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Sveta o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju davka na finančne transakcije. Člani komisije so ugotavljali, da bo obravnavni davek dodatno obremenil finančne institucije. Ob tem so izpostavili bojazen, da bi finančne institucije, ki bodo zavezane za plačilo davka, ob iskanju načinov za zmanjšanje davčnega bremena, stroške prenesle na končnega potrošnika. Mnenje izražajo na podlagi že uvedenega davka na bilančno vsoto bank. Glede na navedeno, komisija meni, da je potrebno v tem smislu vložiti preučitveni pridržek v predlog stališča RS.

Člani komisije pozivajo člane Odbora Državnega zbora za zadeve Evropske unije, da dopolnijo predlog stališča RS z naslednjim besedilom: »Republika Slovenija bo skrbno preučila posledice davka na finančne transakcije za potrošnike.«

Predlog stališča Republike Slovenije do Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija Evropske unije za prilagajanje podnebnim spremembam. Člani komisije ugotavljajo, da strategija določa okvir in mehanizme za izboljšanje pripravljenosti EU na sedanje in prihodnje podnebne vplive. Splošni cilj strategije je prispevati k boljši odpornosti Evrope na podnebne spremembe. Pri prilagajanju na podnebne spremembe pa je potrebno učinkovito sodelovanje med deležniki, dobro poznavanje področje odločanja in poznavanje potencialnih prilagoditvenih možnosti. Člani komisije opozarjajo, da na področju odločanja o prilagoditvah na podnebne spremembe, ni dan ustrezen poudarek vlaganjem v zelene tehnologije kot viru za ustvarjanje novih delovnih mest.

Člani komisije predlagajo, *da se predlog stališča dopolni* z naslednjim besedilom:

»Slovenija se bo zavzemala za uveljavljanje zelenih tehnologij in ukrepov, ki zmanjšujejo negativen vpliv na okolje ter ustvarjajo nova delovna mesta.«

Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o primerljivosti provizij, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov. V razpravi je bila izražena skrb glede višine provizije, ki jo bodo zaračunavali ponudniki plačilnih storitev in storitev vodenja osnovnega plačilnega računa. Člani so izrazili tudi dvom o zagotavljanju hitrosti in enostavnosti prenosa plačilnih računov z ene banke na drugo. Med drugim so opozorili tudi na problem centralizacije odločanja in posledično zmanjšanega vpliva manjših držav članic.

Člani komisije predlagajo, *da se predlog stališča dopolni z oceno vpliva predloga direktive na državljanje.*

Predlog stališča Republike Slovenije do Reforme volilne zakonodaje EU. Ob tem pa so člani komisije ugotovili, da obstajajo velike razlike med veljavnimi nacionalnimi pravili, ki se nanašajo na evropske volitve. Izraženo je bilo mnenje, da posamezni predlogi v obravnavani zakonodajni pobudi niso ustrezno opredeljeni in ne predstavljajo ustreznih rešitev, ki bi spodbujale zanimanje državljanov za evropske volitve in zagotavljale učinkovitejši sistem za njihovo izvedbo.

V razpravi so se člani komisije osredotočili na tiste institute, ki bodo predvidoma imeli vpliv na roke za oblikovanje list kandidatov, eno samo volilno enoto in na vzporedne volitve.

Posamezne konkretne pripombe na obravnavani predlog so bile naslednje:

1. člani komisije so bili zadržani do novega 2a. člena, ki določa, da Svet odloča soglasno o enotnem volilnem okrožju, v katerem so nosilci volilnih list kandidati političnih družin za predsednika Komisije. Člani komisije so opozorili na nejasnost in nerazumevanje določbe, ki se nanaša na vzpostavitev enotnega volilnega okrožja. Menijo, da bi morala RS k 2a. členu podati preučitveni pridržek, ker dejansko ne vemo kako bi se ta določba izvedla. Obstaja tudi bojazen, da bi uvedba novega volilnega okrožja pomenila poslabšanje položaja malih držav članic EU (tudi Slovenije);

2. člani komisije so opozorili, da 2. odstavek 10. člena določa, da je uradna objava rezultatov možna po zaprtju volišč. Prve uradne napovedi izidov se razglasijo v vseh državah hkrati. Napovedi na podlagi vzporednih volitev ne sme biti. Člani komisije so ocenili, da je potrebno predlagano rešitev glede vzporednih volitev še dodatno izpostaviti, ker povzroča več različnih razlag oziroma tolmačenj. Menili so, da bi si RS morala prizadevati v nadaljnjem postopku za dodatna pojasnila in zagotovila glede tega vprašanja.

Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev za znanja in spretnosti ter kvalifikacije (Europass) in razveljavitvi Odločbe št. 2241/2004/ES (v nadaljevanju: predlog stališča). Predstavnik obrtnikov je izpostavil, da lahko nove politike in ukrepi povzročijo težave slovenskemu izobraževalnemu sistemu. Iz teh razlogov je komisija priporočila, da se nameni posebna pozornost učinkom povezovanja z klasifikacijo ESCO. Potrebna je previdnost pri koncipiranju novega okvirja Europass, saj lahko vodi k resnim težavam zaradi nepredvidenih posledic, ki bi jih povzročil premik določenega dela delovne sile iz Slovenije v tujino.

Komisija je menila, da je potrebno poiskati ustrezno sinergijo pri povezovanju orodij in informacij, ki jih slednje ponujajo ter v optimiziranju že obstoječih orodij. Glede na navedeno, je komisija utemeljeno pričakovala, da bo Slovenija v zakonodajnem postopku zadržana do določb, ki dajejo prevelik poudarek na povezovanju z ESCO klasifikacijo. Člani komisije so ocenili, da je v interesu

Slovenije, da želi dodatna pojasnila in zagotovila glede tega vprašanja in zato je logično, da se uveljavlja ustrezen pridržek.

Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2006/1/ES o uporabi vozil, najetih brez voznikov, za cestni prevoz blaga. Člani komisije so opozorili, da bi moral predlog direktive vsebovati natančna in jasna pravila za preprečevanje fiskalnega izkrivljanja in minimalna pravila s področja varnosti pri delu, ter več kvantel s pomočjo katerih bi se zagotovila ustrezna zaščita tako zaposlenih v prevoznem sektorju kot tudi podjetij, ki se s prevozništvom že ukvarjajo. Izpostavili so tudi, da bi si Slovenija morala prizadevati za izkoristek obstoječih neizkoriščenih kapacitet in sicer z vzpostavitvijo enotne baze podatkov razpoložljivih prevoznih kapacitet do katerih bi lahko dostopali prevozniki, ki omenjene kapacitete potrebujejo. Člani komisije menijo, da bi morala Republika Slovenija zaradi nedorečenosti besedila predloga direktive in številnih možnosti zlorab, ki jih ta omogoča podati preučiitveni pridržek dokler besedilo predloga direktive ne bo dovolj jasno.

3.3. KOMISIJA ZA GOSPODARSTVO, OBRT, TURIZEM IN FINANCE

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi:

mag. Marija Lah (predsednica), Alojz Kovšca (podpredsednik) in člani: Mitja Bervar, mag. manag. (od 10. 6. 2015), mag. Stojan Binder, dr. Janvit Golob (do 10. 6. 2015) Franc Golob, Franc Kangler (do 19. 3. 2014), Oskar Komac, Milan Lukić, dr. Milan Medved (do 19. 3. 2014) Boris Popovič, Metod Ropret, Dušan Strnad, Peter Vrisk.

Sekretar komisije: Miro Podlipec.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija se je v celotnem mandatu sestala na sto desetih (110) sejah, od tega 79 rednih in 31 izrednih, na katerih je obravnavala skupno tristo dvaindvajset (322) zadev iz svojih pristojnosti.

Matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora je bilo poslanih 150 mnenj, Državnemu svetu pa 87 poročil.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Obrtnega zakona. Člani komisije so se v razpravi večinsko opredelili za podporo predloga zakona. Zavzeli so se za izenačenje pogojev vseh zbornic, pri čemer naj bi članstvo temeljilo na prostovoljni osnovi. Glede na zahteve članstva OZS je očitno, da je potrebno delo zbornice reorganizirati in poiskati nove priložnosti. Po prepričanju večine članov komisije se je prostovoljno članstvo v zbornicah že izkazalo kot pozitivno v smislu dviga kvalitete in racionalnosti delovanja.

Ob obravnavi Predloga sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2014 je komisija predlog podprla pri čemer je menila, da mora Vlada dobiti priložnost za nadaljnje aktivnosti, sestaviti proračun in ga verificirati ter nato pristopiti k pripravi vseh potrebnih reform. Na ta način se lahko pričakujejo nova delovna mesta in zagon investicij, kar sicer proračuna za naslednji dve leti ne zagotavljata v pričakovani in potrebni meri. Vlada mora pri tem upoštevati, da podrejanje razvojnih ciljev zgolj doseganju proračunskega primanjkljaja pod zahtevano mejo 3 % BDP vodi v poglobljanje krize, ki je brez novega investicijskega cikla ne bo moč preseči.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o davku na nepremičnine in ga ne podpira. Ne glede na nujnost ureditve področja obdavčitve nepremičnin in iz tega naslova zagotovitve stabilnih proračunskih virov komisija ugotavlja, da gledano celotno, ob upoštevanju trenutnega stanja v državi, ko so državljani soočeni s stalnimi pritiski, ki zmanjšujejo njihov razpoložljivi dohodek in posledično potrošnjo, napovedana pa so tudi nadaljnja nižanja BDP, uveljavitev nepremičninskega davka kot je predlagana ni primerna, saj ta pomeni tudi nižanje konkurenčne sposobnosti celotnega slovenskega gospodarstva in poslabšanje stanja v gospodarstvu. Podatki iz vprašalnikov podjetjem kažejo, da nekatera podjetja glede na predvidene zakonske rešitve lahko pričakujejo obremenitve, ki bodo dosegle nekajkrat večjo stopnjo kot ob odmeri dosedanjega nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, kar pomeni dodatno težavo pri poslovanju. Zato bi bil po mnenju komisije v takšnih primerih potreben ponoven razmislek o predlagani obremenitvi oziroma bi bilo treba predvideti možnost pritožbe zavezanca takrat, ko davčna obremenitev po razpoložljivih podatkih preseže davčno kapico, ki bi v tem primeru pomenila 10 % dviga glede na višino obstoječe obdavčitve na ravni poslovnega subjekta za iste nepremičnine.

Na pobudo komisije je bil 25.9.2013 organiziran posvet "Problematika javnih naročil" in opravljena razprava o tej problematiki kot izraz zavedanja o pomembnosti in problematičnosti področja javnega naročanja in hkrati nujnosti sistematičnega pristopa k ureditvi tega področja. Namen posveta je bil spodbuditi širšo razpravo in s tem pripravljavcem zakonodaje ponuditi ideje in priložnosti za nekoliko drugačen način priprave sprememb zakonodaje na področju javnih naročil, tudi z morebitno vključitvijo novih institutov.

Dosedanji način ad hoc sprememb zakonodaje se namreč ni izkazal kot posebno uspešen, saj ni bil naravnan v smeri bolj uporabljive in enostavnejše zakonodaje. Bolj je šlo za prenos zahtev iz evropskih direktiv, popraviljanje napak predhodnih sprememb, ki so se izkazale za neživljenske ali težko izvedljive v vsakdanji praksi ter celo poskuse, da se posamezen, v trenutni težavi ali potrebi dovolj prepoznaven primer sanira s spremembo predpisa. Zato je potrebno najti tudi odgovor na vprašanje, kako oblikovati učinkovitejši in manj formalističen sistem javnih naročil ter kako obstoječe pomanjkljivosti odpraviti ter izboljšati zakonodajo v smeri lažje razumljivih in manj ohlapnih pravnih pravil, ki ne bodo bolj prijazna samo za naročnike in ponudnike, ampak bodo v oporo tudi pri delu Državne revizijske komisije in vseh, v področje javnih naročil vpletenih dejavnikov.

Komisija je obravnavala Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2013 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2013 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2014. Komisija se je seznanila s poročilom. V razpravi so člani komisije izrazili mnenja v zvezi z delovanjem bančnega sistema. Pojasnjeno je bilo, da je bilo v procesu prenosa slabih terjatev na DUTB treba preveriti vrednost vseh terjatev, ki so bile predvidene za prenos, da bankam ne bi bila neupravičeno dodeljena nedovoljena državna pomoč. Pri tem sta bili sama izvedba in metodološki pristop stresnih testov praktično identična, ena izmed glavnih razlik pri izvedbi in rezultatih stresnih testov, ki so se pokazali kot slabši od predhodnih ocen Banke Slovenije, pa je izhajala iz različnih predpostavk makroekonomskih agregatov Evropske komisije in Banke Slovenije, ki pa se stalno spreminjajo. Pojasnjeno je bilo tudi, da metodo vrednotenja določa Evropska komisija in je praviloma bolj konzervativna, saj mora biti zagotovljena dolgoročna vzdržnost in uspešna sanacija prejemnikov državne pomoči, pri stresnih testih pa je bil upoštevan pristop po t. i. likvidacijski vrednosti in ne tržni vrednosti nepremičnin s predpostavko, da je treba premoženje unovčiti v šestih mesecih. Takšen pristop lahko sicer po mnenju članov komisije z verižno reakcijo povzroči poslovnim subjektom (bankam in komitentom bank) potencialno škodo, saj lahko kupci ob rokovno omejeni nujni prodaji vršijo pritisk na dodatno in nerealno nižanje cen premoženja, zato bi v primerih, v kakršnih se je tokrat znašla Slovenija, morali poiskati mehkejše rešitve kot je ta, po kateri je treba premoženje prodati v šestih mesecih in to obdobje nekoliko podaljšati. Zagotovljeno je bilo, da je redna praksa Banke Slovenije nadzor bančnega poslovanja z izvajanjem stresnih testov, ki so pravzaprav orodje ocenjevanja za povečano pozornost nad

poslovanjem bank v prihodnje. Ker se gospodarsko okolje stalno spreminja, se z vsako izvedbo stresnih testov določijo najbolj verjetne spremembe makroekonomskega okolja ter ugotavlja, kako se banke odzivajo na te spremembe. Redno se izvaja tudi pregled kakovosti sredstev, vendar v manjšem obsegu in manj podrobno, kot je bilo to storjeno v letu 2013, predvidena pa je nadzorniška aktivnost in pregledi sistemskih bank tudi v letu 2014.

Komisija je obravnavala Predlog rebalansa Proračuna Republike Slovenije za leto 2014 in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 in ga ni podprla. Razlog, zaradi katerega komisija ni prisluhnila argumentom vlade glede nujnosti ukrepov, ki jih je in jih namerava vlada še predlagati, da bi bilanco prihodkov in odhodkov približala zahtevi po čim bolj izravnanim proračunu, je v podobnem načinu razmišljanja in pristopu pri iskanju rešitev, ki ga tako kot prejšnje vlade uporablja tudi vlada, ki je pripravila obravnavani rebalans proračuna. Komisija ugotavlja, da so bila opozorila, ki jih je že doslej komisija naslavljala na vladno stran ob ukrepih, ki so nesorazmerno obremenjevali gospodarske subjekte, prezrta. Tudi prerazdelitve v predlaganem rebalansu ter ukrepi, ki naj bi sledili po njegovem sprejetju kažejo na namen vlade po novih obremenitvah gospodarstva, na katere komisija ne pristaja. Člani komisije so izrazili zaskrbljenost nad trendom zadolženosti države, ki naj bi koncem letošnjega leta preseгла 80 % BDP, čeprav naj bi trenutna zadolženost Slovenije po tem kazalcu bistveno ne odstopala od povprečja držav EU. S tem v zvezi je bilo zastavljeno vprašanje, povezano z uveljavitvijo fiskalnega pravila in izenačitvijo prihodkovne in odhodkovne strani proračuna na srednji rok.

Komisija je obravnavala zaključke posveta z naslovom "Kako vrniti denar, ki je bil iz Slovenije odnesen v tujino?". Državni svet Republike Slovenije želi z razpravo o možnosti vrnitve denarja, ki je bil iz Slovenije odnesen v tujino, opozoriti na večplastnost problema odtekanja denarnih sredstev v davčne oaze. V javnosti in nekaterih strokovnih krogih krožijo različne ocene o slovenskem premoženju v tujini. Po nekaterih ocenah gre za nekaj več deset milijard evrov. Številni odlivi so povezani z davčnimi goljufijami in izogibanjem plačevanja davkov. Dejstvo, da bogatim uspe skriti premoženje in od tega ne plačajo davkov, pomeni, da se zagotavljanje sredstev za javno porabo prenese na državo, družbo oziroma na državljane, ki zato plačujejo višje davke in so dodatno finančno obremenjeni. Državni svet meni, da mora boj proti gospodarskemu kriminalu in korupciji postati ena od najvišjih prioritet pristojnih organov v državi, kar bo krepilo splošen občutek v družbi, da v prihodnje ne bomo več priča pojavom, ki so močno prispevali k stanju, v katerem se je znašla Slovenija.

Komisija je obravnavala zaključke in glavne poudarke posveta z naslovom "Strategija razvoja slovenskega bančništva", ki ga je organiziral Državni svet. Strinja se, da izhajajoč iz predpostavke, da se proces stabilizacije slovenskega bančnega sektorja postopno zaključuje, je kot del širše ekonomske reforme za učinkovitejše gospodarstvo nujna razprava tudi o reformi bančnega sistema. Kaže namreč, da dokapitalizacija in sanacija bank, tudi z vključitvijo Družbe za upravljanje terjatev bank v proces prenosa slabih terjatev, sama po sebi ne zagotavlja podpore, ki jo od bančnega sektorja pričakuje ostala gospodarska sfera. Z dokapitalizacijo bank naj bi se v slovenskem finančnem sektorju vzpostavila takšna stopnja finančne moči, ki naj bi, ob izpolnjenih drugih pogojih, omogočila prestrukturiranje podjetij. Vendar pa ni mogoče mimo dejstva, da je slovenska kriza predvsem notranja kriza, ki je močno prizadela tako gospodarstvo kot bančni sistem. Z zmanjševanjem kapitala kot posledice povečevanja slabih terjatev se je ustrezno nižala tudi kapitalna ustreznost, ki je bila potrebna sanacije, vendar sama sanacija ne pomeni izhoda iz krize. Pomembna sestavina, ki se nanaša na vzpostavljanje izgubljenega zaupanja, se veže na način korporativnega upravljanja v prihodnje, torej na vprašanja, povezana z vodenjem in nadziranjem poslovanja. Na tem segmentu so bile v Sloveniji storjene napake kot tudi na področju upravljanja tveganj v bankah. Večina težav, ki jih imamo danes, izvira namreč iz nekorporativnega upravljanja v preteklih letih in s tem povezanimi starimi praksami, ki ne temeljijo na tem, da so

ljudje bistvo upravljanja, da je etika osnova dela in da je osebna integriteta tista, ki je vsebinsko odločilna.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o fiskalnem pravilu, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija predlog zakona podpira. V razpravi je bilo zastavljeno vprašanje, kako bodo relativno visoko zastavljeni cilji pri zmanjševanju deficita po stopnji 0,5 % BDP do leta 2020 vplivali na pokojninsko blagajno in zmanjševanje obsega socialnih pravic in ali lahko prevelike varčevalne ambicije nedvoumno opredelimo kot dolgoročno pozitivne. Pojasnjeno je bilo, da zaradi zahteve po zmanjšanju deficita kratkoročno sicer lahko pričakujemo nekatere negativne učinke, vendar pa ravnovesje v nekoliko daljšem obdobju lahko pomeni le zagotovljeno gospodarsko rast z vsemi njenimi pozitivnimi implikacijami. S trenutno popotnico, ko javni dolg sega do 82 % BDP in 3 % BDP odpade na odplačilo obresti bo pričakovano gospodarsko rast težko doseči. Zato vse aktivnosti vlade potekajo v smeri ustvarjanja osnovnega okolja za maksimalno rast, ki vključuje prizadevanja za čim višjo rast investicij, kar naj bi ob zaostajanju rasti izdatkov za prejemki zmanjševalo deficit in pripomoglo k rasti BDP, s čemer bi se izognili tudi pritiskom na socialne transferje in pokojninsko blagajno.

Komisija je obravnavala Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 in Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2017, ki ju je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Komisiji se po predstavitvi in proučitvi proračunskih dokumentov zastavlja več vprašanj, ki se navezujejo na postavke v bilancah prihodkov in odhodkov predlogov proračunov za leti 2016 in 2017. Drastično zmanjšanje investicijskih odhodkov iz 743 mio evrov, kot je ocena realizacije proračuna 2015, na manj kot 418 mio evrov, kot jih predvideva predlog proračuna 2016, bo po mnenju komisije odprlo številne nove probleme, povezane s premajhno razvojno naravnostjo proračunov. Glede na pričakovanja o ukrepih, ki naj bi razbremenili gospodarstvo in različne oblike dela, se zdijo napovedi o dvigu DDV in trošarin v nasprotju z obljubo o smeri razbremenitve. Proračunska strategija bi se po mnenju komisije morala v večji meri osredotočiti na ukrepe, ki bi učinkoviteje zajezili rast javnofinančnih izdatkov.

Na podlagi razprave je komisija povzela ter sprejela naslednje sklepe:

- Komisija v proračunski razpravi pričakuje konkretno predstavitev ukrepov na področju razbremenitve dela in gospodarstva v celoti.
- Izhajajoč iz vsebine ekonomsko-socialnega sporazuma komisija pričakuje, da v letih 2016 in 2017, za kateri sta predlagana proračuna, Vlada ne bo predlagala davkov, ki bi dodatno obremenjevali gospodarstvo.
- Komisija poudarja, da sta glede na praktično razpolovitev sredstev za investicije proračunska predloga premalo investicijsko naravnana, zato bi bili smiselni dodatni napor, da se s prerazporeditvami poveča kvota za investicije.
- Komisija opozarja, da v proračunskih dokumentih ni zaznati dovolj učinkovitih ukrepov, ki bi dvignili raven povpraševanja ter zagotavljali večjo gospodarsko rast.
- Komisija pričakuje ukrepe za uspešnejše črpanje sredstev iz skladov in programov EU, saj je iz proračunskih števil razvidno, da so sredstva bistveno nižja kot v preteklih letih, kar je po mnenju komisije posledica nepripravljenih investicijskih projektov.
- Komisija ugotavlja, da Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 v delu, ki se nanaša na financiranje lokalnih skupnosti, za občine ni sprejemljiv, pri čemer Vlada z reprezentativnimi združenji občin še ni dosegla dogovora o povprečnini za prihodnji dve leti. Združenja občin si prizadevajo z Vlado zblížati stališče in sprejeti dogovor.
- Komisija poziva Vlado, da v nadaljnjih pogajanjih upošteva utemeljene argumente združenj občin in prisluhne njihovim argumentom za ohranitev razvojnega potenciala občin in s tem države ter z njimi doseže Dogovor o povprečnini za leti 2016 in 2017, ki bo za občine sprejemljiv.
- Komisija podpira napore pristojnih ministrstev za povrnitev proračunskih sredstev za izobraževanje, znanost, kulturo in šport na raven leta 2012. Komisija opozarja, da

zmanjševanje obsega financiranja na omenjenih področjih pomeni dolgoročno negativne posledice za razvoj. Komisija zato poziva Vlado, da mora ob politiki postopnega uravnoteženja prihodkov in izdatkov proračunov države opredeliti prioritete in povečati vlaganja zlasti v visoko šolstvo in znanost, kulturo in šport, torej področja, ki srednjeročno in dolgoročno prinašajo in omogočajo dodano vrednost.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Komisija podpira predlog zakona, saj omogoča izvajanje pogrebne dejavnosti pod enakimi pogoji javnim in zasebnim gospodarskim službam oz. zagotavlja konkurenčnost ter obenem ohranja opravljanje pokopališke dejavnosti v okviru občinske javne službe, pri čemer se občina odloča o izvajalcu, upoštevajoč dejansko stanje v občini. V pogrebem delu dejavnosti občina sicer ne ohranja toliko pristojnosti, vendar pa vseeno določa pokopališki red. Iz predlaganih zakonskih rešitev veje sodoben evropski pristop, zasleduje pa se javni interes, ki se uresničuje z zagotavljanjem dostopnosti storitev in dobrin vsem pod enakimi pogoji. Po mnenju komisije pa večja konkurenca lahko postopoma omogoči tudi vpeljavo naprednejših pristopov pri načinu pokopa.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisana mag. Alenka Bratušek). Komisija predlog zakona podpira. Predlog zakona naj bi vzpostavil bolj pregleden sistem upravljanja naložb, ki so v lasti SDH in naložb Republike Slovenije. S tem se bo bolj jasno opredelilo pristojnosti in odgovornosti pri sprejemanju odločitev. Veljavna ureditev namreč ne opredeljuje dovolj natančno vloge Državnega zbora v razmerju do članov uprave in nadzornega sveta SDH. Imenovanje članov nadzornega sveta in pod določenimi pogoji tudi njihova razrešitev je sicer v pristojnosti Državnega zbora, vendarle se imenovanje oz. razrešitev izvrši na predlog Vlade, ki tudi preloži odgovornost za imenovanje oz. razrešitev na Državni zbor. S spremembami in dopolnitvami zakona se zato predlaga, da lahko Državni zbor v enakih primerih kot Vlada odpokliče člana nadzornega sveta in da lahko delovno telo Državnega zbora za potrebe uresničevanja nadzora poslovanja in delovanja uprave in nadzornega sveta SDH od slednjih zahteva pojasnila, podatke in dokumente. Veljavna ureditev predvideva tudi zgolj nadzor v obliki poročanja Državnemu zboru, ki pa se je izkazalo za nezadostno oz. pomanjkljivo, saj poročilo navadno ne razkriva ključnih informacij za učinkovit nadzor. V razpravi so člani komisije menili, da pravni okvir mora zagotavljati preglednost in transparentnost delovanja SDH. Ne glede na to, da SDH ni javno podjetje, je vpogled v njegovo delovanje in odločitve nujen, da bi se lahko v vsakem trenutku preverilo, ali mu obstoječa pravila omogočajo konkretno delovanje. Tako je treba tudi zagotoviti, da so odločitve, povezane z razpolaganjem z naložbami, preverljive in znane, da bi se dosegalo uspešnejše upravljanje z državnim premoženjem ter njegovo zaščito, saj v dosedanem delu naloge niso bile opravljene optimalno. Glede mnenja Vlade o predlogu zakona pa komisija ugotavlja, da kljub krčevitemu iskanju razlogov, ki bi prepričevali o nepotrebnosti sprememb zakona, Vladi ni uspelo argumentirano ovreči dejstev in nepravilnosti, na katere opozarjajo predlagatelji zakonskih sprememb (nizki ustanovni kapital prevzemnih družb, pogosto izločanje članov nadzornega sveta SDH iz procesa odločanja zaradi konflikta interesov, nepripravljenost SDH za posredovanje zahtevanih podatkov poslancem in javnosti).

Komisija je obravnavala Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2015 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2015 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2016, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Banka Slovenije. Komisija se je seznanila z letnim poročilom. V razpravi so člani komisije izražali nekatera opozorila in zastavljali vprašanja:

- izkazalo se je, da je bilo delo nadzornikov v poslovnih bankah v preteklih letih pomanjkljivo, za slabe odločitve nadzornih svetov bank pa ni odgovarjal še nihče. Zastavlja se vprašanje, ali so lahko člani nadzornih svetov, za katere se ugotovi, da svojega dela niso uspešno opravljali, še kdaj imenovani na pomembne položaje v bančnem sistemu;

- člani komisije opozarjajo na privilegiran položaj nekaterih – predvsem večjih bank, ki so bile pred časom v postopku sanacije in so prejele državna sredstva, sedaj pa z dumpinškimi obrestnimi merami ponujajo ugodne kredite ter tako predstavljajo, predvsem manjšim bankam, nelojalno konkurenco na bančnem trgu;
- kdaj in na kakšen način bo Banka Slovenije zagotovila, da bodo komercialne banke pri zaračunavanju stroškov izvršb fizičnim osebam in gospodarskim družbam to opravljale le v okviru upravičljivih stroškov izvajanja postopka in da na ta račun ne bodo pridobivale ekstra dobičkov;
- ali Banka Slovenije izvaja nadzor nad delom DUTB in kakšen nadzor se opravlja nad sistemsko manj pomembnimi institucijami;
- v zvezi z razlastitvijo imetnikov podrejenih obveznic in malih delničarjev je bilo zastavljeno vprašanje o pričakovanih Banke Slovenije glede možnega razpleta ustavne presoje;
- kakšen je odziv javnosti na odprto spletno mesto Banke Slovenije in na vzpostavitev sistema obveščanja o kršitvah oz. nepravilnostih, t. i. žvižgaštva;
- kakšno je stališče Banke Slovenije do nadaljnjih korakov pri napovedani dokapitalizaciji Factor banke in Probanke, ki sta se pripojili k DUTB, in ali je bila pripojitev obeh bank nujna in pravilna rešitev;
- kateri organ je opustil dolžno ravnanje v primeru nastanka bančne luknje in ni zahteval sodno procesiranje tistih, ki so jo povzročili, ter zaščitil interese, povezane s premoženjem v javni lasti;
- na kakšen način Banka Slovenije upravlja s sanacijskimi načrti posameznih poslovnih bank, kako nadzira take banke in za kakšno obdobje so ti načrti pripravljeni;
- kako Banka Slovenije ocenjuje stanje slovenskega bančnega sistema danes v primerjavi s tistim izpred dveh let.

V odgovorih je bilo pojasnjeno, da se Banka Slovenije že dlje časa zavzema tudi za licenciranje članov nadzornih svetov bank, ki naj bi, tako kot je predvideno za imenovanje članov uprav bank, pridobili predhodno soglasje Banke Slovenije pred nastopom opravljanja funkcije. Na ta način bi bilo smiselno uskladiti bančno zakonodajo in Zakon o SDH. Glede odločitev posameznikov v upravah bank in nadzornih svetov, ki so z zavestnimi dejanji in v nasprotju z dobro profesionalno prakso zaobšli predpise s področja bančništva in povzročili škodne dogodke pa so presoje in morebitne sankcije v pristojnosti sodišč in ne Banke Slovenije.

V Banki Slovenije spremljajo dogajanja, ki zadevajo ponudbo ugodnih kreditov nekaterih komercialnih bank, vendar Banka Slovenije nima v rokah orodja, s katerim bi taka ravnanja bank lahko uspešno preprečevala in limitirala pre nizke obrestne mere. Lahko pa z načinom upravljanja obrestnih mer ukrepa tako, da škarje obrestnih mer niso pretirano razprte. Glede prikritega oderuštva bank v postopkih izvršbe so v Banki Slovenije mnenja, da tarife bank za opravljene storitve, z vidika velike odgovornosti in skrbnih obdelav podatkov, ostajajo v okvirih upravičljivih stroškov. V zvezi z nadzorom nad DUTB je bilo pojasnjeno, da glede na status DUTB, ki ni poslovna banka, Banka Slovenije nima pravne podlage za opravljanje nadzora te družbe. Glede razlik, do katerih bi lahko prihajalo pri opravljanju nadzora bank, pa je bilo zagotovljeno, da vsi tovrstni ukrepi, ki jih izvaja Banka Slovenije, spadajo na področje rednih nadzornih aktivnosti. Banka Slovenije v primeru odločanja o t. i. izbrisanih lastnikov podrejenih obveznic pričakuje rešitev, ki bo sledila vsem argumentacijam, ki jih je v dosedanjem postopku podala Banka Slovenije do tega vprašanja.

Zahteva o bančnem žvižgaštvu izhaja iz določb Zakona o bančništvu, ki ga je upoštevala tudi Banka Slovenije. Pri tem velja opozoriti, da je določba namenjena predvsem zaposlenim v bankah, ki pa doslej še niso podali kakšne resne prijave o nepravilnostih v bankah. Banka Slovenije pojasnjuje, da je bil na dan odvzema bančnih licenc Factor banke in Probanke izkazan skupni negativni kapital v višini 8 mio evrov. Ker računovodski izkazi DUTB še niso revidirani, Banka Slovenije težko komentira situacijo, pri čemer pa opominja, da njen predlog o izčlenitvi t. i. male slabe banke Vlada pri svoji odločitvi o soglasju k pripojitvi obeh bank k DUTB ni upoštevala.

Načrti reševanja bank so preventivni mehanizmi, ki bi služili v primerih, ko bi izvajani nadzorniški ukrepi zatajili, zato je treba predhodno pripraviti načrte okrevanja in jih vsako leto aktualizirati.

Glede časovne primerjave stanja v bančnem sistemu je bilo odgovorjeno, da so banke trenutno kapitalsko ustrezne, se pa zaradi okolja nizkih obrestnih mer banke srečujejo s povečanim obrestnim in kreditnim tveganjem. Verjetno bo glede na velikost trga in potreb gospodarstva nujna konsolidacija bančnega sektorja v smeri združevanja posameznih bank.

Komisija je po opravljeni razpravi sprejela dodatna sklepa:

1. Komisija podpira prizadevanja Banke Slovenije za spremembo zakonodaje v primerih imenovanja članov nadzornih svetov v bankah, ki naj bodo imenovani po enakem postopku kot člani uprav bank.
2. Komisija podpira napore Banke Slovenije, da se spremeni sodna praksa v primerih ugotavljanja nepravilnosti pri bančnem poslovanju tako, da se za razreševanje te problematike in za doseganje učinkovitejših in pravičnejših epilogov poleg specializiranega državnega tožilstva vpelje še specializirano državno sodišče.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o zagotavljanju pogojev za izvedbo strateške investicije na razvojnem območju v občini Hoče–Slivnica, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija predlog zakona podpira.

Komisija se strinja, da takšnih in podobnih, doslej redkih poslovnih priložnosti, kot jih nudi izvedba strateške investicije na predlaganem razvojnem območju, ne gre zamuditi. Odziv Vlade na izkazan interes investitorja je bil, upoštevajoč predvideno velikost investicije in zahtevne postopke, hiter in, kot kaže, primeren. Komisija izraža željo, da postane v prihodnje predlagani model pomoči države del pozitivne prakse tudi za večje projekte potencialnih domačih vlagateljev.

Ob pozitivnih vidikih te investicije pa komisija vendarle opozarja, da se v tem in podobnih primerih, ki utegnejo slediti, zastavlja vprašanje enakosti pred zakonom vseh deležnikov, torej tudi drugih občin, ki bi z odpiranjem podobnih industrijskih con želele privabiti zainteresirane investitorje, vendar pa ne bi bile v takšni meri deležne podpore države, zato ni izključena možnost, da bi vložile ustavno presojo o domnevni protiustavnosti zakona. Članom komisije je bilo pojasnjeno, da so na ministrstvu, ki je zakon pripravljalo, prepričani, da je zakon z ustavnega vidika pripravljen tako, da bi bilo odločanje o morebitni ustavni presoji glede razlastitvenega namena v korist zakona in da bi prestal test sorazmernosti. Prav tako se intenzivno pripravlja nov zakon o investicijah, ki bo opredeljeval postopke in način za uresničitev podobnih investicijskih interesov domačih in tujih vlagateljev na celotnem ozemlju Slovenije in pripomogel k nadaljnji odpravi birokratskih ovir.

Glede problematike nadomestnih zemljišč, njihovega ocenjevanja vrednosti in izplačanih odškodnin je bilo zagotovljeno, da se na ministrstvu zavedajo morebitnih težav v zvezi z odkupom teh zemljišč, zato tečejo intenzivna dogovarjanja z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o tem vprašanju, pri čemer bodo poskušali že v predhodni fazi z lastniki poiskati skupen dogovor o primerni ceni oziroma odškodnini tako, da bi se v največji možni meri izognili postopkom razlastitve.

V razpravi je bilo dano tudi opozorilo, da se je treba vprašanja privabljanja investitorjev za večje investicije lotevati kompleksno, saj ni dovolj, da se jim s posameznimi zakonskimi rešitvami zagotovi ugodne pogoje za konkretno investicijo, pri tem pa ne upoštevati širše zakonodaje, ki je lahko do investitorjev dokaj neprijazna in ne prispeva k izboljšanju poslovnega okolja (visok davek na nepremičnine, vodni prispevki ipd.). Prav tako je pri tej kakor tudi pri potencialnih drugih večjih investicijskih projektih treba upoštevati kadrovske primanjkljaje v Sloveniji in poskrbeti za pravočasno prešolanje in usposabljanje kadrov.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o pogojih imenovanja izrednega člana uprave v družbah systemskega pomena za Republiko Slovenijo (ZiČUDSP), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je predlog zakona podprla. V razpravi so člani komisije ob ugotovitvi, da so predlagani ukrepi smiselni in nujni ter ob podpori predlaganim zakonskim rešitvam, poudarili:

- gre za preišljen odziv Vlade na trenutne dogodke, zato je pomembno, da se zakon tudi v medijski komunikaciji predstavlja na način, ki ne bi napeljeval na domnevo, da pri poslovanju Mercatorja prihaja do nepravilnosti. To je potrdil tudi nadzorni svet družbe, ki je ugotovil, da je bilo Mercatorjevo poslovanje v preteklem obdobju brez nepravilnosti ter da poslovni interesi družbe Mercator niso bili oškodovani;
- zagotoviti bi bilo treba, da se zakon ne bi uporabljal za razmerja med družbo systemskega pomena in njenimi odvisnimi družbami, ki so v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah tudi odvisne družbe večinskega lastnika in bi morale biti iz zakona izvzete;
- glede delovanja izrednega člana uprave komisija meni, da bi morali določneje opredeliti kriterije odločanja izrednega člana uprave, pri čemer lahko zavrne sprejetje odločitve uprave le v primerih poslov, ki so škodljivi za systemsko družbo in ki niso skladni s tržnimi pogoji poslovanja;
- izrednemu članu uprave bi bilo za kakovostnejše delo treba omogočiti angažiranje svetovalno-revizijske družbe, ki bi z dodatnim sistemom poročanja nudila pomoč in podporo pri njegovem delu;
- opozoriti velja na problematiko transernih cen ter možnosti, da se z njihovo uporabo ne izčrpava systemske družbe.

Komisija je obravnavala Letno poročilo Banke Slovenije za leto 2016 z letnim obračunom Banke Slovenije za leto 2016 (računovodski izkazi), ki je sestavni del tega poročila, in Finančni načrt Banke Slovenije za leto 2017, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Banka Slovenije. Komisija se je seznanila z letnim poročilom. Uvodoma je guverner Banke Slovenije člane komisije seznanil z nekaterimi poudarki pri aktivnostih Banke Slovenije leta 2016 na področju denarne politike in nadzora bank.

V razpravi so člani komisije izražali mnenje o preteklem delu Banke Slovenije in zastavili nekaj vprašanj:

- ali je sedanje vodstvo Banke Slovenije na podlagi negativne prakse iz preteklih let analiziralo vzroke, ki so pripeljali do stanja, v katerem se je znašel slovenski bančni sistem, in ali lahko na tej podlagi pričakujemo, da bo njihovo delo v prihodnje organizirano na bolj učinkovit način,
- ali se na podlagi opravljenih analiz uvajajo spremembe v načinu in metodah izvrševanja nadzorne funkcije Banke Slovenije v bankah, delujočih v slovenskem prostoru, saj se ni moč izogniti občutku, da je bil nadzor bank pomanjkljiv, nekatera ravnanja pa neustrezna,
- kakšno je stališče Banke Slovenije do izvedenih ukrepov v zvezi s Factor banko in Probanko danes, ko se v javnosti pojavljajo domneve, da ukrep, ki je vodil v kontrolirano likvidacijo obeh bank, v trenutku izvedbe ni bil ustrezen,
- glede na stanje prihodkov v posameznem letu, ki praviloma močno presegajo višino odhodkov, se zastavlja vprašanje ustreznega poslovnega in finančnega planiranja Banke Slovenije, ki je tudi 2016 zabeležila presežek prihodkov nad odhodki v znesku 57,3 mio EUR.

Guverner je v odgovoru podal naslednja pojasnila:

- v Banki Slovenije je bila leta 2014 opravljena reorganizacija dela, s katero so vzpostavili sistem internih kontrol in indikatorje zaznave tveganja v bankah na popolnoma novih osnovah od dotlej uveljavljenih. Tako je omogočen tekoč pretok informacij med člani Sveta banke in strokovnimi službami, kar zagotavlja suvereno in pravočasno zaznavo problema in popolnejšo informacijo Svetu Banke Slovenije za kakovostno odločanje. V banki so prepričani, da lahko z

opravljeno reorganizacijo in dodatnimi strokovnimi okrepitevami z veliko gotovostjo za nekaj mesecev vnaprej predvidijo morebitne težave katerekoli slovenske banke in ostalih finančnih institucij v Sloveniji ter se nanje primerno odzovejo. Spremenjena je tudi nadzorniška praksa z uvedbo rednih sestankov vseh predstavnikov nadzornih svetov slovenskih bank, na katerih so nadzorniki natančno seznanjeni s poslovanjem nadzorovanih bank tudi s strani Banke Slovenije;

- v Banki Slovenije zavračajo kot neutemeljene očitke o pomanjkljivem nadzoru v času pred krizo in trditve, da Banka Slovenije ni korektno opravila svojega dela, saj zahteve po dokapitalizaciji bank, na katere je Banka Slovenije v letih 2008 do 2012 večkrat opozarjala, na vladni strani niso naletele na primeren odziv. Po mnenju guvernerja je tudi to eden od pomembnih razlogov, da kasnejša dokapitalizacija slovenskih bank ni mogla biti cenejša in da je prišlo do izbrisa podrejenih obveznic;
- glede na prevladujoča mnenja v javnosti o preobsežnem znesku, s katerim so se dokapitalizirale slovenske banke in o uporabi preveč konservativne metode pri opravljanju stresnih testov, v Banki Slovenije poudarjajo, da so k celotnemu znesku dokapitalizacije stresni testi prispevali 12,5 %, ostalih 87,5 % pa prevrednotenja zavarovanja v slovenskih bankah, saj je treba upoštevati, da se konec leta 2013 ni vračalo za 11,2 milijarde EUR kreditov, ki so bili v veliki meri zavarovani z nepremičninami, sledil pa je občuten padec cen nepremičnin. O stanju slovenskega bančnega sistema, makroekonomskih okoliščinah in vzrokih za nastali kapitalski primanjkljaj pregledanih bank v tem času je Banka Slovenije, na zahtevo Državnega zbora, marca 2015 pripravila odzivno poročilo, ki pa v Državnem zboru kasneje ni bilo obravnavano. Glede na to okoliščino komisija predlaga, da se pri organizaciji naslednjega posveta o bančni problematiki guvernerju Banke Slovenije omogoči, da med drugim predstavi tudi to poročilo;
- v zvezi s kontrolirano likvidacijo dveh slovenskih bank je Banka Slovenije maja 2016 pripravila poročilo, v katerem natančno analizira in pojasnjuje dogajanja pred 6. 9. 2013, ko so se v Banki Slovenije odločili za navedeni ukrep. Factor banka po ocenah Banke Slovenije dne 9. 9. ne bi imela dovolj likvidnih sredstev za poplačilo vseh obveznosti banke do depozitarjev in ostalih obveznosti, v kratkem času pa bi se v enakem položaju znašla še Probanka, kasneje pa še Abanka, zato je kritičen položaj zahteval ukrepanje, za najprimernejši način pa so v Banki Slovenije ocenili postopek prisilne likvidacije dveh bank;
- pojasnjeno je bilo, da izvirata glavna prihodka banke iz učinkovitega upravljanja denarne politike in iz upravljanja lastnih naložb, pri čemer portfelj znaša okoli 4 milijarde evrov, manjši del prihodkov pa tvorijo storitve, ki jih Banka Slovenije zaračunava poslovnim bankam.

Komisija je obravnavala Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija predloga zakona ni podprla. Komisiji so bile predstavljene rešitve v obravnavanem predlogu zakona, ki bistveno ne posegajo v veljavno ureditev. Tako se glede na preteklo prakso z 10. členom odpira možnost novih proračunskih postavk med letom; pri 21. členu se dodajajo novi namenski prihodki; pri 33. členu je na novo dodana možnost predplačil za izvedbo nekaterih nakupov; 59. člen ukinja popolno prepoved zaposlovanja v državni upravi, z dodano možnostjo povečanja dovoljenega števila zaposlenih za 0,5 odstotka; vključuje se tudi možnost spodbujanja mobilnosti znotraj javnega sektorja (prenos zaposlenih od posrednih k neposrednim uporabnikom), da bi se zagotovilo kadre s specifičnimi strokovnimi znanji; v 69. členu se določa višino letnega dodatka, ki bo upokojencem izplačan v letu 2018, predvidena pa je tudi izredna uskladitev pokojnin v mesecu aprilu; dodan je nov 56. člen, ki omogoča občinam, da tudi v volilnem letu sprejmejo dvoletni proračun. Črtane so določbe, ki so v preteklih letih omejevale tiste izdatke državnega proračuna, ki so povezani s financiranjem občin in bodo predvidoma prenesene v Zakon o financiranju občin. V predlaganem zakonu se ohranja določba o višini povprečnine, ki znaša v letu 2018 za financiranje primerne porabe 551 evrov, torej 15 evrov več kot lani, za leto 2019 pa 558 evrov.

Komisija se je seznanila tudi s skupnim poročilom Interesne skupine lokalnih interesov in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki sta predlog zakona obravnavali kot zainteresirani

delovni telesu. Komisija in interesna skupina predloga zakona ne podpirata. Poudarjata, da se povprečnina za prihodnji dve leti sicer povečuje v primerjavi z letošnjim letom, vendar ne zadošča za pokrivanje povečanih stroškov, ki so jih občine dolžne pokriti na račun zmanjšanih investicij. Razkorak med pripadajočimi sredstvi in potrebami lokalnega okolja ima dolgoročne posledice, saj bodo zaradi sedanjih premajhnih investicijskih vlaganj potrebni še toliko večji vložki v prihodnosti (npr. stanje prometne infrastrukture se zaradi pomanjkljivega vzdrževanja slabša in bodo zato v prihodnje potrebna obsežnejša vlaganja za popravila).

Čeprav je dosežen napredek glede sofinanciranja investicij občin in so za ta namen v prihodnjih dveh letih iz državnega proračuna zagotovljena nepovratna sredstva v višini 3 % skupne primerne porabe ter povratna sredstva v enakem obsegu, to še zmeraj ne zadošča za vse potrebe občin, pri čemer se ne upošteva določbe zakona, ki ureja financiranje občin in ki predvideva nepovratna sredstva v višini 6 % skupne primerne porabe občin. Glede na to, da so občine v novi finančni perspektivi ostale praktično brez evropskih sredstev kot enega ključnih virov financiranja investicij, so ta sredstva za občine velikega pomena.

Ne glede na zaznan napredek je očitno, da tudi tokrat pogajanja o povprečnini za prihodnji dve leti ne bodo uspešna. Državni svetniki so mnenja, da bi morali prisluhniti argumentom občin in prepoznati pomen financiranja lokalne samouprave za kakovost življenja državljanov, saj se prav na lokalni ravni odvija večina ključnih dejavnosti, ki so življenjskega pomena (socialna varnost, vzgoja in izobraževanje, javne gospodarske službe).

Glede razlage, da so omejitve zaposlovanja v ožji državni upravi, kjer se je število zaposlenih v zadnjih letih za razliko od širšega sektorja države občutno znižalo, še vedno upravičene, se zastavlja vprašanje ali se z vključevanjem zunanjih izvajalcev poleg tega, da prihaja tudi do kršitev nekaterih socialnih standardov, prispeva tudi k zmanjševanju stroškov dela tega sektorja.

V okviru svojega delovanja je Komisija obravnavala več pobud in vprašanj njenih članov ter ostalih članov Državnega sveta. Te pobude so natančneje opisane v posameznih letnih poročilih od delu komisije.

3.4. KOMISIJA ZA SOCIALNO VARSTVO, DELO, ZDRAVSTVO IN INVALIDE

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi: mag. Peter Požun (predsednik), Tomaž Horvat, mag. prava (podpredsednik) in člani: Igor Antauer, mag. Stojan Binder, mag. Darija Kuzmanič Korva, mag. Marija Lah, Bojana Potočan, Rudi Matjašič, mag. posl. ved, mag. Dušan Semolič in mag. Stevo Ščavničar.

Sekretarka komisije: mag. Nuša Zupanec.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija je imela v celotnem mandatu petindevetdeset (95) sej, od tega triinosemdeset (83) rednih in dvanajst (12) izrednih, na katerih je obravnavala skupno sto šestinsedemdeset (176) zadev iz svojih pristojnosti.

Komisija je na podlagi obravnavanih zadev oblikovala sto dvaintrideset (132) mnenj, enainštirideset (41) poročil, dve (2) pobudi in eno (1) vprašanje.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Področje sociale

Komisija je na 4. seji 6. 3. 2013 obravnavala Predlog Resolucije o Nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 (ReNPSV13–20), EPA 1012 – VI, ki ga je v zakonodajno proceduro vložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je predlog resolucije podprla in podala konkretno pripombo k četrtemu odstavku podpoglavja 3.2. (Mreža javne službe na področju socialnovarstvenih programov) in predlog za letno evalviranje verificiranih programov, kar bi zagotovilo njihovo kontinuirano financiranje na podlagi njihove vključitve v javno mrežo. Pripomba v nadaljevanju zakonodajnega postopka ni bila upoštevana. Državni zbor je resolucijo o nacionalnem programu sprejel na 13. redni seji 24. 4. 2013.

Komisija je na 6. seji 29. 5. 2013 obravnavala zaključke posveta »Kako lahko izboljšamo sistem na področju nove socialne zakonodaje?«, ki so se dotikali primerjave napovedanih učinkov nove socialne zakonodaje z ugotovljenim dejanskim stanjem in predlogi za spremembe. Komisija je v sklepih pozvala pristojno ministrstvo, da naj v fazo priprave sprememb nove socialne zakonodaje vključi zainteresirano in strokovno javnost ter v največji možni meri upošteva predloge iz zaključkov posveta. Državni svet je zaključke posveta obravnaval na 8. seji 12. 6. 2013 in jih podprl. Predlogi sprememb nove socialne zakonodaje so bili predloženi v parlamentarno proceduro v septembru 2013. Komisija je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-C), EPA 1499-VI, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSvarPre-C), EPA 1502-VI, obravnavala na 10. seji 24. 10. 2013, ju podprla in njuno vsebino ocenjevala tudi z vidika upoštevanja predlogov za spremembe, podanih v zaključkih posveta. Komisija je pri tem ugotovila, da so bili nekateri predlogi vsaj delno upoštevani, hkrati pa izrazila pričakovanje celovitejših in bolj sistemskih posegov v prihodnje.

Komisija je podprla tudi nekaj predlogov zakonov, ki so odpravljali v obdobju krize omejene pravice iz naslova socialnega varstva ali negativne posledice varčevalnih ukrepov. Tako je na 40. seji 14. 7. 2015 podprla vladni Predlog zakona o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov (ZPIUOD) – nujni postopek, EPA 635-VII, s katerim se je predlagal odpis dolgov državljanom in državljanom na podlagi določitve posebne davčne obravnave odpisa dolgov, ki temelji na sklenitvi sporazuma med dolžnikom in upnikom. Komisija je v predlogu zakona prepoznala enega od načinov za pomoč ljudem v stiski in ga s tega vidika podprla, obenem pa podala nekaj pripomb in predlogov, o katerih je nato razpravljala tudi Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide na 16. nujni seji 17. 7. 2015. Državni zbor je zakon sprejel na 16. izredni seji dne 17. 7. 2015.

Komisija je podprla tudi dve noveli Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Na 40. seji 14. 7. 2015 je podprla novelo ZUPJS-D, EPA 562-VII, ki sta jo v obravnavo Državnemu zboru, na podlagi pobude Dobrodelnega društva Petka za nasmeh, predložila poslanec Luka Mesec in poslanka mag. Mirjam Bon – Klanjšček (zvišanje cenzusa za brezplačno kosilo učencem z obstoječih 18 % neto povprečne plače v Republiki Sloveniji na 36 % – z amandmajem na 15. nujni seji Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide 16. 7. 2015 so bile sprejete oprostitev v obliki lestvice, glede na dohodkovni razred). Državni zbor je zakon sprejel na 16. izredni seji dne 17. 7. 2015. V nadaljevanju mandata je skupina poslancev (prvopodpisana Violeta Tomič) vložila Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-G), EPA 1389-VII, s katero se je kot že leto poprej (predlog ZUPJS-D), želelo zagotoviti 100 % subvencijo kosila učencem v prvih treh dohodkovnih razredih. Komisija je novelo podprla na 58. seji 15. 9. 2016 in pri tem podala pripombo k 2. členu glede zmanjšanja birokratskih obremenitev centrov za socialno delo, ki jo je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide na 33. seji 29. 11. 2016 tudi upošteval. Državni zbor je zakon sprejel na 25. redni seji 20. 12. 2016.

Na 45. seji 27. 10. 2015 pa je komisija podprla tudi vladni Predlog zakona o spremembi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-E) – nujni postopek, EPA 768-VII, s katerem se je v prehodnem obdobju vrnilo pravico do državne štipendije vsem tistim, katerih povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 56 % plače. Hkrati so se s predlogom zakona zneski otroškega dodatka v petem in šestem dohodkovnem razredu povečali na raven pred uveljavitvijo varčevalnih ukrepov. Zakon je bil sprejet na 13. redni seji Državnega zbora 18. 11. 2015.

Komisija je na 45. seji 27. 10. 2015 podprla tudi vladni Predlog zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-D), EPA 762-VII, ki je omogočil začetek uporabe, z osnovno verzijo systemskega zakona določenega zneska minimalnega dohodka v polni višini 288,81 evra od 1. januarja 2016 naprej ter uvedel novi systemski ekvivalenčni lestvici za izračun pripadajoče višine denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka. Komisija je ob podpori predlogu zakona kot že večkrat prej pozvala k ponovnemu izračunu minimalnih življenjskih stroškov in posledični določitvi novega, višjega zneska minimalnega dohodka, ki bo bolj skladen z realnimi potrebami prejemnikov denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka. Razpravljala je tudi o možnosti uvedbe t. i. zlatega socialnega pravila po zgledu zlatega fiskalnega pravila. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval se je na 11. nujni seji 11. 11. 2015 v razpravi dotaknil tudi pripomb komisije, Državni zbor pa je predlog zakona sprejel na 13. redni seji 18. 11. 2015. Komisija je na 63. seji 28. 11. 2016 podprla tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih (ZSVarPre-E), EPA 1629-VII, s katerim je Vlada predvidela črtanje instituta zaznambe v primeru, ko upravičenec s svojimi dohodki oziroma premoženjem ne presega zakonsko določene dohodkovne in premoženjske meje za upravičenost do pravice (za primere lastništva stanovanja pri 120.000 evrih). Tako komisija kot Državni svet sta namreč v preteklih letih že večkrat pozvala k ureditvi omenjenega področja. Državni zbor je zakon sprejel na 25. redni seji 20. 12. 2016.

Na 51. seji 20. 4. 2016 je komisija podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (ZSV-F), EPA 1137-VII, s katerim je Vlada želela omogočiti učinkovito črpanje evropskih sredstev na področju socialne aktivacije ter koordinirane oskrbe v skupnosti ter spremeniti obstoječi sistem pripravništva na področju socialnega varstva. Na 69. seji 9. 3. 2017 pa je obravnavala Zaključke posveta Reorganizacija centrov za socialno delo, jih podprla in predlagala v sprejem Državnemu svetu, ki jih je potrdil na 49. seji 15. 3. 2017. Posvet je Državni svet z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so-organiziral 15. 2. 2017, ko se je zaključila javna razprava na temo novele Zakona o socialnem varstvu. V omenjeno novelo je ministrstvo zapisalo temeljna izhodišča bodoče organizacijske strukture centrov za socialno delo. Na posvetu so bili podani številni predlogi za izboljšave predloženega teksta, ki je bil nato po rednem postopku v zakonodajno proceduro vložen 2. 6. 2017 (Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnem varstvu (ZSV-H), EPA 2015-VII). Komisija ga je obravnavala na 79. seji 29. 8. 2017 in ga podprla, saj je ugotovila, da je bil glede ključnih vsebinskih vprašanj usklajen z različnimi zainteresiranimi deležniki na področju socialnega varstva. Podprla je tudi pristop postopne reorganizacije – najprej organizacijske, nato še vsebinske, in pozvala h kadrovskim okrepitvam sistema s strokovnjaki, predvsem specialisti (psihologi, pedagogi, pravniki itd.). Seznanjena je bila tudi s pomisleki lokalnih skupnosti, da bo predlagana reorganizacija poslabšala dostopnost storitev za uporabnika in izgubo delovnih mest (slabe izkušnje z reorganizacijo geodetske in davčne uprave) in predlagala črtanje šeste alineje četrtega odstavka 2. člena (naloge, ki jih opravljajo koordinatorji za izvajanje nadomestne kazni). Slednje je pristojni odbor Državnega zbora na 45. seji 6. 9. 2017 tudi upošteval. Državni svet je dopolnjen predlog zakona obravnaval in mu izrazil podporo na 54. seji 13. 9. 2017. Državni zbor je zakon sprejel na 33. seji 19. 9. 2017, nakar je skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Uroš Brežan) 25. 9. 2017 vložila predlog odločilnega veta na zakon, a slednjemu podpore nista izrekla ne komisija (na 12. izredni seji 26. 9. 2017) ne Državni svet (na 32. izredni seji 26. 9. 2017).

Komisija je na 27. seji 4. 12. 2014 obravnavala zaključke posveta Socialna varnost uporabnikov s težavami v duševnem zdravju, ki je na pobudo državne svetnice mag. Darije Kuzmanič Korva v Državnem svetu potekal 10. 10. 2014. Posvet je predstavljal nadaljevanje in nadgradnjo posveta z naslovom Skrb za duševno zdravje – zagotavljanje stabilnosti sistema kot podlage za razvoj z dne 8. 10. 2013. Državni svet je s posvetom želel opozoriti na prepreke in izzive, s katerimi se soočajo osebe s težavami v duševnem zdravju v vsakdanjem življenju, ko skušajo uveljavljati svoje pravice do socialne varnosti, do dela, samostojnega in dostojnega življenja itd. Državni svet je zaključke posveta obravnaval na 24. seji 10. 12. 2014 in sprejete sklepe naslovil na pristojne državne institucije. Na podlagi razprave na posvetu so bila dodatno oblikovana svetniška vprašanja, ki jih je mag. Darija Kuzmanič Korva naslovila na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstvo za zdravje. Državni svet je odgovor prejel 15. 6. 2015.

Komisija se je na 62. seji 22. 11. 2016, na pobudo državne svetnice in članice komisije mag. Darije Kuzmanič Korva, seznanila z reševanjem problematike obravnave mladoletnih tujcev. Pobudnica je opozorila, da centri za socialno delo kot aktualno problematiko zaznavajo večanje števila mladoletnih tujcev brez spremstva, za katere bi bilo treba najti ustrezne dolgoročne rešitve za njihovo nastanitev. Po opravljeni razpravi je komisija ugotovila, da se je aktualna rešitev, to je nastanitev mladoletnih tujcev brez spremstva v dijaške domove (Dijaški dom Postojna in Dijaški dom Nova Gorica), ki poteka v obliki pilotnega projekta, izkazala za dobro. Na podlagi omenjene ugotovitve je pozvala pristojne državne organe, da v najkrajšem možnem času zagotovijo dodatne primerljive kapacitete, saj krizni centri za otroke in mladostnike niso primerna rešitev za namestitev in celovito obravnavo. Problematika se je kasneje samodejno ublažila, tudi zaradi splošnega znižanja intenzitete begunskih tokov v Evropi.

Področje družine

Komisija je na 30. seji 5. 2. 2015 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D), EPA 257-VII (predlagatelj skupina poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem), s katerim se je med drugim želela razširiti definicija zakonske zveze tudi na življenjsko skupnost dveh oseb istega spola in pravno izenačiti zunajzakonsko skupnost in skupnost dveh istospolnih partnerjev, ki svoje zveze ne potrdita s sklenitvijo zakonske zveze. Komisija je zakonske rešitve ocenila kot tehtne in dobro utemeljene. Prav tako je menila, da je v družbi kot celoti končno nastopil čas, da se odpravijo neskladnosti z Ustavo RS na tem področju, ter da predlagane zakonske določbe sledijo načelu enakosti pred zakonom. Državni zbor je zakon sprejel na 5. seji 3. 3. 2015, nanj pa je Interesna skupina lokalnih interesov vložila predlog odločilnega veta, ki ga komisija 7. izredni seji 10. 3. 2015 ni podprla, prav tako tudi ne Državni svet na 13. izredni seji 10. 3. 2015 ni sprejel. Na podlagi aktivnosti Koalicije »Za otroke gre« je bil nato izveden naknadni zakonodajni referendum v nedeljo, 20. 12. 2015, na katerem je bila novela zakona zavržena. V nadaljevanju mandata je poslanec Državnega zbora Jani Möderndorfer v zakonodajno proceduro vložil Predlog zakona o partnerski zvezi (ZPZ), EPA 967-VII, ki ga je komisija obravnavala na 49. seji 24. 3. 2016. Komisij je podprla predlagano izenačitev pravnih posledic na osebnem in premoženjskem področju med partnerjema v istospolni življenjski skupnosti s pravnimi posledicami, ki jih sicer veljavna zakonodaja predvideva za tovrstno skupnost dveh oseb različnega spola. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 21. redni seji 5. 4. 2016, v svojem poročilu povzel stališče komisije. Državni svet je dopolnjen predlog zakona obravnaval na 39. seji 13. 4. 2016 in ga podprl. Državni zbor je zakon sprejel na 18. redni seji 21. 4. 2016.

Komisija je na 61. seji 20. 10. 2016 nasprotovala poslanskemu (prvopodpisana poslanka Iva Dimić) Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR-D), EPA 1439-VII, s katerim naj bi stari starši pridobili roditeljsko pravico v odnosu do vnukov, ko starši niso več živi, in s katerim naj bi se uzakonila možnost staršev, da vnaprej izrazijo svojo voljo glede posvojitve, izvrševanja roditeljske pravice ali skrbništva svojih

otrok, v primeru smrti obeh staršev. Komisija je menila, da je treba pred posegi v veljavno zakonodajo s tega področja vse v razpravi zaznane dileme temeljito in strokovno proučiti ter pri tem vseskozi imeti v mislih predvsem največjo možno zaščito pravic in koristi otrok. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je pritrtil mnenju komisije in na 32. seji 27. 10. 2016 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Po zavrnitvi Družinskega zakonika na referendumu 25. marca 2012, je komisija na 67. seji 22. 2. 2017 podprla vladni Predlog družinskega zakonika (DZ), EPA 1682-VII, s katerim se je želelo izboljšati položaj otrok v družinskih razmerjih (pred, med in po končanem postopku na sodišču ter na podlagi uvedbe instituta zagovornika otroka) in zagotoviti učinkovitejše izvajanje načela varovanja koristi otroka. Komisija je v svojem mnenju podala kar nekaj pripomb in predlogov za spremembe in pozvala predlagatelja, da se uskladi s ključnimi deležniki. Med drugim je opozorila na nujnost uskladitve z novelo Zakona o socialnem varstvu, ki je bila takrat v pripravi, predlagala, da se omogoči nevladnim organizacijam organiziranje stikov pod nadzorom, da se natančneje opredeli vsebina mediacije na centrih za socialno delo; da se področje skrbništva uredi v posebnem zakonu ter da se črta določbe glede instituta skrbništva za poseben primer (269.–270. člen predloga zakonika). Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakonika obravnaval na 36. seji 7. 3. 2017 in na podlagi številnih amandmajev pripravil dopolnjen predlog zakona. Slednjega je Državni svet obravnaval na 49. seji 15. 3. 2017 in pri tem ugotovil, da so bile upoštevane nekatere pripombe iz mnenja pristojne komisije (jasnejša definicija družine, ki ne vključuje rejništva; natančnejša opredelitev vnaprej izražene volje staršev; natančnejša opredelitev podelitve starševske skrbi sorodniku (153. člen), zlasti v odnosu do posvojitve in rejništva; prenos pristojnosti za odločanje o nujnem odvzemu otroka in nadzoru nad izvajanjem starševske skrbi na sodišča; v primeru imenovanja druge osebe v primeru rejništva ali skrbništva o tem na predlog centra za socialno delo odloča sodišče). Državni zbor je zakonik sprejel na 28. redni seji 21. 3. 2017.

Komisija je na 56. seji 7. 7. 2016 obravnavala Problematiko obdavčenja dohodkov otrok iz naslova družinske pokojnine in pozvala Vlado Republike Slovenije k dopolnitvi 23. člena Zakona o dohodnini (ZDOh-2), tako da se seznam dohodkov iz naslova obveznega pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, od katerih se ne plača dohodnine, dopolni z navedbo družinske pokojnine, katere prejemnik je otrok do starosti 18 let oziroma 26 let, v primeru, da se redno šola. Predlog komisije je v dopisu z dne 18. 7. 2016 podprl tudi Varuh človekovih pravic in Ministrstvo za finance pozval k ukrepanju. Komisija je 2. 9. 2016 prejela negativen odziv Vlade RS, ki je menila, da dohodkov iz naslova preživnin in iz naslova družinskih pokojnin ni mogoče primerjati ne vsebinsko, ne po višini in ne po pogojih, ki jih je treba izpolniti za pridobitev omenjenih dveh vrst dohodkov. Komisija je na problematiko ponovno opozorila ob obravnavi Enaindvajsetega rednega letnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije za leto 2015, a do spremembe zakonodaje na tem področju še vedno ni prišlo.

Komisija je na 58. seji 15. 9. 2016 podprla tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju nasilja v družini (ZPND-A), EPA 1409-VII, s katerim se je eksplicitno prepovedalo izvajanje nasilja v družini, vpeljalo prepoved telesnega kaznovanja otrok ter razširilo opredelitev pojma nasilja v družini (dodana grožnja kot fizično ali spolno nasilje ter razširjanje informacij kot psihično nasilje). Državni zbor je zakon sprejel na 23. redni seji 25. 10. 2016.

Komisija je sicer o nasilju o družini podrobneje razpravljala že na 13. seji 7. 1. 2014, ob obravnavi Zaključkov posveta Nasilje v družini - sistemski odzivi nanj. Posvet je Državni svet organiziral 2. decembra 2013, na pobudo Aktiva regijskih koordinatoric za obravnavo nasilja v družini in državne svetnice mag. Darije Kuzmanič Korva. Poleg obeleženja petletnice sprejema Zakona o preprečevanju nasilja v družini, je želel Državni svet s posvetom opomniti tudi na pomemben mejnik v boju proti nasilju v družini izpred skorajda desetletja - uvedbo ukrepa prepovedi

približevanja določenemu kraju ali osebi s strani policije v letu 2004. Državni svet je zaključke obravnaval na 14. seji, 22. 1. 2014 in sprejete sklepe naslovil na pristojne državne institucije.

Področje trga dela in zaposlovanja

Komisija je na 1. izredni seji 11. 6. 2013 obravnavala Predlog Zakona o uveljavitvi prehodnega obdobja za zaposlovanje in delo državljanov Republike Hrvaške v Republiki Sloveniji po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo (ZUPOZDD), EPA 1234-VI, ki ga je po nujnem postopku v zakonodajno proceduro vložila Vlada Republike Slovenije. S predlogom zakona se je končno predlagala ureditev področja, na katerega je Državni svet opozarjal že dlje časa². Komisija je predlog zakona in odločitev Vlade Republike Slovenije glede uvedbe dve-letnega prehodnega obdobja podprla, ob tem pa opozorila na to, da tovrsten ukrep predstavlja zgolj del potrebnih ukrepov za reševanje obstoječega perečega problema naraščanja števila brezposelnih v Sloveniji. Zato je predlagala Vladi Republike Slovenije, da naj tekom dve-letnega prehodnega obdobja podrobno spremlja stanje na trgu dela in ostale ključne vidike ter v primeru ugotovitve, da bi bila nadaljnja zaščita trga potrebna, Evropsko komisijo obvesti o podaljšanju prehodnega obdobja še za nadaljnja tri leta. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona podprl na 16. nujni seji 12. 6. 2013. Državni zbor je zakon sprejel na 15. redni seji 20. 6. 2013. S Predlogom zakona o podaljšanju prehodnega obdobja na področju prostega gibanja državljanov Republike Hrvaške in njihovih družinskih članov (ZPPOPGHR), EPA 526-VII, ki ga je komisija obravnavala in podprla na 36. seji 5. 6. 2015 je bilo upoštevano priporočilo komisije o podaljšanju prehodnega obdobja za 3 leta - do 30. 6. 2018, kar je pomenilo pomemben korak k večji zaščiti trga dela, zlasti kar se tiče poklicev na področju zdravstva.

Komisija je na 13. seji 7. 1. 2014 ob obravnavi Letnega poročila Javnega jamstvenega in preživitvenega sklada Republike Slovenije za leto 2012, EPA 1425-VI, razpravljala o možnosti ponovno vložitev zakonodajne iniciative iz 2011 (Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javnem jamstvenem in preživitvenem skladu (ZJSRS-F), EPA 2304-V, s katerim bi se uvedel institut nadomestila neizplačanih plač za zaposlene pri insolventnih delodajalcih, je Državni zbor na 2. seji 19. 4. 2012 ocenil kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo). predlagana vzpostavitev instituta nadomestila). Posledično je pozvala Službo Državnega sveta za pravne in analitične zadeve (SPAZ), da ponovno preuči vsebino omenjenega predloga zakona in poda oceno. SPAZ je v odgovoru z dne 21. 2. 2014 ocenil, da predlog zakona v obstoječem besedilu ni primeren za ponovno vložitev, saj je problem plačilne nesposobnosti kompleksen in terja celovitejši in širši pristop. Potrebne bi bile tako spremembe delovnopravne, insolvenčne kot tudi kazenske zakonodaje. Komisija se je z oceno strinjala, hkrati pa sprejela sklep, da se na Vlado Republike Slovenije naslovi vprašanje v zvezi z urejanjem problematike neizplačanih plač delavcem za opravljeno delo v primerih, ko nad delodajalcem zaradi različnih razlogov nista uvedena ne stečajni postopek ne postopek prisilne poravnave oziroma ti postopki trajajo dlje časa. Državni svet je vprašanje komisije potrdil na 16. seji 19. 3. 2014 in ga posredoval Vladi RS, ki pa nanj ni odgovorila.

Komisija je na 42. seji 9. 9. 2015 ob obravnavi Letnega poročila Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije za leto 2014, EPA 678-VII, dotaknila tudi takrat aktualne problematike - Javnega razpisa za dodelitev štipendij za deficitarne poklice za šolsko leto

² Dopis državnega svetnika mag. Petra Požuna novembra 2011 na Vlado Republike Slovenije, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvo za zdravje v zvezi Pogodbo o pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji in prostim pretokom medicinskih sester (št. 007-01/11-5) ter svetniška vprašanja mag. Petra Požuna v zvezi z uvedbo prehodnega obdobja na področju prostega gibanja delavcev po vstopu Republike Hrvaške v Evropsko unijo, ki so bila sprejeta na 6. seji Državnega sveta 17. 4. 2013 in naslovljena na Vlado Republike Slovenije.

2015/2016. V zvezi s slednjim je podvomila v ustreznost obstoječe ureditve odprtega tipa razpisa in pozvala k zakonskim spremembam. Obravnava poročila se je zaključila na 14. seji Odbora Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide 15. 9. 2015.

V nadaljevanju mandata je komisija na 47. seji 7. 1. 2016 podprla rešitve vladnega Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1A), EPA 962-VII, saj je vključeval spremembe, ki jih je komisija že predlagala ob prej navedenem zapletu z objavo javnega razpisa za štipendije za deficitarne poklice v 2015. Dodatno je pozvala k poglobljeni analizi in razmisleku o ustreznosti trenutno zastavljenega sistema deficitarnih poklicev ter k ponovni proučitvi ustreznosti števila razpisanih mest v posamezne programe poklicnih profilov (z enimi je trg dela zasičen, drugih primanjkuje). Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 25. nujni seji 12. 1. 2016, ga podprl ter v svojem poročilu povzel stališča komisije. Državni zbor je zakon sprejel na 15. redni seji 26. 1. 2016.

V 2014 je na 5. izredni seji 3. 12. 2014 komisija podprla Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (ZIUPTDSV-A) – nujni postopek, EPA 190-VII, ki ga je Državni zbor sprejel na 3. redni seji 16. 12. 2014. Ključno rešitev novele (podaljšanje možnosti uveljavljanja spodbude za zaposlovanje brezposelnih oseb, mlajših od 30 let, do 31. 12. 2015) je podprla in pozvala k čimprejšnjemu sprejemu posebej prilagojenih rešitev tudi za ostale ranljive skupine prebivalstva, na primer za starejše brezposelne. Slednje (subvencije delodajalcem za zaposlitev starejših od 55 let, ki so dolgotrajno brezposelni) je bilo uresničeno z vladnim Predlogom zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela (ZIUPTD) – nujni postopek, EPA 764-VII (44. seja komisije 22. 10. 2015), h kateremu pa je komisija imela nekaj pripomb (npr. kritje izpada prihodkov iz naslova socialne varnosti naj se zagotovi iz proračuna) in ga zgolj pogojno podprla. Njene pripombe v nadaljevanju zakonodajnega postopka niso bile upoštevane. Komisija je nato z nekaj pomisleki, predvsem glede neenakopravne obravnava ciljne skupine starejših od 55 let, na 84. seji 25. 10. 2017 vseeno podprla predlagano podaljšanje veljavnosti zakona še za dve leti (Predlog zakona o spremembi Zakona o interventnem ukrepu na področju trga dela (ZIUPTD-A), EPA 2233-VII). O predlogu zakona pristojni odbor še ni odločal.

Komisija je večkrat obravnavala tudi spremembe zakonodaje na področju urejanja trga dela. Tako je v 2013 dvakrat podprla vladne spremembe Zakona o urejanju trga dela (na 2. izredni seji 1. 7. 2013 novelo ZUTD-B, EPA 1285-VII, in na 10. izredni seji 24. 10. 2013 novelo ZUTD-C, EPA 1498-VII), ki so bile usklajene s socialnimi partnerji (znižane dajatve za začasno in občasno delo upokojujencev, omejitve ciljne skupine oseb za javna dela (zgolj dolgotrajno brezposelni), nova pravila zagotavljanja dela uporabniku, strožji kapitalski pogoji za ustanovitev podjetja itd.

Komisija je večkrat razpravljala tudi o inšpekciji dela. Na 15. seji 6. 2. 2014 je podprla Predlog zakona o inšpekciji dela (ZID-1), EPA 1679-VI, v katerem je bilo v uvodu omenjeno tudi mnenje Državnega sveta k Poročilu o delu Inšpektorata Republike Slovenije za delo za leto 2012, v katerem je Državni svet pozval k razmisleku o reorganizaciji celotnega sistema inšpekcijskih služb in opozoril na težave, s katerimi se pri delu sooča omenjeni inšpektorat. Komisija je opozorila na določbe tretjega odstavka 7. člena predloga zakona, na podlagi katerih naj poročila o delu IRSD ne bi več obravnaval Državni zbor, ampak Vlada Republike Slovenije, ki bi sicer poročila predložila v seznanitev tudi Ekonomsko-socialnemu svetu. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 23. seji 12. 2. 2014 predlog zakona podprl, se pri tem seznanil z mnenjem komisije in sprejel amandma k 7. členu, ki je ponovno vzpostavil že obstoječo ureditev, in sicer, da Vlada poročilo Inšpektorata RS za delo predloži v obravnavo Državnemu zboru. Na tej podlagi ga sedaj vsako leto obravnavata tudi komisija in Državni svet. Državni zbor je zakon sprejel na 22. redni seji 6. 3. 2014.

V nadaljevanju mandata se je komisija dvakrat opredelila tudi do vsebinsko podobnih predlogov zakonov, ki ju je vložila skupina poslancev Levice in ki ju je Državni zbor ocenil kot neprimerna za nadaljnjo obravnavo - Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o inšpekciji dela (ZID-1A), EPA 1131-VII, (obravnavo na 51. seji komisije 20. 4. 2016) je podprla, Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o inšpekciji dela (ZID-1A), EPA 1933-VII, (obravnavo na 74. seji komisije 23. 5. 2017) pa zavrnila. Problematika, ki so jo želeli razrešiti predlagatelji omenjenih novel (prikrita delovna razmerja) je bila nato rešena z vladnim Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekciji dela (ZID-1B), EPA 2040-VII, ki ga je komisija obravnavala na 78. seji 13. 7. 2017. Predlog zakona, ki je urejal neplačevanje obveznosti iz naslova zaposlovanja s strani delodajalcev ter šibko zaščito delavcev v atipičnih oblikah dela (t. i. lažni samozaposleni), je bil usklajen s socialnimi partnerji. Državni zbor je zakon sprejel na 33. seji 26. 9. 2017.

Komisija se je vsako leto seznanila tudi s Poročilom Inšpektorata Republike Slovenije za delo (IRSD) za preteklo leto. Na 3. seji 30. 1. 2013 je ob obravnavi poročila za 2011 (EPA 801-VI) v zvezi s problematičnim področjem poklicnih bolezni na Ministrstvo za zdravje naslovila pubudo, da naj delovna skupina, ustanovljena leta 2011 z namenom ureditve področja poklicnih bolezni, čim prej nadaljuje svoje delo. Odgovora ministrstva ni prejela, je pa do konca mandata ob obravnavi poročil IRSD na to problematično področje vedno znova opozorila. Kljub temu podzakonski akt, v skladu s pristojnostmi Ministrstva za zdravje, ki izhajajo iz 68. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 in 39/13), še vedno ni bil sprejet. Na isti seji je komisija IRSD zastavila tudi več vprašanj (glede nadzora nad tujimi gospodarskimi subjekti, ki zgolj začasno ali občasno delujejo na področju Slovenije in ne spoštujejo delovnopravne zakonodaje oziroma zakonodaje s področja varnosti iz zdravja pri delu; strukture nerešenih in rešenih zadev glede na stopnjo težavnosti in resnosti prijavljenih prekrškov itd.). Odgovore IRSD nanje je prejela 26. 2. 2013. Z njimi in poročilom komisije se je seznanil tudi Državni svet na 4. seji 27. 2. 2013. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je poročilo inšpektorata obravnaval na 10. seji 7. 2. 2013 ter se pri tem seznanil tudi z mnenjem Državnega sveta.

Področje delovnih razmerij in pravic iz dela

O urejanju področja minimalne plače je komisija razpravljala tako v 2015 kot 2017. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A) – druga obravnavo, EPA 729-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložilo sedem sindikalnih konfederacij (prvopodpisana Zveza svobodnih sindikatov Slovenije) v imenu 11.206 volivk in volivcev, je obravnavala na 43. seji 1. 10. 2015 in ga podprla. S predlogom zakona so predlagatelji želeli zagotoviti, da se v minimalno plačo ne všttevajo dodatek za nočno delo, dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na praznike in dela proste dneve. Državni svet je predlog zakona obravnaval na 33. seji 14. 10. 2015 in pri tem sprejel amandma Interesne skupine delodajalcev, ki je predlogu zakona nasprotovala zaradi neupoštevanja pravil socialnega dialoga. Amandma je bil sicer sprejet, predlog sklepa skupaj s sprejetim amandmajem pa ne, tako da Državni svet k predlogu zakona ni podal svojega mnenja. Interesna skupina delodajalcev je po sprejetju zakona na 13. redni seji Državnega zbora 24. 11. 2015 na zakon vložila predlog odložilnega veta, ki ga komisija na 8. izredni seji 25. 11. 2015 ni podprla, prav tako ga isti dan na 18. izredni seji ni potrdil Državni svet. S tem je zakon lahko stopil v veljavo.

V nadaljevanju mandata je komisija na 75. seji 13. 6. 2017 obravnavala še eno novelo istega zakona, in sicer (ZMinP-B), EPA 1944-VII (predlagatelj skupina poslanke in poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem), s katero so predlagatelji želeli iz minimalne plače izločiti vse dodatke, ki izhajajo iz Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ter vzpostaviti enakopravnejšo obravnavo delavcev, tako da bi minimalna plača brez dodatkov predstavljala izhodiščno plačo. V razpravi so se spet precej razhajala stališča predstavnikov delodajalcev in delojemalcev. Komisija je predlog zakona na koncu podprla, predvsem v smislu spodbude nadaljnjemu socialnemu dialogu na tem področju. Državni svet predloga zakona ni

obravnava. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 43. seji 27. 6. 2017 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ter dodaten sklep, v katerem je pozval Vlado RS, da do 30. 9. 2017, v dialogu s socialnimi partnerji, pripravi predlog formule za izračun minimalne plače, s katero bi zagotovili, da so pri določanju zneska minimalne plače upoštevani minimalni življenjski stroški ter relevantni kazalniki trga dela. Državni zbor je sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, potrdil na 32. seji 14. 7. 2017. S tem se je zakonodajni postopek v zvezi s predlogom zakona končal.

Na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja se je komisija vsako leto seznanila s poročilom o delu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter podprla nekaj zakonskih rešitev, ki so pomenile izboljšanje položaja posameznih skupin upokojujencev. Tako je na 47. seji 7. 1. 2016 podprla vladni Predlog zakona o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZPFOPIZ-1) EPA 865-VII, s katerim se je vsaj delno razrešilo skoraj desetletni spor med državo in Skladom obrtnikov in podjetnikov (SOP). Komisija je bila že v IV. mandatu Državnega sveta, ob obravnavi omenjene problematike na 36. seji 11. 5. 2010 soglasna, da jo je treba čim prej ustrezno razrešiti. Zato je tudi tokrat podprla pripombe SOP, povezane z dolgoročno ureditvijo njegovega statusa (podlaga za sanacijo in preoblikovanje v vzajemno družbo), kar obravnavani predlog zakona ni rešil. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnava na 19. seji 12. 1. 2016 in ga podprl, pripomb SOP pa ni upošteval. Državni zbor je zakon sprejel na 15. redni seji 26. 1. 2016.

Komisija na 66. seji 26. 1. 2017 podprla Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2C) - skrajšani postopek, EPA 1690-VII, s katerim je bil uveden nov institut za določanje novih zneskov najnižjih pokojnin, glede na dolžino dosežene pokojninske dobe brez dokupa (za 40 let pokojninske dobe brez dokupa minimalno 500 evrov). V mnenju je opozorila na povprečno slab gmotni položaj upokojujencev ter na vsa ne-usklajevanja ali zgolj delna usklajevanja pokojnin v preteklih letih (upokojujenci prikrajšani za skupno 12 % povišanja, ki bi jim sicer pripadlo). Opozorila je tudi na odvisnost pokojnin od višine plač, da bi morale biti pokojnine višje od praga revščine v Republiki Sloveniji ter da bi se morale usklajevati skladno s sistemskim zakonom. Državni svet je predlog zakona obravnava na 48. seji 7. 2. 2016, v svojem mnenju povzel mnenje komisije ter predlog zakona podprl. Državni zbor je zakon sprejel na 29. seji 25. 4. 2017.

Na 83. seji 19. 10. 2017 je komisija soglasno podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2E), EPA 2211-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Matjažem Hanom. Novela je predstavljala rešitev za ena od perečih problematik nove zakonodaje na tem področju - upoštevanje obdobja prostovoljne vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v času do vključno 31. 12. 2012 v pokojninsko dobo brez dokupa (vložena celo ustavna presoja in postopek pred Evropskim sodiščem za človekove pravice). Komisija je v zvezi s tem menila, da se v tako subtilno pravico, kot je pravica do pokojnine, ne bi smelo posegati retroaktivno ter da javni interes v tem primeru ne bi smel pretehtati nad osebno pravico posameznika. Dodatno je predlagala razmislek o popravi krivice tudi za tiste, ki so v času veljavnosti prejšnjega zakona (ZPIZ-1) dokupili zavarovalno dobo na podlagi obdobja zaključenega dodiplomskega ali podiplomskega študija oziroma služenja vojaškega roka. Podprla je novo ureditev, ki bo omogočila upoštevanje obračunanih prispevkov (na podlagi povprečne plače) v pokojninsko dobo zavarovanca. Državni zbor je zakon sprejel na 51. izredni seji 9. 11. 2017.

Komisija je na 75. seji 13. 6. 2017 podprla tudi novelo ZPIZ-2E, EPA 1989-VII, s katero se je na pobudo poslank dr. Mirjam Bon Klajnšček in mag. Alenke Bratušek zagotovilo članstvo predstavniku Študentske organizacije Slovenije v Svetu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ). Komisija o vključevanju mladih v upravljanje ključnih blagajn socialne varnosti

razpravljala že večkrat, največkrat ob obravnavni letnih poročil Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Državni zbor je zakon sprejel na 32. seji 12. 7. 2017.

Z Zaključki posveta Možnosti zaposlovanja mladih - iskanje rešitev v evropskem in slovenskem prostoru, ki jih je Državni svet 21. 3. 2014 soorganiziral z Informacijsko pisarno Evropskega parlamenta v Sloveniji, se je komisija seznanila na 19. seji 8. 5. 2014. Namen posveta je bil s čim več različnih vidikov osvetliti že dlje časa skrb zbujujočo situacijo visoke stopnje brezposelnosti mladih v Sloveniji in Evropski uniji. Državni svet je zaključke posveta obravnaval na 18. seji 14. 5. 2014 in sprejete sklepe naslovil na pristojne državne institucije.

Področje invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja

Komisija je v mandatu 2012–2017 obravnavala tudi več novel Zakona o vojnih veteranih (ZVV). Tako je podprla novelo ZZV-D, EPA 1717, s katero je bil omiljen ukrep Zakona za uravnoteženje javnih financ glede pravice vojnih veteranov do dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Podprla je tudi pripombe dveh veteranskih združenj glede ohranitve zakonsko in ne podzakonsko določenih standardov za priznanje statusa društva, ki deluje v javnem interesu, ki jih je Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide na 25. seji 10. 4. 2014 upošteval v sprejetem amandmaju k 1. členu predloga zakona. Komisija je na 38. seji 29. 6. 2015 podprla tudi novelo (ZVV-E), EPA 525-VII, ki jo je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Jože Tanko), ker je Državni svet pristojnemu ministrstvu že pred tem posredoval pobudo s podobno vsebino in pozval k trajni ureditvi pravice do plačila zdravstvenih storitev glede na njihov poseben status. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog zakona obravnaval na 13. seji 30. 6. 2015 in pri tem ni sprejel nobenega od členov predloga zakona. S tem se je obravnava predloga zakona zaključila na matičnem delovnem telesu. Omenjeno ugotovitev je Državni zbor potrdil na 10. seji 14. 7. 2015.

Na področju urejanja pravic vojnih invalidov komisija na 5. seji 9. 4. 2013 ni podprla vladnega Predloga zakona o spremembi Zakona o vojnih invalidih (ZVojl-D), EPA 1061 – VI, zaradi opozoril o nesistemsosti predlaganih rešitev (neenakopravna obravnava prejemnikov družinske invalidnine – urejeno samo za vdove padlih borcev iz agresije na Republiko Slovenijo 1991, ne pa tudi za vdove po mirnodobnih invalidih in padlih borcih iz druge svetovne vojne). Zaradi opozoril Zakonodajnopravne službe Državnega zbora in pripomb Združenja društev vojnih invalidov Slovenije, je Vlada že na seji komisije nakazala odločitev o umiku predloga zakona iz zakonodajne procedure. Komisija je Vlado pozvala, da v primeru napovedanega umika v parlamentarno obravnavo čim prej vloži novelo, ki bo celovito in enakopravno urejala problematiko upravičencev do prejema družinske invalidnine. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 13. seji 11.4.2013 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo in Državni zbor je 13. seji 24.4.2013 sklep potrdil. S tem se je zakonodajni postopek v zvezi s tem predlogom zakona končal. Tudi s Predlogom zakona o dopolnitvi Zakona o vojnih invalidih (ZVojl-D), EPA 1696-VI, ki ga je komisija obravnavala na 14. seji 4. 2. 2014, so bile predložene zgolj delne rešitve za problematiko upravičencev do prejema družinske invalidnine, zato je komisija pozvala k nadaljnjim dogovorom med zainteresiranimi združenji in pristojnim ministrstvom, predlog zakona pa vseeno podprla, saj je ocenila, da so predlagane rešitve v tistem trenutku smiselne za zapolnitev nastale pravne praznine za vdove po padlem borcu v agresiji na Republiko Slovenijo 1991. Državni zbor je zakon sprejel na 22. redni seji 6. 3. 2014.

Na 22. seji 12. 6. 2014 je komisija obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (ZIMI-A), EPA 2002-VI, ki je uvedel precej novih rešitev, me drugim tudi spremembo načina plačila tehničnih pripomočkov in izvedbe prilagoditve vozila (na podlagi vrednotnice). Komisija je predlog zakona podprla brez pripomb, Državni zbor pa ga je

zakon sprejel na 70. izredni seji 20. 6. 2014. Z vladno novelo ZIMI-B, EPA 1961-VII, ki jo je komisija podprla na 74. seji 23. 5. 2017 pa je bila uvedena nova kartica, ki bo invalidom omogočila enotnejšo obravnavo pri uveljavljanju ugodnosti (komercialnih popustov) na področju prometa, turizma, kulture, športa in prostega časa v Sloveniji in tudi drugih državah članicah EU. Državni zbor je zakon sprejel 20. 6. 2017.

Komisija je na 5. izredni seji 3. 12. 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (ZZRZI-D) – nujni postopek, EPA 187-VII, ki se je nanašal na omejitev oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost zaposlenih neinvalidov v invalidskih podjetjih z najmanj 50 % zaposlenih invalidov in za invalidska podjetja, ki imajo od 40–50 % zaposlenih težjih invalidov, na trikratnik minimalne plače (2.367,45 €). Komisija je predlog zakona podprla, a hkrati opozorila na prepogosto spreminjanje pogojev delovanja invalidskih podjetij in na razlike med pogoji delovanja invalidskih podjetij, ki na trgu nastopajo kot samostojni poslovni objekti, ter invalidskimi podjetji, ki delujejo v okviru povezanih družb (kot hčerinska podjetja večjih družb). Prav tako je ocenila, da v primeru obravnavanega predloga zakona niso bile izvedene dovolj poglobljene analize ali simulacije predlaganega ukrepa. Državni svet predloga zakona ni obravnaval. Državni zbor je zakon sprejel na 3. redni seji 6. 12. 2014, skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Alojz Kovšca) pa je nanj 18. 12. 2014 vložila predlog odločilnega veta, ki ga na komisija na 6. izredni seji 22. 12. 2014 ni podprla, Državni svet pa je zahtevo za ponovno odločanje na 12. izredni seji isti dan sprejel. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 4. nujni seji 23. 12. 2014 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen, Državni zbor pa je ob ponovnem odločanju o zakonu na 8. izredni seji 23. 12. 2014 slednjega ponovno sprejel.

Komisija je na 66. seji 26. 1. 2017 podprla Predlog zakona o osebni asistenci (ZOA), EPA 1630-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Skupina poslank in poslancev (prvopodpisana Iva Dimic). Z novelo se je želelo sistemsko urediti pravice s področja osebne asistencije invalidnim osebam. Predlogu zakona je bila izrečena široka podpora tako odločevalcev kot uporabnikov in stroke. V amandmajih na 35. seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide 1. 2. 2017, so bile med drugim sprejete pripombe Skupnosti centrov za socialno delo Slovenije v zvezi s 13., 17., 20., 21., 22., 23. in delno 24. členom predloga zakona, na katere je komisija opozorila v svojem mnenju. Državni svet je dopolnjen predlog zakona obravnaval na 48. seji 7. 2. 2017 in ga podprl. Državni zbor je zakon sprejel na 27. seji 17. 2. 2017.

Komisija se je vsako leto seznanila tudi s Poročilom o delu in finančnem poslovanju FIHO za preteklo leto. V 2014 je poročilo obravnavala celo dvakrat (na 25. seji 25. 9. 2014 in na 26. seji 28. 10. 2014, saj je od FIHO želela še dodana pisna pojasnila v zvezi s poslovanjem (o zneskih sejin članov organov FIHO; pritožbah na razdelitev sredstev FIHO; razmerjih med točkovanji posameznih pogojev za delitev sredstev FIHO; prenosih neporabljenih sredstev; strukturi kratkoročnih in dolgoročnih finančnih naložb FIHO idr.). Na podlagi prejetih odgovorov je vodstvo FIHO pozvala k uporabi bolj pregledne metodologije prikaza finančnega poslovanja tako, da bo slednje primerljivo med leti, ter predlagala spremembo pravil glede sejin članov organov FIHO. Njene pripombe je upošteval tudi Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide na 2. redni seji 5. 11. 2014 in na njihovi podlagi oblikoval posebne sklepe (FIHO je pozval k uvedbi določenih sprememb in mu naložil pripravo dopoljenega poročila ter posebnega prikaza načrtovanih sredstev za delovanje fundacije ter njihovo porabo). Iz poročil v nadaljnjih letih je bilo možno razbrati, da je FIHO upošteval pripombe komisije tako glede metodološkega pristopa k pripravi poročila (po novem je poročilo metodološko gledano bolj informativno in primerljivo s poročili izpred let) kot tudi glede sejin (Svet FIHO je s 1. 1. 2015 sprejel začasen ukrep znižanja višine sejin za 25 %, ki naj bi mu sledila temeljitejša prenova aktov FIHO, hkrati z že dlje časa pričakovanimi spremembami zakonodaje v zvezi z delovanjem FIHO ter Fundacije za šport (predvidoma še v letu 2017)).

Komisija je na 15. seji 6. 2. 2014 obravnavala zaključke posveta Prehod mladih s posebnimi potrebami iz šole na trg dela, ki ga je Državni svet na pobudo Zavoda za razvoj socialnih in zaposlitvenih programov Racio Social, Univerzitetnega rehabilitacijskega inštituta Republike Slovenije – Soča in Medobčinskega društva gluhih in naglušnih AURIS Kranj, soorganiziral 3. 12. 2013. Posvet je bil namenjen osveščanju in promociji pravic invalidov, povečanju njihovih možnosti socialnega vključevanja med oblikovalci politik, strokovnimi delavci na področju zaposlitvene rehabilitacije, zaposlovanja invalidov, izobraževanja, socialnega varstva, podjetnikom, obrtnikom in drugim delodajalcem ter širši javnosti. Državni svet je zaključke posveta obravnaval na 15. seji 26. 2. 2014, jih podprl in jih v obliki sprejetih sklepov posredoval pristojnim državnim institucijam.

Področje enakih možnosti

Komisija je na 11. seji 21. 11. 2013 obravnavala Predlog zakona o enakosti žensk in moških (ZEŽM), EPA 1455-VI, ki ga je v zakonodajno proceduro vložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je podprla vse ukrepe, s katerimi se na je na podlagi sledenja načelu nediskriminacije skušalo zagotoviti enake možnosti, obravnavo, položaj in vlogo žensk in moških na vseh področjih življenja. V nadaljevanju mandata je na 43. seji 1. 10. 2015 obravnavala in podprla tudi Predlog resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020 (ReNPEMŽM15–20), EPA 682-VII, saj ga je ocenila kot vsebinsko kvalitetno pripravljene. V razpravi je posebej izpostavila področje preprečevanja nasilja nad ženskami. Državni svet predloga resolucije ni obravnaval. Odbor državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je predlog resolucije obravnaval na 16. seji 8. 10. 2015 in se pri tem seznanil z mnenjem komisije. Državni zbor je resolucijo sprejel na 12. seji 27. 10. 2015.

Komisija se je na 71. seji 30. 3. 2017 seznanila tudi z ovirami pri vzpostavljanju in razvoju novega organa Zagovornika načela enakosti. S Predlogom zakona o varstvu pred diskriminacijo, EPA 1041-VII, ki ga je komisija podprla na 49. seji 24. 3. 2016 in ki ga je Državni zbor sprejel na 18. seji 21. 4. 2016, se je namreč predvidela vzpostavitev novega neodvisnega in samostojnega organa – zagovornika načela enakosti. Zakon je predvidel številne dejavnosti zagovornika načela enakosti (imenovanje predstojnika urada 20. 10. 2016), a za njihovo izvajanje ni bilo zagotovljenih ustreznih prostorskih, kadrovskih in finančnih pogojev. Komisija je posledično predlagala Državnemu svetu, da na Vlado RS naslovi vprašanja glede načrta zagotovitve omenjenih pogojev v najkrajšem možnem času. Državni svet je vprašanja obravnaval in sprejel na 50. seji 12. 4. 2017 in ju naslovil na Vlado. O problematiki je komisija ponovno razpravljala na 73. seji 11. 5. 2017 v okviru obravnave Rednega letnega poročila Zagovornika načela enakosti za leto 2016, EPA 1916-VII. S poročilom se je na 51. seji 17. 5. 2017 seznanil tudi Državni svet in povzel opozorila komisije glede financiranja obravnavnega organa. Državni svet je 16. 6. 2017 prejel odgovor Vlade, v katerem je slednja pojasnila, da že cel čas od ustanovitve organa zagovornika načela enakosti potekajo aktivnosti v zvezi z zagotavljanjem kadra, ustreznih prostorov in dodatnih finančnih sredstev (dodatnih 50.000 evrov že v 2017). Navedla je, da že zakon predvideva postopno krepitev organa (predvideno dvoletno prehodno obdobje), tako kadrovske kot finančne, tako da se ne more pričakovati takojšnjega polnega delovanja tega organa. Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide se je s poročilom zagovornika načela enakosti seznanil na 42. seji 14. 6. 2017, pri čemer so bili večkrat izpostavljeni in citirani opozorila komisije, vsebina vprašanj komisije oziroma Državnega sveta Vladi z dne 12. 4. 2017 ter njenega odgovora Državnemu svetu. Posledično je odbor na predlog poslanca Janija Möderdorferja sprejel poseben sklep, v katerem priporoča Vladi, da v najkrajšem možnem času zagotovi optimalne pogoje za neodvisno in nemoteno delovanje Zagovornika načela enakosti. S tem se je postopek obravnave poročila zaključil.

Komisija je vsako leto kot zainteresirano delovno telo obravnavala letno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije, v 2017 pa tudi k Posebno poročilo Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kršitvah človekovih pravic oseb z duševno motnjo pri njihovem

neprostoVOLjnem nastanjanju in obravnavi v varovanih oddelkih socialnovarstvenih zavodov. K posameznemu letnemu poročilu je podala izčrpno mnenje ter v njem vsakič izpostavila dobro sodelovanje med obema organoma, tako pri obravnavi specifičnih problematik kot (so)organizaciji posvetov.

Zdravstvo

Komisija je v zvezi s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-M) – nujni postopek, EPA 1497 – VI, na 3. izredni seji 10. 10. 2013) opozorila na problematiko dobičkov zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Menila je, da je predlagana ureditev (12. in 18. člen predloga zakona), po kateri naj bi zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje, skozi leta nabrane rezerve (zbrane na podlagi zakonske odločbe, da se polovico poslovnega izida nameni zgolj za izvajanje in razvoj DZZ), prenesle v svoje kapitalske rezerve, neprimerna. Predlagala je, da se omenjene rezerve nameni za izvajanje zdravstvenih storitev. Uspeh predlaganih rešitev je bil delen, saj je Odbor za zdravstvo na podlagi opozoril komisije na 14. nujni seji 23. 10. 2013 sicer sprejel spremembo 18. člena (sredstva z omenjenega konta rezerv, izkazana na dan 30. septembra 2013 (okrog 30 milijonov evrov), naj bi zavarovalnice najkasneje do 30. junija 2014 v celoti namenile za izvajanje DZZ), a pri tem ni bil dorečen način izvedbe omejenih določb. Komisija se je na pobudo predsednika komisija mag. Petra Požuna³ še nadalje trudila doseči, da bi se Ministrstvo za zdravje dogovorilo z upravami zavarovalnic, da bi se vse odločile za enak način porabe omenjenih sredstev. Ker do dogovora ni prišlo, so zdravstvene zavarovalnice lahko vsaka po svoje odredile, kaj bodo storile z zbranimi rezervami, pri čemer je zdravstveni sistem izgubil možnost pridobitve dodatnih sredstev v višini 30 milijonov evrov. Tematika je sicer doživela precejšen medijski odmev.

Na 14. seji 4. 2. 2014 je komisija obravnavala Predlog zakona o konoplji (ZKon) – druga obravnava, EPA 1689-VI, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil Slovenski konopljin socialni klub v imenu več kot 11.000 volivk in volivcev. Komisija je pozvala Ministrstvo za zdravje k oceni morebitnih učinkov liberalnejšega pristopa do uporabe konoplje na vseh, v predlogu zakona izpostavljenih področjih. Na podlagi pripomb komisije je Odbor za zdravstvo na 7. redni seji 21. 2. 2014 sprejel še dva dodatna sklepa s pozivom Ministrstvu za zdravje, da prouči možnosti ureditve uporabe konoplje v medicinske in ostale namene. Komisija je nato v nadaljevanju mandata na 16. seji 6. 3. 2014 obravnavala tudi vladni Predlog resolucije o nacionalnem programu na področju prepovedanih drog 2014 – 2020 (ReNPPD14–20), EPA 1756-VI, in ga podprla. Med drugim se je v mnenju dotaknila tudi takrat aktualne razprave o morebitnih spremembah ureditve uporabe konoplje v različne namene in opozorila na to, da se je Državni svet s problematiko drog v Sloveniji ukvarjal že večkrat, zlasti na različnih posvetih (npr. civilna tribuna v so-organizaciji Urada za droge leta 2005 z naslovom Problematika drog v Sloveniji). Državni svet je dopolnjen predlog resolucije obravnaval na 16. seji 19. 3. 2014, ga podprl in pri tem v svojem mnenju povzel stališča pristojne komisije. Odbor za zdravstvo je predlog resolucije obravnaval na 8. redni seji 12. 3. 2014. Državni zbor je resolucijo sprejel na 23. redni seji 2. 4. 2014. Končni rezultat vseh omenjenih razprav o možnosti uporabe konoplje v medicinske namene je bila potrditev spremembe in dopolnitve Uredbe o razvrstitvi prepovedanih drog, s katero se ureja uporaba rastline konoplja v medicinske namene (poleg sinteznih in naravnih ekstraktov iz konoplje, bo omogočena tudi uporaba rastline konoplja; v II. skupino je bila premeščena celotna rastlina, njeni ekstrakti in smola) na seji Vlade Republike Slovenije 23. 3. 2017.

³ Vložena svetniška vprašanja glede izvajanja 18. člena ZZVZZ-M in obravnava na seji komisije – seznanitev z odgovori vlade na 18. seji 10. 4. 2014 ter seznanitev z napredkom na 22. seji 12. 6. 2014.

Predlog zakona o zdravilih (ZZdr-2), EPA 1508–VI, ki ga je v obravnavo po nujnem postopku vložila Vlada Republike Slovenije, je komisija obravnavala na 11. seji 21. 11. 2013, ga podprla in predlagala, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka predlagatelj upošteva konkretne pripombe Lekarniške zbornice in Trgovinske zbornice Slovenije (TZS) (glede možnosti informiranja o zdravilih in prodaje zdravil s strani specializiranih prodajalnih po medmrežju, na podlagi pridobitve dodatnega dovoljenja za prodajo zdravil prek medmrežja). Podprla je tudi predlog ZZZS za amandma k 141. členu (v izjemnih razmerah naj se sredstva za zdravila zagotavljajo iz državnega proračuna in ne iz sredstev nosilca obveznega zdravstvenega zavarovanja). Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 6. seji 5. 12. 2013 in v celoti upošteval predloga amandmajev TZS k 126. in 127. členu predloga zakona ter v največji možni meri tudi pripombe komisije k 141. členu. Državni svet je dopolnil predlog zakona obravnaval na 13. seji 11. 12. 2013 in ga podprl, Državni zbor pa je na 20. redni seji 17. 12. 2013 v fazi druge obravnave predloga zakona sprejel še dodaten amandma k 141. členu (dodatno opredeljeno, da je nosilec vseh stroškov za zdravstvene in lekarniške storitve proračun Republike Slovenije), s katerim je bilo v celoti ugodeno zahtevi ZZZS in opozorilom Državnega sveta glede kritja stroškov iz proračuna. Zakon je sprejel na 21. redni seji 4. 2. 2013. Državni svet je po tem na pobudo skupine državnih svetnikov (prvopodpisani Drago Ščernjavič) na 8. izredni seji 11. 2. 2017 na zakon sprejel odločilni veto, ki se je nanašal na določbe 105. člena (veletrgovina z zdravili) in določbe 153., 154. in 155. člena v navezavi z 206., 207. in 208. členom (delovanje uradnega kontrolnega laboratorija), ki v drugi fazi obravnave predloga zakona niso bile aktualne. Komisija je predlog odločilnega veta obravnavala na 4. izredni seji 11. 2. 2014 in ga ni podprla. Odbor za zdravstvo je na 7. seji dne 19. 2. 2014 sprejel sklep, da je zakon ustrezen, prav tako je Državni zbor ob ponovnem odločanju na 56. izredni seji 24. 2. 2014 zakon ponovno sprejel.

Državni svetnik Drago Ščernjavič je v nadaljevanju mandata Državnemu svetu predložil Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravilih, ki jo je komisija obravnavala na 27. seji 4. 12. 2014. V pobudi je predlagal, da se s spremembo 105. člena kot možne veletrgovce z zdravili izločil izvajalce zdravstvene in lekarniške dejavnosti in izvajalce, ki jih slednji ustanovijo oziroma so njihovi lastniki, ter prenese pristojnosti uradnega kontrolnega laboratorija nazaj na Javno agencijo za zdravila in medicinske pripomočke (JAZMP). Državni svet je zakonodajno iniciativo obravnaval na 24. seji 10. 12. 2014, jo sprejel in vložil v zakonodajno proceduro. Odbor za zdravstvo je ob obravnavi predloga zakona sprejel sklep, da slednji ni primeren za nadaljnjo obravnavo, pri čemer pa je bila napovedana ureditev omenjene problematike v okviru novega zakona o lekarniški dejavnosti.

Navedeno se je nato tudi realiziralo s sprejemom Predloga zakona o lekarniški dejavnosti (ZLD-1), EPA 1408-VII, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije. Komisija je novelo obravnavala na 59. seji 21. 9. 2016 in jo podprla, Državni zbor jo je sprejel 15. 12. 2016. S predlogom zakona se je več kot po desetih letih spremenila ureditev lekarniške dejavnosti. Velik poudarek v predlogu zakona je bil dan svetovanju glede varne, učinkovite in pravilne uporabe zdravil, ureditvi namena, vsebine in pogojev za izvajanje lekarniške dejavnosti, njene organiziranosti in nadzora nad njo. Komisija je med drugim podprla omejitve izvajanja tržne dejavnosti lekarn, prostovoljno članstvo v Lekarniški zbornici ter ureditev področja vertikalnih povezav v verigi zdravil, kar je bil glavni namen novele Državnega sveta iz 2014.

Komisija je navedeno tematiko obravnavala še enkrat. V 2017 je namreč poslanec Jožef Horvat v obravnavo vložil Predlog za sprejem avtentične razlage drugega odstavka 26. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (ZLD-1, Uradni list RS, št. 85/16) (ORZLD26), EPA 2112-VII, ki jo komisija obravnavala na 79. seji 29. 8. 2017 in pri tem menila, da razlage ni treba sprejeti. Predlagatelj je namreč želel, da bi se drugi odstavek 26. člena Zakona o lekarniški dejavnosti razlagalo tako, da sta Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Maribor še naprej lahko lastnici družbe LL Grosist d.o.o. oz. družbe Farmadent d.o.o. S tem bi se po mnenju komisije izničilo vse dotedanje zgoraj navedene napore Državnega sveta in ostalih deležnikov pri preprečevanju vseh vrst vertikalnih

povezav v distribucijski verigi zdravil ter umetnemu zviševanju cen zdravil. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je na 26. seji 28. 9. 2017 zavzel enako stališče kot komisija in Državnemu zboru predlagal, da predloga za sprejem avtentične razlage ne sprejme. Državni zbor je sklep odbora potrdil na 34. seji 24. 10. 2017.

Komisija se je dvakrat opredelila do novel Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A). Prvo novelo iz 2015 (EPA 416–VII, predlagatelj poslanec Državnega zbora Jani Möderndorfer) je komisija na 34. seji 21. 4. 2015 zavrnila. Predlagatelj zakona je z njo želel ponovno omogočiti prodajo pijač, ki ne presegajo 15 volumenskih odstotkov alkohola, v objektih, v katerih poteka športna prireditve. Odbor za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 4. seji 6. 5. 2015 in po opravljeni široki in polemični razpravi sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Državni zbor je omenjeni sklep potrdil na 8. seji 20. 5. 2015. Skupina poslancev (prvopodpisani Jani Möderndorfer) je v 2017 ponovno vložila v obravnavo vsebinsko podoben predlog zakona (EPA 1829-VII), ki ga komisija na 72. seji 18. 4. 2017 spet ni podprla s tesnim izidom glasovanja (3 za, 3 proti). Državni svet predloga zakona ni obravnaval, pristojni Odbor Državnega zbora za zdravstvo na 23. seji dne 10. 5. 2017 in Državni zbor na 30. seji 24. 5. 2017 pa sta navkljub nasprotovanju Ministrstva za zdravje, zakon potrdila. Na zakon je skupina državnih svetnikov s prvopodpisanim Alojzom Kovšco vložila predlog odločilnega veta, ki ga je pristojna komisija obravnavala na 10. izredni seji 30. 5. 2017 in ga podprla. Državni svet pa na 29. izredni seji 30. 5. 2017 odločilnega veta ni izglasoval.

Komisija je na 65. seji 12. 1. 2017 izrazila podporo Predlogu zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI), EPA 1651-VII, s katerim je predlagatelj med drugim želel preprečiti začetek in nadaljevanje kajenja med otroki, mladino in mladimi odraslimi in zmanjšati obolenost in (prezgodnjo) umrljivost ter družbene stroške zaradi rabe tobaka. Državni svet je predlog zakona obravnaval na 47. seji 18. 1. 2017, se seznanil s poročilom komisije, njegovo vsebino povzel v svojem mnenju ter predlog zakona podprl. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 20. seji 1. 2. 2017 in se pri tem seznanil z mnenjem Državnega sveta, pri čemer je v sprejetih amandmajih upošteval pripombe komisije glede ponovnega vnosa prepovedi kajenja v vozilu ob prisotnosti mladoletne osebe, pripomb Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije glede višine glob za kršitelje, ki jih je komisija tudi povzela v svojem mnenju, pa ne. Državni zbor je zakon sprejel na 27. seji 15. 2. 2017. Komisija na 72. seji 18. 4. 2017 ni podprla Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI-A), EPA 1877-VII, ki ga je v obravnavo po skrajšanem postopku Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Sašo Tabakovičem (dovoljeno kajenje zeliščnih izdelkov v zaprtih javnih prostorih, ki so namenjeni dejavnostim na področju kulture, če kajenje predstavlja del umetniške predstave s področja scenskih umetnosti). Državni zbor pomislekov komisije ni upošteval in je zakon na 30. seji 30. 5. 2017 sprejel.

Komisija je na 79. seji 29. 8. 2017 podprla vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pacientovih pravicah (ZPacP-A), EPA 1984-VII, in pozdravila predlagane dodatne izboljšave sistema, zlasti tiste, h katerim je v preteklosti tudi sama že večkrat pozivala: ureditev možnosti uporabe posebnega varovalnega ukrepa telesnega oviranja s pasovi pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti in spremembe 89. člena glede nezdržljivosti dela zastopnikov s članstvom oziroma funkcijami v določenih organih. V zvezi s slednjim je namreč član komisije, državni svetnik Tomaž Horvat, mag. prava, vložil dve pobudi in zakonodajno iniciativo, ki jo je komisija obravnavala na 33. seji 2. 4. 2015 in ki jo je slednji na podlagi dogovora z Ministrstvom za zdravje o vključitvi predlaganih rešitev v vladno verzijo novele ZPacP na 33. seji tudi umaknil. Ob predložitvi novele ZPacP-A v javno obravnavo (12. 12. 2016), je bilo ugotovljeno, da vsebina pobude navkljub obljubi ministrstva v noveli ni bila upoštevana, zato je komisija na Ministrstvo za zdravje posredovala dopis v katerem ga je pozvala, da naj vsebino pobude ponovno prouči in jo upošteva pri pripravi končne verzije novele ZPacP-A, kar se je tudi zgodilo (27. 3. 2017 prejet odgovor Ministrstva za zdravje, da je predlog komisije v celoti upoštevalo in ga vključilo v predlog

zakona). S sprejetjem amandmajev na 25. seji Odbora Državnega zbora za zdravstvo k ZPacP-A 1. 9. 2017 se je z dopolnitvijo 25. člena predloga zakona še dodatno izboljšalo ureditev prenehanja funkcije zastopnika pacientovih pravic v primeru ugotovljene nezdržljivosti funkcij. Državni svet je dopolnjen predlog zakona obravnaval na 54. seji 13. 9. 2016 in ga, tudi zaradi vsega navedenega, podprl. Državni zbor je zakon sprejel na 33. seji 26. 9. 2017.

Komisija je na 76. seji 22. 6. 2017 podprla vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-K), EPA 1930-VII, ki se je nanašal na sedem različnih vsebinskih sklopov, med drugim na izdajo dovoljenj za opravljanje zdravstvene dejavnosti, koncesije, oglaševanje ter nadzor nad izvajanjem zdravstvene dejavnosti. Komisija je bila seznanjena s stališči različnih deležnikov, ki so v največji meri podprli predlog zakona ter podali nekaj predlogov in pripomb. Negativno stališče do predloga zakona je zavzela zgolj Zdravniška zbornica Slovenije. Komisija je kot eno od najpomembnejših rešitev predloga zakona ocenila sistemsko ureditev možnosti nadaljevanja opravljanja aktivnosti in kompetenc na delovnem mestu diplomirane medicinske sestre za medicinske sestre/medicinske tehnike s srednješolsko izobrazbo, zavzela pa se je tudi za okrepitev nadzora nad delom koncesionarjev in za bolj dosledno podeljevanje koncesij. Ponovno je nasprotovala morebitnemu vnosu neoliberalnih in izrazito tržnih konceptov v sistem zdravstvenega varstva, h kateremu pozivajo nekateri deležniki, in poudarila, da zdravstvo ni tržna dobrina, ampak osnovna človekova pravica, ki naj jo država zagotavlja v okviru javnega zdravstvenega sistema. Komisija je predlogu zakona izrekla podporo. Državni svet je predlog zakona obravnaval na 53. seji 5. 7. 2017, se seznanil z mnenjem komisije in predlog zakona podprl. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona prvič obravnaval na 24. seji 27. 6. 2017, a je obravnavo tik pred razpravo in odločanjem o amandmajih prekinil in jo nadaljeval na 25. seji 1. 9. 2017. Odbor je sprejel številne amandmaje, ki so temeljili na pripombah Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Državni zbor je zakon sprejel na 33. redni seji 19. 9. 2017.

Komisija je na 77. seji 3. 7. 2017 obravnavala vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravniški službi (ZZdrS-F), EPA 2074-VII, katerega cilj je bil zagotoviti sistemsko načrtovanje kadrov (zdravnikov) v zdravstvu, na podlagi novega načina načrtovanja specializacij zdravnikov (načrtovanje za območje celotne države in ne več regijsko, kot dodatni možnosti pa javni razpis za posamezne zdravstvene izvajalce in za znanega plačnika). Komisija je predlog zakona podprla in kot pomembno spremembo ocenila odpravo nesistemskega financiranja pripravništev in specializacij v zdravstvu iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja (po novem iz proračunskih sredstev) ter eno leto trajajočega sekundariata, ki bo zajemal šestmesečno obdobje pripravništva ter šestmesečno dodatno usposabljanje, ki se bo vštelo v specializacijo. Podprla je tudi nov način razpisovanja specializacij (na državni ravni in glede na potrebe izvajalcev) in predlagala, da naj se razpis izvede dvakrat letno. Državni svet predloga zakona v fazi druge obravnave na Državnem zboru ni obravnaval. Odbor Državnega zbora za zdravstvo je predlog zakona obravnaval na 33. nujni seji 7. 7. 2017 in na podlagi sprejetih amandmajev, ki so med drugim sledili tudi pripombam mladih zdravnikov in Zdravniške zbornice Slovenije, pripravil dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 32. seji 12. 7. 2017. Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 101. seji 17. julija 2017 oblikovala predlog odločilnega veta na sprejeti zakon in ga predložila v obravnavo Državnemu svetu. Pristojna komisija je predlog odločilnega veta obravnavala na 11. izredni seji 18. 7. 2017 in ga ni podprla, saj je vse pomisleke predlagateljice odločilnega veta (med drugim poslabšanje položaja mladih zdravnikov) ocenila za neutemeljene. Tudi Državni svet na 31. izredni seji 18. 7. 2017 predloga odločilnega veta ni podprl.

Komisija je na 60. seji 12. 10. 2016 podprla Pobudo državnega svetnika Alojza Kovšce za sprejem zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti 86. člena in 87. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A,

91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT) ter 190. in 191. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD in 102/15), ki se je nanašala na odškodninsko odgovornost delodajalca v primeru povzročene invalidnosti, telesne okvare, potrebe po tuji pomoči in postrežbi (t. i. regresni zahtevki). Omenjeno problematiko so tako Državni svet kot njegova delovna telesa v preteklosti že večkrat obravnavali (različne pobude, obravnave zakonodajnih predlogov (novela ZZVZZ-N, EPA 1161-VII, obravnavana in zavrnjena na 54. seji komisije 26. 5. 2016). Komisija je na podlagi ocene, da predložena zahteva predstavlja smiselno nadaljevanje do sedaj sproženih postopkov v zvezi s problematiko regresnih zahtevkov v okviru Državnega sveta podprla. Državni svet je pobudo obravnaval na 44. seji 12. 10. 2016 in zahtevo za oceno ustavnosti sprejel. Komisija je nato na 69. seji 9. 3. 2017 podprla tudi Pobudo državnega svetnika Alojza Kovšce za sprejem dopolnitve omenjene zahteve, v kateri so bili podani odgovori na navedbe Državnega zbora glede osnovnega besedila zahteve. Državni svet je pobudo v predloženi obliki obravnaval in sprejel na 49. seji 15. 3. 2017 ter jo posredoval Ustavnemu sodišču, ki o zadevi še ni odločilo.

Komisija je dvakrat (na 83. seji 19. 10. 2017 in na 84. seji 25. 10. 2017) obravnavala predloge za skrajšanje obdobja, v katerem delodajalec iz lastnih sredstev izplačuje nadomestilo plače za čas zadržanosti delavca od dela zaradi bolezenskih razlogov ali poškodb, ki niso povezane z delom. S Predlogom zakona o spremembi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-N), EPA 2182-VII, in Predlogom zakona o spremembi Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1B), EPA 2181-VII, (predlagatelj obeh skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom) se je predlagalo skrajšanje navedenega obdobja s 30 na 15 dni, s Predlogom zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-O), EPA 2237-VII, (predlagatelj skupina poslancev s prvopodpisanim Miho Kordišem) pa na 3 dni. Komisija je po razpravi z diametralno različnimi stališči posameznih članov komisije, vsem trem predlogom zakonov izrazila podporo. Novel ZZVZZ pristojni odbor Državnega zbora še ni obravnaval, novela ZDR-1B pa na 49. seji Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide 26. 10. 2017 ni prejela podpore.

Komisija je na 62. seji 22. 11. 2016 obravnavala Peticijo za izenačitev višine nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela zaradi darovanja krvotvornih matičnih celic in prostovoljnega darovanja krvi, ki jo je Državnemu svetu v vednost poslalo Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije. S peticijo je društvo želelo ponovno zagotoviti darovalcem krvotvornih matičnih celic nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela v višini 100 % osnove (v vmesnem času od maja 2012 zaradi varčevalnih ukrepov (ZUJF) zgolj 90 %). Komisija je pobudo podprla in napovedala vložitev predloga zakona na to temo, a je nato začasno ustavila aktivnosti, saj je bil tekom priprave omenjene zakonodajne iniciative v javno obravnavo že vložen predlog novega ZZVZZ, v katerem je omenjena problematika ustrezno urejena.

Komisija je na 37. seji 18. 6. 2015 podprla vladni Predlog zakona o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT), EPA 434-VII, s katerim se je med drugim dopolnilo področje privolitve v darovanje (izrecna pisna privolitev ali izrecno nasprotovanje darovanju delov telesa) in popravilo do sedaj nejasno ureditev t. i. domnevne privolitve. S tem se je delno upoštevalo napore Državnega sveta izpred let, ko je bila na pobudo državnega svetnika mag. Petra Požuna, v sodelovanju s Slovenija-transplant, pripravljena Pobuda za sprejem Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvzemu in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZOPDCT). Pobudo sta komisija in Državni svet podprla, Državni zbor Republike Slovenije pa je nato na 16. redni seji 23. 4. 2010 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Komisija je na 13. seji 7. 1. 2014 obravnavala zaključke posveta Duševno zdravje – zagotavljanje stabilnosti sistema kot podlage za razvoj, ki ga je organiziral Državni svet Republike Slovenije 8. 10. 2013, na pobudo državne svetnice mag. Darije Kuzmanič Korva. Državni svet je želel s posvetom opozoriti na pomen duševnega zdravja in na 10. oktober - Svetovni dan duševnega zdravja ter ugotoviti kakšne so možnosti razvoja ali nadgradnje obstoječega sistema. Državni svet je zaključke obravnaval na 14. seji, 22. 1. 2014 in sprejete sklepe naslovil na pristojne državne institucije.

Državni svet Republike Slovenije je na pobudo komisije 24. oktobra 2016 z Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ob podpori Evropske komisije, soorganiziral Posvet o dolgotrajni oskrbi. Povezovala sta ga državna svetnica mag. Darija Kuzmanič Korva in državni svetnik mag. Peter Požun. Na posvetu so udeleženci spregovorili o financiranju sistema dolgotrajne oskrbe, o neformalnem segmentu te oskrbe; zagotovitvi učinkovite koordinacije izvajalcev preko vzpostavitve integriranih timov (strokovnjaki različnih strok) in zagotovitvi optimalne javne mreže storitev. Napovedana je bila ustanovitev Direktorata za dolgotrajno oskrbo, z ustreznno kadrovske sestavo, v okviru Ministrstva za zdravje, kar je bilo v 2017 že uresničeno. Komisija je zaključke posveta na 63. seji 28. 11. 2016 podprla, prav tako tudi Državni svet na 46. seji 7. 12. 2016. Z njimi so bili seznanjeni pristojni državni organi ter drugi ključni deležniki. Nadaljevanje omenjene razprave je predstavljal posvet Financiranje dolgotrajne oskrbe, ki je v so-organizaciji z Ministrstvom za zdravje potekal v Državnem svetu 3. 10. 2017, na podlagi katerega pa po dogovoru soorganizatorjev niso bili oblikovani posebni zaključki.

3.5. KOMISIJA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNI RAZVOJ

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi: Jernej Verbič (predsednik), Alojz Glavač (podpredsednik) in člani: Uroš Brežan, Toni Dragar od 10. 6. 2015, Franc Golob, Samer Khalil, Bojan Kontič od 2. 7. 2014, Mirko Kozelj, mag. Darija Kuzmanič Korva, dr. Milan Medved do 19. 3. 2014, Boris Popovič, Dušan Strnad, mag. Stevo Ščavničar, Drago Ščernjavič, Branko Šumenjak, Matjaž Švagan, Cvetko Zupančič.

Sekretarka komisije: Meta Štembal.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija je imela v celotnem mandatu sto enaindvajset (121) sej, od tega sto enajst (111) rednih in deset (10) izrednih. Komisija je imela dvajset (20) sej z Interesno skupino lokalnih interesov, eno (1) sejo s Komisijo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, eno (1) sejo s Komisijo za mednarodne odnose in evropske zadeve ter Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, dve (2) seji s Komisijo za mednarodne odnose in evropske zadeve in eno (1) sejo s Komisijo za državno ureditev.

Komisija je obravnavala skupno dvesto dvaintrideset (232) zadev iz svojih pristojnosti.

Področje lokalne samouprave

Strategija razvoja lokalne samouprave

Komisija se je skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov 9. 4. 2015 seznanila z Izhodišči za pripravo strategije razvoja lokalne samouprave, ki jih je pripravilo Ministrstvo za javno upravo ter se 17. 12. 2015 opredelila do Strategije razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do 2020,

ki je bila v javni razpravi. Državni svetniki so poudarili, da strategija ne daje vseh odgovorov na ključne probleme lokalne samouprave, saj ne vsebuje vseh formalnih elementov strateškega dokumenta, ki bi moral predstavljati podlago za odločitve vsakokratne izvršilne in zakonodajne veje oblasti pri oblikovanju in sprejemanju zakonodaje. Strategija bi morala določiti konkretne cilje in jih časovno opredeliti ter določiti kazalnike, s katerimi bi lahko ugotavljali oziroma merili uresničevanje postavljenih ciljev. Državni svetniki so ugotavljali, da dokument ne opredeljuje pokrajin, kar je v nasprotju z ustavnim konceptom lokalne samouprave, ki predvideva pokrajino s svojimi pristojnostmi in lastnimi finančnimi viri. Strategija je dolgoročni strateški dokument, zato njene vsebine ne more krojiti morebitna nezmožnost ustanovitve pokrajin zaradi različnih pogledov politike glede števila pokrajin, ampak bi morala nasloviti razvojne probleme države in dati s strokovnimi argumenti podprt odgovor na vprašanje, ali Slovenija potrebuje pokrajine ali ne oziroma kakšne pokrajine potrebujemo. Za enakomeren regionalni razvoj in uspešno reševanje izzivov je potrebna stabilna in operativna struktura z voljenimi organi na določenem teritoriju in ne ad-hoc strukture, ki se danes vzpostavljajo za reševanje razvojnih problemov na posameznih problemskih območjih. Strategija sploh ne naslavlja vprašanja prenosa nalog, ki presegajo zmožnosti občin, in ne daje odgovora na vprašanje, na kakšen način bo zagotovljena sorazmernost izvirmih prihodkov z obsegom zakonskih nalog, kar je eden temeljnih postulatov Evropske listine lokalne samouprave. Interesna skupina in komisija sta mnenje poslali na Ministrstvo za javno upravo. *Strategijo je Vlada sprejela na 103. seji 29. 9. 2016*, pri čemer so združenja občin vseskozi opozarjala, da njena vsebina z njimi ni usklajena in da gre dejansko za vladno strategijo.

Zakon o lokalni samoupravi

Medtem ko je komisija na 1. seji 18. 3. 2013 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 982-VI), s katerim je skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Rihardom Branisljem predlagala ureditev odpoklica župana z referendumom, a na koncu ni dobil podpore v Državnem zboru, je zavrnila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (EPA 987-VI), s katerim je skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem prav tako predlagala odpoklic župana. Komisija je ocenila, da je prvi predlog zakona primernejši. *Predlog zakona je bil 3. 10. 2013 umaknjen iz zakonodajnega postopka*. Z vprašanjem odpoklica županov se je komisija ponovno srečala na 36. seji, na kateri je zavrnila predlagane spremembe Zakona o lokalni samoupravi (EPA 144-VII), ki jih je ponovno predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem. Njeno negativno mnenje je povzel tudi Državni svet na 24. seji 10. 12. 2014. Komisija je ponovno poudarila, da ne nasprotuje zakonski ureditvi instituta odpoklica župana, nasprotuje pa zgolj ureditvi odpoklica individualnega funkcionarja na lokalni ravni. Po njenem mnenju je treba vprašanje politične odgovornosti funkcionarjev celovito urediti za funkcionarje na državni in lokalni ravni. Komisija je izrazila mnenje, da zaradi nekaj primerov neetičnega in neodgovornega ravnanja županov ne moremo posploševati in prikazovati župane kot največje kriminalce oziroma krivce za sedanjo krizo. Nezakonito in neetično ravnanje posameznih funkcionarjev na lokalni ravni ne more biti argument za parcialno urejanje odpoklica županov, ki delujejo v javnem interesu. Ob tem je komisija je tudi opozorila na sedanjo neenakopravno obravnavo županov in občinskih svetnikov ter poslancev Državnega zbora in članov Državnega sveta v primeru pravnomočne obsodbe na nepogojno kazen zapora, daljšo od šestih mesecev. Medtem ko članu občinskega sveta, županu in podžupanu kot članu občinskega sveta v skladu s 37. a členom Zakona o lokalni samoupravi preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata, pa lahko Državni zbor ali Državni svet tudi skleneta, da lahko poslanec Državnega zbora oz. član Državnega sveta opravlja funkcijo in mu zato mandat ne preneha. Te anomalije ta predlog zakona oziroma paket zakonov, ki se nanaša na državne funkcionarje, ne odpravlja. *Vlada se je v svojem mnenju k predlogu zakona v enem delu sklicevala na mnenje Državnega sveta k prejšnjemu predlogu zakona (EPA 982-VI), ki je v izogib zlorabi instituta odpoklica podprl istočasen odpoklic župana in občinskega sveta. Odbor DZ za notranje*

zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 12. nujni seji 16. 2. 2015 sklenil, da vsebino tega predloga zakona ne bo vključil v dopolnjen predlog zakona o interventnih ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin. Državni zbor je na 9. nujni seji 20. 2. 2015 sklenil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem je ponovno predlagala spremembe in dopolnitve Zakona o lokalni samoupravi (EPA 482-VII) ter še enkrat predlagala ureditev pogojev za prenehanje funkcije občinskega svetnika in župana ter institut odpoklica župana. Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta na skupni seji 25. 5. 2015 nasprotovali odpoklicu župana, ker parcialni predlogi izhajajo iz prepričanja o nepotrebnosti lokalne samouprave in ne pomenijo koraka k izboljšanju stanja. Čeprav so pogoji za samo izvedbo glasovanja o odpoklicu in sam odpoklic župana postavljeni visoko, bodo župani v drugem in tretjem letu mandata pod vsakodnevnimi pritiski zaradi groženj po odpoklicu in se bodo zato večino časa ukvarjali le z opravičevanjem svojih ravnanj, obenem pa ne bodo sprejemali nepriljubljenih, vendar nujnih in potrebnih ukrepov, ki so v interesu občine. Med državnimi svetniki je prevladalo prepričanje, da se župana lahko razreši iz krivdnih razlogov, kar ureja zakon v 90. b členu, medtem ko njegova predčasna razrešitev ne bi smela imeti podlage v političnih razlogih ali njegovih nepopularnih odločitvah. Dodatno sta interesna skupina in komisija opozorili, da so župani, poleg predsednika republike, edini funkcionarji, ki ga volivci izvolijo neposredno po sistemu absolutne večine, kar pomeni, da so izvoljeni v primeru večinske podpore volivcev. Ključne odločitve v občini sprejema občinski svet kot najvišji organ odločanja v občini in ne župan, ki jih le izvršuje. Državni svet je na 45. seji povzel mnenje interesne skupine in komisije ter negativno mnenje poslal v *Državni zbor, ki je zakon sprejel na 25. seji. Komisija je na 87. seji podprla predlog Interesne skupine za odložilni veto na navedeni zakon*, saj se je strinjala z njenimi argumenti, da lahko institut odpoklica župana ogrozi stabilnost sistema lokalne samouprave in ne pomeni nadgradnje zakonskega okvira za spodbujanje sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini. Državni svet je na 26. izredni seji sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. *Medtem ko je matično delovno telo Državnega zbora na 31. seji 11. 1. 2017 sprejel mnenje, da je zakon ustrezen, je Državni zbor ob ponovnem glasovanju na 26. seji 25. 1. 2017 zakon zavrnil.*

Komisija se je na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov 19. 6. 2017 seznanila s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi, ki ga je Ministrstvo za javno upravo predložilo v enomesečno javno obravnavo. Med drugim so državni svetniki poudarili, da je nujna vzpostavitev drugega nivoja lokalne samouprave, tudi z vidika črpanja evropskih sredstev, saj občine niso enakopraven partner institucionaliziranim oblikam druge ravni lokalne samouprave v sosednjih državah pri pripravi projektov in uspešnem kandidiranju za evropska sredstva. Pristojnosti občin morajo imeti podporo v ustreznem financiranju, čemur nismo priča, saj se bistveni elementi finančne avtonomije občin z vsakokratnimi zakoni, ki urejajo izvrševanje državnega proračuna, že dalj časa kršijo. Smiselno bi bilo zaostri pogojev za pridobitev lastnosti reprezentativnosti združenja (npr. najmanj 50 % občin) in določiti pogoj, da je možno članstvo le v enem združenju. S tem bi dobili eno močno reprezentativno združenje občin, ki bi bilo v pogajanjih z državo enakopraven in enakovreden partner. Zaradi drugačnih interesov in drugačnega položaja mestnih občin, kar je ugotovilo že Ustavno sodišče, je prav, da pridobi status reprezentativnosti tudi Združenje mestnih občin. V zvezi z uvedbo t. i. participativnega proračuna državni svetniki poudarjajo, da ne gre za nobeno novost, saj občine že zdaj v stalnem dialogu z ožjimi deli občine izvajajo to obliko sodelovanja občank in občanov pri odločanju o porabi proračunskih sredstev. V mnogih primerih se na zboru občanov ljudje odločajo o projektih oz. svojih potrebah, ki jih občine v nadaljevanju tudi financirajo, oz. sveti ožjih delov občin v predpripravi proračunov ovrednotijo kratkoročne letne programe in srednjeročne/dolgoročne programe, do katerih se občina v skladu z zakonskimi in finančnimi možnostmi opredeli in umesti v občinski proračun. Pri zakonski vzpostavitvi tega instrumenta je treba imeti v uvidu tudi odgovornost občine za prevzete finančne obveznosti za projekte, ki so prišli iz ožjih delov občine

in niso nujno uresničljivi. Občine imajo glede pravnega statusa ožjih delov različne prakse in izkušnje. Zato je smiselno, da imajo zakonsko možnost, da se same odločajo, ali bodo ožjim delom občine podelile pravno subjektiviteto ali ne. Na drugi strani je bilo izraženo tudi pozitivno mnenje glede predlagane ukinitve pravne subjektivitete ožjih delov občine, saj se mnogokrat dogaja, da so ožji deli občine lastniki nepremičnin, medtem ko občine nosijo finančne obveznosti brez pravic. *Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta mnenje poslali na Ministrstvo za javno upravo.*

Zakon o glavnem mestu

Na pobudo državnega svetnika Branka Šumenjaka je komisija skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov 14. 10. 2013 obravnavala zapisnik srečanja med Vlado in Mestno občino Ljubljana, ki je bil 23. julija 2013. Državni svetniki so opozorili, da srečanje predstavnikov Vlade in Mestne občine Ljubljana kot glavnega mesta ureja Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije (ZGMRS) in njuno sodelovanje ni problematično, če je namenjeno skupnemu reševanju vprašanj, ki zadevajo Mestno občino Ljubljana kot glavnega mesta in se nanašajo na naloge in področja iz tega zakona, medtem ko tovrstna srečanja niso namenjena obravnavi problematike oziroma področne zakonodaje, ki zadeva vse občine. Iz vsebine sklepov navedenega srečanja pa izhaja, da so na njem tekli tudi pogovori o problemih, ki zadevajo vse slovenske občine in ne samo Mestne občine Ljubljana kot glavnega mesta, kar pa je nesprejemljivo. Na podlagi sprejetega sklepa na 13. seji sta komisija in Interesna skupina lokalnih interesov nadaljevali z razpravo na skupni seji 28. 10. 2013 v okviru točke Sodelovanje Vlade z lokalnimi skupnostmi, aktualna problematika financiranja občin in realizacija ZGMRS. Na seji so državni svetniki dobili pojasnilo vodje Službe za lokalno samoupravo, da vsebina zapisnika srečanja med Vlado in Mestno občino Ljubljano ne odraža dogovora med Vlado in glavnim mestom, ki ga določa ZGMRS. Državni svetniki so dobili zagotovilo, da večina zakonodajnih iniciativ iz zapisnika omenjenega srečanja ne bo predmet dogovora med Vlado in glavnim mestom. Na podlagi izčrpne razprave sta komisija in Interesna skupina oblikovali pobudo in na Vlado apelirali, da se odzove vabilu na srečanje z Združenjem občin Slovenije, Skupnostjo občin Slovenije in Združenjem mestnih občin Slovenije in z njimi vzpostavi konstruktiven dialog glede aktualne in predvidene zakonodaje, ki ima neposredne posledice na financiranje in delovanje lokalnih skupnosti. *Državni svet je podprl njuno pobudo na 12. seji 13. 11. 2013 in jo posredoval na Vlado, ki je v svojem odgovoru z dne 24. 12. 2013 pojasnila vlogo združenj občin do države in njihovih članic ter pravno podlago za njihovo delovanje in pojasnila, da Vlada in ministrstva razumejo združenja kot partnerje v med-institucionalnem dialogu in zato z njimi trajno in nenehno sodelujejo. Vlada je svoj odgovor zaključila z oceno, da se ministrstva redno in kontinuirano srečujejo s predstavniki združenj občin kot to določa Zakon o lokalni samoupravi.*

Komisija je na 106. seji, ki je potekala skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov, podprla Predloga zakona o spremembah Zakona o glavnem mestu Republike Slovenije (EPA 2000-VII). Ob zavedanju, da tudi primerljivi tuji pravni sistemi poznajo posebno ureditev položaja in s tem povezanim financiranjem dodatnih obveznosti glavnega mesta, je opozorila, da Mestna občina Ljubljana bistveno odstopa od položaja drugih občin, ki bi si tudi zaslužile posebno pozornost zaradi izvajanja nalog, ki bi jih sicer morala izvajati država. Čeprav vprašanje financiranja nalog glavnega mesta ne gre enačiti s sistemom financiranja občin, je komisija opozorila na neustrezen pristop Vlade pri urejanju problematike financiranja glavnega mesta in ostalih (mestnih) občin. Na eni strani obstaja interes za hitro reševanje odprtih vprašanj financiranja v prid glavnemu mestu, na drugi strani pa ostale (mestne) občine niso deležne enake obravnave. Ob tem so državni svetniki tudi opozorili, da sedanji vladni pristop reševanja problematike financiranja občin vodi v vedno večji razkorak med glavnim mestom, kjer je skoncentrirana večina delovnih mest in stanovanj in kjer se po nekaterih podatkih ustvari več kot 2/3 BDP, in ostalimi (mestnimi) občinami. *Državni zbor je zakon sprejel na 34. seji 17. 10. 2017.*

Zakon o lokalnih volitvah

Komisija na 1. seji ni podprla Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (EPA 981-VI), ki ga je predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim Rihardom Branisljem. Komisija je sicer podprla prizadevanja za dvig standardov politične kulture, vendar je ocenila, da mora biti to storjeno v skladu z Ustavo. Mnenje komisije je povzel Državni svet na 5. seji. *Ker Odbor Državnega zbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo ni sprejel členov predloga zakona, je Državni zbor na 17. seji, ugotovil, da je zakonodajni postopek končan.* Komisija in Državni svet tudi nista podprla Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (EPA 145-VII), ki ga je predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem. Po mnenju komisije je treba pogoje za kandidiranje za javne funkcionarje na lokalni in državni ravni celovito in istočasno zakonsko urediti. Komisija se sicer strinja s prepovedjo kandidiranja posameznikom, ki so bili pravnomočno obsojeni na nepogojno kazen zapora, vendar opozarja, da bi se morala prepoved kandidiranja nanašati izključno na posameznike, ki so obsojeni in kazen še prestajajo, ne pa na posameznike, ki so bili v preteklosti pravnomočno obsojeni na zaporno kazen, vendar je bila zaporna kazen že prestana, odpuščena ali zastarana. Nekateri tudi menijo, da bi morali prepovedati kandidiranje in opravljanje javnih funkcij vsem, ki so neracionalno gospodarili z javnimi sredstvi. Komisija je bila tudi mnenja, da bi morala sodišča v razumnem roku sprejemati kakovostne odločitve, ki ne bi padale na višjih sodiščih. To bi tudi okrepilo zaupanje ljudi v pravno državo in sistem poštenega in pravičnega sojenja. Ker je bila obravnava zakona zaradi nesprejetja členov na 8. seji *Odbora DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo končana, je Državni zbor na 15. izredni seji 5. 6. 2017 ugotovil, da je zakonodajni postopek končan. Ista skupina predlagateljev je s spremembami in dopolnitvami Zakona o lokalnih volitvah (EPA 563-VII) skušala ponovno urediti vprašanje izvrševanja pasivne volilne pravice na lokalni ravni.* Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 3. 10. 2016 nista podprli predloga zakona, saj lahko neustrezna zakonska dikcija vodi v zlorabe in posledično v slabljenje sistema lokalne samouprave. Člani komisije in interesne skupine so tudi menili, da bi morala spremembe zakonodaje, ki bi na enoten način urejala kriterije za kandidiranje in prenehanje opravljanja funkcije na državni in lokalni ravni, pripraviti Vlada. Težav, ki izhajajo iz neetičnega in nemoralnega ravnanje funkcionarjev, ni možno urediti le z ostrejšo zakonodajo, ampak z učinkovitejšim delovanjem sodne veje oblasti. *Zaradi nesprejetja členov na 30. seji Odbora DZ za notranjo politiko, javno upravo in lokalno samoupravo, je Državni zbor je na 25. seji 15. 12. 2016 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.*

Komisija je na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov obravnaval spremembe in dopolnitve Zakona o lokalnih volitvah (EPA 2208-VII) v okviru javne razprave 19. 6. 2017, ki jo je pripravilo Ministrstvo za javno upravo, in v okviru zakonodajnega postopka 23. 10. 2017. Državni svetniki so podprli predlog zakona, s katerim so se odpravile nekatere težave in poenostavila izvedba lokalnih volitev, ki bodo za občine cenejše. Pozitivno so ocenili predlog za stalen termin rednih lokalnih volitev in pri tem poudarili, da verjetno optimalnega datuma, ki bi bil sprejemljiv za vse, ni. Ob opozorilu, da izvedba lokalnih volitev na drugo novembrsko nedeljo pomeni, da pade volilna kampanja v čas praznikov in šolskih počitnic v začetku novembra, je prevladalo mnenje, da bi katerikoli zgodnejši ali kasnejši termin rednih lokalnih volitev predstavil volilna opravila v poletni (počitniški) čas, kar bi bila še slabša rešitev. Državni svetniki so se strinjali s predlagateljem, da je državotvorna dejanja nemogoče prilagoditi ljudskim praznikom. V Sloveniji se volilna udeležba na vseh volitvah (predsedniških, državnozborskih, lokalnih) zmanjšuje, vendar trend verjetno ni mogoče obrniti navzgor z administrativnimi ukrepi, ampak le s spremembo miselnosti volivcev. Ne glede na to je bilo z vidika večje legitimnosti volitev predlagano, da se začne razmišljati tudi o določitvi obvezne volilne udeležbe. Dodatno so bila dana opozorila glede odprtosti volišč, saj bi z vidika dodatne racionalizacije izvedbe volitev kazalo razmisliti o skrajšanju odprtosti manjših volišč (npr. zgodnejše zapiranje manjših volišč). Državni svetniki so dali v razmislek tudi predlog, da bi se volilni odbori imenovali za obdobje štirih let in ne za vsakokratne volitve, pri čemer bi posamezne

člane lahko zamenjali, če bi bilo treba (npr. odstop, neustrezno delo). S tem bi poenostavili izvedbo volitev, poleg tega praksa kaže, da člani z več izkušnjami delajo manj napak. Odbor DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 41. seji 25. 10. 2017 pripravil dopolnjen predlog zakona in s sprejetjem amandmaja kot stalen termin lokalnih volitev določil tretjo nedeljo v novembru. *Državni zbor je zakon sprejel na 35. seji 22. 11. 2017.*

Financiranje občin

Komisija se je na 12. seji seznanila s problematiko financiranja občin v letu 2014 in 2015 in podprla stališče Združenja občin Slovenije k osnutku ZIPRS1415 z dne 27. 9. 2013 in nasprotovala zmanjšanju sredstev za sofinanciranje investicij, ki se občinam zagotavljajo na podlagi 21. člena Zakona o financiranju občin, na 2 % skupne primerne porabe občin v letu 2014 in ukinitvi teh sredstev v letu 2015. Komisija je podprla predlog, da se namesto znižanja teh sredstev zniža povprečnina za 10 evrov na prebivalca v vseh občinah, s čimer bi zagotovili enakomerno finančno obremenitev občin. Ta predlog ni bil upoštevan v Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415; EPA 1465-VI), ki ga je komisija obravnavala na 13. seji, skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov. Komisija in interesna skupina sta izpostavili, da z omejitvijo višine sredstev za sofinanciranje investicij v letu 2014 in 2015 na 2 % skupne primerne porabe posegamo v sistem financiranja občin na način, ki ruši temeljna razmerja na lokalni ravni ter vodi v centralizacijo ter nesorazmerno bremeni občine. Izračuni, ki so jih pripravili v reprezentativnih združenjih občin ter v posameznih občinah, so pokazali, da bi s tako rešitvijo nekatere občine, ki vnaprej poznajo pravico porabe sredstev iz tega naslova, izgubile bistveno več sredstev na prebivalca kot druge občine, kar ni v luči načela sorazmernosti. V zvezi s predlaganim krčenjem investicijskih sredstev sta opozorili tudi na obveznosti občin iz naslova evropske zakonodaje, ki jih morajo občine v določenem roku izpolniti. Ker občine že sedaj del primerne porabe namenjajo za investiranje projektov, ki se sofinancirajo z evropskimi sredstvi, se s predlaganim krčenjem investicijskih sredstev postavlja pod vprašaj črpanje evropskih sredstev. Komisija in interesna skupina sta apelirali, da Vlada čim prej s spremembo področne zakonodaje zniža stroške zakonskih nalog občin za 10 %. *Državni zbor je ob ponovnem odločanju zakon sprejel 29. 11. 2013.*

Vlada je s spremembami in dopolnitvami ZIPRS1415 (EPA 235-VII), ki jih je komisija obravnavala na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov 11. 12. 2014, sprva načrtovala izpolniti fiskalne cilje državnega proračuna za leto 2015 tudi z znižanjem povprečnine in ukinitvijo sredstev za investicije v letu 2015 ter zmanjšanjem prihodkov od dohodnine do zneska primerne porabe občin, vendar se je na podlagi pogajanj z združenji občin odločila, da se odprta vprašanja uredijo z drugo spremembo zakona. Po mnenju državnih svetnikov je nujno vzpostaviti partnerski odnos države z lokalnimi skupnostmi oz. njihovimi združenji, saj bomo le tako prišli do kompromisnih rešitev, ki bodo koristne tako za državni proračun kot za občinske proračune. Strinjali so se z združenji občin, da naj Ministrstvo za javno upravo najprej predlaga interventne ukrepe za znižanje stroškov najmanj v višini 10 % in v nadaljevanju začne pogovore o višini povprečnine v letu 2015. Investicije na lokalni ravni v tej krizni situaciji pomenijo enega od ključnih dejavnikov sedanjega pozitivnega trenda gospodarske rasti in krepitve BDP. Zato bi vsakršno zniževanje ali ukinjanje sredstev za sofinanciranje investicij negativno vplivalo na izvajanje razvojne politike in tudi na zaveze države, ki jih je sprejela ob vstopu v EU na področju okoljskih infrastrukturnih projektov. *Državni zbor je zakon sprejel na 3. seji 16. 12. 2014.* Komisija je 9. 2. 2015 podprla ponovne spremembe in dopolnitve ZIPRS1415 (EPA 323-VII), ki je sledil dogovoru Vlade z reprezentativnimi združenji občin glede financiranja občin v letu 2015 in za prvih šest mesecev 2015 določil povprečnino v višini 525 evrov in od 1. 7. 2015 do konca leta v višini 500,83 evrov. Vlada se je v dogovoru z reprezentativnimi združenji občin z dne 29. 1. 2015 tudi zavezala, da bo 2015 z izvedbenimi in sistemskimi ukrepi zagotovila znižanje stroškov občin za 22,8 milijonov evrov na letni ravni ali jim na drug način zagotovila manjkajoča sredstva. Državni svetniki so opozorili, da je treba sprejeti ukrepe za znižanje stroškov občin, če jim zaradi javnofinančnega

stanja države ni možno zagotoviti zadostnega obsega sredstev za izvajanje zakonskih nalog. *Državni zbor je zakon sprejel na 9. izredni seji 20. 2. 2015.*

Komisija na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov 11. 2. 2015 ni podprla Predloga zakona o interventnih ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin (EPA 324-VII). Čeprav so državni svetniki pozdravili napore Vlade pri iskanju rešitev za razbremenitev občinskih proračunov, so se pridružili opozorilu združenj občin, da predlagani interventni ukrepi pomenijo le poskus iskanja prihrankov v občinskih proračunih, ne bodo pa znižali stroškov občin v ocenjeni vrednosti 15 milijonov evrov. Dodatno so opozorili, da predlagani ukrepi zaradi velikih razlik med občinami ne bodo imeli enakih finančnih učinkov v vseh občinah oziroma učinkov sploh ne bo za vse občine. Ključen problem je vsakoletno zniževanje primerne porabe za financiranje z zakonom določenih nalog ob istočasnem nalaganju novih obveznosti brez zagotavljanja finančnih virov. V zvezi s predlagano spremembo Zakona o lokalni samoupravi glede delovanja krajevnih skupnosti so državni svetniki poudarili, da učinek njihovega delovanja ne moremo gledati le prek stroškov za njihovo delo, ampak tudi prek njihovega vpliva na kakovost življenja v občinah. Na 12. seji Odbora DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo so opozicijski poslanci pritrdili opozorilo državnih svetnikov glede neustreznih zakonskih rešitev, medtem ko so koalicijski poslanci ocenili, da predlog zakona pomeni kompromisno rešitev. Veliko časa so namenili predlogu koalicijskih strank, da občine ne bi imele več možnosti podeljevanja pravne subjektivitete njihovim ožjim delom, a na koncu predlog ni bil sprejet. *Državni zbor je zakon sprejel na 9. izredni seji 20. 2. 2015.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 25. 5. 2015 tudi nista podprli ponovnih sprememb in dopolnitev ZIPRS1415 (EPA 505-VII), ker ni vseboval nujnih rešitev za realizacijo zaveze Vlade o znižanju stroškov občin na letni ravni za 22,8 mio evrov. Državni svetniki so menili, da bi morala Vlada predlagati povprečnino v višini 525 evrov za drugo polovico 2015, saj je to edini način za preprečitev še večje finančne in likvidnostne stiske občin. Za občine bo najbolj problematično obdobje do uveljavitve konkretnih znižanj stroškov, saj ob nižji povprečnini ne bodo imele dovolj sredstev za izvajanje zakonskih nalog. Opozorila komisije in interesne skupine je povzel Državni svet na 30. seji. Vlada je v odgovoru 17. 6. 2015 v zvezi s stabilnostjo financiranja lokalne samouprave navedla, da je bila novela predložena v času, ko je priprava sistemskih sprememb za znižanje stroškov občin še potekala. Dva dni po seji Državnega sveta je Vlada ob obravnavi poročila o aktivnostih ministrstev v zvezi z nižanjem stroškov občin ugotovila, da se z uveljavljenimi spremembami predpisov stroški občin znižujejo za okoli 9 mio in ne za predvidenih 22,8 mio evrov. Zato je napovedala še eno novelo ZIPRS1415 (EPA 611-VII), ki jo je komisija obravnavala z Interesno skupino lokalnih interesov 6. 7. 2015. Strinjali sta se, da je treba dvigniti povprečnino za drugo polovico 2015, vendar sta oporekali predlagani povprečnini v višini 514,22 evrov, ker je prenizka in ne pokriva dejanskih obveznosti občin ter v taki višini ogroža obstoj lokalne samouprave. Za drugo polovico 2015 sta predlagali dvig povprečnine na 525 evrov. Poudarili sta, da Vlada ni izpolnila obljub iz Dogovora o višini povprečnine za leto 2015, saj do 30. 6. 2015 ni sprejela sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin. Državni svetniki so poudarili, da bi morali biti ukrepi za znižanje stroškov občin sistemski, katerih učinke bi občutile vse občine. V javnosti se ustvarja vtis, da bodo občine s predlagano povprečnino v višini 514,22 evrov v drugi polovici tega leta prejele dodatna sredstva, kar pa ni res. Že povprečnina v višini 525 evrov pomeni 11 evrov manjšo povprečnino od povprečnine v 2014 in ne zagotavlja financiranja primerne porabe. Če bi upoštevali realno povprečnino, bi ta morala znašati preko 600 evrov. Matično delovno telo Državnega zbora je na predlog koalicijskih poslanskih strank določil povprečnino v višini 519 evrov z argumentom, da gre za kompromisno rešitev, ki na eni strani upošteva argumente občinskih združenj, po drugi strani pa upošteva tudi nesporno dejstvo, da je bil dosežen napredek pri zmanjševanju stroškov za izvajanje nalog občin. *Državni zbor je zakon sprejel na 10. seji 13. 7. 2015.*

Komisija in interesna skupina sta ob obravnavi Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (ZIPRS1617; EPA 782-VII) podprli argumente združenj občin glede finančnega položaja občin v povezavi s povprečnino ter predloge amandmajev združenj občin za višjo povprečnino. Občine v sedanji finančni perspektivi praktično nimajo več dostopa do evropskih sredstev za investicije, poleg tega vladni predlog ne upošteva pričakovanih stroškov občin zaradi napovedanih sprostitev napredovanj javnih uslužbencev, kar je posledica pogajanj Vlade in sindikatov, v katerih občine niso sodelovale. Državni svetniki so nasprotovali dodatnemu nižanju obsega sredstev za sofinanciranje investicij občin, ki je občinam dodeljen na podlagi ZFO-1 in indeksa razvojne ogroženosti posamezne občine, saj bodo najbolj prizadete razvojno najšibkejšje občine. Nasprotovali so tudi predlogu, da se občinam, pri katerih primerni obseg sredstev presega primerno porabo, dodatno odvzamejo sredstva za financiranje zakonskih nalog. *Državni zbor je zakon sprejel na 13. seji 18. 11. 2015 ter ob ponovnem odločanju zaradi odložilnega veta Državnega sveta na 25. izredni seji 1. 12. 2015.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 3. 10. 2016 tudi nista podprli Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (ZIPRS1718; EPA 1487-VII), ker predlagana povprečnina ni upoštevala dviga stroškov občin. Med drugim je bil sprejet Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki prinaša večje finančne obremenitve občinskih proračunov za vzdrževanje in investicije na pokopališčih, na kar je v odločilnem vetu opozoril tudi Državni svet. Nadalje imajo občine večje stroške zaradi razveljavljenega ukrepa ukinitve subvencije za najem tržnih in hišniških stanovanj in dviga stroškov dela (napredovanja). Komisija in interesna skupina sta podprli predlog amandmaja združenj občin za dvig povprečnine za prihodnji dve leti na 543 evrov. Prav tako sta podprli predlog za črtanje omejitve sredstev nad primerno porabo. Opozorili sta, da je bil ta ukrep sprva predviden kot začasen, a očitno postaja trajen, saj vladna stran že nekaj let zavrača izplačilo presežka sredstev nad primerno porabo. Podprli sta tudi kompromisni predlog združenj občin, da se v prihodnjih dveh letih del sredstev za sofinanciranje investicij občinam zagotavlja v višini 4 % skupne primerne porabe občin. Vlado sta tudi pozvali, da prisluhne argumentom združenj občin za ohranitev razvojnega potenciala občin ter z obema reprezentativnima združenjema doseže dogovor o povprečnini za leti 2017 in 2018, ki bo za občine sprejemljiv. Predloge komisije in interesne skupine je povzel v svojem negativnem mnenju tudi Državni svet na 44. seji. Odbor DZ za finance in monetarno politiko na seji 12. 11. 2016 ni podprl predlogov državnih svetnikov oz. združenj občin. Vlada je v svojem stališču do mnenja Državnega sveta z dne 27. 10. 2016 med drugim pojasnila, da so bili glede na javnofinančno situacijo v preteklih letih tudi na področju financiranja občin sprejeti različni ukrepi, ki so zmanjševali izdatke iz državnega proračuna in tudi iz proračunov občin. Sprejete omejitve se lahko sproščajo zgolj postopno, saj v nasprotnem primeru ne bi več sledili cilju konsolidacije javnih financ. Zagotovitev večjega obsega sredstev iz državnega proračuna za financiranje občin ni mogoča, saj fiksne obveznosti predstavljajo kar 90 % proračuna države, izdatkov pa zaradi sprejetih fiskalnih pravil ni mogoče povečevati na račun dodatnega zadolževanja. *Državni zbor je zakon sprejel na 24. seji in ob ponovnem odločanju na 39. izredni seji 15. 12. 2016.*

Komisija je nasprotovala tudi spremembam in dopolnitvam ZIPRS1718 (EPA 1890-VII), ki ga je obravnavala na skupni seji 24. 4. 2017 z Interesno skupino lokalnih interesov. Državni svetniki so se pridružili stališču vseh treh združenj občin, ki so problematizirala linearen dvig povprečnine in zahtevali pravičnejšo porazdelitev povprečnine. Predlagan dvig povprečnine v letu 2017 za 3,5 evra ne sledi dejanskim potrebam občin in ne odraža dejanskih večjih stroškov dela javnih uslužbencev zaradi dogovora Vlade s socialnimi partnerji, pri katerem občine sploh niso sodelovale. Glede na to, da imajo občine z več javnimi zavodi bistveno višje stroške dela zaradi omenjenega dogovora, predlog zakona ne upošteva raznolikosti občin in s tem njihovih raznolikih finančnih potreb. Ob tem so se državni svetniki tudi spraševali, ali je bil kdaj opravljen izračun, koliko je država privarčevala na račun občin zaradi vsakoletnih zakonov o izvrševanju državnega proračuna, s katerimi se je v zadnjih letih določala povprečnina v bistveno nižjem znesku kot bi se morala glede na izračun, ki jo določa sistemski zakon, ki ureja financiranje občin. Po oceni

državnih svetnikov imajo občine okoli 300 evrov nižjo povprečnino kot bi jo morale imeti, kar zneso 600 mio evrov na letni ravni oz. v povprečju letno okoli 3 mio evrov v vsaki občini. Državni svetniki so ponovno poudarili pomembnost prakticiranja takega sistema financiranja občin, ki bo zagotovil zadosten obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog in končal dosedanjo prakso, ko so občine primorane porabljati investicijska sredstva za izvajanje zakonskih nalog. *Državni zbor je zakon sprejel na 30. seji 24. 5. 2017. Državni svet je na 29. izredni seji podprl predlog interesne skupine za odložilni veto. Državni zbor je ob ponovnem odločanju zakon sprejel na 31. seji 22. 6. 2017.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 9. 10. 2017 nista podprli Predloga zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRA1819; EPA 2235-VII), saj sta ocenili, da predviden obseg sredstev ne zadošča za financiranje zakonskih nalog in izvajanje nujno potrebnih investicij in tudi ne sledi gospodarski rasti. Državni svetniki so poudarili, da se povprečnina res povečuje v primerjavi z 2017, vendar ne zadošča za pokrivanje stroškov, ki se občinam povečujejo. Ker je povprečnina premajhna, so občine za te namene prisiljene porabljati druge vire financiranja, ki bi jih prvenstveno morale porabljati za investicije. Razkorak med pripadajočimi sredstvi in potrebami lokalnega okolja ima daljnosežne posledice, saj bodo zaradi sedanjih premajhnih investicijskih vlaganj v prihodnje potrebe še toliko večje. Čeprav je dosežen napredek glede sofinanciranja investicij občin, to še zmeraj ne dosega potreb občin in ne upošteva določbe Zakona o financiranju občin, ki predvideva nepovratna sredstva v višini 6 % skupne primerne porabe občin. Glede na to, da so občine v novi finančni perspektivi ostale praktično brez evropskih sredstev kot enega ključnih virov financiranja investicij, so ta sredstva za občine velikega pomena. Izpostavili sta, da bi morali prepoznati pomen financiranja lokalne samouprave za kakovost življenja državljanov, saj se prav na lokalni ravni odvija večina ključnih dejavnosti, ki so življenjskega pomena. Tudi Državni svet na 55. seji ni podprl predloga zakona. *Državni zbor je zakon sprejel na 35. seji 16. 11. 2017. Državni svet je na predlog Interesne skupine lokalnih interesov sprejel odložilni veto na 33. izredni seji. Odbor DZ za finance in monetarno politiko je na 86. nujni seji sklenil, da je zakon ustrezen.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta na sejah 23. 1. 2017 in 9. 10. 2017 zavrnila spremembe Zakona o financiranju občin (EPA 2087-VII) in opozorili, da je bil predlog zakona predložen brez resnejše uskladitve z združenji občin, ki nasprotujejo predlaganim rešitvam in pričakujejo, da se v sistem financiranja občin ne bo posegalo brez predhodnih objektivnih analiz. Šele ko bodo stroški zakonskih nalog realno ovrednoteni, se lahko pogovarjamo o notranji razdelitvi mase sredstev in ustreznosti posameznih kriterijev za izračun primerne porabe občin. Komisija je problematizirala tudi rešitev glede skupnega opravljanja nalog občinske uprave, saj bo lahko vodila v nasprotni učinek od pričakovanega, kar je bilo sicer v nadaljnji obravnavi z amandmaji spremenjeno. Ob nespremenjenem obsegu nalog, katerih stroški se upoštevajo za ugotovitev primerne porabe občine, se predlaga uzakonitev današnje prakse določanja višine povprečnine, ki je bistveno nižja od dohodnine, ki pripada občinam po zakonu, ki ureja financiranje občin. Opozorili so tudi na revizijsko poročilo Računskega sodišča in njegovo zahtevo po jasni določitvi nalog, katerih stroški se upoštevajo pri določitvi povprečnine, kar predlagane rešitve ne urejajo. Predlagana drugačna formula za izračun primerne porabe občine povsem ne odpravlja obstoječih nesorazmerij med dejanskimi stroški občin in primerno porabo. *Državni zbor je zakon sprejel na 35. seji 16. 11. 2017. Ker zakon vsebuje rešitve, ki so nastale brez predhodno opravljene objektivne analize, ki bi nakazala usmeritev potrebnih sprememb sistema financiranja občin in opredelila temeljni odnos do financiranja lokalne samouprave, je interesna skupina na 21. izredni seji sprejela predlog odložilnega veta na navedeni zakon, ki ga podprl tudi Državni svet na 33. izredni seji. Odbor DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 60. nujni seji 24. 11. 2017 sprejel sklep, da je zakon ustrezen.*

Izvajanje lokalnih javnih služb in Zakona o javnih naročilih na lokalni ravni

Komisija je na 83. seji sprejela zaključke posveta »Izvajanje lokalnih javnih služb«, ki ga je 31. 5. 2016 organiziral Državni svet v sodelovanju z Računskim sodiščem in Pravno fakulteto Univerze v Mariboru. Posvet je bil namenjen predstavitvi aktualne problematike, s katero se srečujejo država in občine pri organizaciji javnih služb ter izvajalci pri zagotavljanju javnih storitev ali javnih dobrin. Poleg ključnih opozoril Računskega sodišča pri izvajanju gospodarskih javnih služb in reforme izvajanja gospodarskih javnih služb ter problemov občin pri izvajanju gospodarskih javnih služb so bile predstavljene tudi informacije o koncesijah javne službe ter predlog zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti in predlog zakona o lekarniški dejavnosti. Med drugim je bilo ugotovljeno, da je pri zagotavljanju dobrin in storitev pomembno vprašanje financiranje in cenovna vzdržnost dobrin in storitev za njihove uporabnike. Medtem ko se občinam zadnja leta povprečnina zmanjšuje in s tem zmanjšuje njihova finančna sposobnost za izvajanje z zakonom predpisanih nalog, torej tudi skrb za javne službe, država na drugi strani predpisuje različne standarde in pogoje, a za to ne zagotovi dodatnih sredstev. V zvezi z ugotovitvijo, da primerna poraba v približno polovici občin ne zadošča za izvajanje zakonskih nalog in morajo občine za njihovo izvajanje zagotavljati sredstva iz drugih virov, tudi z zadolževanjem, je bilo poudarjeno, da je to pokazatelj, da so nujne sistemske spremembe na področju lokalne samouprave. Med drugim je treba spremeniti enačbo za izračun primerne porabe občin, pri čemer moramo predhodno ugotoviti, kaj sploh želimo na lokalnem nivoju. Državni svet je zaključke poslal v proučitev *Vladi, ki je v odgovoru z dne 1. 12. 2016* med drugim pojasnila, da se s spremembami Zakona o financiranju občin, ki bodo temeljile na Strategiji razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020, predvidevajo spremembe glede izračuna primerne porabe občin. Analize financiranja občina so tudi pokazale, da je treba izboljšati sedanji model izračuna povprečnine in pri tem upoštevati podatke o realnih stroških oz. podatke o standardiziranih stroških glede na vrsto nalog, kjer je to mogoče.

Komisija se je na 103. seji 4. 9. 2017, na pobudo državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja, seznanila s problematiko izvajanja Zakona o javnih naročilih (ZJN-3) v lokalnih skupnostih, na katero so opozorili nekateri župani gorenjskih občin. Predvsem gre za težave, vezane na izvajanje ZJN-3 v krajevnih skupnostih. Pri svojem delu opažajo, da je neživiljenjski in sproža številna vprašanja. Ker je želela komisija ugotoviti, ali težave pri izvajanju ZJN-3 zaznavajo tudi druge občine po Sloveniji in, ali je mogoče problem zgolj v nerazumevanju ali slabem poznavanju sicer zelo kompleksne in relativno nove zakonodaje ali pa so zakonske določbe dejansko neživiljenjske in je potrebna novela zakona, se je obrnila na združenja občin in jih zaprosila za njihova stališča. Po prejemu odgovora Skupnosti občin Slovenije in Mestne občine Velenje sta komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 9. 10. 2017 ugotovili, da se s podobnimi težavami sooča veliko občin, še posebej večje (mestne) občine, ki imajo večje število ožjih delov občin, več prebivalcev in posledično večje potrebe po naročanju določenega blaga in storitev. ZJN-3 določa mejo, nad katero je treba za izvajanje javnih naročil uporabljati njegove določbe za vse občine enako, se pravi nad ocenjeno vrednostjo 20.000 EUR brez DDV za blago in storitve. Večje so potrebe, prej se doseže ta meja in je treba izvesti več skupnih javnih naročil s krajevnimi skupnostmi, kar pa je glede na specifično javnega naročanja v krajevnih skupnostih včasih skoraj nemogoče in neživiljenjsko. Občine kljub vsem naporom, da bi spoštovale zakonska določila, tega včasih enostavno ne zmorejo. Kot izhaja iz njihovih odgovorov, ne gre za problem nerazumevanja ali slabega poznavanja zakona, ampak za nepremišljene, neživiljenjske in premalo določljive določbe ZJN-3, kar kaže tudi praksa. Določbe ZJN-3 prinašajo ogromno težav in otežujejo tako delo na občini kot omejujejo suverenost in delovanje krajevnih skupnosti, prav tako je pri njihovem izvajanju težko slediti načelom gospodarnosti in ekonomičnosti. Državni svet je na 55. seji 11. 10. 2017 podprl pobude in vprašanja komisije in interesne skupine ter jih naslovil na *Vlado, ki je v odgovoru 14. 11. 2017* pojasnila, da pobudam za spremembo ZJN-3 ne gre slediti, saj se večinoma nanašajo na podrobno opisovanje posameznih institutov zakona, kar ni stvar zakona, ki je normativni okvir, katerega določbe morajo ustvariti pravna pravila, ki pa morajo biti dovolj

abstraktna. Prav tako je del pobud v nasprotju z evropsko javno naročniško zakonodajo, del pa so že vsebovane v veljavnem zakonu. Vlada je v odgovoru podala mnenje k vsem 17 pobudam in 28 vprašanjem.

Nezakonito ravnanje občine

Komisija je na 103. seji 4. 9. 2017 podprla Predlog sklepa o odpravi nezakonitega ravnanja v Občini Kostanjevica na Krki (EPA 2031-VII) oz. začetek postopka za predčasno razpustitev občinskega sveta Občine Kostanjevica na Krki, saj to lahko spodbudi razdvojene občinske funkcionarje, da začnejo komunicirati in odpravijo nezakonitost in sprejmejo proračuna za 2017 in 2018. Ker je občina v razvojnem nazadovanju, je nujno, da se presežejo parcialni interesi in osebne zamere ter sprejme proračunska dokumenta, ki sta osnova za izvrševanje lokalne samouprave. Komisija je izpostavila, da je za nastalo situacijo odgovoren občinski svet. V skladu z zakonodajo je župan pristojen, da predlaga in izvaja občinski proračun, njegov sprejem pa je v izključni pristojnosti občinskega sveta. Če je občinski svet več kot le razdvojen in zato ni mogoče zagotoviti večine za sprejem odločitve, je še toliko bolj pomembno, da se ga čim prej razpusti, saj je očitno, da s tako sestavo ni moč sprejeti nobene pomembne odločitve, potrebne za normalno delovanje lokalne samouprave. Čeprav bodo redne lokalne volitve v naslednjem letu in se lahko v zvezi s tem postavlja vprašanje smiselnosti izvedbe predčasnih volitev, je komisija menila, da je treba nezakonito stanje v Občini Kostanjevica na Krki odpraviti v najkrajšem možnem času. Če v roku, ki ga bo določil Državni zbor, občinski svet ne bo odpravil nezakonitosti in sprejel proračunov, je treba takoj nadaljevati s postopkom in razpustiti občinski svet ter razpisati predčasne volitve v občinski svet. Strošek izvedbe predčasnih volitev v predvideni višini 16.000 evrov je zanemarljiv v primerjavi s finančnimi posledicami, ki jih je povzročil občinski svet zaradi nesprejetja proračunov. Občina se namreč ne more prijavljati na državne razpise in razpise za pridobitev evropskih sredstev, ker ni proračuna in načrta razvojnih programov ne more začeti izvajati novih projektov. Enotno mnenje glede začetka postopka za razrešitev občinskega sveta v Občini Kostanjevica na Krki so imeli tudi v Odboru DZ za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo oz. v *Državnem zboru, ki je na 33. seji 26. 9. 2017 sprejel sklep o odpravi nezakonitega ravnanja v Občini Kostanjevica na Krki in jo pozval, da nezakonitost odpravi v 30 dneh*. Ker je občinski svet Občine Kostanjevica na Krki nezakonitost odpravil v navedenem roku in sprejel proračuna za leti 2017 in 2018, je Vlada predlagala, da Državni zbor ustavi postopek za predčasno razpustitev občinskega sveta.

Področje regionalnega razvoja

Komisija se je seznanila tudi z letnimi poročili o izvajanju Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 v letih 2012, 2013, 2014 in 2015 (EPA 1212-VI, EPA 29-VII, EPA 728-VII in EPA 1845-VII). Komisija je menila, da je zakon, ki je bil ob sprejemanju deležen soglasne politične podpore, v osnovi dober in ga Pomurska regija potrebuje. Ugotavljala je, da je zakon o razvojni podpori bistveno pripomogel k izboljšanju kazalcev gospodarske razvitosti Pomurske regije, vendar pa splošna gospodarska situacija zahteva izvajanje ukrepov razvojne podpore tudi v prihodnje. Problem dolgotrajne brezposelnosti je v Pomurski regiji še zmeraj pereč, kar nakazuje tudi obseg socialnih transferov, ki ne upadajo. V zvezi s tem je komisija pogrešala zasebne pobude ali pobude nevladnih organizacij za pripravo programov za težje zaposljive in socialno izključene skupine. Pri izvajanju ukrepa državnih pomoči podjetjem zaradi ohranjanja in ustvarjanja novih delovnih mest bi morali vzpostaviti ustrezen nadzor in skrbno spremljati tok denarne pomoči ter sankcionirati neplačevanje prispevkov in izplačil delavcem. V povezavi s programom socialne aktivacije dolgotrajno brezposelnih, ki ga vodi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, se je postavilo vprašanje njegove povezanosti z instrumentom socialnega podjetništva, ki se izvaja v Pomurski regiji. Ko bodo dolgotrajno brezposelni v programu resornega ministrstva pridobili pričakovane socialne in zaposlitvene kompetence, je namreč nujno, da imajo v Pomurski regiji na voljo možnosti za dolgotrajnejše

oblike zaposlitve. Če te povezanosti ni, lahko govorimo o nesmotrni porabi sredstev tako za programe socialne aktivacije kot za projekte socialnega podjetništva v Pomurski regiji. V zvezi s tem je komisija opozorila, da ima odsotnost druge ravni lokalne samouprave vpliv na učinkovitost delovanje državnih institucij na regionalni ravni, saj so kljub še tako dobremu medsebojnemu sodelovanju in dogovarjanju na koncu odgovorne svojim centrom, ki pa so oddaljeni od dogajanja na terenu in manj odzivni na razvojne izzive regij. Ob obravnavi letnega poročila za leto 2013 je komisija na predlog Draga Ščernjaviča pozvala Vlado, da posreduje pojasnilo o ugotovitvah preiskave glede delovanja Projektne pisarne Vlade v Pomurski regiji v zvezi z izvajanjem zakona, ko jo je vodil državni sekretar v Kabinetu predsednika Vlade dr. Andrej Horvat. V. d. generalnega direktorja Direktorata za regionalni razvoj Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je na seji Odbora DZ za gospodarstvo 11. 12. 2014 pojasnil, da teh informacij nimajo na ministrstvu, ker je to zadeva državnega tožilstva. Komisija je na predlog Matjaža Švagana tudi predlagala, da jo Vlada seznanj s poročilom o uresničevanju dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Območje Občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje in o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore območju Občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje. *Vlada je poročilo poslala 2. 2. 2015, ki ga je komisija obravnavala na 44. seji.*

Glede na to, da so se z vsakoletnimi rebalansi državnega proračuna sredstva za izvajanje Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010 - 2015 zmanjševala in zato ni bilo možno izvesti vseh načrtovanih ukrepov, je bilo dvakrat podaljšano njegovo izvajanje. Komisija je na 53. seji 14. 9. 2015 podprla Spremembe in dopolnitve Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2015 (EPA 588-VII), s katerim je Vlada predlagala enoletno podaljšanje obdobja izvajanja ukrepov razvojne podpore v Pomurski regiji, ker že izvedeni ukrepi niso izkazali takega izboljšanja gospodarske slike, da bi lahko konec 2015 zaključili z izvajanjem zakona. Državni svetniki so že ob obravnavi letnega poročila za leto 2013 opozorili na zamude pri zaključevanju načrtovanih investicij in zato že leto poprej podprli predlog, da se rok izvajanja dodatnih ukrepov za spodbujanje razvoja Pomurske regije podaljša. Komisija je tudi opozorila, da bi morali istočasno povečati tudi obseg proračunskih sredstev, če hočemo doseči cilje zakona. *Državni zbor je zakon sprejel na 12. seji 21. 10. 2015.* Ker se je situacija čez leto dni ponovila, je spomladi 2017 skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožefom Horvatom predložila še eno novelo Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010-2017 (EPA 1805-VII) in predlagala podaljšanje obdobja izvajanja ukrepov še za eno leto. Komisija je predlog zakona na 93. seji 3. 4. 2017 podprla in opozorila, da je sprejem novele zakona nujen tudi z vidika predstavljene alternativne poti, po kateri bi se v skladu z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja pripravil Program ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji, a bi v tem primeru lahko glede na sedanje podatke o stopnji registrirane brezposelnosti izpadlo območje UE Ormož in nekateri deli Pomurske razvojne regije, obenem bi bilo Pomurski regiji namenjenih manj sredstev, kot bi jih dobila s podaljšanjem tega zakona. Čeprav imamo Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki ureja problematiko razvojno zaostalih območij, pa razvojni problemi naraščajo oz. se ne odpravljajo v zelenem obsegu, ker se proračunska sredstva ne zagotavljajo v skladu s predvideno dinamiko in v predvidenem obsegu. Državni svetniki so opozorili tudi na aktualno finančno perspektivo, ko je na razpolago manj sredstev oz. praktično nič sredstev za infrastrukturne projekte, ki omogočajo skladen razvoj. Glede na številne razvojne probleme posameznih razvojnih regij in lokalnih okolij je komisija poudarila pomembnost vzpostavitve pokrajin kot nosilk regionalnega razvoja in uresničevanja razvojnih potreb lokalnega in regionalnega nivoja. Državni svet je mnenje komisije povzel na 50. seji 12. 4. 2017 in ga poslal v *Državni zbor, ki je sprejel zakon na 30. seji 24. 5. 2017.*

Državni svet je na 28. seji 15. 4. 2015 podprl pobudo komisije v zvezi z zagotovitvijo proračunskih sredstev za izvajanje ukrepov razvojne podpore na območju občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje, ki jo je komisija sprejela na 44. seji 13. 4. 2015 ob seznanitvi s Poročilom o uresničevanju Sklepa o dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo za

območje občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje z dne 25. 7. 2013 in o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore območju občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje. Komisija je ugotovila, da se program in dodatni ukrepi, predvsem zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev in tudi nezadostne politične volje, ne izvajajo v skladu s pričakovani lokalnega okolja, posledično pa se razvojni problemi Zasavja poglobljajo. Zato je Vladi predlagala, da naj za izvajanje dodatnih začasnih ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo na območju občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje in za izvajanje Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore območju občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje zagotovi sredstva v okviru rebalansa državnega proračuna oziroma s prerazporeditvijo proračunskih sredstev za leto 2015 in v državnem proračunu za leto 2016. Komisija je tudi pozvala Vlado in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, da jo seznanita z aktualnimi poročili o uresničevanju izvajanja začasnih ukrepov razvojne podpore za problemska območja z visoko brezposelnostjo Pokolpje, Maribora s širšo okolico in Pomurske regije ter o izvajanju programov spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za navedena območja. Na podlagi tega je Vlada v Državni svet posredovala Četrto letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016, Prvo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Maribor s širšo okolico v obdobju 2013–2018 in Prvo letno poročilo o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo Hrastnik, Radeče, Trbovlje v obdobju 2013–2018, s katerimi se je komisija seznanila na 53. seji 14. 9. 2015.

Komisija je 26. 5. 2016 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (EPA 1153-VII) s katerim je Vlada predlagala spremembe pomanjkljivih in težje izvedljivih veljavnih rešitev ter želela odpraviti težave v zvezi z neurejenim lastništvom regionalnih razvojnih agencij v petih razvojnih regijah in dvojno upravičenost Pomurja do regionalnih spodbud ter obenem preprečiti, da v novi finančni perspektivi Pomurje ne bi bilo upravičeno do določenih ukrepov evropske kohezijske politike in politike razvoja podeželja. Komisija na predlog zakona, ki je bil usklajen z lokalnimi skupnostmi in njihovimi združenji ter z združenji gospodarstva in nevladnim sektorjem, ni imela pripomb. Poudarila je, da je treba s prenosom nalog na razvojne regije oz. na kohezijski regiji na ta nivo prenesti tudi sredstva za njihovo izvajanje, še posebej ob dejstvu, da je v novi finančni perspektivi na voljo manj sredstev. Ob podpori ukrepom na območjih s podpovprečno gostoto poselitve, kjer se soočajo s problemom izseljevanja, je komisija ponovno opozorila na problem občin, ki se srečujejo s trendom izrazitega povečevanja števila prebivalstva in posledično večjimi stroški na področju predšolske vzgoje in gradnje stanovanj ter komunalne infrastrukture. V luči skladnega regionalnega razvoja bi morali to upoštevati pri spremembi sistema financiranja občin, saj povprečnina ne zadošča za kritje stroškov npr. gradnje nove infrastrukture, ki je potrebna zaradi določenih standardov v področni zakonodaji. Komisija je mnenje poslala Odboru DZ za gospodarstvo, ki je 31. 5. 2016 pripravil dopolnjen predlog zakona, do katerega se je pozitivno opredelil tudi Državni svet na 41. seji. *Državni zbor je zakon sprejel 16. 6. 2016.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta se na skupni seji 2. aprila 2014 seznanili s problematiko koriščenja evropskih sredstev v finančni perspektivi 2007–2013 za projekte »Oskrba s pitno vodo« in »Odvajanje in čiščenje odpadne vode« ter sprejete sklepe posredovale na Vlado, Službo Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter naknadno tudi na Odbor DZ za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, ki je na 39. nujni seji 23. 4. 2014 obravnaval problematiko črpanja evropskih sredstev iz programskega obdobja 2007-2013 na področju okoljske infrastrukture. Državni svetniki so izrazili pričakovanje, da bo Vlada naredila vse napore in poiskala rešitve za 11 okoljskih »ready to go« projektov in s tem omogočila začetek njihove izvedbe ter zagotovila optimalno črpanje kohezijskih sredstev finančne perspektive 2007–2013 (100 % črpanje). Ob nastopu nove Vlade je komisija na 33. seji 22. 9. 2014 ponovno obravnavala problematiko sofinanciranja izvedbe enajstih projektov s

področja okolja s sredstvi evropske kohezijske politike ter na Vlado in Službo Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko posredovala vprašanja v zvezi s problematiko črpanja sredstev kohezijske politike programskega obdobja 2007–2013 oz. financiranjem enajstih okoljskih projektov. *Vlada je na seji 6. 11. 2014 sprejela odgovor* in v njem poudarila, da Republika Slovenija v okviru treh operativnih programov doslej ni izgubila niti evra in tudi s koncem leta 2014 ni nevarnosti za izgubo evropskih sredstev. Po podatkih do konca septembra 2014 je bilo od razpoložljive 4,1 milijarde evrov dodeljenih 4,4 milijarde evrov. Vlada je v odgovoru povzela tudi sklep prejšnje Vlade z dne 10. 6. 2014 in se zavezala, da bodo projekti ob izpolnjevanju pogojev prednostno uvrščeni v večletni finančni okvir 2014–2020. V primeru izkazanih dodatnih možnosti po financiranju projektov OP ROPI pa se projekti lahko uvrstijo v financiranje iz sredstev programskega obdobja 2007–2013.

Področje varstva okolja

Pravica do pitne vode

Komisija je na 1. izredni seji 13. 5. 2013 soglasno podprla Pobudo državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja za zaščito oskrbe s pitno vodo pred privatizacijo z dopolnitvijo Ustave. Državni svet je na 7. seji 15. 5. 2013 podprl pobudo za dopolnitev 70. člena Ustave v zvezi z zaščito oskrbe s pitno vodo in jo naslovil Državnemu zboru in Vladi, da jo preučita. Namen oz. cilj pobude Državnega sveta je bil, da se zagotovi univerzalen dostop do vode in zavarujejo vodni viri za prihodnje generacije ter prepreči, da se oskrba s pitno vodo izvaja v okviru pridobitne dejavnosti gospodarskih družb in korporacij, katerih edini cilj je pridobivanje dobička. Komisija je izpostavila, da veljavna ustavno zagotovljena pravica do zdravega življenjskega okolja, ki načeloma zajema tudi pravico do vode, ne zadošča, saj si voda kot strateška dobrina 21. stoletja in kot osnovni pogoj za obstoj življenja zasluži posebno obravnavo in zaščito v Ustavi, pri čemer niti Ustava ne zagotavlja 100 % zaščite. Voda bo v prihodnje postala pomembnejša in dragocenejša strateška dobrina kot nafta in bo v luči podnebnih sprememb vplivala na preživetje in razvoj človeštva. Zato ne smemo dovoliti, da voda postane tržno blago kot v nekaterih drugih državah, kjer zasebna podjetja zaradi zasledovanja dobička zanemarjajo javni interes. Glede na različne pritiske kapitala je primerno, da sprožimo postopek za spremembo Ustave in vodo kot naravno bogastvo ohranimo prihodnjim generacijam. Po mnenju komisije je bil velik korak storjen že z začetkom razprave o tem vprašanju, pri čemer je odgovornost politike, da zazna potrebe in zahteve ljudi o zavarovanju vodnih virov za prihodnje generacije. Koncesijske pogodbe določajo, da se razlika med ceno, ki jo plača uporabnik, in upravičenimi stroški, ki niso zajeti v ceno, pokrije iz občinskega proračuna, kar pomeni, da jo plačajo uporabniki. Po mnenju komisije je cena pitne vode v Sloveniji prenizka, zaradi česar je tudi odnos do ravnanja z vodo neprimeren. *Odbor DZ za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je na podlagi opravljene razprave na 21. seji 29. 5. 2013 sprejel sklep, da se z namenom, da se odpre širša razprava o tem, kakšne bodo posledice uveljavitve direktive o koncesijah, ki odpira vrata tujim korporacijam v sistem koncesijn, in kakšen sistem upravljanja s pitno vodo si sploh želimo, opravi javna predstavitev mnenj o pobudi Državnega sveta*. Člani odbora so se spraševali, kateri člen Ustave bi lahko dopolnili, saj ta pravica posega tudi v druge dele Ustave, ter, ali ne bi bila boljša rešitev sprememba področne zakonodaje tako, da bi zaščitili dostop do zdrave pitne vode vsem in zakonsko preprečili privatizacijo storitev oskrbe z vodo. *Matično delovno telo Državnega zbora je javno predstavitev mnenj opravilo 27. 8. 2013 v Gornji Radgoni*, kjer je pristojni minister izpostavil, da podpira bolj trdno zagotovilo dostopnosti oskrbe s pitno vodo, ob upoštevanju dejstva, da je treba občinam omogočiti dograditev manjkajoče in dotrajane infrastrukture za oskrbo s pitno vodo.

Na podlagi pobude Državnega sveta in opravljene javne predstavitve mnenj, je skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim poslancem Branetom Golubovičem 20. 3. 2014 vložila predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Tako kot Državni svet so poslanke in poslanci predlagali dopolnitev 70. člena

Ustave, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da so vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjstev, izkoriščajo v obliki neprofitne javne službe. Zaradi (predčasnega) prenehanja mandatne dobe Državnega zbora je bil 1. 8. 2014 postopek za sprejem predloga akta končan. V novem sklicu Državnega zbora je pobudo za univerzalen dostop do pitne vode povzela skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisano mag. Alenko Bratovšek in 16. 4. 2015 predlagala začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije (EPA 463-VII), s katerim bi na ustavni ravni vodo in dostop do vode določili kot splošno in temeljno ustavno pravico. Komisija je na skupni seji s Komisijo za državno ureditev podprla predlog, njuno mnenje pa je povzel Državni svet na 40. seji. Kot sta ugotavljali, predlog predstavlja realizacijo pobude Državnega sveta iz leta 2013 in sledi predhodnemu stališču Državnega sveta, da je treba preprečiti izvajanje oskrbe s pitno vodo v okviru pridobitne dejavnosti gospodarskih družb in korporacij, katerih edini cilj je pridobivanje dobička, obenem pa omogočiti gospodarsko izkoriščanje vodnih virov. V nadaljnji fazi obravnave predloga za vpis pravice do pitne vode v Ustavo se je komisija vključila z Interesno skupino lokalnih interesov, ki sta na skupni seji 2. 11. 2016 opozorili, da z dopolnitvijo Ustave ne bi smeli posegati v operativno oskrbo prebivalstva s pitno vodo, ki je izvorna pristojnost občin. Pričakuje se, da bo sprejeta taka ustavna dopolnitev, ki bo ščitila vodne vire pred privatizacijo in interese občin kot večinskega izvajalca oskrbe prebivalstva s pitno vodo. Menili sta, da je treba oskrbo prebivalstva s pitno vodo in izkoriščanje vodnih virov, ki služijo tej oskrbi, opravljati z javno službo, pri čemer ustavna dopolnitev ne sme v ničemer posegati v izvorno pristojnost občin za urejanje javne službe oskrbe s pitno vodo. V izogib različnemu tolmačenju in nejasnosti sta podobno kot združenja občin predlagali, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti na način neprofitne javne službe. Na seji Ustavne komisije Državnega zbora je bil s sprejetjem amandmaja petih poslanskih skupin ta predlog smiselno upoštevan. Ustavni zakon, ki ga je Državni zbor sprejel na 24. seji 17. 11. 2016, namreč določa, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. S sprejetjem ustavnega zakona je bila pobuda Državnega sveta po dobrih treh letih in vloženi dveh predlogih za dopolnitev Ustave Republike Slovenije uresničena.

Komisija je na 48. seji 15. 6. 2015 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah (EPA 554-VII). Komisija je poudarila, da je treba pravočasno podeliti vodne pravice za rabo vode za proizvodnjo pijač in termalnih kopališč vsem zavezancem, ki danes nimajo koncesije, saj je to podlaga za zaračunavanje plačila za rabo vode od 1. 1. 2016 naprej. Člani komisije so se pridružili mnenju Skupnosti občin Slovenije, da so v preteklosti predstavljala plačila služnosti oziroma stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih za občine velike finančne obremenitve. Glede na to, da popolna oprostitev plačila za služnost in ustanovitev stavbne pravice ni mogoča, je komisija podprla predlagan ukrep za nižanje stroškov občin, obenem pa je opozorila, da bi imeli nižji stroški iz tega naslova večje finančne učinke za občine, če bi taka ureditev veljala v pretekli finančni perspektivi, ko so imele občine večje možnosti pridobivanja evropskih sredstev za gradnjo javne infrastrukture. V zvezi s predlagano ustanovitvijo Direkcije za vodo kot organa v sestavi Ministrstva za okolje in prostor, kjer se bodo združile upravljavske naloge na področju voda ter prenesle določene pristojnosti iz Inštituta za vodo, je večina članov komisije menila, da predlagani reorganizacijski ukrep ne predstavlja okrnitve strokovnosti in poslanstva Inštituta za vodo, zagotovo pa lahko strokovno okrepljeno ministrstvo pripomore k učinkovitejšemu sistemu upravljanja z vodami. Komisija je pozdravila vsebino novega 79. člena zakona, ki sledi predlogu Komisije DS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da se nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti na t. i. vodovarstvenih območjih zaradi omejene rabe opredeli kot odškodnina, ki se uredi neposredno s pogodbo med izvajalcem javne službe oskrbe s pitno vodo in upravičencem in ne več kot državna pomoč. O tem predlogu, ki ga je zagovarjalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je tekla širša razprava na 11. seji Odbora DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je sprejel svoj amandma, na seji Državnega zbora pa je bil člen črtan z obrazložitvijo, da se bo po pridobitvi mnenja Evropske komisije

nemudoma pristopilo k pripravi novele zakona z namenom, da se problematika v letu 2016 obravnava izven sistema dovoljenih državnih pomoči. V zvezi z vodnim dovoljenjem za rabo vode za vodooskrbo je komisija izpostavila, da bi morala imeti oskrba s čisto in ustrezno pitno vodo prednost pred vsemi drugimi rabami vode in bi zato morali določiti prednostni vrstni red rabe vode. Komisija je pozitivno ocenila dopolnitev zakona, da vodno dovoljenje za rabo vode za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba, lahko pridobi le država ali občina. Čeprav je to že opredeljeno na podzakonski ravni in se določba v praksi že izvaja, je prav, da se to tudi zakonsko določi. Zaradi enotne ureditve področja upravljanja vodovodov v zasebni lasti je bil dan tudi predlog, da se pripravijo jasna in enotna navodila, saj se danes dogaja, da občine urejajo to področje različno. *Državni zbor je zakon sprejel na 10. seji 15. 7. 2015.*

Zakon o varstvu okolja

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EPA 1510-VI), saj je bilo treba zaradi postopkov pred Evropsko komisijo čim prej odpraviti očitane kršitve. Člani komisije so kot ustrezno ocenili predlagano rešitev za dokončanje postopka za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja Cementarni Lafarge in izrazili pričakovanja, da bodo predlagane rešitve, ki ne posegajo v vsebino odločitve, omogočile dokončanje tega dolgotrajnega postopka v predvidenem roku šestih mesecev in da se bodo poiskali odgovorni za nastalo situacijo. Po mnenju komisije namreč Agencija za okolje v preteklosti ni v celoti opravila svojih dolžnosti. Komisija je podprla vsebino 72. člena novele zakona, na podlagi katerega bo lahko pristojno ministrstvo v okviru nadzora nad izvajanjem javne dimnikarske službe ugotavljalo, ali v dimnikarskim podjetju dejansko delajo ljudje, s katerimi se je prijavilo na javni razpis za pridobitev koncesije. Čeprav to ni bilo predmet zakona, je komisija opozorila, da se v letu 2014 iztečejo prve koncesije za izvajanje dimnikarskih storitev in je zato skrajni čas, da dobimo odgovor, ali se bo v prihodnje način izvajanja dimnikarske službe spremenil ali ne. V zvezi s tem vprašanjem je bila na 26. seji Odbora DZ za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje opravljena širša razprava in v njej je takratni minister za kmetijstvo in okolje napovedal amandma in pojasnil, da je bilo pred sejo odbora doseženo politično soglasje o tem, da se določi razumno prehodno obdobje, v katerem bo Vlada opredelila novo ureditev dimnikarske službe na način, da bo sistem v večji meri tržno usmerjen in liberalen, tako kot je urejeno v nekaterih drugih evropskih državah in v kar jih je prisilila Evropska komisija. S sprejetimi amandmaji je zakon določil, da se dimnikarska služba izvaja kot obvezna državna gospodarska javna služba še do 31. 12. 2015. Ob obravnavi predloga zakona so člani komisije opozorili tudi na ureditev vplivnega območja delovanja naprav, ki povzročajo onesnaženje okolja večjega obsega, ker se v praksi dogaja, da je za tako napravo določeno vplivno območje z mejami parcele, čeprav vemo, da ima taka naprava naravne fizikalne zakonitosti, ki niso vezane na meje parcele, na kateri stoji. Komisija je poudarila, da je problem, ker študijo, v kateri se določi vplivno območje, naroči investitor, ki določi tudi pogoje za določitev vplivnega območja. Ker bi morala Agencija za okolje po uradni dolžnosti preveriti tako študijo, je komisija menila, da v posameznih primerih Agencija za okolje ni izpolnila svoje dolžnosti. *Državni zbor je zakon sprejel na 18. seji 8. 11. 2013.*

Komisija je na 6. izredni seji 7. 12. 2015 podprla Predlog zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EPA 935-VII), s katerim je Vlada tik pred koncem leta predlagala podaljšanje prehodne ureditve opravljanja dimnikarske službe kot obvezne državne gospodarske javne službe do konca 2016, saj bi v nasprotnem primeru s 1. 1. 2016 postale dimnikarske storitve neregulirane in prepuščene trgu. Komisija je že aprila menila, da do konca 2015 ne bo mogoče sprejeti kakovostnih zakonodajnih rešitev za ureditev dimnikarske službe, zato je že takrat predlagala podaljšanje prehodnega obdobja veljavne ureditve za dve leti oziroma do izteka zadnjih podeljenih koncesij izvajalcem dimnikarskih storitev. Razprave o morebitni drugačni ureditvi področja dimnikarskih storitev tečejo že vrsto let in je zato skrajni čas, da pomemben segment varstva zraka dobi ustrezno zakonsko ureditev, ki bo prijazna do uporabnikov in obenem zagotavljala javni interes. Komisija je podprla namero resornega

ministrstva, da ne podaljša koncesij obstoječim koncesionarjem, ki ne izpolnjujejo zakonskih pogojev in v aplikaciji Evidim ne pošiljajo podatkov o uporabnikih storitev obvezne državne gospodarske javne službe. *Državni zbor je zakon sprejel na 14. seji 15. 12. 2015.*

Komisija pa na 79. seji ni podprla Predloga zakona o dimnikarskih storitvah (EPA 1279-VII). Komisija je v preteklosti že večkrat zavzela stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev v javnem interesu, pri čemer mora biti ureditev prijazna do uporabnikov, obenem pa je treba vzpostaviti učinkovit nadzor tako nad izvajalci kot uporabniki. Komisija se je zavzela za dimnikarsko službo v okviru javne službe in ni podprla prostega trga dimnikarskih storitev. Država si ob upoštevanju socialnega položaja posameznikov in družin, pri čemer kar 400.000 državljanov živi pod pragom revščine, ne sme privoščiti dodatnega obremenjevanja njenih državljanov. Komisija je tudi opozorila, da iz predloga zakona ni moč ugotoviti, ali se bo tudi v prihodnje nadaljevala dosedanja problematična praksa zaračunavanja dimnikarskih storitev za celotno uro, čeprav dimnikarji svoje delo opravijo v bistveno krajšem času. Tega problema tudi z uvedbo licenčnega sistema ne bomo rešili brez učinkovitega nadzora inšpekcij in ustreznega cenika dimnikarskih storitev, na podlagi katerega bo mogoče zaračunati le dejanski čas izvajanja storitev. Komisija je mnenje posredovala Odboru DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je na 22. seji 7. 9. 2016 pripravil dopolnjen predlog zakona. Na 43. seji Državnega sveta je bila o dopolnjenem predlogu zakona in negativnem mnenju komisije opravljena širša razprava, v kateri je sodelovala tudi ministrica za okolje in prostor, in na njeni podlagi Državni svet ni sprejel negativnega mnenja. *Državni zbor je zakon sprejel na 23. seji 25. 10. 2016.*

Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 2. 11. 2015 nista podprli Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o varstvu okolja (EPA 784-VII), s katerim je Vlada želela zagotoviti dodaten priliv sredstev v državni proračun na račun občin, ki so v skladu z veljavno ureditvijo upravičene do prihodkov iz naslova koncesij za rabo vode. Gre za nesprejemljiv predlog, ki velikemu številu občin odvzema velik del proračunskih sredstev. Občine, ki so upravičene do dela plačila koncesije za rabo vode, sredstva namenjajo za obnovo poškodovane infrastrukture in vzdrževanje vodotokov. Če bi se jim odvzela ta sredstva, bi varnost občank in občanov ob vodotokih še bolj ogrožena, saj občine ne bodo več finančno sposobne zagotavljati vzdrževanja vodotokov in odpravljanja posledic visokih voda. Državni svetniki so tudi opozorili, da je Vlada prav v času pogajanj z združenji občin o povprečnini in nižanju stroškov občin v Državni zbor predložila predlog zakona, s katerim je želela okoli tretjini občinam vzeti finančna sredstva, o tem pa sploh ni obvestila združenj občin. Tak način dela Vlade je nesprejemljiv in ne vodi k sprejemanju usklajenih rešitev. Državni svet je na 34. seji 11. 11. 2015 povzel skupno mnenje komisije in interesne skupine. Na 23. nujni seji je Odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, na predlog predlagatelja zakona, sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. *Na podlagi tega je Državni zbor na 13. seji 18. 11. 2015 sklenil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.*

Komisija je na 65. seji s tesno večino podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EPA 973-VII), s katerim je Vlada med drugim predlagala odpravo časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja ter možnost kasnejše pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja. V zvezi s predlagano odpravo časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja se je komisiji postavilo vprašanje, ali predvideno zmanjšanje administrativnega bremena ministrstva in gospodarskih subjektov opravičuje okrnitev javnega interesa. Odprava administrativnih ovir in bremen namreč ne more biti utemeljen razlog za odpravo obveznega preverjanja predpisanih pogojev za obratovanje naprave oz. obrata na deset let in zato tega predloga nekateri člani niso podprli. Komisija je podprla prizadevanja za poenostavitev postopkov pridobivanja dovoljenj, obenem pa je opozorila, da je potreben premislek, v kateri fazi je treba preveriti izpolnjevanje pogojev za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor je na 17. seji 10. 2. 2016 pripravil dopolnjen predlog zakona in med drugim z amandmajem k 7. in 15. členu določil, da se lahko gradnja naprave začne šele po

pridobitvi pravnomočnega okoljevarstvenega dovoljenja. S tem so bili odpravljeni pomisleki, da bi investitor zgradil napravo, a za njo ne bi pridobil okoljevarstvenega dovoljenja. Komisija je opozorila tudi na predlagano rešitev, da se lahko ob določenih pogojih v okoljevarstvenem dovoljenju določijo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot so določene na podlagi ravni emisij iz zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah, če bi višje mejne vrednosti povzročile nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje. Tak predlog je po mnenju nekaterih članov komisije v interesu kapitala in ne javnega interesa. Predlagani ukinitvi časovne omejenosti veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja je nasprotovala tudi Interesna skupina lokalnih interesov, na predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti pa je Državni svet na 37. seji zavzel negativno mnenje do dopolnjenega predloga zakona. *Državni zbor je zakon sprejel 16. seji 4. 3. 2016.* Odprava časovne omejitve okoljevarstvenega dovoljenja in nekatere druge neustrezne zakonske rešitve (npr. možnost, da se bo lahko ob določenih pogojih v okoljevarstvenem dovoljenju določilo manj stroge mejne vrednosti emisij, kot so določene na podlagi ravni emisij iz zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnologijah, če bi višje mejne vrednosti povzročile nesorazmerno višje stroške v primerjavi s koristmi za okolje) so bili razlog, da je komisija na 68. seji sprejela sklep, da predlaga odložilni veto na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EPA 973-VII). Državni svet je na 20. izredni seji 10. 3. 2016 sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. Ker je *ob ponovnem odločanju Državni zbor na 17. seji zakon sprejel*, je državni svetnik dr. Zoran Božič dal pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti 69., drugega in tretjega odstavka 74., štirinajstega odstavka 77., 82. in 86. člena Zakona o varstvu okolja. Komisija je na 83. seji soglasno podprla pobudo državnega svetnika dr. Božiča. Državni svet je sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti navedenih določb Zakona o varstvu okolja na 44. seji 12. 10. 2016 in jo naslovil na Ustavno sodišče, ki je 8. 11. 2016 sporočilo, da zahteva ne sodi med prednostne zadeve, zato bo vloga obravnavana po vrstnem redu prejetih zadev. *Ustavno sodišče je na seji 24. 11. 2016 tudi sklenilo, da se predlog Državnega sveta za začasno zadržanje izvrševanja izpodbijanih določb Zakona o varstvu okolja zavrne. Do konca mandata Ustavno sodišče o zadevi ni odločilo.*

Komisija je na 88. seji podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (EPA 1680-VII) poslanca Mateja Tonina, ki si je prizadeval, da zakon omogoči, da lahko dve sosednji občini, ki imata več kot 3.000 prebivalcev, vzpostavita skupni zbirni center, saj Ministrstvo za okolje in prostor že vse od leta 2011 neuspešno poskuša urediti to vprašanje s podzakonskim aktom. Komisija je opozorila, da je nemogoče pričakovati, da bodo, ob preteklih neuspešnih poskusih, pravočasno pripravljene sistemske spremembe Zakona o varstvu okolja oz. sprejete spremembe podzakonskega akta, ki bi dali bolj razumske rešitve za zbirne centre. Komisija se strinja, da je z vidika načela gospodarnejšega in učinkovitejšega ravnanja s komunalnimi odpadki smiselno, da imajo tudi občine z več kot 3.000 prebivalci možnost souporabe zbirnega centra, ki je zgrajen na območju sosednje občine in ima proste kapacitete oz. je večji od potreb prebivalcev sosednje občine, če se občini o tem pisno dogovorita. Poudarila je vidik visokih in nepotrebnih stroškov delovanja zbirnih centrov, ki na koncu bremenijo uporabnike, obenem pa se je spraševala, kje so vzroki, da se pritiska na občine, ki imajo utečen in dobro delujoč sistem oddajanja ločeno zbranih frakcij zbirnemu centru na območju sosednjih občin. Mnenje komisije je povzel Državni svet na 47. seji 18. 1. 2017 in ga poslal na Odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je opravil razpravo na 25. in 26. seji ter sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, obenem pa je Ministrstvu za okolje in prostor priporočil, da Odredbo o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki do 31. 5. 2017 spremeni na način, da se vzpostavi pravna podlaga za vzpostavitev centrov za občine z več kot 3000 prebivalci v okviru veljavnih rokov. *Državni zbor je na 28. seji 21. 3. 2017 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.*

Jedrska in sevalna varnost

Komisija se je seznanjala tudi z letnimi poročili o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v Republiki Sloveniji leta 2012, 2014, 2015, 2016 (EPA 1294-VI, EPA 620-VII, EPA 1356-VII, EPA 2048-VII). Med drugim je v zvezi s pritožbo NEK, ki je postala zavezana izvajati javna naročila za nakup rezervnih delov in materialov, apelirala, da jo Vlada izvzame iz seznama naročnikov v sektorju proizvodnje, transporta ali distribucije električne energije, saj obstaja bojazen, da se lahko v prihodnje načrtovane izboljšave v NEK zavlečejo. Komisija se je tudi spraševala, ali se na vladnem nivoju odvijajo kakršnekoli aktivnosti, ki bi služile kot podlaga za odločitve, ali Slovenija potrebuje drugi blok ali ne. V zvezi z ozaveščanjem vzgojno izobraževalnih ustanov o prisotnosti radona in ustreznem ravnanju v primeru ugotovljenih presežnih vrednosti je pozdravila način pretoka informacij o radonu med Upravo za varstvo pred sevanji in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter ob tem predlagala, da se te informacije pravočasno posredujejo tudi občinam z namenom, da se jih seznanijo z resnostjo problema in da lahko pravočasno načrtujejo finančna sredstva za morebitno sanacijo stavb, s čimer bi marsikdaj lahko preprečili tudi paniko v lokalnem okolju. Komisija je tudi menila, da bi morala Vlada pogosteje seznanjati slovensko javnost o sodelovanju Slovenije s sosednjo Hrvaško pri urejanju odprtih vprašanj glede NEK in glede vprašanj, ki vplivajo na potek gradnje odlagališča nizko- in srednje radioaktivnih odpadkov.

Triglavski narodni park

Državni svet je na 52. seji 14. 6. 2017 podprl pobudi komisije, ki jih je sprejela na 98. seji 5. 6. 2017 ob obravnavi Priporočila v zvezi z učinkovitim izvajanjem Zakona o Triglavskem narodnem parku (EPA 1830-VII), ki jih je predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanimi poslanko mag. Alenko Bratušek in poslancem mag. Matejem Toninom. Komisija je pozdravila napore skupine poslank in poslancev in Vladi predlagala, da v državnem proračunu za leto 2017 ter v Načrtu razvojnih programov za naslednja leta zagotovi ustrezna denarna sredstva za izvajanje 10. in 11. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1). Med drugim bi se moralo parkovnim lokalnim skupnostim iz državnega proračuna zagotoviti dodatna sredstva za sofinanciranje projektov ali investicij v višini 80 % njihove predračunske vrednosti, a se to ni zgodilo. Državni svetniki so izrazili pričakovanje, da se ZTNP-1 začne uresničevati v celoti in na ta način izpolnijo dane obljube v času njegovega sprejemanja in pričakovanja lokalnega prebivalstva o razvojnih priložnostih v edinem slovenskem narodnem parku, ki jih prinašata 10. in 11. člen ZTNP-1. Ohranjanje naravnih vrednot nacionalnega pomena je v domeni države in ne lokalnih skupnosti, kar pomeni, da je država tista, ki mora zagotoviti tudi sredstva za uresničevanje ciljev narodnega parka ter za nadomestila prebivalcem parkovnih lokalnih skupnosti zaradi vseh z zakonom določenih omejitev. Če država sredstev ne more zagotoviti v zadostnem obsegu, je potrebna sprememba ZTNP-1 v smislu omilitve varstvenih režimov oz. odprave posameznih omejitev in s tem izboljšanja možnosti preživetja lokalnega prebivalstva. Komisija je Vladi predlagala, da v skladu z Načrtom upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 zagotovi sodelovanje vseh vpletenih resornih ministrstev pri izvajanju 10. in 11. člena ZTNP-1. *Vlada je na pobudo odgovorila 21. 7. 2017* in v njem izpostavila, da je za namen boljšega izvajanja 10. in 11. člena ZTNP-1 treba določiti merila in vsebine za izvajanje razvojnih usmeritev iz 10. člena ZTNP-1. Na podlagi tega bo moč pripraviti oceno potrebnih finančnih sredstev, ki jo morajo pristojna ministrstva pripraviti in z njo seznaniti Ministrstvo za finance in Ministrstvo za okolje in prostor do 15. 8. 2017. Prav tako morajo pristojna ministrstva pripraviti merila za določanje vsebin razvojnih usmeritev, ki se predvidijo za sofinanciranje s strani države ter oceniti potreben obseg sredstev za naslednjih pet let po posameznih letih. V zvezi z zagotovitvijo vseh vpletenih ministrstev je Vlada pojasnila, da iz vmesnega poročila izhaja, da nekatera pristojna ministrstva, ki načrtovanih nalog ne izvajajo, niso pripravila vmesnega poročila o izvajanju načrta upravljanja pravočasno. Zato so bila pozvana, da pripravijo poročila do 15. 8. 2017 z vsebinami s svojega delovnega področja in podatke pošljejo Ministrstvu za okolje in prostor.

Področje urejanja prostora

Komisija je podprla Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o graditvi objektov (EPA 1600-VI), ki dal pravno podlago za izjemni odlog izvršitve odločb za odstranitev objektov, ki bodo predmet načrtovane legalizacije prepoznanih neproblematičnih nedovoljenih gradenj. Komisija je predlagala ponovno preučitev predlaganega največ triletnega odloga izvršbe odločbe v primeru, ko inšpekcijski zavezanec predlaga ustrezne spremembe prostorskega akta, saj je sprejemanje občinskih prostorskih aktov dolgotrajen in nepredvidljiv postopek, ki lahko traja več kot tri leta. Komisija je bila seznanjena z oceno predlagatelja, da bodo občine, ki so v fazi osnutka prostorskega akta, ali celo brez sprejetih sklepov o začetku postopka priprave občinskega prostorskega načrta, težko v treh letih sprejele prostorske akte, vendar je ta rok predlagan v kontekstu predvidene prenove systemske prostorske zakonodaje, ki predvideva hitrejše sprejemanje prostorskih aktov. Ob podpori zakonu pa je komisija opozorila, da v Sloveniji skušamo črne gradnje periodično legalizirati in obenem vzpostaviti pravno ureditev, ki bo preprečevala nadaljnje nedovoljene gradnje, a brez uspeha. Po mnenju komisije bi morali enkrat za vselej odpraviti problem nadaljnjih nedovoljenih gradenj in odpraviti vzroke za črnograditeljstvo. *Državni zbor je zakon sprejel na 50. izredni 13. 12. 2013.*

Komisija je na 41. seji 18. 2. 2015 podprla spremembe Zakona o graditvi objektov (EPA 333-VII), s katerim je Vlada predlagala podaljšanje moratorija na rušenje nezakonito zgrajenih objektov iz enega oz. treh let na največ pet let. Ob tem je komisija opozorila, da poskušamo v Sloveniji že dalj časa vzpostaviti pravno ureditev, ki bo preprečevala nadaljnje nedovoljene gradnje, vendar brez uspeha. Eden od možnih razlogov je tudi finančna in kadrovska podhranjenost Inšpektorata za okolje in prostor, ki kar 80 % svojega dela namenja nedovoljenim gradnjam, vendar je ob velikem številu prijav premalo inšpektorjev, da bi lahko takoj po prijavi začeli z inšpekcijskim postopkom in tako preprečili črno gradnjo že pri temelju. Državni svetniki so tudi opozorili, da so tisti, ki so nezakonito zgradili stanovanjsko stavbo, ki predstavlja edino primerno stanovanje, v boljšem položaju kot investitorji, ki gradijo v skladu z zakonodajo in posledično višjimi stroški. Dodatno je komisija opozorila, da se lahko zgodi, da inšpekcijski zavezanci, ki jim nedovoljena gradnja predstavlja edino primerno stanovanje, v tem času ne bodo uspeli legalizirati nedovoljene gradnje. Komisija je tudi izrazila pričakovanje, da bo pristojno ministrstvo pristopilo k spremembi zakonodaje, na podlagi katere nelegalno zgrajenim stavbam ne bo možno določiti hišne številke in zato ne bo mogoča prijava stalnega oziroma začasnega prebivališča in sedeža opravljanja dejavnosti. *Državni zbor je zakon sprejel na 5. seji 9. 3. 2015.*

Komisija je na 102. seji 28. 8. 2017 podprla novo prostorsko zakonodajo (Predlog zakona o urejanju prostora, EPA 2001-VI, Predlog gradbenega zakona, EPA 1985-VII, Predlog zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, EPA 1983-VII), njena mnenja k vsem trem zakonodajnim predlogom pa je povzel tudi Državni svet na 54. seji 13. 9. 2017. Komisija je pozdravila napore predlagatelja zakona, ki je v dolgotrajnem procesu iskanja zakonskih rešitev prisluhnil združenjem občin in poklicnim zbornicam ter v veliki meri upošteval njihove predloge in pripombe. Obenem je izrazil pričakovanje, da se bodo odprta vprašanja in pripombe združenj občin oz. poklicnih zbornic v nadaljevanju zakonodajnega postopka razrešila. Komisija je med drugim poudarila, da komunalni prispevek ni davek za plačilo začetka gradnje, ampak namenski prihodek občinskega proračuna in temeljni finančni vir občine za povrnitev stroškov gradnje komunalne opreme. Tudi zato so občine zainteresirane, da se jim stroški za vlaganja v komunalno opremljanje zemljišč čim prej povrnejo. Zato bi moralo biti zaračunavanje komunalnega prispevka pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja ter ne bi smelo biti vezano na prijavo začetka gradnje in še manj na ugotovitev občine o dokončani gradnji objekta. V zvezi z institutom akontacije komunalnega prispevka je opozorila na pogosto prakso, ko se zemljiščem spremeni namembnost rabe iz kmetijskega v stavbno, pri čemer lastniki o tem sploh niso obveščeni ter zemljišča dejansko uporabljajo kot kmetijska zemljišča in je tudi konfiguracija terena neprimerna za gradnjo. Lastniki takih zemljišč so obremenjeni že z višjim nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča, z

akontacijo komunalnega prispevka pa bodo še bolj obremenjeni. To je lahko še posebej problematično na območjih, kjer ni večjega interesa za gradnjo ali je tudi konfiguracija terena neprimerna za gradnjo. Komisija je tudi opozorila, da je treba ohraniti veljavno ureditev, po kateri se status grajenega javnega dobra lokalnega pomena pridobi z ugotovitveno odločbo na podlagi sklepa občinskega sveta in ne odloka, kar je predlagala Vlada. Komisija je tudi izpostavlja opozorila združenj občin, ki nasprotujejo prenosu inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem gradnje, za katero ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, v izvorno pristojnost občin, če država ne bo zagotovila sredstev za opravljanje teh nalog in dodatne zaposlitve. K temu je treba dodati, da so predvsem mestne občine zainteresirane za izvajanje takega nadzora, preostale občine pa manj ali sploh ne. Prav zato bi kazalo razmisliti o kompromisni rešitvi, na podlagi katere bi občine, ki imajo interes po izvajanju takega nadzora in ga tudi zmorejo, npr. mestne občine in občine s sedeži upravnih enot, tak nadzor izvajale, ostale pa ne. Ta predlog ni bil upoštevan. V zvezi z obrazložitvijo predlagatelja, da se občinska inšpekcija lahko financira iz naslova izrečenih glob, ki bodo prihodek občinskega proračuna, je komisija izpostavila, da namen glob ni financiranje dela inšpektorjev, ampak vzpostavitev reda in opozarjanje na kršitve. *Državni zbor je zakone sprejel na 34. seji 24. 10. 2017.*

Področje komunalne, prometne in gospodarske infrastrukture ter pomorstva kot elementov regionalnega razvoja

Odpadne vode

Komisija se je na 88. seji 16. 1. 2017, na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada, seznanila z odgovorom Ministrstva za okolje in prostor na vprašanja državnega svetnika Dušana Strnada glede izvajanja Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode z dne 12. 12. 2016 ter na podlagi opravljene razprave sprejela pobudo, da Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prouči možnost, da se področje urejanja aglomeracij s skupno obremenitvijo pod 2.000 PE s komunalno infrastrukturo uvrsti med področja, ki so upravičena do evropskih sredstev. Kot je opozorila komisija, občine ob pomanjkanju finančnih sredstev brez aktivne vloge države oz. možnosti dostopa do evropskih sredstev v predvidenem roku (2021) ne bodo sposobne opraviti obveznosti glede opremljanj aglomeracij pod 2000 PE z javno kanalizacijo. V občinah so sicer pozdravili alternativni in cenejši način opremljanja aglomeracij z MČN, ki ga omogoča uredba, vendar s tovrstnim načinom opremljanja aglomeracij nimajo izkušenj. Za lažje uresničevanje uredbe bi občine potrebovale strokovno pomoč države oz. dodatna pojasnila resornega ministrstva. Zaradi pomanjkanja primerov dobre prakse imajo v občinah težave pri opredeljevanju javne infrastrukture v občinskih predpisih. Če bi bili individualni sistemi opredeljeni kot javna infrastruktura, bi lahko občine prek razvojnih programov lahko opremile aglomeracije. Ker občine za opremljanje aglomeracij s skupno obremenitvijo pod 2000 PE s komunalno infrastrukturo v novi finančni perspektivi nimajo možnosti pridobiti evropskih sredstev, je komisija glede na napovedi o pripravi sprememb Operativnega programa evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 predlagala, da bi bile občine upravičene do evropskih sredstev za opremljanje navedenih aglomeracij s komunalno infrastrukturo. Ob tem je komisija še opozorila, da je odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode sicer res v pristojnosti občin, vendar pa je standarde in normative določila država v sodelovanju z Evropsko komisijo. Ob zavzemanju za skrb za čisto okolje se moramo zavedati tudi finančnih omejitev in tudi dejstva, da smo si v okoljih z dobrim stanjem voda mogoče zastavili preveč ambiciozne cilje (standarde) glede odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zaradi katerih imajo občine (pre)velike stroške. *Služba Vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je v odgovoru 17. 2. 2017* navedla, da glede na jasne prioritete evropske direktive na področju odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadkov in sodno prakso Evropskega sodišča, ki zaradi neizpolnjevanja zahtev nalaga državam članicam visoke denarne kazni, ne vidi možnosti za širitev potencialnega nabora možnih investicij pod 2000 PE. *Ministrstvo za okolje in prostor je 17. 2. 2017 na zahtevo komisije poslalo dodatna pojasnila* glede odprtih vprašanj in pobud, pri čemer

je izpostavilo, da si bo prizadevalo za čim prejšnji začetek obravnave predloga noveliranih aglomeracij in da bo na njihovi podlagi pripravljen osnutek novega Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne, ki naj bi bilo jasno in naj bi odpravilo še vsa odprta vprašanja v zvezi z opremljanjem aglomeracij.

Cestna in železniška infrastruktura

Komisija je na 38. seji oblikovala predlog zaključkov posveta z naslovom »Ključna vprašanja razvoja cestne in železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji«, ki ga je Državni svet organiziral 6. 1. 2015 na pobudo državnega svetnika Uroša Brežana. *Državni svet je sprejel zaključke na 25. seji 21. 1. 2015 in jih poslal na Ministrstvo za infrastrukturo.* Državni svet je med drugim opozoril, da je eden večjih problemov naše države, da vsakokratna Vlada odpira vprašanje prednostnih prometnih projektov, čeprav so bile v preteklosti že sprejete odločitve o prednostnih investicijskih projektih na področju železniške in cestne infrastrukture (npr. drugi železniški tir Divača–Koper, državno omrežje na 3. in 4. razvojni osi, cestna povezava Postojna–Jelšane), ki so bili tudi odobreni s strateškimi dokumenti. Z določitvijo projektov v strateških dokumentih se začnejo aktivnosti za njihovo realizacijo, vendar so v veliko primerih po večletnih pripravah in porabi večjega ali manjšega obsega finančnih sredstev aktivnosti ustavljene ali prekinjene zaradi drugačnih prednosti nove Vlade. Zdaj je skrajni čas, da se sprejme strateški dokument o razvoju prometa, ki bo zagotavljal razvoj gospodarstva in mobilnost prebivalstva v vseh delih Slovenije ter bo zdržal več mandatov Vlade. Strategija razvoja prometa v Republiki Sloveniji (strategija), ki je bila v času posveta v javni razpravi in jo je Vlada sprejela 29. 7. 2015, daje velik poudarek prometnemu modelu, ekonomski analizi ter železniški infrastrukturi in javnemu potniškemu prometu, kar ni nič narobe, vendar hkrati pomanjkljivo opredeljuje razvoj omrežja državnih cest ter boljšo dostopnost in s tem konkurenčnost nedostopnih in neenakomerno razvitih območij Slovenije. Strategija bi morala vsebovati vse še nerealizirane projekte Resolucije o nacionalnem programu izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (npr. Gruškovje–Podlehnik, HC Slovenska Bistrica–Ptuj–Ormož). Projekti, ki so bili potrjeni in odobreni s strateškimi dokumenti v preteklosti, bi se morali tudi dokončati. Slabo razvita cestna infrastruktura v nekaterih regijah, zlasti ob nerealiziranih razvojnih oseh, vpliva na slabšo kakovost življenja v teh okoljih in povzroča gospodarsko nazadovanje. Nekateri deli Slovenije, npr. Koroška, Bela Krajina, Ilirska Bistrica, Cerkljansko, Idrijsko, Posočje, Kočevje, so zaradi neustreznih cestnih povezav in odrezanosti od avtocestnega omrežja v neenakopravnem položaju z drugimi deli Slovenije, ki tega problema nimajo. Z odmikanjem izgradnje državnega omrežja na razvojnih oseh in drugih nujnih prometnic se zmanjšujejo oziroma skoraj izničujejo razvojni potenciali oddaljenih regij, hkrati pa se povečuje gospodarska in upravna centralizacija Slovenije. Če tudi manj razvita območja ne dobijo sodobne cestne povezave, bodo ostala gospodarsko nerazvita, ki bodo zaradi vedno večjega števila brezposelnih le še strošek za državo. Če država ne bo zagotovila dodatnih sredstev za sanacijo obstoječih cest, bodo prometno slabo dostopna območja še bolj nazadovala in posledično cestne povezave kot je npr. 3. razvojna os ne bodo več potrebne. Državni svet je tudi podprl predlog za določitev dodatnega namenskega vira financiranja obnove strateških cest v omrežju glavnih in regionalnih cest in prizadevanja ministra za infrastrukturo, da bi Vlada ob napovedanem nadaljnjem pomanjkanju proračunskih sredstev za vzdrževanje obstoječe cestne infrastrukture določila nov stabilen finančni vir v obliki t. t. cestnega sklada oziroma bencinskega centa.

Državni svet je na 48. seji 7. 2. 2017 podprl pobude komisije v zvezi s severnim krakom 3. razvojne osi, ki jih je oblikovala ob obravnavi problematike izgradnje 3. razvojne osi na Koroškem oz. zahtev Mladinske iniciative za 3. razvojno os na 90. seji 30. 1. 2017. Kot je že večkrat opozoril Državni svet, neustrezna cestna infrastruktura in odrezanost Koroške od avtocestnega omrežja vpliva na slabšo kakovost življenja njenih prebivalcev in zmanjšuje njen razvojni potencial. Zaradi slabe prometne povezanosti z ostalim delom Slovenije, kar velja tudi za nekatera druga območja in ne samo za Koroško (npr. Bela krajina), nastajajo t. i. razvojno zaostali žepi, saj slaba prometna infrastruktura vpliva na večje izseljevanje in beg možganov ter na manjši interes po vlaganjih, to

pa povzroča le še večje nazadovanje v razvoju. Med drugim je komisija predlagala, da pristojne institucije storijo vse, da bo Koroška do konca 2023 dobila ustrezno cestno povezavo z avtocestnim križem oziroma preostalo Slovenijo in s tem osnovni pogoj za nadaljnji razvoj regije. Prav tako je predlagala, da je treba zagotoviti stabilno financiranje gradnje severnega kraka 3. razvojne osi in da je hitra cesta od A1 na Koroško zgrajena kot 4-pasovna hitra cesta. Poleg tega je predlagala, da se z aneksom h koncesijski pogodbi za upravljanje in vzdrževanje avtocest v Republiki Sloveniji zaveže DARS, d. d., da 2017 izvede odkup nepremičnin in izdela projektno dokumentacijo za izgradnjo hitre ceste na odseku Šentrupert–Velenje–Slovenj Gradec. Dala je tudi pobudo, da se uredijo in nadgradijo navezovalne (obstoječe) lokalne ceste v novo nastajajoče omrežje hitre ceste ter poenostavijo in pospešijo postopki pridobivanja nepremičnin za gradnjo cestne infrastrukture. *Državni svet je pobude komisije naslovil na DARS, d. d., in Vlado, ki je 10. 3. 2017 podala odgovor* in med drugim pojasnila, da projekt severnega dela 3. razvojne osi poteka v skladu z načrtovano dinamiko, pri čemer se je pospešena dinamika začela 2015, ko sta bila dorečena način izvajanja projekta in model financiranja ter 2016, ko je bil projekt vključen v Nacionalni program razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do 2030.

Komisija je na 73. seji oblikovala predlog zaključkov posveta z naslovom »Izgradnja drugega tira železniške proge Koper–Divača«, ki ga je na pobudo državnega svetnika dr. Janvit Goloba organiziral Državni svet v sodelovanju z Inženirsko zvezo Slovenije 18. 3. 2016. Posvet se je osredotočil na vprašanja gradnje sodobne železniške povezave Kopra oz. Slovenije z zalednimi trgi v povezavi z razvojem bližnjih konkurenčnih pristanišč, izvajalcev in gradbeno izvedbo gradnje drugega tira, načinom financiranja oz. iskanjem finančnih virov za gradnjo drugega tira med Koprom in Divačo, ki ima bolj slovenski kot evropski značaj, kar je povezano z možnostjo sofinanciranja z evropskimi kohezijskimi sredstvi. Na posvetu je stroka tudi podala odgovor, zakaj ni velikega manevra pri določanju morebitne nove (cenejše) trase proge, ki bi zaradi dolgotrajnosti postopka umeščanja trase v prostor povzročila tudi velik časovni zamik začetka gradnje. Državni svet je sprejel zaključke posveta na 40. seji 11. 5. 2016 in na predlog komisije sprejel dodatne tri sklepe. Vlado je pozval, da poda pojasnila na predstavljeni stališča, predloge in pripombe iz razprave na posvetu. Prav tako je pozval Slovenske železnice, da poda pojasnila, zakaj je bilo financiranje v razvoj in obnovo javne železniške infrastrukture na območju zahodne Slovenije zapostavljeno v primerjavi z ostalimi območji Slovenije, in da posreduje regionalni (S, J, V oz. Z Slovenija) pregled obsega investiranja v razvoj in obnovo javne železniške infrastrukture v obdobju desetih let. Poleg tega je zavzel stališče, da je pri iskanju dodatnih virov financiranja drugega tira železniške proge Koper–Divača nujno, da se Slovenija poveže z državami Višegrajske skupine in eventuelno z Bavarsko, katerim Luka Koper predstavlja najkrajšo oskrbno pot, in s tem okrepi svoje zmogljivosti v odnosu do konkurence, ki nas sili k čimprejšnji realizaciji projekta. *Vlada je v odgovoru z dne 16. 6. 2016 zavzela stališče do vseh zaključkov* ter pritrdila stališču komisije oz. Državnega sveta, da se je treba pri financiranju projekta drugega tira železniške proge med Koprom in Divačo povezati z zalednimi državami. *Direkcija RS za infrastrukturo pa je v dopisu z dne 15. 7. 2016 podala še odgovor* glede vprašanja financiranja v razvoj in obnovo javne železniške infrastrukture.

Kljub prej navedenemu stališču Državnega sveta, da je treba čim prej vzpostaviti sodobno železniško povezavo Luke Koper do njenih trgov in da ne smemo dopustiti odmika začetka gradnje drugega tira, komisija na 94. seji 10. 4. 2017 ni podprla Predloga zakona o izgradnji, upravljanju in gospodarjenju z drugim tirom železniške proge Divača-Koper (EPA 1878-VII), Gre za enega ključnih infrastrukturnih projektov v Sloveniji, ki zahteva premišljene rešitve za njegovo realizacijo, zato komisija ni videla razlogov, da bi predlog zakona sprejeli po nujnem postopku. Ena ključnih dilem je nejasnost virov financiranja gradnje drugega tira. Komisija je opozorila, da so zagotovljena le proračunska sredstva, ostali predvideni viri financiranja pa so negotovo dejstvo. Komisija in Državni svet sta v preteklosti že zavzela stališče, da je pri iskanju dodatnih virov financiranja drugega tira nujno, da se Slovenija poveže z državami Višegrajske skupine, ki imajo največji interes za izgradnjo drugega tira, vendar je vprašanje, ali bodo zaledne države sploh

sodelovale in s kakšno finančno soudeležbo ter pod kakšnimi pogoji. V javnosti je vzbudil dvom način morebitnega sodelovanja Madžarske, saj pogoji njenega sodelovanja v času sprejemanja zakona sploh niso bili znani. Prav tako ne smemo mimo predvidenih dodatnih obremenitev prevoznikov. Javnost bi si zaslužila bolj jasno predstavitev možnosti financiranja, prav tako si zasluži izvedeti, kakšna bo dejanska vrednost investicije. Glede na pričakovane koristi drugega tira za Luko Koper je prav, da sodeluje pri financiranju njegove izgradnje, vendar bi bilo bolj logično, da se kot vir financiranja gradnje drugega tira predvidi dobiček Luke Koper, ki se bo z izgradnjo drugega tira nekajkrat povečal. Z vidika napovedane gospodarske rasti in suverenosti Republike Slovenije so se člani komisije tudi spraševali, ali država sama, s pomočjo evropskih sredstev in posojil, ni finančno sposobna zagotoviti realizacije projekta. Ob tem so opozorili, da bi bilo, glede na pričakovane multiplikativne učinke drugega tira in podatka o več milijardah evrov privarčevanih sredstev gospodinjstev v bankah, smiselno razmisliti tudi o možnosti sodelovanja slovenskih davkoplačevalcev pri financiranju njegove izgradnje. Komisija je tudi opozorila, da bi morala družba 2TDK nositi neomejeno odgovornost za opravljanje svojih nalog. *Državni zbor je zakon sprejel na 29. seji 20. 4. 2017.* Komisija je podprla predlog Interesne skupine lokalnih interesov za odločilni veto na zakon, saj so njeni argumenti sledili negativnemu mnenju komisije, ki ga je sprejela v okviru druge obravnave predloga zakona. *Državni svet je na 28. izredni seji 26. 4. 2017 sprejel zahtevo, da Državni zbor ponovno odloča o navedenem zakonu. Državni zbor je ob ponovnem odločanju na 43. izredni seji 8. 5. 2017 zakon sprejel. Na zahtevo najmanj 40.000 volivk in volivcev je Državni zbor razpisal zakonodajni referendum o navedenem zakonu, ki je bil izveden 24. 9. 2017. Na referendumu se je večina udeležencev izrekla za uveljavitev zakona.*

Komisija se je na skupini seji z Interesno skupino lokalnih interesov 2. 10. 2017, na pobudo državnega svetnika Miloša Poholeta, seznanila s problematiko postavljanja objektov za oglaševanje ob cestah. Pisni odgovori pristojnih ministrstev na vprašanja državnega svetnika Miloša Poholeta, ki jih je Državni svet podprl na 51. seji 17. 5. 2017, so pokazali, da je nadzorstvo nad oglaševanjem ob cestah nepregledno in neučinkovito, saj se izvaja v okviru več resorjev, ki so vsako s svojega delovnega področja zadolžena le za ožji vidik. Taka ureditev omogoča tudi možnost prelaganja odgovornosti iz ene inšpekcije na drugo, kar je nedopustno. Obenem so inšpekcije kadrovsko podhranjene in številnih prijav, ki se vsako leto povečujejo, niti niso sposobne obravnavati. Kot priznavajo na gradbeni inšpekciji Inšpektorata za okolje in prostor, se zaradi prioritete dela nadzor nad tovrstnimi objekti izvaja v omejenem obsegu. Razprava, v kateri so poleg državnih svetnikov sodelovali predstavniki Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Inšpektorata za okolje in prostor, Inšpektorata za infrastrukturo, Inšpektorata za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Direkcije za infrastrukturo in DARS, je pokazala, da je agresivno oglaševanje ob cestah presegllo vse razumne meje in je moteče ter negativno vpliva na prometno varnost in podobo krajine. Gre dejansko za nasilje nad naravo in ljudmi. Državni svetniki so se sicer strinjali, da oglaševanja, ki je gospodarska dejavnost, ni moč popolnoma prepovedati, vendar je potrebna bolj restriktivna politika, ki bo oglaševalske posege ob državnih in občinskih cestah omejila in glede na raznolikost ter kadrovske in finančne podhranjenosti občin uredila na nivoju države. Glede na to, da je za področje oglaševanja ob cestah pristojnih več inšpekcij, je prav, da tovrstno problematiko obravnava tudi inšpekcijski svet, katerega poslanstvo je doseganje večje učinkovitosti različnih inšpekcij. Komisija in interesna skupina sta predlagali, da naj se področje oglaševalskih posegov ob državnih in občinskih cestah regulira z enim predpisom, ki bo na nivoju države uredil vsa ključna vprašanja oglaševanja ob cestah in pripomogel k vzpostavitvi reda na tem področju. Sankcije za izvajalce oglaševalske dejavnosti ob cestah, ki kršijo predpise in nelegalno postavljajo objekte za oglaševanje, naj se drastično zvišajo takoj, saj morajo delovati preventivno, in ne čakati na novo zakonsko ureditev omenjene problematike. Prav tako sta predlagali, da naj se omogoči, da lahko občine z odloki urejajo in nadzirajo tiste posege v prostor, ki vplivajo na zunanji izgled naselij in prostora, ne pomenijo pa gradnje objektov. Predlagali sta tudi, da se prouči možnost prepovedi oglaševanja v vidnem polju avtocest in hitrih cest. *Državni svet je pobude podprl na 55 seji 11. 10. 2017 in jih naslovil na Vlado.*

Kategorizacija občinskih cest

Občine so bile pozvane, naj bolj intenzivno rešujejo problematiko kategoriziranih občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljiščih, in poskrbijo za ureditev lastninskih razmerij ali izvzamejo zemljišča iz kategorizacije občinskih cest. To dolžnost občinam nalaga zakonodaja in tudi Ustavno sodišče, ki od 2011 praviloma sodi v korist lastnikov zemljišč in razveljavlja občinske odloke o kategorizaciji občinskih cest, če občina z lastnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišča ali ga ni razlastila. Na nujnost aktivnejšega urejanja lastninskih razmerij na zemljiščih, po katerih potekajo kategorizirane občinske ceste, opozarjajo tako lastniki zemljišč kot Varuh človekovih pravic in Ministrstvo za infrastrukturo, ki je v svojem pisnem pozivu z dne 3. 12. 2014 občinam izpostavilo sankcijo, predpisano v Zakonu o lokalni samoupravi, da se lahko občinski svet predčasno razpusti in župan predčasno razreši, če občine ne izvršujejo odločb Ustavnega sodišča. Zaradi kompleksnosti navedene problematike je državni svetnik Dušana Strnada podal pobudo za organizacijo posveta na temo »Urejanje problematike kategorizacije občinskih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč«. Komisija je pobudo podprla in Državni svet je organiziral posvet 30. 3. 2015. Na predlog komisije je Državni svet sprejel zaključke na 29. seji 13. 5. 2015. Ugotovljeno je bilo, da se večina občin ukvarja z urejanjem problematike kategorizacije občinskih cest, vendar vsaka na svoj način in tudi z različnim uspehom. Poleg obsežnosti neurejenosti lastninskih razmerij v zvezi z javnimi cestami, ki izhajajo še iz preteklega družbenega sistema in so ga občine »podedovale«, se je treba zavedati, da se občinam iz leta v leto, ob vedno večjih stroških za izvajanje zakonskih nalog, znižuje primerna poraba in povprečnina. Čeprav se občine zavedajo, da sodi ta naloga v njihovo izvirno pristojnost, brez dodatne finančne pomoči še dolgo ne bodo uspele urediti lastništva javnih cest, ki potekajo po zasebnih zemljiščih. Za odpravo neustavnega stanja je nujen sistematičen pristop z realnim terminskim planom reševanja problematike. Državni svet je tudi predlagal, da se odškodnina razlastitvenemu zavezancu določi na osnovi vrednosti dejanske rabe zemljišča pred začetkom gradnje občinske ceste. Danes se namreč dogaja, da lastniki zemljišč, preko katerih potekajo javne ceste že desetletja, pričakujejo in zahtevajo nerazumno visoke odškodnine. Državni svet je dal tudi pobudo, da se v postopek reševanja problematike vključi tudi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, ki ima v lasti kmetijska zemljišča, ki bi jih bilo možno kot nadomestna zemljišča ponuditi kmetom v zameno za kategorizirano cesto, ki poteka po njihovem zemljišču. *Državni svet je zaključke v obliki pripomb, opozoril in predlogov posredoval Ministrstvu za infrastrukturo.*

Komisija je 10. 1. 2016 na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada obravnavala Odgovor Ministrstva za javno upravo oz. Ministrstva za okolje in prostor na vprašanje Državnega sveta v zvezi z zahtevami upravnih enot po urejenem lastništvu kategorizacije javnih cest oz. urejene služnostne pravice ob izdajanju gradbenih dovoljenj z dne 1. 12. 2015. Ugotovili sta, da odgovor Ministrstva za javno upravo oz. Ministrstva za okolje in prostor ne nakazuje celovitega reševanja problematike urejenosti lastništva kategoriziranih občinskih (in državnih) cest, ki potekajo preko zemljišč v lasti fizičnih oseb. Državni svetniki so se strinjali, da je treba spoštovati odločbe sodišč in Ustavnega sodišča, vendar so poudarili, kar je pokazal tudi posvet v Državnem svetu, da občine ne sprožajo razlastitvenih postopkov, kar omogoča 19. člen ZJC-B, ker nimajo dovolj finančnih sredstev za odkup zemljišč oz. odškodnino ter ostale stroške. Občine se zavedajo te problematike in jo želijo reševati, vendar je problematika tako obsežna, da je ni moč parcialno reševati po občinah, ampak so nujne sistemske rešitve, ki bodo dale ustavno skladno pravno podlago za enoten način urejanja lastništva javne infrastrukture na nivoju države (vključno z določitvijo enotne cene zemljišč), obenem pa je treba občinam za te namene zagotoviti ustrezen obseg finančnih sredstev, še posebej glede na sedanjo finančno situacijo, ko se jim iz leta v leto znižujejo sredstva. Ker komisija in interesna skupina na seji nista dobili ustreznih odgovorov in pojasnil, sta pozvali Vlado, da prouči še zmeraj aktualne pripombe, opozorila in predloge Državnega sveta, ki jih je sprejel na 29. seji 13. 5. 2015 na podlagi prej omenjenega posveta. *Vlada se je v odgovoru z dne 7. 7. 2016 opredelila do 23-ih zaključkov navedenega posveta. Med drugim je zvezi s predlogom o določitvi*

bolj realnega roka za ureditev lastninskih razmerij vseh kategoriziranih občinskih javnih cest odgovorila, da občine na predlagani enoletni rok za uskladitev občinskih odlokov z Zakonom o cestah niso imele pripomb, temu ni nasprotoval niti Državni svet. Poleg tega je poudarila, da tedanji namen Vlade kot predlagateljice zakona ni bil, da se rok za uskladitev občinskih odlokov z zakonom nanaša tudi na dokončno premoženjsko pravno ureditev zemljišč, po katerih potekajo občinske javne ceste, vendar je Ustavno sodišče v svojih odločitvah zakonski rok za uskladitev občinskih aktov razumelo tudi kot rok za ureditev teh razmerij in na podlagi take presoje oblikovalo ustaljeno ustavno sodno prakso. V zvezi z opozorili Državnega sveta, da občine zaradi velikih obremenitev občinskih proračunov za izvajanje zakonskih nalog v doglednem času niso sposobne urediti kompleksne problematike kategorizacije občinskih cest, je Vlada navedla, da je sklicevanje na pomanjkanje javnih sredstev splošno in brez podlage, saj se stanje neurejenosti zemljiško-knjižnega in lastniškega stanja zemljišč, po katerih potekajo kategorizirane ceste, vleče že od reforme lokalne samouprave sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja. Dokler Ustavno sodišče ni začelo razveljavljati občinskih odlokov, so se reševanju tega problema marsikje preprosto izogibali, na drugi strani pa so primeri občin, ki so sistematično in načrtno urejale problematiko. Ker se problem vleče že več kot dve desetletji, po mnenju Vlade nedejavnost občin ni mogoče utemeljevati s finančno krizo in zmanjševanjem prihodkov občin, saj smo bili v obdobju 2008–2014 priče rasti občinskih prihodkov.

Komisija je na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov 23. 1. 2017, na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada, obravnavala pobudo župana občine Dol pri Ljubljani za zakonsko ureditev lastništva javnih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč. Kot je pojasnil pobudnik, je bil v preteklosti že poskus urejanja problematike lastništva javnih cest s sprejemom 85. člena ZJC, vendar ga je Ustavno sodišče 2002 razveljavilo. Predlagal je institut priposestevanja, pri čemer bi bilo izkazano priposestevanje, če občina uporablja cesto več kot 10 let in na njej izvaja javne službe (npr. vzdrževanje, pluzenje, itd). Državni svetniki so podprli pobudo in pri tem opozorili na ugotovitve posveta, da občine ne nasprotujejo urejanju problematike, vendar se vsaka loteva tega problema na svoj način in tudi z različnim uspehom. Pri tem ne gre samo za vprašanje občinskih, ampak tudi državnih cest, prav tako ne gre le za neurejenost lastništva javnih cest, ampak tudi za vprašanje pravne varnosti lastnikov nepremičnin, ki imajo dostop preko cest z neurejenim lastništvom (npr. problem pridobivanja GD). Ker je problematika preobsežna (23.000 km cest) in so pričakovanja sedanjih lastnikov zemljišč, preko katerih potekajo javne ceste, (pre)velika, občine tega vprašanja brez posebne zakonske ureditve ali finančne pomoči države ne bodo uspele rešiti v doglednem času, saj v sistemu financiranja, ki velja, finančno niso sposobne niti obnavljati in vzdrževati cest, kaj šele zagotoviti sredstev za ureditev te problematike (za odškodnine ali nadomestila v naravi, odmero zemljišč in ureditev cest v katastrskih evidencah ter ureditev lastništva v ZK). Občine bi lahko odpravile neustavno in nezakonito stanje zelo počasi oz. v skladu s proračunskimi zmožnostmi, vendar se je treba zavedati, da je to možno, če sose lastniki zemljišč pripravljene odpovedati plačilu oz. so pripravljene prenesti lastništvo na občino za simbolično oz. razumno ceno, medtem ko nosijo občine preostale stroške urejanja lastništva, ki niso zanemarljivi. Če občine ceste z neurejenim lastništvom ukinejo iz kategorizacije občinskih javnih cest, to pomeni, da se taka cesta ne vzdržuje, pozimi ne pluži itd. To je lahko v primeru več km dolgih poti v zasebni lasti, ki vodijo do naselij, s čimer se soočajo v nekaterih občinah, velik problem. Državni svetniki so tudi opozorili na odloke o kategorizaciji občinskih cest, ki jih Ustavno sodišče v zadnjih letih razveljavlja, a so pred njihovim sprejemom občine dobile soglasje države. Na problematiko bi morali gledati s širšega družbenega vidika in poiskati ravnotežje med lastninsko pravico in javnim interesom. Po mnenju komisije in interesne skupin je pobuda župana mag. Janeza Tekavca ena od možnosti oz. del (začetka) iskanja ustrezne rešitve. *Komisija in Interesna skupina lokalnih interesov sta predlagali, da Služba Državnega sveta za pravne in analitične zadeve (SPAZ) prouči predlagano besedilo členov z vidika Ustave in pravnega sistema ter se zavezali, da bosta v primeru ugotovljene skladnosti z ustavnim in pravnim redom v nadaljevanju pristopili k pripravi predloga zakona.*

Ob seznanitvi z mnenjem Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve glede predloga zakona o ureditvi lastništva cest, ki ga je v imenu 56 občin predlagal župan občine Dol pri Ljubljani mag. Janez Tekavec, sta komisija in Interesna skupina lokalnih interesov na skupni seji 24. 4. 2017 ugotovili, ima SPAZ resne in argumentirane pomisleke glede predloga zakona, obenem pa nakazuje bolj operativne rešitve za ureditev problematike lastništva javnih cest, ki potekajo preko zasebnih zemljišč, v okviru nadgradnje veljavne zakonodaje in z opredelitvijo odškodnin zaradi omejitve lastninske pravice. V zvezi s tem sta interesna skupina in komisija ocenili, da v primeru priposestevanja občine verjetno ne bi imele stroškov iz naslova odškodnin, imela pa bi ostale stroške (parcelacija, vpis v zemljiško knjigo). Za razrešitev problematike občine potrebujejo tako pravno podlago kot finančna sredstva. Smiselno je, da se dolžina 23.000 km cest, zaradi lažjega ugotavljanja finančnih posledic, pretvori v m². V zvezi z dosedanjimi opozorili Ministrstva za infrastrukturo, da imajo občine že sprejeto pravno podlago za urejanje težav z lastništvom javnih cest, je bilo opozorjeno, da mogoče to drži, vendar je ključni problem zagotavljanje finančnih sredstev. Zato je smiselno, da se iščejo rešitve tudi v smeri iskanja odgovorov glede finančnih virov za urejanje tega vprašanja – npr. dodatni viri financiranja v obdobju urejanja problematike. Glede na to, da je priposestevanje zapleten postopek, ki je lahko ne samo dolgotrajen, ampak lahko občinam zaradi težavnosti povzroči dodatne stroške, sta komisija in Interesna skupina lokalnih interesov predlagali, da SPAZ mnenje dopolni s konkretnimi predlogi in možnostmi glede nadgradnje veljavne zakonodaje, ki bodo skladni z Ustavo ter bodo vodili v začetek reševanja problematike neurejenosti lastništva zemljišč, po katerih potekajo javne (občinske in državne) ceste. Na podlagi tega je SPAZ pripravil gradivo, ki omogoča poenostavitve postopkov za ureditev lastniških razmerij na nepremičninah, na katerih so zgrajene javne ceste oz. poti, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pri čemer se domneva priposestevanje (nepremičnina pod cestnim telesom javne ceste je v javni lasti, če je na njej več kot 20 let zgrajena javna cesta). Komisija je na 107. seji 9. 10. 2017 podprla *Predlog zakona o ureditvi lastništva javnih cest (EPA 2284-VII)*, ki jo je predložila Interesna skupina lokalnih interesov. *Državni svet je na 55. seji 11. 10. 2017 določil besedilo Predloga zakona o ureditvi lastništva javnih cest (EPA 2284-VII) in ga poslal Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.*

Cestni prevozi in pravila cestnega prometa

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozih v cestnem prometu (EPA 1034-VI), ki je med drugim omilil pogoje, pod katerimi dijaki in študentje pridobijo pravico do subvencioniranega prevoza ter uredil vprašanje povezovanja različnih prevozov na področju javnega potniškega prometa. Komisija je podprla predlagano rešitev, da dijaki in študentje dobijo pravico do subvencioniranja prevoza, če prebivajo najmanj 2 km od kraja izobraževanja. Ta rešitev sledi pripombam komisije prejšnjega mandata Državnega sveta, ki je opozorila, da prejšnji kriterij 5 km oddaljenosti med krajem bivanja in izobraževanjem za uveljavitev pravice do subvencioniranja prevoza postavlja študente in dijake, ki uporabljajo javni potniški promet, v neenakopravni položaj. V zvezi z razmišljanji predlagatelja, da bi podoben način subvencioniranja prevoza na delo in z dela uveljavili tudi za zaposlene v javnem sektorju, je komisija opozorila, da se ljudje vozijo na delo in z dela z osebnimi vozili, ker ni zagotovljenega javnega potniškega prometa (npr. časovno neusklajeni vozni redi, ukinjene javne linije, itd). Ker ta sprememba še ne omogoča skupnega avtobusnega prevoza šoloobveznih otrok in drugih potnikov, saj to prepoveduje Zakon o pravilih cestnega prometa prepoveduje, je komisija izrazila pričakovanje, da bo pristojno ministrstvo pripravilo spremembo Zakona o pravilih cestnega prometa, da bodo lahko tudi drugi potniki uporabljali vozila, s katerimi se prevažajo šoloobvezni otroci, na kar že dolgo čakajo tudi v območjih z redko poseljenostjo in slabimi povezavami. *Državni zbor je zakon sprejel na 13. seji 24. 4. 2013.*

Komisija je na 10. 6. 2013 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (EPA 1214 –VI), njeno mnenje pa je povzel Državni svet na 8. seji. Komisija je sicer podprla prizadevanja za povečanje prometne varnosti oz. zmanjšanje tveganj na

področju varnosti prometa, vendar je ocenila, da priprava zakonskih sprememb na podlagi medijsko odmevnih nesreč s tragičnimi posledicami ni najboljši način zakonskega urejanja področja pravil cestnega prometa, saj je za spremljanje učinkovitosti ukrepov nujna stabilnost in preglednost zakonodaje. Komisija ni nasprotovala institutu zasega motornih vozil v primeru hujših kršitev pravil cestnega prometa, vendar se je spraševala o učinkovitosti tega ukrepa, saj praksa kaže, da nekateri vozniki povratniki, ki nimajo težav priti do drugega (poceni) motornega vozila, še naprej kršijo pravila cestnega prometa. Poleg tega se v povezavi s tem ukrepov postavlja vprašanje stroškov hrambe zaseženih vozil, ki jih mora založiti Policija. Zaradi navedenega sta komisija in Državni svet ocenila, da je učinkovitejši ukrep pridržanje kršiteljev. *Komisija oz. Državni svet je oblikoval več pobud in predlogov, do katerih se je opredelila tudi Vlada v svojem mnenju z dne 5. 7. 2013.* Vlada je nekatere pobude z vidika Ustave in evropske zakonodaje zavrnila (pobudo, da bi zakon policistom omogočil izrekanje različnih sankcij za isti prekršek, storjen v različnih okoliščinah; pobudo za vodenje podatkov o prekrških in sankcioniranju policistov kot udeležencev v cestnem prometu; pobudo za zakonsko ureditev, ki bi omogočila prevoz večjega števila otrok na enem sedežu, ki ne bi ogrožala varnosti otrok), k predlogu za izboljšanje kakovosti cestne infrastrukture, preveritev postavljene prometne signalizacije in prilagoditev omejitve hitrosti razmeram na cesti ter k predlogu glede vzgoje in izobraževanja mlajših udeležencev cestnega prometa pa je podala pojasnila. V zvezi s pobudo o absolutni prepovedi uporabe mobilnih telefonov med vožnjo in pobudo o poostitvi sankcij zoper voznike, ki v času poostrenih vremenskih razmer (npr. deževje s točo) ustavljajo v predorih in podvozih ter s tem ogrožajo druge udeležence cestnega prometa, je Vlada pojasnila, da bo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor pobudi preučilo in v primeru ugotovljene večje varnosti vseh udeležencev cestnega prometa pripravilo predlog v smeri podanih pobud ob naslednji predložitvi sprememb zakonodaje. *Državni zbor je zakon sprejel na 16. seji 15. 7. 2013.*

Komisija je na 101. seji 17. 7. 2017 podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (EPA 2078-VII), s katerim je skupina poslancev s prvopodpisanim Zvonkom Lahom predlagala obveznost voznikov, da ob prometnih nesrečah ali drugih zastojih vzpostavijo dovolj širok reševalni pas, ki bo omogočil neoviran prehod intervencijskih vozil. Medtem ko za vozila, ki vozijo po prehitevalnem pasu, ne bi bilo sprememb, se je za vozila, ki vozijo po voznem pasu, predlagalo, da bi se lahko razvrstila na odstavni pas oz. nišo, kar je bilo do zdaj prepovedano. Vlada ni podprla predloga zakona, ker ne rešuje vseh situacij pri vzpostavljanju dovolj širokega reševalnega pasu za vožnjo intervencijskih vozil. Komisija je menila, da je z vidika povečanega obsega tranzitnega (tovornega) prometa na slovenskih avtocestah sicer prav, da se celovito prenovi področje prometne varnosti, vendar načrtovano celovito urejanje tega področja ne more biti argument za nasprotovanje predlogu zakona. Čim prej je treba urediti zakonodajo po zgledu drugih evropskih držav in odpraviti prepoved umika vozil na odstavni pas ob prometnih nesrečah oz. zastojih in s tem gasilskim, policijskim in reševalnim vozilom omogočimo lažji in hitrejši prihod na kraj nesreče, kar je v primeru, ko štejejo sekunde, ključnega pomena. Obenem je komisija dala v proučitev tudi predlog o prepovedi prehitevanja tovornih vozil na avtocestah in hitrih cestah, saj tovorna vozila s prehitevanjem povzročajo zastoje in ob prometnih nesrečah praktično onemogočijo prehod intervencijskih vozil. Komisija je mnenje poslala na Odbor DZ za infrastrukturo, okolje in prostor, ki je na 32. seji 6. 9. 2017, kljub nasprotovanju Vlade, pripravil dopolnjen predlog zakona. *Državni zbor je zakon sprejel na 33. seji 20. 9. 2017.*

Varnost cestnega prometa

Komisija se je na sejah seznanila tudi z letnimi poročili o izvajanju Resolucije o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za leto 2013, 2014, 2015, 2016 (EPA 137-VII; EPA 753-VII, EPA 1384-VII in EPA 2135-VII) in pozitivno ocenila delo Agencije Republike Slovenije za varnost prometa pri koordiniranju različnih akterjev in aktivnosti na področju varnosti cestnega prometa, obenem pa opozorila, da ne moremo pričakovati večjih uspehov le zaradi njihovega uspešnega in požrtvovalnega dela. Po mnenju komisije je prometna vzgoja v osnovnošolskem in

srednješolskem izobraževanju premalo prisotna, zato bi kazalo razmisliti o uvedbi obveznega predmeta »prometna vzgoja« v osnovnih in srednjih šolah, saj bi otroci v okviru samostojnega predmeta pridobili bistveno več znanja in vzpostavili bolj odgovoren odnos do prometne varnosti. Podan je bil tudi predlog, da se vzpostavi stalno izobraževanje starejših voznikov, ki so najhitreje rastoča skupina med udeleženci v cestnem prometu. Vzroki prometnih nesreč so različni, pri čemer bi morali večjo pozornost nameniti tudi slabemu stanju infrastrukture ali slabi pretočnosti prometa na avtocestah zaradi prekomernega povečanja prometa. V zvezi z izvajanjem policijskega nadzora je komisija večkrat predlagala uvedbo t. i. avtocestne policije, ki bi s svojo prisotnostjo preventivno delovala in odvrčala udeležence od prehitre vožnje. Z ozirom na vedno večje število uporabnikov prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih snovi je verjetno njihova prisotnost med udeleženci cestnega prometa vedno večja, vendar pa se tovrstni vozniki ne obravnavajo posebej kot povzročitelji prometnih nesreč. Komisiji se postavlja tudi vprašanje povezanosti baze podatkov zdravstvenega sistema in resornega ministrstva, pristojnega za pridobitev vozniškega dovoljenja, saj uživalci prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih snovi ter alkoholiki ne bi smeli dobiti vozniškega dovoljenja oz. bi ga morali takoj izgubiti, saj najbolj ogrožajo varnost cestnega prometa. Glede na trend števila mrtvih zaradi vožnje pod vplivom alkohola je težko pričakovati, da bomo brez odločnejših ukrepov, tudi s tem, da se alkoholikom prepreči udeležba v prometu, do leta 2022 dosegli cilj in zmanjšali število umrlih zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Glede na pomanjkanje sredstev za izvajanje ukrepov na področju varnosti cestnega prometa je komisija opozorila, da bomo cilje nacionalnega programa težko uresničili. Za stabilno financiranje prometne varnosti je treba vzpostaviti namenskost sredstev. S tega vidika je komisija podprla spremembe Zakona o voznikih (EPA 2235-VII), saj je treba Javni agenciji za varnost prometa nastale stroške, ki jih ima z opravljanjem voznških izpitov, povrniti v celoti in prekiniti sedanjo prakso, ko je agencija manjkajoča sredstva nadomeščala s sredstvi iz naslova izvajanja preventivnih dejavnosti.

Energetika

Čeprav je komisija novembra 2013, predvsem zaradi nujno potrebnega prenosa dveh evropskih direktiv, podprla Predlog Energetskega zakona (EPA 1548-VI), je na 21. seji 3. 2. 2014 podprla Predlog odločilnega veta na Energetski zakon (EZ-1), ki ga je vložila Interesna skupina lokalnih interesov. Večina članov komisije se je strinjala, da zakon širi obveznosti izdelave energetskih izkaznic prek minimalnih zahtev evropskih predpisov ter omogoča previsoke cene energetskih izkaznic, ki bodo finančno bremenile potrošnike. Poleg tega bo lahko energetska izkaznica neverodostojna in ne bo izkazovala dejanskega energetskega stanja stavbe, saj bodo lahko lastniki stavb podali napačne podatke. Prav tako zakon ne predpisuje nobenih sankcij za energetske strokovnjake, če bodo izdelovali neverodostojne energetske izkaznice. Jedro razprave na matičnem Odboru DZ je bilo vprašanje cene energetskih izkaznic, pri čemer so opozicijski poslanci pritrdili mnenju Državnega sveta, medtem ko so koalicijski poslanci menili, da je zakon z več kot 550 člani zelo obsežen in da zgolj vprašanje energetskih izkaznic, ki so urejene v le nekaj členih, ne more biti razlog za zavrnitev celotnega zakona, ki z veliko zamudo implementira plinsko in električno direktivo in ga je treba sprejeti, saj državi v nasprotnem primeru grozijo visoke denarne kazni. So pa oboji pozvali Vlado, da pripravi novelo zakona, s katero bi znižali stroške izdelave energetskih izkaznic. *Državni zbor je zakon ob ponovnem glasovanju sprejel 24. 2. 2014. Na dan ponovnega glasovanja o zakonu je takratno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor na svoji spletni strani objavilo, da v izogib vsakršni možnosti višanja cen energetskih izkaznic predlaga omejitev višine najvišje cene za izdelavo energetskih izkaznic (nezavezujoč cenik), Vlada pa je 27. 2. 2014 sprejela Uredbo o določitvi najvišjih cen za izdajo energetske izkaznice in na ta način predpisala zgornjo mejo cen energetskih izkaznic za stanovanjske stavbe.*

Komisija se je seznanila tudi z letnimi poročili o stanju na področju energetike v letu 2014, 2015 in 2016 (EPA 628-VII, 1366-VII in EPA 2092-VII) ter opozorila, da je treba čim prej predložiti Energetski koncept Slovenije, opredeliti energetske vizije države in najti odgovore na vprašanja, s

katerimi se bomo soočili že jutri in v prihodnjih letih. V zvezi z opustitvijo proizvodnje električne energije v Termoelektrarni Trbovlje (TET) se je komisiji postavilo vprašanje virov za proizvodnjo električne energije, ki bodo zagotovili nemoteno obratovanje slovenskega elektroenergetskega sistema v času motenj. Komisija je ob tem opozorila, da zapiramo energetske objekte, pri tem pa država nima vizije o nadaljnji usodi zapuščenih lokacij. Po mnenju komisije imamo na področju električne energije le dve možnosti, varčevanje in energetska sanacijo stavb ali pa načrtovanje dodatnih virov električne energije, pri čemer se je treba zavedati dolgotrajnosti umeščanja energetskih objektov v prostor. Z vidika zanesljivosti oskrbe porabnikov z električno energijo je nujna visoka stopnja samooskrbe, saj je odvisnost države od uvoza električne energije povezana z občutljivostjo na rast cen električne energije. Komisija je v zvezi s spodbujanjem proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov energije opozorila, da se občine pri načrtovanju in umeščanju objektov v prostor kot so male hidroelektrarne soočajo s težavami, saj zaradi veljavne prostorske in okoljske zakonodaje ne uspejo najti lokacije, kjer bi lahko te objekte umestile v prostor. Z vidika mešanice energetskih virov, ki zadnjih nekaj desetletij ostaja praktično nespremenjena, je komisija poudarila, da TEŠ 6 skrbi za prilagajanje proizvodnje električne energije trenutnim potrebam. Če odmislimo nepravilnosti pri gradnji TEŠ 6, ki jih je treba sankcionirati, se je treba zavedati, da bi bila energetska odvisnost Slovenije precej višja brez investicije v TEŠ 6, ki ima bistveno večji izkoristek in manjši vpliv na okolje kot bloka 4 in 5, ki ju bo treba slej ko prej ugasniti. Ob višji energetske odvisnosti države je vprašanje, kakšna bi bila v tem primeru cena električne energije in ali imamo dovolj razvito prenosno omrežje za večji uvoz električne energije. Komisija je tudi opozorila na strukturo cene električne energije, saj le tretjino cene električne energije predstavlja dejansko porabo električne energije, vse ostalo so davki in prispevki. Primerjava cen električne energije s ceno v Nemčiji, Italiji ali Avstriji sicer kaže na nižjo ceno v Sloveniji, vendar ta primerjava ne upošteva nižje kupne moči slovenskih odjemalcev v primerjavi z odjemalci v navedenih državah. Komisija je poudarila, da je cenejše daljinsko ogrevanje Šaleške doline posledica preteklih odločitev o opuščanju malih kurilnih naprav in prehodu na daljinsko ogrevanje zaradi izboljšanja stanja okolja in s tem kakovostnejšega življenja. Lokalno prebivalstvo je v preteklosti podprlo gradnjo TEŠ 6 zaradi pričakovanega večjega izkoristka, ohranjanja delovnih mest in ekološko bolj sprejemljivega pridobivanja električne energije, a kot kaže, bodo prebivalci Šaleške doline plačevali tudi stroške, ki niso povezani s toplotno energijo. V zvezi z elektrodistribucijskim omrežjem in vedno večjimi zahtevami prebivalcev po kabliranju je opozorila, da bi morala elektrodistribucijska oz. elektroenergetska podjetja, poleg visokih stroškov polaganja kabliranih daljnovodov, ki prispevajo k boljšemu delovanju omrežja, upoštevati tudi ekonomičnost te dolgoročne investicije, kar je pomembno še posebej v času vedno pogostejših naravnih ujm.

Komisija je na 3. izredni seji podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (EPA 2020-VI), ki ga je predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim mag. Andrejem Vizjakom. Z njim se je predlagalo, da se obdobje, v katerem se lahko objekti vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju financirajo tudi iz Sklada za vode ali drugih proračunskih virov, podaljša do konca leta 2015 in s tem omogoči nemoteno nadaljevanje izgradnje infrastrukturnega dela (akumulacijskega jezera) HE Brežice. Komisija je poudarila, da je izgradnja dela verige HE na Spodnji Savi pomembna, saj je hidroenergija najkvalitetnejši domači obnovljivi vir energije, poleg tega so hidroelektrarne skoraj v celoti plod domačega znanja in dela, zaradi česar njihova gradnja pomembno vpliva na slovensko gospodarstvo in posledično ohranjanje ali nastajanje novih delovnih mest. Projekt izgradnje verige hidroelektrarn na Spodnji Savi zagotavlja zaščito pred poplavami, boljšo kmetijsko proizvodnjo z namakanjem, zmanjšuje posledice suše ter zagotavlja velike količine pitne vode v podtalnici. S tega vidika je komisija podprla predlog, da bi bilo možno še do konca leta 2015 zagotavljati manjkajoča sredstva za financiranje objektov vodne in energetske infrastrukture v nedeljivem razmerju iz Sklada za vode ali drugih proračunskih virov. Komisija je tudi opozorila, da neuskklajenost vladnih resorjev negativno vpliva na dinamiko izvajanja projektov državnega pomena, to pa ima lahko daljnosežne negativne posledice na finančno in gospodarsko situacijo države ter usodo delovnih mest, v primeru izgradnje HE Brežice

pa tudi na neizpolnjevanje okoljskih ciljev. Obratujoče HE polnijo Sklad za vode prek dela koncesijske dajatve in s plačevanjem vodnega povračila, kar pomeni, da bo HE Brežice z začetkom obratovanja začela polniti Sklad za vode. Na 43. nujni seji Odbora DZ za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, ki je pripravil dopolnjen predlog zakona, se je večina strinjala z opozorili komisije. Na koncu je matično delovno telo Državnega zbora podprlo predlog zakona, pri čemer so člani izrazili pričakovanje, da se bo Vlada do obravnave predloga zakona na seji Državnega zbora poenotila, kar pa se ni zgodilo. *Državni zbor je zakon sprejel na 70. izredni seji 19. 6. 2014.*

Pogrebna in pokopališka dejavnost

Komisija je kot zainteresirana komisija na 64. seji podprla Predlog zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč (EPA 878-VII) in prizadevanja njegovega predlagatelja poslanca Državnega zbora Janija Möderndorferja za posodobitev in ustrezno ureditev pokopališke in pogrebne dejavnosti ter enovito ureditev tega področja. Osnovno izhodišče predloga zakona je bilo, da je pogrebna dejavnost širšega družbenega pomena, ki se mora opravljati trajno in nemoteno ter je zato ni moč prepustiti prostemu trgu oz. pridobivanju dobička. Glede na negativno stališče Vlade, ki je pripravljala svoj predlog zakona, je komisija pozvala predlagatelja zakona in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, da skupaj poiščeta zakonsko rešitev, ki bo sprejemljiva tako za uporabnike teh storitev kot za lokalne skupnosti, ki so v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi pristojne za organiziranje opravljanja pokopališke in pogrebne službe. Komisija je poročilo poslala Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki pa predloga zakona ni podprla. Odbor DZ je na 13. seji 13. 1. 2016 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Ta sklep je v skladu s Poslovnikom Državnega zbora povzel Državni zbor na 15. seji 28. 1. 2016. *S tem je bil zakonodajni postopek končan.*

Komisija je kot zainteresirana komisija na 75. seji nasprotovala vladnemu Predlogu zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (EPA 1139-VII) in predlaganemu konceptu ureditve pogrebne dejavnosti, da se z izjemo zagotavljanja 24-urne dežurne službe prepusti trgu. V povezavi z 140. členom Ustave je komisija opozorila na Zakon o lokalni samoupravi, ki med lokalne javne zadeve umešča organiziranje opravljanja pokopališke in pogrebne dejavnosti. Medtem ko je podprla organiziranje pokopališke dejavnosti v okviru obvezne gospodarske javne službe, je glede pogrebne dejavnosti opozorila, da mora v prvi vrsti zasledovati javni interes in zagotoviti enotne ter ustrezne cene in še posebej izpostavila, da bi moral zakon občinam in njenim organom prepustiti odločitev o načinu izvajanja pogrebnih storitev. Ker je bila pogrebna dejavnost po občinah različno urejena, nekatere so imele boljše izkušnje z izvajanjem tovrstnih storitev v okviru gospodarske javne službe, druge v okviru tržne dejavnosti, je menila, da bi bilo smiselno, da je zakonska ureditev bolj odprta in življenjska ter občinam prepusti urejanje tega področja v skladu z njihovo tradicijo in krajevnimi običaji. Komisija je tudi poudarila, da zasebni sektor izkazuje za pogrebno dejavnost, ki je izjemno občutljivo področje, zaradi možnosti zaslužka velik interes, za pokopališko dejavnost, ki mora zagotavljati pogoje za opravljanje pogrebne dejavnosti, zanimanja ni, saj prinaša le stroške iz naslova upravljanja in urejanja pokopališč. Komisija je svoje negativno stališče predstavila na 53. seji Komisiji za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je predlog zakona podprla. Na predlog Interesne skupine lokalnih interesov Državni svet na 41. seji ni podprl predloga zakona. *Državni zbor je zakon sprejel na 21. seji 14. 7. 2016.* Zaradi nasprotovanja sprejetim rešitvam je komisija na 8. izredni seji predlagala odložilni veto na navedeni zakon in ponovila, da sodi pogrebna dejavnost v izvirno pristojnost občin. Pri tem je komisija še posebej izpostavila stališče Ustavnega sodišča iz leta 2000, da določitev pokopališke in pogrebne dejavnosti za obvezno gospodarsko javno službo ni v neskladju z ustavno zagotovljeno svobodno gospodarsko pobudo in da gre za dejavnost, ki je zaradi pietete do pokojnikov in odnosa do svojcev, zdravstvenih in sanitarno-higienskih razlogov ni mogoče zagotavljati na prostem trgu, saj je pridobivanje dobička podrejeno zadovoljevanju javnih potreb. Pogrebna dejavnost se daje na prosti trg z izgovorom, da se bo povečala kakovost in znižale cene storitev ter da se pogrebna

dejavnost v polovici občin že zdaj izvaja kot tržna dejavnost. Praksa pa kaže, da temu ni tako, saj le v 30 občinah deluje prosti trg. Komisija je poudarila, da se s spremembo zakonodaje poskuša legalizirati nezakonito stanje v manjšem delu države in da bi lahko zasebna podjetja delovala tudi, če bi se pogrebna dejavnost opravljala kot gospodarska javna služba, le koncesijo bi morala pridobiti. Državni svet je na 22. izredni seji sprejel odločilni veto na zakon, *ki ga je Državni zbor ob ponovnem odločanju sprejel na seji 20. 9. 2016*. Državni svet je na pobudo državnega svetnika Jerneja Verbiča na 46. seji sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti posameznih določb Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, zaradi katerih je komisija vseskozi nasprotovala predlogu zakona. *Ustavno sodišče do konca mandata o zadevi ni odločilo*.

Komisija je na 70. seji, na pobudo državnega svetnika mag. Steva Ščavničarja, obravnavala problematiko urejanja in opravljanja mrliško pregledne službe, na njen predlog pa je Državni svet sprejel na 39. seji več pobud in jih naslovil Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za pravosodje. Komisija je predlagala, da se proučijo možnosti sprememb Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe ter drugih zakonodajnih aktov, ki bodo iz naslova mrliško pregledne službe finančno razbremenile občine. Nadalje je predlagala, da naj se 3. člen Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe začne dosledno izvajati tako, da se pripravi in izvede program usposabljanja mrliških preglednikov ter pooblasti usposobljene kandidate. Predlagala je tudi, da naj se do nove ureditve uskladi in poenoti višina cene mrliških pregledov za vse občine ter da naj se nadaljuje s projektom e-smrt, mrliškim preglednikom pa naj se omogoči takojšen dostop do zdravstvene dokumentacije. Prav tako je predlagala ustanovitev delovne skupine na ravni ministrstev za pripravo in prenovu predpisov opravljanja mrliških pregledov in obdukcij, ki naj jo sestavljajo predstavniki občin (združenj občin), Ministrstva za zdravje, Ministrstva za finance, Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za pravosodje ter drugi strokovnjaki oziroma deležniki s tega področja. *Ministrstvo za zdravje se je v svojem odgovoru z dne 16. 5. 2016 opredelilo do pobud*. Med drugim se je zavezalo, da bo predlog za spremembo Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe oz. prenos finančne obveznosti za mrliško pregledno službo iz občinskega organa na ZZSZ ob prvih spremembah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakona o zdravstveni dejavnosti. Pri tem bo proučilo možnost drugačnega načina zagotavljanja in financiranja mrliško pregledne službe. V zvezi s predlogom o doslednem izvajanju 3. člena Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe je Ministrstvo za zdravje odgovorilo, da je že pristopilo k realizaciji predloga za usposabljanje, ki bo izvedeno z Inštitutom za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani in Nacionalnim inštitutom za javno zdravje. S predlogom za poenotenje višine cene mrliških pregledov se Ministrstvo za zdravje strinja in bo zato skušalo najti ustrezen rešitev. Prav tako je v odgovoru navedlo, da se projekt e-smrt, katerega namen je izboljšati kakovost in pravočasnost podatkov, končuje.

Področje stanovanjskega gospodarstva

Komisija se je kot zainteresirana komisija srečala s Predlogom zakona o davku na nepremičnine (EPA 1543-VI) že pred njegovo predložitvijo v Državni zbor. Na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov sta podprli stališča združenj občin in Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije ter nasprotovali predvideni delitvi davka na nepremičnine med občinami in državo. Državni svetniki so izpostavili zavedanje o nezavidljivem finančnem položaju države, vendar pa to ni opravičilo za delitev davka, ki v vseh razvitih evropskih demokracijah pripada lokalnemu nivoju. Nesprejemljivo je tudi predvideno obdavčenje nepremičnin v lasti občin, s čimer bi občine en del davka plačevale sami sebi, en del pa državi. Predlog, da lahko občine povečajo/znižajo davčno stopnjo za največ 50 % za tisti del prihodkov, ki bi jim pripadal, lahko povzroči velike pritiske davčnih zavezancev po znižanju davčne stopnje, kar posledično vodi v zmanjšanje finančnih sredstev za razvojne projekte. Če država potrebuje finančni vir za izhod iz krize, naj se uvede t. i. krizni davek, do uvedbe davka na nepremičnine pa naj se ohrani NUSZ, ki predstavlja stabilen sistem financiranja

občin ter ustrezno bremeni fizične in pravne osebe. Po predložitvi predloga zakona v zakonodajni postopek sta se do njega ponovno opredelili ter ga zavrnila, saj so njegove ključne rešitve ostale enake. Lokalna skupnost je avtonomna toliko, kolikor ima avtonomnosti pri določanju virov financiranja, ki pa je pri načrtovanem davku na nepremičnine ne bo imela. *Državni zbor je zakon sprejel na 47. izredni seji 15. 11. 2013 ter ob ponovnem odločanju zaradi odložilnega veta Državnega sveta na 48. izredni seji 29. 11. 2013. Državni svet je na predlog Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev na 14. seji 22. 1. 2014 sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o davku na nepremičnine in v njej tudi problematiziral delitev prihodkov od davka med občinskimi proračuni in državnim proračunom. Ustavno sodišče je na seji 21. 3. 2014 odločilo, da se zakon razveljavi.*

Komisija se je najprej 31. seji v okviru predhodnega posvetovanja seznanila s predlogom Nacionalnega stanovanjskega programa in nato na skupni seji z Interesno skupino lokalnih interesov 5. 10. 2015 podprla Predlog resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 (EPA 736-VII). Komisija se je strinjala s Skupnostjo občin Slovenije, da potrebujemo enovito stanovanjsko politiko na nacionalnem nivoju, na podlagi katere lahko občine oblikujejo in vodijo stanovanjsko politiko na svojem območju. Komisija je tudi problematizirala prenos terjatev, ki so bila zavarovana s hipoteko na stanovanja, na DUTB d.d., saj naj bi bile po nekaterih informacijah terjatve ovrednotene v višini le 20 – 30 % dejanske njihove vrednosti. Ker bo razliko med polno vrednostjo in končno odkupno ceno stanovanj plačala država oziroma davkoplačevalci preko dokapitalizacije bank in različnih finančnih instrumentov, bi morala z njimi razpolagati in upravljati država in ne DUTB d.d. Komisija je menila, da je treba ta stanovanja čim prej aktivirati s prodajo ali oddajo na trgu in tako preprečiti še večje finančne obremenitve države zaradi vzdrževanja in plačevanja stroškov, ki bremenijo prazna stanovanja. Komisija je opozorila, da ni toliko problematično pomanjkanje neprofitnih stanovanj kot finančna nezmožnost plačevanja najemnin in stroškov, saj jih najemniki, kljub subvencijam, ne zmorejo plačevati in zato dolgujejo občinam in občinskim stanovanjskim skladom velike vsote denarja. Po mnenju komisije je na določenih območjih toliko nenaseljenih oziroma nezasedenih stanovanj, da ni nobene potrebe po novogradnjah. Ker so lastniška stanovanja del slovenske tradicije in so ljudje rajši lačni kot da bi se odpovedali lastniškemu stanovanju, je vprašanje, kako bi v našem prostoru delovale izkušnje skandinavskih držav, kjer prevladujejo najemniška stanovanja. Glede na to, da živi 20.000 ljudi v javnih zavodih, bi bilo pričakovati, da bo nacionalni program dal odgovor na vprašanje, koliko stanovanjskih enot bo zagotovljenih po celi državi, da se bodo lahko različne ranljive skupine prebivalstva iz javnih zavodov vrnila v skupnost oziroma lokalno okolje, ki jim bo nudilo oskrbo in različna usposabljanja za samostojnejše življenje. Komisija je podprla predlog resolucije in izrazila pričakovanje, da bodo predvideni ukrepi prispevali k večjemu redu in uravnoveženi ponudbi stanovanj na trgu. *Državni zbor je resolucijo sprejel na 13. seji 24. 11. 2015.*

Komisija na 51. seji ni podprla Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Stanovanjskega zakona (EPA 587-VII), s katerim je skupina poslank in poslancev s prvopodpisano poslanko mag. Bojano Muršič skušala ponovno uveljaviti zakonsko rešitev, ki bi prejšnjim imetnikom stanovanjske pravice ali prejšnjim imetnikom pravice začasne uporabe hišniških stanovanj zagotovila take pravice, kot jih imajo prejšnji imetniki stanovanjske pravice na denacionaliziranih stanovanjih (kar je veljalo med 17. 11. 2011 in 31. 5. 2012). Večino članov komisije so prepričali argumenti Vlade, ki je izpostavila neupravičeno drugačno obravnavo hišnikov v primerjavi z ostalimi skupinami najemnikov službenih stanovanj (npr. učitelji, vzgojitelji, policisti,) in s tem kršitev načela enakosti pred zakonom. Komisija se je strinjala, da službenih stanovanj, na katerih so hišniki pridobili zgolj pravico do začasne uporabe za čas opravljanja hišniških del, ne moremo enačiti s stanovanji, na katerih je bila v preteklosti pridobljena stanovanjska pravica, npr. denacionaliziranimi stanovanji. Dodatno je komisija opozorila, da bi lahko sprejem zakona povzročil zahteve po t. i. privatizaciji ostalih stanovanj, ki so bila pred 1991 opredeljena kot službena stanovanja. Komisija se zavzema, da se najemnikom hišniških stanovanj, ki so običajno tudi socialno ogrožena kategorija prebivalcev, zagotovi pravica do trdnjega najema in pravica do subvencionirane najemnine, kar

pa Stanovanjski zakon že zagotavlja. *Državni zbor je na 11. seji 29. 9. 2015 ugotovil, da je zakonodajni postopek končan.*

3.6. KOMISIJA ZA KULTURO, ZNANOST, ŠOLSTVO IN ŠPORT

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi: dr. Zoran Božič (predsednik), Branimir Štrukelj (podpredsednik) in člani: Mitja Bervar, Rajko Fajt, dr. Janvit Golob, Tomaž Horvat, Mirko Kozelj (do 10.6.2015), Rudi Matjašič (od 2.7.2014), Milan Ozimič, dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Janko Požežnik, Metod Ropret.

Sekretarka komisije: mag. Damijana Zelnik.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija je imela v celotnem mandatu osemindeset (68) sej, od tega petinpetdeset (55) rednih in trinajst (13) izrednih, na katerih je obravnavala skupno sto šestnajst (116) zadev iz svojih pristojnosti.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije (ZJAKRS-A). Ključni cilj predlaganih sprememb je bil zagotovitev ustreznega institucionalnega okolja za stabilno financiranje dejavnosti znanstvene in poljudnoznanstvene publicistike. S spremembami sta se reorganizirali nacionalni agenciji za knjigo in raziskovalno dejavnost, področje znanstvene publicistike pa preneslo nazaj na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost. Komisija je pozvala Vlado in Državni zbor, da ponovno premisli o tehtnosti zmanjševanja proračunskih sredstev za delovanje nacionalne agencije, ki razvija organizacijske in strokovne pogoje za nemoteno širitev slovenske knjižne besede v mednarodne večjezične tokove.

Komisija je podprla Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014-2018 (ReNPJP14–18). Ocenila je, da resolucija ustrezno opredeljuje odgovornost države do uresničevanja in nadgrajevanja jezikovne politike. Nacionalni program jezikovne politike, upoštevajoč zgodovinsko tradicijo in ohranjanje jezikovne identitete, sledi sodobni slovenski jezikovni stvarnosti skladno z možnostmi in zahtevami večjezične družbe. Komisija je izpostavila vprašanje, ali bodo predvideni ukrepi za uresničevanje programskih ciljev zagotovili razvoj slovenskega jezika, še posebej tudi kot strokovnega oziroma znanstvenega jezika, in ali bodo omogočili ohranitev in krepitev slovenskega jezika kot osrednjega medija za sporazumevanje na vseh ravneh jezиковnega izražanja oziroma opismenjevanja. Matični Odbor Državnega zbora je sprejel predloge komisije za spremembe in dopolnitve v zvezi z usposobljenostjo govorcev in učečih se za učinkovito sporazumevanje v slovenskem jeziku, temelječem na ustreznem znanju in pozitivnem odnosu do jezika; s sistematičnim spremljanjem bralne in funkcionalne pismenosti ter spodbujanjem raziskav o slabostih, prednostih in izzivih jezikovne politike in izobraževanja s poudarkom na pismenosti; s posodobitvijo slovenskega brajevega točkopisa in z jezikovno politiko na univerzah, ki naj uveljavi, da slovenski profesorji slovenskim študentom ne predavajo v tujem jeziku.

Komisija je podprla Predlog resolucije o nacionalnem programu za mladino 2013-2022. Komisija je ocenila, da resolucija na področju izobraževanja ustrezno in prepričljivo temelji na predhodnih analizah stanja in izpostavlja načela in konkretne cilje. Posebej je poudarila, da je treba zagotoviti

pogoje za povečanje deleža mladih, ki končajo študij na univerzah, in hkrati spodbujati skrajševanje dobe študija; poudarja, da je treba okrepiti napore za izboljšanje kakovostnega izobraževanja na vseh ravneh izobraževanja.

Komisija je podprla Predlog resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020 (ReNPIO 2013-2020). Resolucija kot sistemski instrument sledi nacionalni politiki vseživljenjskega izobraževanja in razvoju potencialov človeških virov. Komisija je izpostavila, da je splošna izobraženost prebivalstva temelj za uspešno družbo in ekonomski razvoj, ter ugotovila, da se zmanjšuje ugled splošnega izobraževanja. Komisija je ugotovila, da je resolucija premalo ambiciozna, saj premalo poudarja pomen stalnega izobraževanja ob vedno večji tendenci izobraževanja za življenje in ne za poklic.

Komisija je podprla Predlog resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2014 – 2017 (ReNPK14–17). Resolucija o Nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike in opredeljuje cilje ter prioritete na vseh področjih umetnosti in kulture, sledil naj bi trem temeljnim načelom kulturne politike: vrhunskost, raznovrstnost in dostopnost. Komisija je ugotovila, da je kljub predhodni široko zasnovani javni obravnavi besedila nacionalnega programa ostalo še nekaj dilem in vprašanj, na katera nacionalni program ne odgovarja ali pa je odgovor pomanjkljiv. V dokumentu mdr. nista ustrezno opredeljena vloga in pomen radijskih in televizijskih programov posebnega pomena, ki so v javnem interesu ter katerih izdajateljica ni RTV Slovenija. Premalo pozornosti posveča slepim in slabovidnim ter osebam z drugimi invalidnostmi, ki potrebujejo bolj dosledno skrb za njihovo dostopanje do vsebin kulturne ponudbe.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJK-E). Novela zakona opredeljuje nove rešitve glede statusa samozaposlenih v kulturi. Komisija je ugotovila, da predlog zakona le parcialno ureja problematiko na področju kulture in da ne rešuje določenih problemov, kot sta na primer status in vrednotenje nekaterih umetniških poklicev. Med drugim je to status poklicnega baletnika oziroma pogoji za poklicne pokojnine baletnih plesalcev. Komisija jer matičnemu Odboru Državnega zbora predlagala, da se baletnemu plesalcu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja k dejanski zavarovalni doda polovica obdobja, v katerem je bil vključen v poklicno zavarovanje. Odbor Državnega zbora za kulturo je predlog komisije sprejel.

Komisija je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1C). Novela odpravlja nejasnost določenih definicij in uvaja nove, dopolnjena je opredelitev nacionalnega bogastva. Komisija je na podlagi pripomb strokovne in zainteresirane javnosti ocenila, da obstajajo različne interpretacije obsega in načina uveljavljanja lastninske pravice do najdb; o previdnosti glede načinov poseganja v lastninsko pravico s strani države pa je opozorilo in odločalo že Ustavno sodišče. Komisija ugotavlja, da razmerja med državo kot lastnico vseh najdb, za katere se ugotovi, da so kulturna dediščina, na njenem ozemlju in lastniki zasebnih zbirk niso dovolj jasno opredeljena.

Komisija je podprla Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi (ZSNPK-1). Predlog zakona je logično nadaljevanje zavez iz prvotnega zakona iz leta 1998, ki je uvedel t. i. kulturni tolar, s katerim se je država zavezala, da bo kulturi namenila dodaten proračunski delež. Komisija je ugotovila, da kljub zakonsko določenim finančnim obveznostim za posamezna obdobja "kulturni tolar oz. evro" ni bil nikoli polno realiziran. Vlada oz. Državni zbor pri pripravah oziroma sprejemanju vsakoletnega proračuna nista upoštevala omenjenih zakonskih obveznosti.

Komisija je podprla Predlog zakona o enotni ceni knjige (ZECK). Zakon naj bi dodatno zaščitil slovensko knjigo kot javno dobrino posebnega kulturnega pomena, omogočil enako dostopnost za vse končne kupce in bralce, enake možnosti za nakup knjig po enotni ceni na celotnem območju Republike Slovenije za najmanj šest mesecev ter sorazmernost interesov vseh deležnikov v knjižni verigi od avtorjev oz. založnikov do kupcev oz. bralcev.

Komisija je podprla vladni Predlog resolucije o nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji za obdobje 2014–2023 (ReNPŠ14–23). Resolucija je sistemski dokument, ki na področju športa opredeljuje smernice pri naslednjih ciljih: povečati delež športno dejavnih odraslih prebivalcev Slovenije na 70 odstotkov, delež športno dejavnih prebivalcev v strokovno vodenih programih in število športnikov v tekmovalnih sistemih za 3 odstotke, obdržati število vrhunskih športnikov in povečati prepoznavnost športa kot pomembnega družbenega podsistema.

Komisija je podprla vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije (ZLPLS-F). Z novelo naj bi v Svet Fundacije za financiranje športnih organizacij največ članov (12) predlagala OKS - ZNŠZ. Tako naj bi se Svet Fundacije za šport depolitiziral, saj po veljavnem zakonu večino članov namreč predlaga Vlada Republike Slovenije. Člani sveta fundacije so še: predstavnik športnih organizacij, ki niso članice OKS, predstavnika Skupnosti občin Slovenije, Združenja občina Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije, predstavnik Zveze društev športnih pedagogov Slovenije in predstavnik Vlade Slovenije oz. ministrstva, pristojnega za šport. Komisija je podprla prizadevanja, da se sredstva fundacije nebi. Komisija je podprla še namen predlagatelja, da se v prihodnje status, vloga in delovanje fundacij v Sloveniji uredi sistemsko skladno, zlasti pa neodvisno od neposredno političnega vpliva. Na sprejet zakon je Državni svet je sprejel odločilni veto. Zakon v Državnem zboru pri ponovnem odločanju ni bil sprejet.

Komisija je podprla Predlog zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih športnikov (ZPZPŠ). Cilj zakona je bil, da se poklicnim športnikom zagotovi socialna varnost, ko končajo svojo športno kariero, in da v času športne poklicne poti lahko privarčujejo sredstva za prehodno obdobje, ko se bodo pripravljali na novo poklicno kariero. Zakon je statusno opredelil poklicnega športnika, vpisanega v razvid poklicnih športnikov s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi v Republiki Sloveniji ali civilno pogodbo v tujini.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o visokem šolstvu (ZViŠ-J). Spremembe zakona zagotavljajo javno veljavnost diplom študentom, ki so se v 1. letnik vpisali v neakreditirane študijske programe oziroma akreditirane študijske programe, ki jim je akreditacija med njihovim študijem potekla, visokošolski zavod pa ni vložil vloge za njegovo ponovno akreditacijo, kot bi jo po zakonu moral. Komisija je izpostavila vrsto neustreznih sistemskih zakonskih rešitev, o katerih so predstavniki univerz oz. visokošolskih zavodov že ob sprejemanju visokošolskega zakona opozorili tako predlagatelja kot zakonodajalca, kar pa seveda ne upravičuje kršitev zakona. Komisija je podprla oceno, da bi bilo smiselno, če bi se študijski programi akreditirali samo prvič, njihova kakovost pa bi se ohranjala in nadgrajevala prek institucionalne evalvacije znotraj univerz oz. visokošolskih zavodov.

Komisija je kot zainteresirana podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-G). Zakon je v slovenski pravni red prenesel Direktivo 2012/28/EU o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del. Osirotelela dela so tista varovana dela, katerih imenitnik pravic ni znan. V takem primeru ni mogoče dobiti soglasja imetnikov pravic za reproduciranje in javno objavljane varovanih del, zato je nekaterim javnim ustanovam, ki delujejo v javnem interesu pogojno omogočeno, da ta dela uporabljajo.

Komisija se je seznanila s Pozivom za osnovno financiranje raziskovalne dejavnosti v Republiki Sloveniji in podprla ukrepe, ki jih je predlagal Znanstveni svet za humanistiko, s katerimi bi v

obstojećem finančnem okviru izboljšali pogoje za raziskovalno delo in omogočili bolj avtonomno načrtovanje raziskovanja, ter povečali splošno dostopnost znanja kot javne dobrine, in sicer uvedbo stalnih delovnih mest raziskovalcev, ukinitvev programskega in omejitev projektnega financiranja ter omejitev institucionalne konkurence in spodbujanje vsebinske povezave med raziskovalnimi inštituti in univerzami.

Komisija ni podprla vladnega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (Zmed-C). Komisija je glede t. i. slovenskih glasbenih kvot opozorila, da se s tako rešitvijo posega v ustavno zagotovljeno pravico do izražanja in avtonomijo uredništev. Komisija je sicer podprla večji delež slovenske glasbe v medijih, a opozorila, da bi morala nacionalna RTV omogočiti več slovenskih vsebin tudi na drugih področjih. Zaradi pretiranega zakonskega nesorazmernega poseganja v delovanja medijev, avtonomije urednikov in avtorjev, svobode izražanja, v medijih in poslušalcev ter posega v svobodno gospodarsko pobudo, je Državni svet odločilni veto. Zakon je Državni zbor pri ponovnem odločanju sprejel.

Komisija je podprla vladni Predlog zakona o izvajanju mednarodnih programov s področja vzgoje in izobraževanja (ZIMPVI). Predlog zakona zagotavlja pravno podlago za izvajanje tujih programov, programa evropske šole in IB programa ter status že obstoječih mednarodnih šol. Po zakonu morajo biti tuji vzgojno-izobraževalni programi akreditirani v državi izvora in ne smejo biti v nasprotju z vzgojno-izobraževalnimi cilji, opredeljenimi v ZOFVI. V vseh omenjenih programih slovenščina ni učni jezik, zakon na osnovnošolski ravni predpisuje spodnje število ur slovenščine za slovenske državljane in posebej za neslovenske državljane kot drugi in tuj jezik. Komisija je ocenila za nesprejemljivo, da je za tuje državljane predpisano precej manj ur slovenščine kot za slovenske državljane, saj je vendarle to jezik okolja. Prav tako ni zadovoljivo zahtevano minimalno število ur slovenščine za slovenske državljane, še zlasti, ker je problem znanja slovenščine širši in še posebej aktualen kasneje na visokošolski ravni.

Komisija je podprla vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem filmskem centru, javni agenciji Republike Slovenije. Najpomembnejša je dopolnitev zakona z ukrepom za spodbujanje vlaganj v filmsko oz. avdiovizualno produkcijo prek pravice do denarnega povračila do 25 odstotkov stroškov produkcije filmov in avdiovizualnih del, nastalih na ozemlju RS. S tako opredeljeno finančno spodbudo želi ministrstvo privabiti tuje producente k ustvarjanju avdiovizualnih del in filmske produkcije na ozemlju RS. Ukrep naj bi imel pozitivne multiplikativne učinke zlasti na turizem in gospodarstvo, saj bi zaradi povečane angažiranosti različnih slovenskih storitev in koriščenja infrastrukture ter kulturnih in naravnih danosti, potrebnih za produkcijo in predvajanje, neposredno finančno učinkoval, posledično pa bi omogočal večjo prepoznavnost zlasti naravnih potencialov države in povečanje zanimanje tujih turistov.

Komisija je podprla vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-F). Zakon je odpravil nekatere administrativne ovire in bremena, ugotovljene pri uresničevanju veljavnega Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Komisija je ugotovila, da je glede poklicnega zavarovanja baletnih plesalcev, novela ustrezno dopolnila in tehnično nadgradila določbo, ki jo je ob zadnjih spremembah zakona v letu 2013 predlagal Državni svet in sprejel Državni zbor. Komisija je ocenila, da se je s spremembami in dopolnitvami zakona ustrezno uredil status samozaposlenih na področju kulture.

Komisija ni podprla vladnega Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-K). Komisija je izpostavila problem spremembe 8. člena veljavnega zakona, ki opredeljuje učni jezik na visokošolskih zavodih, ki mu je nasprotovala strokovna javnost. Jezikoslovci so opozorili, da se z napovedano spremembo znižuje kakovost poučevanja in raziskovanja ter da je predlagana rešitev v nasprotju z Ustavo RS in Zakonom o javni rabi slovenščine. Predlagana sprememba ogroža materinščino oz. slovenski jezik kot visokošolski učni jezik. Matičnemu Odboru Državnega zbora je komisija predlagala, da se jasneje opredelijo

določeni pogoji za poučevanje v tujih jezikih, kot prednostno določilo pa posebej skrb za razvoj in učenje slovenskega jezika.

Komisija je podprla Predlog zakona o vajeništvu (ZVaj), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Zakon je uvedel vajeništvo kot obliko izobraževanja v srednjem poklicnem izobraževanju in programih nadaljevanja poklicnega in strokovnega izobraževanja. Cilji zakona so zagotoviti posredovanje znanja, spretnosti in poklicnih zmožnosti za opravljanje poklica upoštevajoč potrebe trga dela, zagotoviti ustrezno usposobljen kader gospodarstvu, pospeševati zaposlovanje mladih in s povezovanjem izobraževanja v šoli in praktičnega usposabljanja na delovnem mestu spodbuditi vključevanje gospodarstva v sistem izobraževanja.

Komisija je podprla Predlog zakona o športu (ZŠpo-1), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Temeljni cilji novega Zakona o športu so povečati preglednost nad porabo in namensko rabo javnih sredstev, izboljšati kakovost strokovnega dela v športu, omogočiti svobodno udeleževanje v tekmovalnem športu vsem športnikom, ki ne prejema plačila, urediti in zaščititi pravice športnikov, urediti posebnosti opravljanja dela v športu, povečati prepoznavnost RS in povečati pooblastila inšpekcije v športu. Komisija je kot pomembno ocenila vzpostavitev sistema strokovnega usposabljanja za pridobitev poklicnih kvalifikacij na področju športa. Poudarila je, da so za strokovno delo v športu pomembne tudi izkušnje in različne veščine, zlasti pri vzgoji mladih, ki s športnimi aktivnostmi pridobivajo pozitivne vrednote in bogatijo svojo osebnost. Komisija se je seznanila tudi z opozorili predstavnikov civilnega športnega področja, da zakon neustrezno opredeljuje dejavnosti športa za vse kot samostojnega področja.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-N), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Ustavno sodišče je odločilo, da je prvi odstavek 86. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) v neskladju z Ustavo RS, ker določa, da zasebnim osnovnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja, pripadajo proračunska sredstva v višini 85 odstotkov sredstev, ki jih država zagotavlja javnim osnovnim šolam. Novela zakona zato uresničuje ustavno odločbo in opredeljuje pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zasebne šole, da so lahko financirane iz javnih sredstev.

Komisija je podprla Predlog zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (ZOPOPP). S predlogom zakona se nadgrajujejo storitve zdravstva in socialnega varstva ter vzgoja in izobraževanje za otroke s posebnimi potrebami, otroke z rizičnimi dejavniki in njihove družine v celotnem predšolskem obdobju. S posebnim zakonom naj bi se okrepila zgodnja pomoč pri razvoju omenjene skupine otrok in spodbudilo ukrepe, s katerimi bi omogočili okolje in pogoje za razvoj otrok v otrokovem najoptimalnejšem razvojnem obdobju, od rojstva do vstopa v vzgojno-izobraževalni sistem.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-G). Predlog zakona omogoča podlago za vzpostavitev aktivnejšega trga slovenskih likovnih del, namenjenih predvsem za umestitev v javne prostore, in zagotovitev stabilnejših razmer za življenje in delo likovnih umetnikov. Uzakonja različne javnofinančne spodbude, usmerjene v izboljšanje delovanja NVO in samozaposlenih ustvarjalcev, in sicer obveznost vsakokratnega investitorja v obnovo ali gradnjo objektov v javni lasti, da del vloženi sredstev nameni likovnim umetniškim delom za opremo javnih prostorov. Državni svet zakona ni podprl.

Komisija je podprla Predlog zakona za urejanje položaja študentov (ZUPŠ). Namen zakona je olajšati socialni položaj študentov in narediti visokošolsko izobraževanje spet bolj dostopno širši populaciji. Predlog zakona posega v pet zakonov, in sicer s področja dohodnine, zdravstvenega zavarovanja, subvencioniranja prehrane, štipendiranja in visokega šolstva. Komisija je ugotovila,

da Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora z vidika načela pravne varnosti opozarja na neustrezen način spreminjanja več zakonov z enim zakonom, zlasti še, ko gre za zakone z različnih področij. Tak način je dopusten le izjemoma, restriktivno in vsebinsko zelo omejeno. Komisija je zlasti z vidika zaposljivosti diplomantov opozorila na izhodišče, ki ga predlagatelj zakona navaja v uvodu, in sicer da naj bi zakon pripomogel k uveljavljanju večje dostopnosti terciarnega študija. Komisija meni, da visokošolski študij ne sme in ne more biti socialni korektiv. Visokošolski zavodi morajo svoje študijske programe prilagajati potrebam družbe in gospodarstva, država pa mora v okviru svojih zavez in pristojnosti spremljati javnoveljavne visokošolske študijske programe primerljivo glede na zaposljivost diplomantov in temu v prid uveljavljati različne podporne instrumente.

Komisija je podprla Predlog zakona o Slovenski matici (ZSMat) in s tem prizadevanje za zakonsko ureditev stabilnejšega financiranja. Komisija ocenjuje, da mora Slovenska matica kot ustanova z najdaljšo slovensko znanstveno publicistiko nadaljevati s svojim delovanjem. Poleg razvoja slovenske znanstvene publicistike skrbi tudi za sprotno oblikovanje slovenske strokovne terminologije s spodbujanjem izdajanja del na deficitarnih področjih filozofije in znanosti.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembi zakona o visokem šolstvu (ZViS-L). Predlog sprememb zakona se nanaša na pravice, ki izhajajo iz študentskega statusa. Z zadnjimi spremembami zakona je bila študentom, ki so skladno z zakonskimi pogoji izkoristili možnost prepisa na drug izobraževalni program oz. študijsko smer, ter študentom, ki so študij opravičeno podaljšali, odvzeta upravičena pravica do zdravstvenega varstva, subvencionirane prehrane, prevoza in bivanja, štipendije in študentskega dela. Komisija je predlagatelju predloga zakona in Vladi predlagala, da se dogovorita za usklajeno besedilo omenjene spremembe prvega odstavka 69. člena, ki bo z vidika pravne varnosti in zagotavljanja socialnih pravic študentom v času trajanja študija bolj jasno in bo hkrati omogočilo veljavnost omenjene določbe za nazaj.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah Zakona o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (ZDKDPS). Komisija je ugotovila, da naj bi zato predlagane zakonske spremembe omogočale večjo fleksibilnost pri porabi sredstev za gradnjo in prenovo študentskih bivalnih zmogljivosti, posodobitev prostorskih pogojev in tehnološke opremljenosti univerz. Zbrana sredstva bi se lahko namenjala neposredno za financiranje investicijskih projektov. Razširja se tudi namen porabe koncesijskih sredstev pri javnih visokošolskih zavodih na gradnjo, nakup, rekonstrukcijo, prenovo, vzdrževanje, na področju študentskih domov pa se razširja krog upravičencev tudi na dijaške domove in možna poraba sredstev za nakup, razširitev, rekonstrukcijo, vzdrževanje in opremljanje.

Komisija je podprla Pobudo za sprejem zahteve za začetek postopka za oceno ustavnosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih. Pobuda med drugim opozarja na kršitev ustavnih določb glede posega v načelo pravne države iz 2. člena Ustave, posega v ustavno načelo enakosti pred zakonom iz 14. člena Ustave, posega v pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, posega v pravico do svobode izražanja iz 39. člena Ustave in posega v svobodno gospodarsko pobudo iz prvega odstavka 74. člena Ustave. Obenem pa opozarja na kršitev Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin glede posega v varstvo lastnine iz 1. člena Protokola št. 1 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in posega v pravico do svobode izražanja iz 10. člena Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Komisija je podprla Pobudo za sprejem Predloga avtentične razlage 120., 121. in 122. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Državni svet je predlagal Državnemu zboru takšno avtentično razlago 120., 121. in 122. člena ZOFVI, po kateri bi bil temelj delovne obveznosti učitelja pouk oz. določeno tedensko število pedagoških ur (učna obveznost), vse drugo delo pa bi ostalo časovno neopredeljeno.

Komisija je podprla poslanski Predlog priporočil v zvezi z doslednim upoštevanjem načela ločitve države in verskih skupnosti. Predlog priporočil Vladi se veže na uresničevanje 7. člena Ustave Republike Slovenije, ki govori o ločenosti države in verskih skupnosti. Predlagatelj priporoča, da verske skupnosti, zlasti prevladujočo versko rimskokatoliško skupnost, dosledno obravnava v okviru omenjenega ustavnega načela. Komisija je kot pomembno izpostavila, da je v razmerju med državo in verskimi skupnostmi nujno nenehno preverjati uresničevanje ustavnega načela o njeni medsebojni ločenosti, ki je postulat sekularne države.

3.7. KOMISIJA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Sestava komisije

Komisija je delovala v sestavi:

Cvetko Zupančič (predsednik), Mirko Kozelj (podpredsednik) in člani: mag. Marija Lah (do 10.6.2015), Oskar Komac, dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Miloš Pohole, Jože Slivšek, Drago Ščernjavič, Matjaž Švagan, Peter Vrisk.

Sekretarki komisije: mag. Eva Obreza Modic, Ana Ivas Brezigar.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija je imela v celotnem mandatu enainpetdeset (51) sej, od tega triinštirideset (43) rednih in osem (8) izrednih, na katerih je obravnavala skupno enaindevetdeset (91) zadev iz svojih pristojnosti.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Komisija je v letu 2013 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali, novela katerega je bila potrebna zaradi potrebe po implementaciji Direktive 2010/63/EU o zaščiti živali, ki se uporablja v znanstvene namene, poleg tega pa se je s predlogom zakona poskušalo uvesti določene izboljšave sedanjih določil s ciljem izboljšanja položaja živali v državi, saj je zakon prvenstveno namenjen zaščiti živali. Na področju izvajanja poskusov na živalih se je sistem nadgradil oziroma zaostрил, saj je potrebno za vsako dejanje, ki se opravi na živalih ali živalskem tkivu, pridobiti predhodno soglasje posebne etične komisije in odločbo organa, prisojnega za veterinarstvo.

Cilj novele zakona je bil tudi poskus ureditve problematike zaščite zapuščenih in hišnih živali, in sicer z možnostjo predpisovanja občinskega prispevka z namenom zbiranja sredstev za izvajanje javne službe, ki skrbi za zapuščene živali (za posameznega zavezanca največ 11 evrov na leto). Ker za mačke ne velja obvezno mikročipiranje in vodenje registra mačk, zakon ureja možnost, da lahko v prihodnje minister predpiše to obveznost, poleg tega pa zakon daje občinam možnost, da uredijo problem velikega števila potepuških mačk (steriliziranje oz. kastriranje), saj predstavljajo v lokalnih okoljih, še posebej v mestnih občinah, zaradi prenašanja bolezni veliko nevarnost za zdravje ljudi. V razpravi je bila izpostavljena posebej problematika psov, ki bi jo bilo potrebno urediti v posebnem zakonu. Komisija je predlog zakona podprla, je pa povzela tudi *konkretne pripombe* Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (v nadaljevanju: KGZS) in predlagala, da se jih v nadaljevanju zakonodajnega postopka podpre, vendar *jih zakonodajalec ni upošteval*.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona dedovanju kmetijskih gospodarstev, ki posega na področje, ki pomeni odstop od splošnih predpisov o dedovanju v korist zaščitene kmetij, prinesel pa je tudi nekaj novosti glede načina računanja primerljivih površin.

Računanje primerljivih površin je do sprejetja novele potekalo na podlagi podatkov o vrstah rabe zemljišč, katastrskih kulturah in katastrskih razredih v zemljiškem katastru, ki pa od 30. junija 2012 niso več ažurni, temveč prikazujejo zatečeno stanje na ta dan. Zaradi navedenega je bilo potrebno na novo določiti način izračuna primerljivih kmetijskih površin. Prav dejstvo, da je zaradi neažurnih podatkov otežen pravni promet z zadevnimi nepremičninami, je razlog, da je predlagatelj predlagal sprejem novele zakona po skrajšanem postopku.

Z novelo zakona se je predlagal dvig obsega primerljive kmetijske površine, od katere se šteje da gre za zaščiteno kmetijo, iz 5 ha na 6 ha, s čimer se komisija ni strinjala, saj je to v nasprotju z željo po ohranjanju kmetij oziroma preprečevanju njihove drobitve. Zaradi navedenega je predlagatelja zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev pozivala, da te določbe ne spreminjajo ter predlagala, da se prvi odstavek 1. člena novele zakona črta. V nadaljevanju zakonodajnega postopka je bil *predlog komisije in Državnega sveta podprt*.

Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jakobom Presečnikom, Komisija *ni podprla*. Bistvene novosti, ki jih je predlagala novela zakona, so bile uvedba dodatnega kriterija za članstvo v KGZS, s čimer bi se posledično zmanjšalo število članov KGZS, vsakoletno začasno financiranje KGZS v začetku leta po dvanajstih do potrditve letnih programov dela ter obvezna izvedba posvetovalnega referenduma o obveznem članstvu v kmetijsko gozdarskem zborničnem sistemu. Poleg navedenih sprememb je novela predvidevala še nekaj manjših sprememb, ki pa niso posegale v statusni položaj in organiziranost KGZS. Komisija je menila, da so bistvene novosti nepremišljene, brez izračunov in ocene posledic posegajo v statusno-pravni položaj KGZS kot javnopravne zbornice ter posledično ogrožajo njen nadaljnji obstoj, saj za oceno posledic niso bili narejeni nobeni izračuni o vplivu teh sprememb na financiranje delovanja delovanje KGZS prav tako pa ni bilo preverjeno, ali sploh in kako se lahko takšne spremembe izvajajo v praksi. *V nadaljevanju zakonodajnega postopka je Državni zbor odločil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.*

Komisija je v letu 2017 ponovno obravnavala Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (ZKGZ-C), ki ga je v zakonodajni postopek vložil poslanec Andrej Čuš. Cilj tega zakona je bila ukinitve obveznega članstva v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ter sprememba dosedanjega načina volitev organov vodenja. *Komisija predloga zakona ni podprla, Državni zbor pa je v nadaljevanju zakonodajnega postopka odločil, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.*

Komisija prav tako *ni podprla Predloga zakona o davku na nepremičnine*, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru poslala Vlada Republike Slovenije. Cilj davka na nepremičnine je bil prvenstveno nadomestiti obstoječe dajatve z enotnim sistemom, zajeti vse nepremičnine ter na področju celotne države določiti enotno davčno stopnjo. Predlagatelj se je zato pri pripravi predloga zakona oprl na register nepremičnin ter njihove posplošene tržne vrednosti. Cilj zakona je bil tudi ta, da se z obdavčitvijo nepremičnin povečajo dohodki proračuna. Predlagan je bil deljen davek, kjer bo del ostal v državnem proračunu, del pa bodo dobile občine.

Pri pripravi predloga zakona je bilo precej pozornosti namenjene kmetijskim nepremičninam, pri čemer se je pri določitvi ustreznih davčnih stopenj za kmetijske nepremičnine izhajalo predvsem iz njihove ekonomske sposobnosti. Davčne stopnje so se določile na taki stopnji, ki so približno primerljive z drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Povprečne posplošene tržne vrednosti so bile ocenjene kot primerne, za odstopanja pa se je v zakon vgradila varovalka (kapica), pri čemer davek na hektar kmetijskih zemljišč, razen za trajne nasade, ne sme preseči 20 evrov in davek na hektar gozda ne sme preseči 5 evrov. Istočasno se je občinam onemogočilo dviganje davčnih stopenj za kmetijska in gozdna zemljišča, kot izjemo se je upošteval tudi predlog predstavnikov agrarnih skupnosti, da po dogovoru s člani, te prevzamejo plačilo davka na svoj račun. Predlog

zakona je omogočal obdavčitev zemljišč tudi po dejanski rabi, kar pomeni, da bodo lahko zavezanci, ki sicer imajo v lasti stavbna zemljišča, na katerih pa ni mogoče graditi, uveljavljali obdavčitev po dejanski rabi, v kolikor bodo na teh zemljiščih opravljali kmetijsko dejavnost. S tem se zagotavlja, da bo obdavčitev kmetijskih nepremičnin v vseh okoljih zmerna in ne bo bistveno vplivala na ekonomsko ravnanje lastnikov takih nepremičnin, prav tako pa absolutni zneski, ki jih bodo plačevali lastniki kmetijskih nepremičnin, niso tako visoki.

Komisija je predstavnike predlagateljev opozorila na zagotovitve ob sprejemanju predpisov o popisu nepremičnin ter njihovem vrednotenju, da slednje ne bo osnova za davek na nepremičnine, predlog zakona pa se opira prav na to povprečno vrednotenje, ki pa je bilo nerealno, saj se že v času zakonodajnega postopka pojavljajo primeri, ko je vrednost nepremičnine v registru nepremičnin precej višja kot jo v konkretnem posameznem primeru nato ugotovijo cenilci. Komisija je zato menila, da bi moral predlagatelj vložiti več truda v to, da bo davek na nepremičnine zelo strog približek seštevku vseh dosedanjih dajatev.

Predlog zakona je bil na področju kmetijstva glede na prvotne predloge dokaj omiljen, vendar pa je bila komisija načeloma proti temu, da se kmetijska zemlja in kmetijski objekti obdavčijo. Težava je v tem, da so v kmetijstvu stroški na delovno mesto že tako ali tako višji kot v gospodarstvu, zato je predlagan sistem obdavčenja napačen. Če bi kmetje vedeli, da bodo njihove nepremičnine tako visoko obdavčene, v zadnjih letih verjetno ne bi toliko vlagali vanje. Komisija je tudi izrazila bojazen, da se bodo te davčne stopnje z novelo zakona kmalu dvignile, saj ko je enkrat zakon v veljavi, ga je lažje spreminjati.

Komisija je podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vinu (Zvin-B). Novosti novele zakona, ki so bile pripravljene tudi na pobudo asociacij vinogradnikov, so bile na področju nadzora nad prometom z vinom in pri vpisih v evidence. V Slovenije je po ocenah med 16.000 in 18.000 ha obdelanih vinogradov, v register pridelovalcev grozdja in vina je vpisanih dobrih 16.000 ha, pri čemer pa se pridelek prijavlja s 13.500 ha. Ocenjuje se, da se v Sloveniji pridelava med 70 in 90 milijonov litrov vina, poroča pa se le o 50 do 60 milijonih litrov. Zaradi navedenega se je z novelo zakona, na podlagi dogovora z njimi, upravnim enotam dala naloga, da vodijo register pridelovalcev, vinarskim inšpektorjem pa se je podelila pristojnost nadzora nad točenjem vina v gostinskih obratih. S tem naj bi se odpravile pogoste težave pri kontroli kakovosti vina ter nadzoru nad spoštovanjem predpisov o točenju vina v gostinskih lokalih. Zakon je med drugim prepovedal točenja vina v gostinskih lokalih na drugačen način iz steklenic in posebej prilagojenih posod. Z novelo so se tudi povišale kazni za ugotovljene kršitve zakona.

Komisija je v letu 2013 večkrat razpravljala o novelah Zakon o gozdovih, razprave pa se nadaljevale tudi v letu 2014. V juniju 2013 je Komisija obravnavana novela zakona, ki jo je v zakonodajni postopek vložila Vlada in je bila vsebinsko manj obsežna sprememba, s katero se je zagotovilo izvajanje evropskih predpisov (Uredbe 995/2010/EU ter Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 607/2012 z dne 6. julij 2012), predlog obsežnejših sprememb pa je bil napovedan v letu 2014. Predlog novele je uvaja tri vsebinske spremembe, in sicer na področju gradnje gozdnih cest, možnost sklepanja dogovorov med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in Zavodom za gozdove Slovenije glede nadzora nad pravilnim izvajanjem koncesij v gozdovih v državni lasti ter ukrepe za preprečevanje dajanja na trg nezakonito posekanega lesa. Komisija je podprla predloga ukrepov, ki bodo olajšali gradnjo gozdnih cest in omogočili sklepanje dogovorov glede nadzora nad pravilnim izvajanjem koncesij v gozdovih v državni lasti, ni pa v celoti podprla ureditve prevoznic. Komisija je izrazila zaskrbljenost nad podatki o neevidentiranem poseku – nezakoniti sečnji ter posledično izpadu državnih prihodkov, zato je podprla prizadevanje predlagatelja, da te razmere čim prej onemogoči ter zagotovi sledljivost posekanega lesa do prvega kupca ter s tem prepreči dajanje nezakonito posekanega lesa na trg. Komisija se je strinjala, da so prevoznice najhitrejši način za doseganje cilja, obenem pa tudi menila, da bi bilo primerno razmisliti o elektronskem načinu sledljivosti.

Uvedbi prevoznic, ki jih bo lastniku gozda izdal Zavod za gozdove poleg dovoljenja za posek dreves, Komisija ni nasprotovala, vendar je opozorila, da bo šlo za velik administrativni zalogaj, ki bo imel celo večji učinek na administracijo kot realni učinek. Prav tako ni prepričana, da bo nadzor, ki ga bodo opravljali gozdarska inšpekcija, Policija ter Carinska uprava RS učinkovit, saj Policija in Carinska uprava nista usposobljena za preverjanje vrste lesa, ki ga prevoznik prevažata. Komisija je tudi menila, da bi moral zakonodajalec omogočiti prevoz manjše količine lesa, do 10 m³, brez prevoznice, saj je takšna količina lesa pogosto posekana le za lastne in ne komercialne potrebe, ter da so globe za posameznike občutno previsoke. Tudi zato, ker novela zakona ne daje rešitve za primer, ko lastniki zemljišč le-ta čistijo ali pa posekajo kako drevo na travniku ali parceli, za kar ne potrebujejo odločbe o sečnji, nato pa ta les peljejo do lastnega dvorišča, in so zaradi tega, ker nimajo prevoznice, v prekršku, za katerega se jim lahko izreče globa. Komisija je zato predlagatelj zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev pozvala, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka preučijo in povzamejo predlagane konkretne spremembe, ki jih je predlagala. V nadaljevanju zakonodajnega postopka predlog glede prevoza brez prevoznice ni bil sprejet, deloma pa je bil upoštevan predlog glede znižanja višine glob, vendar ne v obsegu, ki ga je predlagala Komisija.

Zaradi neupoštevanja predlogov Komisije je le-ta v juliju 2013 obravnavala *pobudo o vetu* na obravnavani zakon, vendar ga ni podprla, saj je minister obljubil, da bo v štirih mesecih pripravljena nova novela zakona, ki bo celovitejša, prav tako pa bo upoštevala pripombe Komisije za kmetijstvo.

V mesecu decembru 2013 je novelo zakona pred napovedano vladno novelo vložila skupina poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom; ministrstvo je zamujalo z obljubljenim rokom vložitve v štirih mesecih po sprejetju ZG-D. Komisija se do predloga zakona, ki ga je vložila skupina poslancev ni opredelila, saj ji je bilo s strani predstavnikov ministrstva zagotovljeno, da je vladna novela pripravljena ter bo v kratkem vložena; vložena je bila konec decembra 2013 in je predmet obravnave komisije v letu 2014. Tako je Komisija na 9. seji obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih (ZG-E), ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada. Mnenje komisije je povzel tudi Državni svet na 14. seji 22. 1. 2014 in ga posredoval na *Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje, ki se je z mnenjem Državnega sveta seznanil na 1. nadaljevanju 31. seje 6. 2. 2014*. Komisija je zakonsko novelo soglasno podprla, saj gre za izboljšavo veljavnega zakona. Predlagatelj je namreč sledil preteklim pripombam komisije, da prevoznice niso potrebne v primeru enkratnega prevoza gozdno lesnih sortimentov iz lastnih gozdov za lastne potrebe, ki ne presega šestih kubičnih metrov, kolikor se lahko pelje na traktorski prikolici. To pomeni, da se je iz zakonske ureditve želelo izvzeti običajne lastnike in ne tistih, ki imajo profesionalno mehanizacijo in se z gozdarstvom tudi profesionalno ukvarjajo. Ob podpori je komisija izpostavila, da zakon izpušča izjemo za t. i. medsosedsko pomoč pri prevozih, saj je prevoz brez prevoznice omejen zgolj na razširjen krog družinskih članov. Za lastnike majhnih gozdov prevoze večinoma opravljajo sosedi, saj lastniki nimajo niti traktorske mehanizacije. Zato je komisija pozvala k razmisleku o dopolnitvi novele tudi s to izjemo, vendar zakonodajalec temu predlogu ni sledil. Komisija je tudi opozorila, da novela zakona črta določbo, da prevoznica ni potrebna za prevoz vej in vrhač ter gozdnega sortimenta premera do deset centimetrov in je zato podala predlog za dopolnitev 2. člena novele, čemur je zakonodajalec smiselno sledil in zakonsko določil, da prevoznica prav tako ni potrebna, če so naloženi na vozilo ali se prevažajo po cesti gozdni lesni sortimenti s premerom do največ deset centimetrov na debelejšem koncu.

Komisija je še izpostavila, da je bila ustrezno upoštevana tudi pripomba glede razdelitve sredstev iz naslova pobranega davka na nepremičnine od gozdnih zemljišč, saj postavlja pravila glede uporabe sredstev za vzdrževanje gozdnih cest po posameznih lokalnih skupnostih in ohranjanja

standard vzdrževanja gozdnih cest. Zakon je bil sprejet na 57. izredni seji Državnega zbora 26. 2. 2014.

Komisija je na 22. seji 9. 3. 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-F), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom, in Predlog zakona o spremembah Zakona o gozdovih (ZG-G), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predloga zakona sta se nanašala na podaljšanje roka, do katerega se lahko sledljivost gozdnih lesnih sortimentov, razen gozdnih lesnih sortimentov, iz gozdov v lasti Republike Slovenije, namesto s prevoznico zagotavlja z listino o uporabi in prometu z gozdnimi lesnimi sortimenti, ki jo mora voditi lastnik gozda oziroma lastnik drugega zemljišča, na katerem so rastle gozdne drevesne vrste, če so bili gozdni lesni sortimenti pridobljeni iz teh vrst. Komisija je menila, da bi kazalo slediti predlogu skupine poslancev Državnega zbora, ki je predlagala dvoletno podaljšanje prehodnega obdobja, ter hkrati podprla ostale tehnične spremembe zakona, ki jih je predlagala Vlada. Odbor Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 10. nujni seji 11. 3. 2015 sprejel sklep, da se dopolnjen predlog zakona pripravi na podlagi vladnega predloga zakona in da predlog zakona, ki ga je predlagala skupina poslancev, ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V dopolnjenem predlogu zakona je bil sprejeta kompromisna rešitev med koalicijskimi poslanskimi skupinami in Vlado glede podaljšanja prehodnega obdobja, in sicer se prehodno obdobje podaljšalo za leto in deset mesecev. Državni svet je na 27. seji 18. 3. 2015 podprl dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 6. seji 27. 3. 2015.

Komisija je obravnavalo Deklaracijo o usmeritvah za delovanje Republike Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju januar 2013 - junij 2014, kjer so sodelovali predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve in Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Komisija je vabljeni pozvala, naj pri pripravi predpisov s področja kmetijstva tesneje sodelujejo z Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, saj slednja ta področja podrobno obravnava. Opozorila je tudi na težave, ki jih bo prineslo zmanjševanjem sredstev za kmetijstvo in gozdarstvo tako na ravni EU kot na ravni države ter predstavnike vlade pozval, da se naj za ta sredstva bolj zavzamejo ter jih tudi racionalno uporabljajo. Opozorjeno je bilo na nesodelovanje vlade s predstavniki nevladnih organizacij, ki se pogosto srečujejo na evropski ravni v širokem krogu, slovenski predstavniki pa pogosto nimajo podpore domače vlade ali pa njihovo delovanje ni usklajeno z uradno slovensko politiko. Izpostavljena je bila zelo nizka zastopanost predstavnikov Slovenije v Evropskih projektih na Balkanu, kjer veliko projektov s področja kmetijstva in okolja vodijo Skandinavci in občasno k sodelovanju povabijo tudi slovenske predstavnike ter velika težava Slovenija pri trženju same sebe in svojih storitev v tujini.

V aprilu 2013 je komisija obravnaval stanje zadev na področju kmetijske politike v EU. Prenova skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: SKP) se je na ravni EU odvijala že precej časa, v letu 2013 pa je bil predviden zaključek pogajanj o štirih glavnih uredbah, in sicer Predlogu uredbe EP in Sveta o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), Predlogu uredbe EP in Sveta o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru SKP, Predlogu uredbe EP in Sveta o financiranju, upravljanju in spremljanju SKP ter Predlogu uredbe EP in Sveta o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov (Uredba o enotni SUT).

V letu 2013 sta za SKP zgodila dva prelomna dogodka Prvi je bil zaključek pogajanj in dogovor o naslednjem večletnem finančnem okvirju 8. februarja 2013. Finančni okvir je zaradi več držav članic manjši, prav tako pa se je obseg proračunskih sredstev prvič zmanjšal glede na prejšnje obdobje kar bo imelo posledice tudi na področju kmetijstva. Sloveniji je v začetku grozilo, da bo to zmanjšanje še večje, predvsem iz naslova razvoja podeželja, vendar si je na koncu vseeno uspela zagotoviti dodatne sredstva v višini 150 milijonov evrov. Zaradi navedenega zmanjšanja sredstev bo potrebno prilagoditi tudi nacionalne kmetijske programe. Drugi prelomni dogodek je bil

zasedanje Sveta za kmetijstvo in ribištvo 18. in 19. marca 2013, na katerem je bil dosežen kompromisni dogovor glede reforme SKP do leta 2020, katerega pa Slovenija, poleg Slovaške, ni podpisala, saj je prišlo do odstopa od predloga Evropske komisije za ukinitve kvot za sladkor ter do izenačitve neposrednih plačil med njivami in travinjem. Drugi predlogi so se od prvih osnutkov do danes že precej omilili in se Slovenija z njimi strinja, saj je večina predlogov pri nas že v praksi uveljavljenih.

Na področju neposrednih plačil je predstavnica ministrstva izpostavila vprašanja ozelenitve, ohranitve zadostne prožnosti pri uvedbi novega sistema neposrednih plačil, zvišanje % za proizvodno vezana plačila z 10 % na 12 % oz na 15 % ter priložnosti, ki jih bodo imeli mladi, mali ter aktivni kmetje okviru posameznih shem.

V okviru skupne SUT je izpostavila dogajanja pridelave sladkorja v Sloveniji, saj danes Slovenija sladkor kupuje po višjih cenah kot druge države članice. Slovenija ne podpira podaljšanja kvot do leta 2017 oz. do leta 2020 (predlog EP), saj to Sloveniji ne omogoča ponovnega pričetka proizvodnje sladkorja in pridelave sladkorne pese. Slovenija pa ne vidi težav pri ostalih spremembah v okviru skupne SUT.

Slovenija je zadovoljna z doseženim dogovorom na področju razvoja podeželja, saj je uspela za zahodno regijo zagotoviti enako stopnjo intenzivnosti pomoči za naložbe kot za manj razvito vzhodno regijo. Prav tako je za Slovenijo pomembno, da se v okviru sredstev, namenjenih za razvoj podeželja ohranijo plačila za območja z naravnimi omejitvami, saj je v Sloveniji takih območij 85 %. V okviru financiranja, upravljanja in spremljanja SKP je bil izpostavljen predlog komisije glede bistvenih elementov preglednosti izvajanja SKP. Do predlogov sprememb SKP se je že opredelila ter večkrat usklajevala z pristojnim ministrstvom tudi KGZS, katere stališča je ministrstvo upoštevalo.

Komisija je ministrstvo pozvala, naj pri naslednjih aktivnostih k sodelovanju pritegne vse udeležence v SKP. Večjo pozornost je potrebno nameniti zmanjševanju razlik med plačili danes proizvodno usmerjenim kmetom. Bodoča zelena komponenta SKP naj se uveljavi tako, da se ne bo posegalo v obstoječi potencial kmetijskih zemljišč z izključevanjem le-teh iz pridelave, da je potrebno sprejeti zakonsko definicijo aktivnega kmeta, pri vzpostavitvi ukrepov za majhne kmetije je potrebno biti pozoren da ne bodo taki, da utegnejo negativno vplivati na strukturne spremembe in konkurenčnost celotnega kmetijskega sektorja, kmetijska okoljska plačila je potrebno pripraviti dovolj široko za vključitev čim večjega % kmetov, predlagajo pa tudi mesečna srečanja med vpletenimi deležniki z izračunskimi variantami za boljše izvajanje SKP. V razpravi so člani komisije opozorili, da sta v programih malo omenjeni dve slovenski instituciji, KGZS in Zadržna zveza, na katerih najbolj temelji kmetijski razvoj Slovenije ustanavljajo pa se svetovalne službe ter druge organizacije, ki porabijo veliko sredstev, koristi od njihovega dela pa ni veliko, zato so pozvali k racionalizaciji obstoječega stanja.

Na področju gozdarstva je bilo v Sloveniji izgubljenih 10 000 delovnih mest, vendar pa še vedno ni oblikovana nacionalna politika do gozdarstva in lesarstva, zato se je pristojno ministrstvo pozvalo, da v pripravo te politike vključi tako lokalne skupnosti kot tudi obstoječe organizacije.

V okviru Nature 2000 se kmetje morajo prilagajati širšemu družbenemu interesu, zato je naloga države, da izgubo iz tega naslova pokrije. Predstavnica ministrstva je povedala, da trenutno v okviru tega programa ni omejitev za upravljske načrte, v kolikor se stanje okolja ne poslabša, največ težav je takrat, ko je zaradi gradnje cest živalim potrebno najti nadomestni habitat, ki se 'zagriže' v kmetijska območja. Izpostavljeno je bilo tudi, da se za prenos znanja in obveščanja odpira preveč raznih razpisov, ne izkoristi pa se obstoječih institucij (KGZS in Zadržna zveza).

Za preglednost SKP EU zahteva javno objavljane prejemnikov subvencij. Popolnemu javnemu objavljanju so člani komisije nasprotovali oziroma so zahtevali, da naj se v enakem obsegu objavljajo podatki o socialnih prejemkih. Ministrstvo so pozvali, naj kratke verige ne bodo samo besede ampak naj se udejanjijo v praksi, velik problem pa so javna naročila, kjer se ponudnika izbere le na podlagi najnižje cene ne pa tudi kvalitete. Obenem je bila komisija seznanjena s podatkom, da je v prejšnjem letu ostalo za 2 milijona evrov neizrabljenih sredstev za sofinanciranje mlečnih izdelkov v vrtcih in šolah. Kot velik problem pa je tudi izpostavila dejstvo, da vrtci razpolagajo z zelo nizkimi sredstvi za otroka na obrok, zato pogosto tudi ne morejo izbirati drugače kot najcenejšega ponudnika.

Člani komisije so tudi opozorili na problem ustvarjanja delovnih mest v kmetijstvu ter drastičnega znižanja mase sredstev za financiranje javnih služb, pri čemer je država do letos zamujala pri potrditvah delovnih načrtov in plačilih. Komisija je obravnavala tudi podatke o samooskrbi ter pozdravila informacijo, da se za izvedbo uredb na področju SKP že oblikujejo delovne skupine, v katere so vključeni predstavniki KGZS.

Komisija je skozi celotni mandat obravnavala Poročila o delu in zaključnih računih Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Komisija je ob obravnavi Poročil za leti 2011 in 2012 ugotovila, da je Sklad poslovanje v vseh treh letih zaključil s presežkom prihodkov nad odhodki, kljub visokim bremenom iz naslova denacionalizacije in določil Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Komisija je v zvezi s poročilom za leto 2011 posebej izpostavila neustrezno ureditev gospodarjenja z gozdovi v lasti Republike Slovenije, ki se izvaja preko dolgoročnih koncesiji in pozvala pristojno ministrstvo k spremembam in izboljšavam predpisov, ki urejajo to področje. Takrat je bilo v koncesiji 91 odstotkov državnih gozdov, pogodbe pa bodo iztekle leta 2016. Pri tem je komisija opozorila, da ureditve gospodarjenja z gozdovi, kot jo pozna Slovenija, ne pozna nobena druga evropska država, zato bi bilo primerno razmisliti o ustanovitvi državne gospodarske službe, ki bi gospodarila z gozdovi in tudi prodajala les. Izraženo je bilo tudi mnenje, da Sklad nima najboljšega pregleda nad tem, ali so njegova zemljišča v zakupu ali najemu. Državni svetniki so opozorili na primere v praksi, ko je oseba za obdelana zemljišča, ki niso v lasti sklada ali v zakupu oziroma najemu, iz tega naslova dobila subvencijo. Prav tako obstajajo primeri, ko zakupniki zaradi preteklih pravic plačujejo izjemno nizke zakupnine, prejemajo pa visoke subvencije. Zaradi navedenega je komisija pozvala Sklad, da bolj sledi subvencijskim vlogam v kmetijstvu ter poskrbi, da bodo vsi zakupi vpisani v zemljiško knjigo.

Ob obravnavi poročila za leto 2012 je komisija opozorila, da je na državnih zemljiščih prek šest tisoč objektov, za katere bi moral Sklad v skladu z Zakonom o davku na nepremičnine, ki je bil kasneje sicer razveljavljen, plačati davek. Komisija je pozvala Sklad, resorno ministrstvo in Vlado, da začnejo s postopkom inventarizacije državne lastnine in uredijo evidence o svoji lastnini. Država mora poskrbeti za evidenco svojega premoženja, saj bo le na ta način lahko sprejemala pravilne odločitve o gospodarjenju z njim ter preprečila malverzacije. Komisija je še opozorila, da bi bilo primerno, da je član Sveta Sklada predstavnik delavcev Sklada, in zato ministra, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo, pozvala, da pri naslednjem imenovanju članov Sveta Sklada za njegovega člana predlaga tudi predstavnika delavcev.

Mnenje komisije k poročilu za leto 2013 je povzel Državni svet na 21. do katerega je sprejela stališče tudi Vlada na 8. redni seji 6. 11. 2014. V zvezi s pobudo komisije, da naj se z državnimi gozdovi gospodari bolj učinkovito in da naj se presežki iz državnih gozdov uporabljajo namensko za ponoven zagon in razvoj lesne industrije, je Vlada zapisala, da se pobuda nanaša na vsebine, ki so vključene v koalicijsko pogodbo in se nanašajo na ekonomsko učinkovitejše in uspešnejše gospodarjenje z gozdovi v Republiki Slovenije. Ko bodo te vsebine izdelane v obliki predloga, bodo predložene v obravnavo tudi Državnemu zboru in Državnemu svetu. Vlada se je zavezala, da bo pri naslednjem poročilu upoštevan tudi predlog komisije, da se tabela »zmanjšanje in

povečanje zemljišč« v naslednjem poročilu dopolni z dodatno rubriko, iz katere bo razviden okvirni plan zmanjšanja in povečanja zemljišč za naslednje leto.

Na 29. seji 4. 9. 2015 se je komisija seznanila s Poročilom o delu in zaključnim računom Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2014. Komisija je pohvalila pozitivno poslovanje Sklada v letu 2014, ob tem pa se je postavilo vprašanje, ali je takšno poslovanje povsem v skladu s cilji kmetijske politike. Člani komisije so izpostavili nekaj področij, za katere so menili, da bi bilo treba poslovanje Sklada spremeniti, tudi s spremembo zakonodaje, in stremeti k večanju obsega družinskih kmetiji, ohranjanja gorskih kmetiji in s tem tudi ohranjanja in razvoja slovenskega podeželja. Državni svetniki so tudi ponovno opozorili na spornost oddajanja zemljišč v zakup z licitacijami, na kar tudi že dalj časa opozarja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije. Na ta način je Sklad v preteklem letu oddal v zakup 3,5 % kmetijskih zemljišč, za katera je v povprečju iztržil kar 4,2-krat višjo zakupnino kot je bila razpisana po ceniku Sklada. Dejstvo pa je, da cene kmetijskih proizvodov ne prenesejo izlicitirane cene za zakup kmetijskih zemljišč, pri tem so člani komisije posebej izpostavili nizke odkupne cene mesa in mleka. Komisija je ponovno ugotovila, da veljavna koncesijska ureditev upravljanja z državnimi gozdovi ni gospodarna, saj so prihodki iz naslova koncesij državnih gozdov prenizki in Sklad npr. z neposredno prodajo in odpremo lesa iz državnih gozdov sam večinoma iztrži bistveno višje cene kot jih dobiva na podlagi koncesijskih pogodb. Opozorila je na nujnost nove zakonske ureditve glede upravljanja z gozdovi v državni lasti, saj se 30. 6. 2016 izteče večina dolgoročnih, dvajsetletnih koncesijskih pogodb, sklenjenih z nekdanjimi upravljavci gozdov na podlagi veljavnega Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

V letu 2017 je Komisija obravnavala dve Poročili o delu in zaključna računa Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, in sicer za leto 2015 in leto 2016. Sklad je obe leti zaključil s pozitivnimi rezultati, kar je komisija pozdravila. Razprava ob obravnavi obeh poročil se je vedno dotikala cene zemljišč, ki jih je Sklad kupoval ali prodajal, ter višine zakupnine, ki jo je Sklad zaračunaval ob oddaji zemljišč v zakup. Zneski so se komisiji zdeli visoki, a so to zneski, ki se dosegajo na licitacijah. Komisija je ob razpravah Sklad in Vlado vedno pozvala, naj se še bolj potrudita pri nakupih zemljišč v 10-kilometerskem obmejnem pasu ter spremeni zakonodajo, s katero bo Sklad višje uvrščen predkupni upravičenec. Komisija se ni strinjala z dolgotrajnimi denacionalizacijskimi postopki, ki jih vodi Sklad, a trajanje teh ni odvisno le od Sklada. Prav tako je obakrat menila, da je v svetu Sklada preveč članov predstavnikov ministrstva in bi moral biti v svetu tudi predstavnik kmetov ter delavcev.

V letu 2016 je Sklad iz svojega poslovanja v celoti izločil gozdove, upravljanje s katerimi je prevzela Družba Slovenski državni gozdovi d.o.o. – SiDG. Spremenil se je tudi koncept gospodarjenja z gozdovi, kar je pomenilo prehod iz koncesijskega sistema v upravljanje preko podjetja. Za lažjo predstavo, kako bo tako upravljanje potekalo v bodoče, je komisija sklicala posebno sejo, na kateri je obravnavala pozitivne in negativne učinke ustanovitve SiDG. Prvi rezultati so pokazali, da bo država iz naslova gospodarjenja z gozdovi iztržila več kot po koncesijskem sistemu, kar je komisijo veselilo. Enake finančne rezultate je bilo mogoče razbrati tudi iz prvega Poročila o poslovanju družbe Slovenski državni gozdovi, d.o.o. v letu 2016, ki ga je komisija obravnavala na 42. seji v mesecu novembru 2017.

Kljub prenosu gozdov na SiDG pa so Skladu ostale vse obveznosti iz naslova denacionalizacijskih postopkov (vračanje zemljišč in odškodnine). Komisija je opozarjala, da bo to pomenilo precejšen pritisk na sredstva Sklada, ki se bo posledično moral odzvati z zvišanjem zakupnin ter zahtevami po zgodnejšem plačilu zakupnin, s čimer si bo zagotavljal tekoča sredstva. Fakture za plačilo zakupnine za leto 2016 so bile izdane decembra 2016, za leto 2017 pa že aprila. Že sam kratek čas med zapadom obveznosti za obe leti je pomenil precejšen pritisk na finance zakupnikov, prav tako pa bo v bodoče, saj bo potrebno zakupnino poravnati še preden bodo pridelki pobrani. Zato je komisija poudarjala, da obveznosti iz postopkov denacionalizacije ne bi smele biti le obveznosti

Sklada, temveč bi morale biti enakomerno prerazporejene med Sklad in SiDG. SiDG sicer res na posebno proračunsko postavko nakaže letno nadomestilo v višini 20 % prihodkov, vendar bi se ta sredstva morala ohranjati in ne porabljati. Črpanje sredstev za poplačilo obveznosti iz denacionalizacijskih postopkov iz sredstev Sklada namreč vpliva le na kmete, ki obdelujejo zakupljena kmetijska zemljišča, in potreba Sklada po tekočih sredstvih pomeni pritisk le na te kmete zakupnike, pri čemer pa so v denacionalizacijskih postopkih tudi gozdna zemljišča.

Komisija je ob obravnavi tako problematike kot Poročila SiDG menila, da sistem oddaje del v gozdovih v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, ni optimalen in obakrat pozvala SiDG, da razpise pripravi na način, da se bodo na dela lahko prijavi tudi manjši in gorski kmetje. Prav tako je komisija SiDG pozvala k natančnejšemu in ostrejšemu nadzoru nad deli, opravljenimi v gozdu, ter k hitremu reševanju neurejenih evidenc in neurejenih stanj nepremičnin ter večjemu vlaganju v gozdno gojitvena dela.

V tem mandatu je komisija dvakrat obravnavala novelo zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Prvič na 26. seji 24. 6. 2015 predlog, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s podporo 5000 volivk in volivcev. Predlog zakona je dobil podporo tudi na 31. seji Državnega sveta. Predlog zakona je nastal kot posledica dejstva, da pristojni organi Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano niso želeli prislusniti konstruktivnim pripombam in predlogom v zvezi z neutemeljenim in neupravičenim zvišanjem najemnine za zakup kmetijskih zemljišč in gozdov za 16,7 % zaradi načrtovanega davka na nepremičnine, ki pa zaradi odločitve Ustavnega sodišča ni bil uveden, ter glede spornega načina oddajanja prostih kmetijskih zemljišč v državni lasti z licitiranjem. Predlog zakona je urejal spremembo sestave sveta Sklada in postopek imenovanja njegovega predsednika. Državni svetniki so podprli sodelovanje uporabnikov v svetu Sklada, saj so menili, da je primerna zastopanost v organih upravljanja Sklada, ki gospodari s premoženjem v državni lasti, v širšem javnem interesu in ne le v interesu ustanovitelja Sklada. Tako sodelovanje je tudi zagotovilo, da bo Sklad učinkoviteje izvajal zemljiško politiko, če bodo pri odločanju o vprašanih, ki so v pristojnosti sveta, sodelovali tudi uporabniki oziroma zakupniki kmetijskih zemljišč, gozdov in kmetij Sklada, ki so sedaj izvzeti. Vlada je 23. 6. 2015 podala mnenje, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, mnenju je sledil tudi Državni zbor, ki je na 10. redni seji 14. 7. 2015 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

Drugič je komisija novelo zakona (ZSKZ-C) obravnavala na 38. seji, in sicer predlog, ki ga je v zakonodajni postopek vložil poslanec Andrej Čuš, in ga ni podprla. Nekatere rešitve, na katere je Komisija tudi sama opozarjala ob vsakokratni obravnavi Poročila Sklada, je komisija ocenila kot pozitivne in Vladi predlagala, da jih ob naslednji noveli zakona upošteva.

Komisija je na 10. seji 21. 1. 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica (ZKL-B). Njeno mnenje je povzel tudi Državni svet na 14. seji 22. 1. 2014. Ob podpori zakonski noveli je komisija pozvala Vlado, da pri reševanju vseh vprašanj v zvezi s Kobilarno Lipica čim prej pripravi celovito strategijo o Kobilarni Lipica, v kateri naj zastavi jasne cilje pri vzreji in varovanju konj, ohranjanju in promociji kulturno-zgodovinskega spomenika ter razvoju turizma v povezavi s kobilarno. Komisija je izrazila mnenje, da bi bilo treba strategijo pripraviti še pred javnim razpisom o oddaji nepremičnin v dolgotrajni najem, saj je od tega deloma odvisen tudi razpis. Komisija je Vlado tudi pozvala, naj pri pripravi podzakonskih aktov ter pri imenovanju oseb na položaje oz. delovna mesta v Kobilarni Lipica stremi k strokovno podkovanim osebam ter boljšemu nadzoru nad dogajanjem v tem javnem zavodu. Zakon je Državni zbor sprejel na 22. seji 6. 3. 2014.

Komisija je na 10. seji 21. 1. 2014 obravnavala Predlog resolucije o zaščiti kranjske čebele. Mnenje komisije je povzel tudi Državni svet na 14. seji 22. 1. 2014. Komisija je podprla resolucijo in opozorila na močno prepletenost kmetijstva in poseljenosti s čebelami, oboje pa je povezano tudi s stanjem okolja. Z namenom, da se poudari potreba po usklajenem delovanju kmetovalcev in strategije čebelarstva v izogib konfliktu interesov, ki bi lahko nastali na eni ali drugi strani, je komisija oblikovala konkretno pripombo k Poglavju 3.3, ki je bila smiselno povzeta v amandmaju koalicijskih poslanskih skupin in tudi sprejeta. V razpravi je bil podan poziv, da se predpisi za postavljanje trajnih čebelnjakov omilijo, saj ne samo, da čebele skrbijo za večjo biotsko raznovrstnost, čebelnjaki tudi ne kazijo krajine oziroma so tradicionalno njen del. Državni svetniki so tudi izpostavili, da je v Parku Škocjanske jame le en panj, čeprav gre za veliko območje v lasti Republike Slovenije, kjer bi čebelarjenje lahko pomenilo priložnost za odpiranje novih delovnih mest. Komisija je opozorila tudi na problem lastnikov premičnih čebelnjakov, ki pogosto pridejo v spor z lastniki zemljišč, kamor postavijo tovornjak s čebelnjakom, in pozvala Vlado, da ta razmerja čim hitreje uredi, vsaj na zemljiščih, katerih lastnik je Republika Slovenija. Premični čebelnjaki se namreč lahko postavijo le na označena stojišča, katerih pa je premalo. Resolucija je bila sprejeta na 22. seji Državnega zbora 6. 3. 2014.

Komisija je *kot zainteresirana komisija* na 10. seji 21. 1. 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave. Njeno mnenje je povzela matična Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in kasneje Državni svet na 18. seji 14. 5. 2014. Komisija je novelo podprla, hkrati pa menila, da bi bilo treba poleg vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju zakonsko urediti tudi vožnjo s kolesi, predvsem gorskih kolesarjev, ki so bili iz obravnavanega predloga zakona na svojo željo izvzeti. To je bilo s sprejetimi amandmaji v zakonodajnem postopku tudi storjeno. Komisija je bila mnenja, da je treba v področni zakonodaji čim prej urediti vprašanje odškodninske odgovornosti lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč za morebitno škodo obiskovalcem (npr. sprehajalci, kolesarji, nabiralci gozdnih sadežev, itd.) in področje nezakonitih odlagalšč na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v zasebni lasti. Predlagano je bilo, da se s področno zakonodajo opredeli odškodninska odgovornost voznikov motornih vozil in kolesarjev ter drugih obiskovalcev na podoben način, kot je to določeno v Zakonu o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014, na podlagi katerega je do konca leta 2016 izključena odgovornost lastnikov gozdov za škodo obiskovalcem gozdov. Taka ureditev bi morala veljati generalno za vsa kmetijska in gozdna zemljišča in ne samo v času izvajanja sanacije gozdov. Če zakon dopušča neškodljivo gibanje tretjih oseb po kmetijskih in gozdnih zemljiščih, bi jih moral hkrati zavezati, da se gibljejo na lastno odgovornost. Vlada je v svojem stališču do mnenja Državnega sveta z dne 3. 6. 2014 navedla, da je odškodninska odgovornost v celoti urejena v Obligacijskem zakoniku, področje črnih odlagalšč pa je pereče in je Vlada z njim seznanjena, vendar ta problematika sistemsko ni predmet tega zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 69. izredni seji 12. 6. 2014.

Komisija je *kot zainteresirana komisija* na 10. seji 21. 1. 2014 obravnavala vladni Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vodah. Njeno mnenje je povzela matična Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Komisija je podprla predlog zakona, obenem pa predlagala, da Vlada pri pripravi sistemskih zakonodajnih sprememb in novega šestletnega nacionalnega načrta upravljanja z vodami upošteva njene predloge. Komisija je tako predlagala, da naj zakon natančno opredeli nadomestno zemljišče, ki se zagotovi lastniku ali drugemu posestniku, ki je nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ima zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti. Prav tako je predlagala, da se denarna nadomestila na vodovarstvenih območjih opredelijo kot odškodnina, ki se bo urejala neposredno s pogodbo med izvajalcem javne službe oskrbe s pitno vodo in upravičencem. Nadalje je predlagala, da zakon opredeli ustrezne pravne podlage za odškodnine in nadomestna zemljišča zaradi omejitve kmetovanja na priobalnih zemljiščih ter ustrezno sankcionira kršitelje. Menila je tudi, da bi morale meje vodovarstvenih pasov slediti naravnim mejam oziroma parcelnim mejam. Komisija je tudi predlagala, da se v delovno skupino, ki je pristojna za pripravo sistemskih

sprememb Zakona o vodah, vključijo tudi predstavniki kmetov iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Državni zbor je zakon sprejel na 25. seji 22. 5. 2014.

Komisija se je na 15. seji 29. 5. 2014 seznanila s Strategijo za izvajanje resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva do leta 2020. Komisija je predlagala, da strategija jasneje določi prioritete in opredeli dolgoročnejše rešitve za zagotavljanje čim večje celoletne prehranske samooskrbe in zaustavitev zaraščanja kmetijskih površin. Komisija je tudi predlagala, da se pripravijo smernice za javne zavode, ki jim bodo v pomoč pri nabavi lokalne hrane v smislu »kratkih verig«, ter poiščejo sinergije med brezposelnostjo in kmetijsko politiko.

Komisija na 16. seji 27. 6. 2014 ni podprla Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila skupina poslank in poslancev Državnega zbora s prvopodpisanim Richardom Branisljem. Komisija je sicer pozdravila trud in pobudo predlagatelja, da se začnejo reševati že več let odprta vprašanja agrarnih skupnosti, vendar pa zakona ni podprla zaradi predlagane hipotetične možnosti, da se agrarne skupnosti s preoblikovanjem v pravno osebo ukinejo in tako jih čez nekaj let ne bi bilo več. Po njenem mnenju predlog zakona ureja zgolj poenostavljeno možnost za odprodajo premoženja agrarnih skupnosti, medtem ko je njihov primarni interes gospodarjenje in upravljanje s skupnim premoženjem agrarnih skupnosti. Komisija je bila seznanjena, da je resorno ministrstvo že pripravilo osnutek systemskega zakona z rešitvijo, da se agrarna skupnost ohranja kot premoženjska skupnost, kmetijske površine pa so dodatno zaščitene na način, da je za njihovo prodajo potrebno soglasje vseh članov agrarne skupnosti, za prodajo nekmetijskih zemljišč pa bi zadoščala manjša večina. Ob napovedani spremembi systemskega zakona je komisija predlagala, da se v njem uredi predkupna pravica tako, da bodo imeli prednost za nakup solastniških deležev (kadar gre za kmetijska zemljišča) tisti solastniki, ki imajo status kmeta pred ostalimi solastniki. Državni zbor je na 71. izredni seji 4. 7. 2014 sprejel sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Komisija se je v letu 2014 intenzivno ukvarjala s področjem gozdarstva, predvsem z vidika žledoloma, ki je močno prizadel slovenske gozdove. Tako je na 2. izredni seji 24. 2. 2014 kot zainteresirana komisija obravnavala in podprla interventni Zakon o ukrepih za odpravo posledic žleda med 30. januarjem in 10. februarjem 2014 (ZUOPŽ). Njeno mnenje je povzela matična Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Komisija je predlagala dva amandmaja, ki pa v zakonodajnem postopku nista bila sprejeta. Predlagala je, da bi vzpostavitev prevoznosti gozdnih cest koordiniral Zavod za gozdove Slovenije, za zagotovitev prevoznosti pa naj bi bile odgovorne lokalne skupnosti, pri čemer bi bilo treba za ta namen zagotoviti najmanj dva milijona evrov. interventnih sredstev. Hkrati je v smislu ukrepov za spodbujanje zelene ekonomije predlagala, da se biomasi z nižjo obdavčitvijo zagotovi večja konkurenčnost od fosilnih goriv. Komisija je izrazila mnenje, da je določen rok za odvoz iglavcev iz gozda do 15. 5. 2014 postavljen zelo optimistično, saj so gozdne ceste, po katerih je predviden odvoz 2 milijona kubičnih metrov lesa, marsikje še poškodovane in neprevozne. Ta prognoza komisije se je kasneje pri izvajanju sanitarnih del v gozdovih izkazala za pravilno. Komisija je pozvala Vlado in pristojna ministrstva, da pripravijo strategijo razvoja lesne industrije v Sloveniji, ki naj odgovori na vprašanje, ali je smiselno razvijati lesno industrijo in v katero smer. Državni zbor je zakon sprejel na 57. izredni seji 26. 2. 2014.

Komisija je na dveh sejah, na 14. seji 24. 4. 2014 in na 17. seji 16. 7. 2014, obravnavala problematiko izvajanja sanacijskih del zaradi posledic škode, nastale zaradi poplav, visokega snega in žleda, in sicer skupaj s Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Interesno skupino lokalnih interesov ter Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Državni svetniki so podali konstruktivne predloge, katere je pristojno ministrstvo v veliki meri tudi upoštevalo. Med drugim je bil dopolnjen Pravilnik o načinu vračila trošarine za energente, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, na podlagi katerega so bili lastniki gozdov zaradi sanitarne

sečnje upravičeni do večjega deleža povračil trošarin za naftne derivate. Pobuda o ustanovitvi skupnega posvetovalnega telesa Ministrstva za kmetijstvo in okolje ter Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je bila pozitivno sprejeta. Svet za gozdno-lesno verigo, ki je posvetovalni organ ministra za kmetijstvo in okolje, se je okreplil s predstavniki Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Eko sklad, j.s., je podaljšal razpis za kreditiranje okoljskih naložb, kar naj bi pripomoglo k večji predelavi lesa (npr. s subvencijami za stroje oz. linije za izdelavo peletov). Na pobudo komisij so se sestali predstavniki združenj občin s predstavniki Vlade in se dogovorili, da bo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje proučilo pobudo združenj občin ter predlagalo razširitev namena rabe sredstev, ki jih občine prejmejo kot del koncesijske dajatve za izkoriščanje gozdov v državni lasti. Komisije so menile, da je treba spodbujati rabo manj kvalitetnega lesa v lokalnem okolju, ker so stroški transporta preveliki. Ob tem je bil podan predlog, da se spodbudi slovenska gospodinjstva, da za potrebe ogrevanja preidejo v večji meri na uporabo lesne biomase. Po podatkih Raziskave o energetski učinkovitosti Slovenije (REUS 2012) že sedaj 40 % slovenskih gospodinjstev kot glavni vir ogrevanja uporablja lesno biomaso (drva, lesene pelete, sekance, brikete oziroma lesne ostanke). Slovenskim gospodinjstvom so v ta namen na voljo tudi ugodni krediti Eko sklada, ki občanom tudi dodeljuje nepovratne finančne spodbude za naložbe v učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah (naložbe za vgradnjo kurilnih naprav na lesno biomaso). Ker lastniki gozdov najbolj potrebujejo pomoč pri prodaji lesa, so komisije predlagale, da jih pristojne institucije obveščajo o potencialnih odkupovalcih lesa ter nudijo pomoč pri iskanju trga za odkup tudi manj kvalitetnega lesa. Zavod za gozdove Slovenije je razširil področje svetovanja tudi na pomoč pri organizaciji sečnje in spravila ter na povezovanje lastnikov gozdov za skupno izvedbo del v gozdu.

Komisija se je kot zainteresirana komisija na 21. seji 18. 2. 2015 seznanila z Informacijo o pogajanjih za sklenitev Obsežnega gospodarskega in trgovinskega sporazuma med EU in Kanado (CETA), o Čezatlantskem partnerstvu za trgovino in investicije med EU in ZDA (TTIP) in o Sporazumu o trgovini s storitvami (TiSA), in sicer s poudarkom na področju kmetijstva. Glavna bojazen TTIP se po mnenju komisije odpira na področju kmetijstva in živilske industrije, predvsem zaradi različnih standardov kakovosti in varnosti prehranskih izdelkov. Izpostavljena je bila bojazen glede varnosti prehrane, ki bo prišla na slovenski trg. Člani komisije si na tem področju ne želijo amerikanizacije in so menili, da je treba obstoječe veljavne standarde na tem področju ohraniti. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje konkurenčnosti slovenskega kmeta ob odprtju trga, saj zaradi drugačnih standardov in tudi možnosti večje uporabe fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu lahko ameriški kmet na hektar pridelava tudi do dvakrat več od evropskega. Zaradi uporabe rasijskih hormonov za pitanje goved, ki so pri nas že dolgo prepovedani, je prirast znatno večja. Z odprtjem trga za ZDA bo naš trg lahko preplavila še cenejša hrana, katere kakovost je zaradi drugačnih standardov pridelave in predelave vprašljiva. Komisija je sprejela sklepe in pozvala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da jo tekoče pisno obvešča o poteku sprejemanja mednarodnih sporazumov z vidika kmetijstva. V letu 2015 teh obvestil Komisija ni prejela. Komisija je apelirala, da Republika Slovenija v okviru pogajanj zaščiti slovenskega kmeta pred globalno konkurenco in ne odstopi od v Sloveniji uveljavljenih standardov za zagotavljanje varnosti živil. Komisija nasprotuje sporazumom, ki bi lahko škodili slovenskemu kmetijstvu in potrošniku. Slovenski kmet mora biti zavarovan predvsem na občutljivih področjih, slovenski potrošnik pa ima pravico dostopati do varne hrane. Pogajanja glede TTIP še niso končana.

Komisija je na 23. seji 2. 4. 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada, in ga podprla. Predlog zakona je dobil tudi podporo Državnega sveta na 23. seji 2. 4. 2015. Z zakonom, ki ga je Državni zbor sprejel na 7. redni seji 24. 4. 2015, se je zaradi zagotavljanja kontinuitete storitev podaljšalo prehodno obdobje sedmih let za izbiro izvajalcev javnih služb, ki bi se izteklo 24. 5. 2015, do 31. 12. 2017. Člani komisije so se strinjali, da kakršna koli organizacijska sprememba na področju zagotavljanja svetovanja v času uvajanja nove kmetijske politike oz. prehoda na nove ukrepe ni smotrna. Praksa kaže, da je trenutno delujoč sistem kmetijskega svetovanja zelo dober oz. eden boljših

sistemov svetovanja v Evropi in zagotavlja dostopnost storitev za zelo širok krog uporabnikov po celi Sloveniji. Poudarili pa so, da je treba področje dolgoročno urediti, vendar bi bile večje organizacijske spremembe, ob dejstvu, da sistem dobro deluje, neutemeljene.

Ponovno je novelo Zakona o kmetijstvu komisija obravnavala v letu 2017, in sicer dvakrat. Na 37. seji predlog, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Vlada (ZKme-1D), in na 38. seji predlog, ki ga je v zakonodajni postopek vložil poslanec Andrej Čuš (ZKme-1E). Komisija je vladin predlog zakona podprla, predloga poslanca pa ni podprla.

Vladna novela je spremenil status oziroma ureditev skupnega pašnika in planine kot obliki kmetijskega gospodarstva, ki se z novelo nadomestita z agrarnimi in pašnimi skupnostmi, urejanje pašnih skupnosti pa se je iz Zakona o kmetijskih zemljiščih preneslo v Zakon o kmetijstvu. Novela zakona je spremenila določbe o zbirkah podatkov oziroma evidencah ter vzpostavila pravna podlaga za informiranje javnosti o kmetijski politiki in o kmetijskih proizvodih. Komisija je ocenila, da so dotedanje kampanje sicer imele učinek, a ne največjega. Slovenski potrošniki se v anketah izjavljajo, da večinoma kupujejo slovenske proizvode, a podatki trgovcev tega ne odražajo. Komisija je podprla nadaljevanje projekta Tradicionalni slovenski zajtrk ter pozvala ministrstvo, naj stori več, da se bo v postopkih javnega naročanja lažje naročalo lokalno pridelano hrano ter se je bo posledično naročalo več.

Komisija je podprla tudi novosti v zvezi s preganjanjem kršiteljev predpisov s področja varne hrane in porekla, urejanjem področja doniranja hrane, novosti pri reševanju in ocenjevanju vlog pri ukrepih PRP ter trajno ureditve javnih služb na področju kmetijstva.

Novela zakona, ki jo je v zakonodajni postopek vložil poslanec Andrej Čuš, Komisija ni podprla, saj je ugotavljala, da nekatere rešitve v predlogu na podoben način že ureja novela zakona, ki jo je v zakonodajni postopek vložila Vlada. Komisija se je strinjala s prizadevanji predlagatelja, da je treba preprečevati izrabljanje navezanosti slovenskega potrošnika na slovenske izdelke in slovensko hrano. Podprla je idejo masnih bilanc, a nihče še ni ugotovil načina njihove uvedbe, ki za kmete in proizvajalce ne bi pomenil dodatnega oziroma prekomernega bremena. Na nek način se masne bilance rešujejo tudi v okviru sheme »izbrana kakovost«. Komisija je podprla predlog, da je treba zoper osebe, ki prejemajo subvencije, pa same ne kmetujejo oziroma ne obdelujejo zemlje, uvesti sankcije. Tako prejetje sredstev je prepovedano že na podlagi EU predpisov, a je v praksi težko dokazati, da lastnik nekega dela dejansko ni obdelal sam.

Komisija je na 24. seji 11. 5. 2015 obravnavala in sprejela zaključke posveta »Gozd in les - slovensko narodno bogastvo za ponovni zagon lesne industrije« ter jih predlagala v sprejem Državnemu svetu, ki jih je sprejel na 29. seji 13. 5. 2015. Ugotovljeno je bilo, da se potencial, ki nam ga nudi gozd kot prvi člen gozdno-lesne verige, ne izkorišča in da povečevanje poseka nima neposredne povezave s predelavo lesa v Sloveniji in v obstoječih razmerah vodi le v povečan izvoz nepredelanega lesa. Zaradi razdrobljenosti lastništva v gozdovih, ki onemogoča racionalno in ekonomsko upravičeno gospodarjenje, je nujno povezovanje. Začeti je treba proces skupnega zastopanja interesov gozdno-lesne verige in lobistično povezati lastnike gozdov in lesarje. Lastninska pravica na gozdovih je z Zakonom o gozdovih zelo omejena, saj 5. člen določa, kaj mora lastnik gozda dopustiti na svoji lastnini. Po mnenju Državnega sveta je treba ustavno pravico do zasebne lastnine spoštovati ter v primeru njenega omejevanja predvideti ustrezno odškodnino. Svetovanje lastnikom gozdov se izvaja v okviru upravnega postopka in je usmerjeno predvsem k seznanitvi lastnikov gozdov z omejitvami gospodarjenja z gozdovi zaradi njihovih ekoloških in socialnih funkcij. V Državnem svetu se ugotavlja, da načrtovanje v gozdarstvu ni prilagojeno lastnikom zasebnih gozdov, ki večinoma sploh niso seznanjeni z načrtovanjem obsega sečnje in drugih delih v njihovih gozdovih. Državni svet je predlagal, da se pripravi temeljita analiza o spremembah in nadgradnjah sistema svetovanja lastnikom gozdov na ekonomskem področju. Lastnike gozdov je treba spodbuditi, da jim bo gozd predstavljal poslovno priložnost in ne breme

ter nadgraditi sistem svetovanja gozdarske stroke v smeri večje podpore lastnikom gozdov in proaktivnega celovitega svetovanja o učinkovitosti gospodarjenja z gozdovi, vključno o organizaciji del v gozdovih in trženju. Kazalo bi razmisliti o podelitvi koncesij za gozdarske svetovalce za izvajanje svetovalnih del. Za ohranjanje kmetij in podeželja v gorskem in hribovitem svetu z omejenimi možnostmi gospodarjenja bi se kmetom na teh območjih moralo prednostno ponuditi delo v državnih gozdovih, kot to predvideva trenutna ureditev Zakona o gozdovih. Državni svet je ugotavljal, da je sedanje gospodarjenje z državnimi gozdovi na podlagi dolgoročnih koncesij, ki se iztečejo 2016, neučinkovito. Že pri obravnavi Poročila o delu in zaključnem računa Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju: Sklad) je Državni svet ugotovil, da ima Sklad še veliko rezerv, predvsem v narodnem bogastvu slovenskih gozdov, vendar ob drugačnem načinu gospodarjenja z gozdovi, ki naj bi ga opredelil nov zakon. Slovenska gozdno-lesna panoga ima velik razvojni potencial in je lahko v prihodnje glavni temelj zelene ekonomije. Les je, poleg hrane, edina domača trajnostna surovina in osnovna surovina za proizvodnjo široke palete izdelkov od masivnega pohištva do lesnih kompozitov in nanoceluloze, pri čemer nove tehnologije obdelave lesa omogočajo uporabo lesa tam, kjer še včeraj to ni bilo mogoče. Z umnim gospodarjenjem in jasnimi cilji, ki jih je treba opredeliti v strategiji razvoja Slovenije, bi lahko postali kreativni in visokotehnološki leseni izdelki paradni konj našega gospodarstva.

Komisija je na 25. seji 1. 6. 2015 obravnavala in podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o živinoreji, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in je predvidel spremembo v delu, ki se nanaša na veljavnost priznanja rejskih organizacij in potrjevanja rejskih programov. Spreminjalo se obdobje veljavnosti rejskih organizacij in rejskih programov iz petih let na nedoločen čas, kar je tudi uveljavljena praksa v številnih evropskih državah. S to spremembo so se želele odpraviti tudi administrativne ovire, saj rejski programi, ki že po svoji vsebini veljajo za dolgoročno obdobje, ne bodo več predmet petletnih vlog in obravnav ter izdajanja odločb. Člani komisije so si bili enotni, da je predlagana zakonska sprememba smotrna in nujna, saj bo zagotovila nadaljevanje izvajanja rejskih programov in tudi vodenja izvorne rodovniške knjige za lipicanskega konja, ki je tudi v nacionalnem interesu. Državni zbor je zakon sprejel na 9. redni seji 16. 6. 2015.

Komisija je kot zainteresirana komisija na 3. izredni seji 15. 6. 2015 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (EPA 543-VII), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s podporo 5000 volivk in volivcev, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (EPA 574-VII), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Komisija je podprla predlog zakona, ki ga je na podlagi 88. člena Ustave predložila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s podporo 5000 volivk in volivcev. Predlagana novela zakona je nastala kot rezultat neodzivnosti Vlade na predloge Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije za nekatere nujne spremembe zakona. Predlagatelj zakona je tako na podlagi novega Programa razvoja podeželja dopolnil seznam dohodkov, povezanih s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, ki so oproščeni plačila dohodnine. Komisija se je med drugim strinjala, da je strošek za obvezno ugotavljanje dohodka na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov za večino kmetij, ob nizko postavljenem pragu 7.500 evrov, previsok in nesorazmeren z doseženim letnim dohodkom na kmetiji. Komisija je podprla posamezne predlagane rešitve vladnega predloga zakona in matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora predlagala, da jih vključi v dopolnjen predlog zakona tako, da se v 26. členu ZDoh-2 doda oprostitev plačila dohodnine za podpore za sheme kakovosti za kmetijske pridelke, kot jih določa 16. člen Uredbe 1305/2013/ES, ter razširi oprostitev plačila dohodnine, ki se je do sedaj nanašala na denarno pomoč, ki jo posameznik prejme zaradi naravne ali druge nesreče, tudi na odškodnine za škodo, ki jo povzročijo prostoživeče živali ali zavarovane prostoživeče živalske vrste. Hkrati je menila, da bi bilo smotno dopolniti 94. člen ZDoh-2 v skladu z vladnim predlogom in na ta način odpraviti neskladnost s pravom EU oziroma posredno diskriminacijo preko državljanstva državljanov drugih držav članic

EU in EGP pri obdavčevanju dobičkov, doseženih z odsvojitvijo stanovanja ali stanovanjske hiše, saj lahko tuji državljani pogoj za oprostitev glede triletnega prijavljenega stalnega prebivališča izpolnijo po daljšem bivanju v Sloveniji kot državljani Slovenije. Zakonodajalec ni sledil predlogu komisije, je pa Odbor Državnega zbora za finance in monetarno politiko na 11. seji 23. 6. 2015, na podlagi tretjega odstavka 117. člena Poslovnika Državnega zbora, sprejel sklep, da obravnava predlog zakona, ki ga je predložila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije s podporo 5000 volivk in volivcev, in vladni predlog zakona na isti seji v okviru iste točke dnevnega reda, pri čemer se dopolnjen predlog zakona pripravi na podlagi vladnega predloga zakona. V dopolnjen predlog zakona je bil vključen 3. člen predloga zakona skupine volivk in volivcev, in sicer kot novi 1a člen. Z amandmajem je Odbor Državnega zbora za finance in monetarno politiko sledil predlogu za črtanje obveznosti vodenja knjig na večjih kmetijah ter določil dodaten pogoj za prostovoljen vstop v vodenje knjig, in sicer tako, da lahko možnost izkoristijo samo kmečka gospodinjstva, ki za svojo osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost obračunavajo davek na dodano vrednost. Državni svet je na 32. seji 1. 7. 2015 podprl dopolnjen predlog zakona. Državni zbor je zakon sprejel na 10. redni seji 13. 7. 2015.

Na 26. seji 24. 6. 2015 je komisija obravnavala in podprla Predlog zakona o agrarnih skupnostih, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in je celovito urejal področje agrarnih skupnosti. Pozitivno mnenje k zakonu je sprejel tudi Državni svet na 31. seji 1. 7. 2015. V mnenju je bil izražen zadržek glede predvidene posebne ureditve za zamejce, na podlagi katere se bo nepremično premoženje v Republiki Sloveniji, do katerega so upravičeni člani agrarnih skupnosti iz zamejstva, v postopkih, ki še niso zaključeni, vrnilo na agrarno skupnost, ki je v sosednji Republiki Italiji registrirana kot pravna oseba. V zvezi s tem se je namreč državnim svetnikom postavilo vprašanje glede varovanega obmejnega pasu in nacionalnega interesa. Izpostavili so bojazen, da se lahko na ta način državna meja premika v škodo Republike Slovenije. Izpostavljeno je bilo tudi, da predlog zakona v primeru prodaje deleža v agrarni skupnosti ne predvideva obveznega obveščanja agrarne skupnosti oziroma solastnikov o tej nameri. Državni svetniki so menili, da bi bila taka zakonska obveznost utemeljena z načelom ohranitve premoženja agrarnih skupnosti in v skladu s pravilom enega dediča, da se solastnina oziroma skupna lastnina ne drobi. Predlagan je bil amandma, da se predlog zakona v 42. členu dopolni in predpiše obveznost obveščanja o nameri prodaje solastniškega deleža agrarni skupnosti in njenih članov. Ta predlog ni bil povzet. Državni zbor je zakon sprejel na 11. redni seji 23. 9. 2015.

Komisija je na 27. seji obravnavala in podprla Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o morskem ribištvu, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Obenem je predlagala, da se predlogi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v nadaljnjem zakonodajnem postopku proučijo in povzamejo. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je opozorila na možnost in nujno zaščito slovenskega morja, ki ga omogoča evropska zakonodaja, in poudarila potrebo po implementaciji nekaterih pobud, ki bodo omogočile lažje delo na področju morskega ribištva. Pobude niso bile povzete v zakonodajnem postopku. Državni zbor je zakon sprejel na 11. redni seji 29. 9. 2015.

Ponovno je Komisija obravnavala in podprla Zakon o spremembah Zakona o morskem ribištvu na 42. seji novembra 2017. Ta novela zakona je bila v zakonodajni postopek vložena zaradi odločitve arbitražnega sodišča o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško.

Na 28. seji 28. 8. 2015 je komisija obravnavala in podprla Predlog zakona o omejevanju ali prepovedi pridelave gensko spremenjenih rastlin. Predlog zakona je predvideval sistemsko pristopanje k sprejemanju odločitev, ali se pridelava GS-rastlin omeji ali prepove na celotnem ozemlju ali delu ozemlja Republike Slovenije in ne prinaša generalne prepovedi za pridelavo GS-rastlin. Komisija je poudarila, da je vsakršno urejanje področja GSO v tesni povezavi s sprejemanjem trgovinskega sporazuma med EU in ZDA (TTIP). Ni nezanemarljivo dejstvo, da EU precej beljakovinsko močne krme za živali (soje) uvozi ravno iz ZDA, kjer se praktično že v celoti prideluje gensko spremenjena soja in koruza. V EU je trenutno trend zmanjševanja kmetijskih

površin, posejanih z GS-rastlinami, v svetu pa je trend ravno obraten in se te površine povečujejo (v svetu je že ca. 1,5 mio ha površin posejanih z GS-rastlinami, v EU ca. 100.000 ha). Državni zbor je zakon sprejel na 18. izredni seji 16. 9. 2015.

Na 30. seji 27. 10. 2015 se je komisija seznanila in podprla Deklaracijo 3. podeželskega parlamenta. Vse deležnike, ki so sodelovali na konferenci in pri pripravi deklaracije, je pozvala, naj ob vsakem javnem nastopu izpostavijo tiste točke deklaracije, ki so po njihovem mnenju še posebej pomembne. Na tej seji se je komisija seznanila z zahtevami in pričakovanji kmetov, podanih na Shodu kmetov - pošteno in pravično plačilo slovenskim kmetom. Komisija se je strinjala, da je izvajanje kontrole kakovosti izdelkov v Sloveniji na visoki ravni, da pa se težave pojavljajo pri nepakiranih živilih ter pri nadzoru porekla rastlin. Slednje bi se najlažje nadzorovalo z uvedbo novih obveznih evidenc, vendar se vsi zavedajo, da bi naleteli na upor, saj bi šlo za nove administrativne obremenitve. Člani komisije so poudarili, da veliko pričakujejo od poročila Varuha prehranske verige ter pričakujejo tesnejše sodelovanje t. i. novih držav članic EU pri določanju odkupnih cen ter boju zoper dumping multinacionalk.

Komisija se je na 31. seji 9. 11. 2015 seznanila s Poročilom o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2014 in ugotovila, da je poročilo obsežno in natančno ter vsebuje precej optimistične podatke, čeprav je slika v praksi včasih nekoliko drugačna. Pri tem so člani komisije izpostavili področje gozdarstva, kjer se je sicer obseg poseka povečal za 62 %, kar pa ni imelo bistvenega finančnega učinka, saj je šlo večinoma za sanitarno sečnjo, pri čemer so cene lesa po maju 2014 izrazito padle, v letu 2015 pa so zaradi posledic škode napada lubadarja še nižje, kar bo verjetno razvidno iz poročila za leto 2015. Ponovno so izpostavili, da je treba dati lesu večji poudarek, predvsem v smislu ponovnega zagona slovenske lesnopredelovalne industrije in s tem surovini, ki jo imamo veliko, dati dodano vrednost v Sloveniji. Da je to mogoče, kažejo tudi pozitivni rezultati novih lesnopredelovalnih centrov. Člani komisije so opozorili na trend zaraščanja kmetijskih zemljišč, saj naj bi se letno zarastlo kar 5.300 ha kmetijskih zemljišč (dnevno se opusti 15 ha obdelovalnih kmetijskih površin), kar ima za posledico zmanjševanje sposobnosti samooskrbe s hrano. Podana je bila pobuda, da bi kazalo razmisliti o možnosti, da so do subvencij upravičeni zgolj tisti, ki kmetijske površine dejansko obdelujejo.

Skrb nad že drugim zaporednim letnim izpadom pridelka sadja je Komisija izrazila tudi ob obravnavi Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2016 (41. seja), saj to obenem pomeni izgubo trga s sadjem. Izpad domačega pridelka ter pridelka sadja v sosednjih državah pomeni tudi večji uvoz cenejšega in kvalitetno slabšega sadja iz drugih delov sveta. Istočasno pa je pritisk na cene proizvodov izredno velik. Potrošniki v Sloveniji so sicer ozaveščeni, da je lokalno pridelana hrana v marsikaterem pogledu boljša in bolj zdrava, a več kot 10 do 20 odstotkov višje cene od uvoženih pridelkov in proizvodov niso pripravljeni plačati. Poleg tega na trgu obstaja nesorazmerje moči: na eni strani multinacionalke in veliki trgovci, na drugi strani pa množica primarnih proizvajalcev. Tako so npr. cene mleka sredi leta 2016 padle za 30 odstotkov, a se potrošniku to ni nič poznalo. Veliki trgovci poberejo večino dobička ter pritiskajo na proizvajalce in marsikateri se zaradi tega odloči, da opusti proizvodnjo. Komisija je menila, da je potrebno ohraniti sistem sofinanciranja kmetijstva na ravni EU in se v prihodnosti pogajati za sredstva na način, da se trenutni položaj vsaj ne poslabša, če se že ne bo izboljšal. Zaveda se, da tudi EU zmanjšuje sredstva namenjena kmetijstvu, a ta so še posebej potrebna za ohranjanje panoge v specifičnih razmerah, ki jih je v Sloveniji veliko (gorske kmetije, Kras, majhne kmetije, ...). Brez pomoči majhnim kmetijam, vsaj tistim, ki imajo zdravo jedro, kmetijstva in obdelavnosti v gorskem svetu ne bo, temveč se bodo kmetijske površine zapustile.

Komisija je na 32. seji 4. 12. 2015 obravnavala problematiko velike škode, ki jo povzročajo v predelih pojavljanja velike zveri v Sloveniji, in predlagala, da se z reševanjem pereče problematike začne takoj, tako da se v prvi vrsti zagotovi varnost ljudi in omogoči njihovo izvajanje dejavnosti (kmetijstvo). Spremeniti je treba veljavno zakonodajo. V postopek sprejemanja odločitev o

ravnanju z divjimi zvermi na državni ravni je treba v večji meri vključiti predstavnike vseh občin, ki ležijo v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri. Interventni odvzem divjih zveri naj se uredi tako, da bo operativno izvedljiv v najkrajšem možnem času. Treba je določiti in izvajati ukrepe, ki bodo odvrčali divje zveri od urbanih območij in omogočili strpno sobivanje zveri in ljudi na območju pojavljanja. Med ukrepe naj se med drugim vključi ponovna vzpostavitev »mrhovišč« v gozdovih. Predvidi naj se ustrezno finančno nadomestilo za državljane, ki živijo na osrednjem območju divjih zveri, zaradi omejenosti pri svojem bivanju, poslovanju ali kmetovanju če je javni interes ohranjanja navzočnosti divjih zveri. Prizadetim lokalnim skupnostim je treba povrniti dodatne stroške, ki nastajajo zaradi omogočanja strpnega sobivanja z velikimi zvermi, npr. za financiranje organiziranih prevozov otrok v šole na območjih pojavljanja medveda. Odškodnine za škodo, ki jo povzročajo velike zveri, je država dolžna izplačevati tekoče in ne z letnimi zamudami. Število medvedov in volkov na osrednjem območju divjih zveri naj se zniža na vzdržno raven, kot je bila pred letom 1990, z ustreznim odvzemom, kar bo ponovno omogočalo strpno sobivanje ljudi in zveri. Komisija je pozvala Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da pripravita celovito informacijo o problematiki velikih zveri v Sloveniji, ki jo bo obravnaval Državni svet. To informacijo so pristojna ministrstva posredovala 12. 1. 2016.

V okviru javne obravnave je Komisija obravnavala Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (37. seja) in ga podprla, vendar pa je nasprotovala ukinitvi možnosti ožjega obsega zavarovanja, izključitvi predstavnika kmetov iz organov upravljanja ZZZS ter nekaterim pogojem za članstvo v organih ZZZS, in sicer pogoju izobrazbe in pogoju delovnih izkušenj.

Komisija ni podprla Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-F) (38. seja). Komisija se je strinjala, da starostna struktura na podeželju ni ugodna in da je treba čim prej sprejeti ukrepe, ki bodo spodbudili mlade, da bodo želeli ostati na kmetijah in se poklicno ukvarjati s kmetijstvom, vendar predlagane rešitve tega ne bodo uredile.

Na 8. izredni seji je komisija podprla Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe v kmetijski proizvodnji med 21. in 22. aprilom 2017, ki je bil v zakonodajni postopek vložen zaradi namena pomoči po škodi, ki je nastala zaradi pozebe konec aprila 2017. Ukrepi so bili namenjeni le kmetom, ki so utrpeli škodo na pridelkih v sadjarstvu in vinogradništvu in niso mogli uveljavljati pomoči v skladu z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč (za poškodbe, za katere je sofinancirana zavarovalna premija).

Komisija je menila, da je bi lahko bil Predlog zakona v zakonodajni postopek vložen prej in da bodo kmetje pomoči deležni prepozno. Namen zakona je sicer bil, da bi pomoč dobili približno v enakem času, kot bi dobili plačilo za prodan pridelek, vendar so člani ocenili, da bo ta kasnejša. Predvsem je to pereča tema ob dejstvu, da je imel marsikateri kmet že drugo leto izpad celotnega dohodka in težko poravnava svoje tekoče obveznosti.

Prej kakor država bodo škodo izplačale zavarovalnice, v kolikor so imeli kmetje pridelke zavarovane. Komisija je izrazila dvom v ukrep sofinanciranja zavarovalnih premij, saj obstaja bojazen, da ta ukrep ne bo prinesel koristi, ker bodo zavarovalnice dvignile premije za zavarovanje nasadov in pridelkov, kar se je v preteklosti že dogajalo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR-A) je Komisija, kot zainteresirano delovno telo, obravnavala na 41. seji in ga podprla, saj je kot trajno rešitev predlagal vezano knjigo računov in podaljšal rok, v katerem morajo zavezanci naknadno potrditi izdane račune, in sicer se obveznost podaljšuje na najkasneje do 10. dne v mesecu, ki sledi mesecu v katerem je bil izdan račun. Komisija je v amandmajski obliki predlagala, da se rok podaljša na 30. dan, vendar rešitev v nadaljevanju zakonodajnega postopka ni dobila podpore.

Na 42. seji je Komisija obravnavala Predloga zakona o ureditvi določenih vprašani zaradi končne razsodbe arbitražnega sodišča na podlagi Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške ter ga podprla, saj je menila, je ljudem, katerih zemljišča so z arbitražno odločitvijo postala del hrvaškega ozemlja, potrebno čim bolj pomagati in prilagoditev omiliti.

Kot zainteresirano delovno telo je Komisija na 43. seji obravnavala Predlog zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin. Namen zakona je določiti vrednost večjemu številu nepremičnin v Sloveniji po tržni vrednosti. Model in način vrednotenja nepremičnin je tak, da se bodo lahko vrednostni nepremičnin uporabljale za različne javne namene, kot je za določanje davčne osnove za odmero davka na nepremičnine na podlagi njihove tržne vrednosti, kot množična informacija za nadzor nad drugimi davčnimi dajatvami, povezanimi z nepremičninami, za namene ocenjevanja vrednosti v postopku razlastitev v javnem interesu, lahko pa se bodo vrednosti uporabljale tudi na področju zasebnopravnih poslov kot je npr. odobritve hipotekarnih kreditov brez dodatnih cenitev. Novost, ki jo uvaja zakon, je tudi možnost lastnika, da sodeluje v postopku, da ugovarja ocenjeni vrednost svoje nepremičnine in uveljavlja posebne okoliščine, ki niso bile upoštevane v splošnem vrednotenju, s čimer se sledi odločitvi Ustavnega sodišča.

Komisija je uvodoma poudarila, da razprava o vrednotenju nepremičnin ne more potekati brez da se dotakne tudi davka na nepremičnine, saj je ta zakon predpogoj za uvedbo davka. Komisija se ne strinja z ovrednotenjem nepremičnin po namenski rabi (v večini primerov gre za stavbna zemljišča), v kolikor gre po dejanski rabi za kmetijska zemljišča. Pogosto kmetje niso zaprosili za spremembo namembnosti zemljišča, pač pa se je to zgodilo na podlagi občinskih prostorskih načrtov. Zemljišč, ki so po namenski rabi stavbna zemljišča, po dejanski pa njive, travniki ali druga kmetijska zemljišča, bodo ovrednotena kot stavbna, čeprav niso in mogoče ne bodo nikoli niti komunalno opremljena kaj šele pozidana. Ne glede na to, pa bo lastnik-kmet za tako zemljišče plačeval davek od vrednosti za stavbno zemljišče, njegovo premoženje, ki je osnova za socialne transferje, pa bo na papirju bistveno večje kot v realnosti in to bo na socialne transferje vplivalo.

Komisija na podlagi razprave predlagatelje zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev pozvala, naj v nadaljevanju zakonodajnega postopka preučijo in povzamejo predlagane konkretne spremembe, ki bi omogočile vrednotenje zemljišč, ki se uporabljajo kot kmetijska zemljišča po dejanski in ne namenski rabi.

Mnenje komisije sta povzela Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter Državni svet, vendar predlog v nadaljevanju zakonodajnega postopka ni dobil podpore.

3.8. MANDATNO - IMUNITETNA KOMISIJA

Komisija je delovala v sestavi:

Branko Šumenjak (predsednik) do 10. junija 2015, nato ga je nasledil Tomaž Horvat, mag. prava, Igor Antauer (podpredsednik) in člani: mag. Peter Požun, Drago Ščernjavič, Cvetko Zupančič. Sekretar komisije Primož Hainz do 12. 12. 2013, nato dr. Dušan Štrus.

Število sej in obravnavanih zadev

Komisija je imela v celotnem mandatu dvajset (20) sej, od tega osemnajst (18) rednih in dve (2) izredni, na katerih je obravnavala skupno šestintrideset (36) zadev iz svojih pristojnosti.

Povzetek najpomembnejših obravnavanih zadev

Komisija je obravnavala vse zadeve iz svojih pristojnosti, od potrditve mandatov državnim svetnikom na svoji prvi seji, do problematike sestave komisij Državnega sveta, problematike izplačil za delo državnih svetnikov, zakonskih pristojnosti Državnega sveta, spremenbe in dopolnitve Poslovnika Državnega sveta in zadev na področju imunitete. Komisija je obravnavala imenovanje predstavnikov Državnega sveta v Parlamentarno skupino GLOBE Slovenija.

Komisija je redno obravnavala obvestila o začetku kazenskih postopkov zoper državne svetnike. Skladno s Poslovnikom Državnega sveta državni svetnik ne pridobi imunitete z izvolitvijo v Državni svet, ampak šele s potrditvijo njegovega mandata. Državni svet ne more priznati imunitete državnemu svetniku, ki je bil priprt ali se je kazenski postopek zoper njega začel pred potrditvijo mandata, kar je odločilo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo št. U-I-335/04-10.

Zakon o državnem svetu v tretjem in petem odstavku 60. člena določa, da član Državnega sveta ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja Državnega sveta, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let. Državni svet lahko prizna imuniteto tudi članu Državnega sveta, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen nad pet let zapora.

Mandatno-imunitetna komisija lahko samo izjemoma in iz posebej utemeljenih razlogov Državnemu svetu predlaga, da naknadno prizna imuniteto tudi državnemu svetniku, ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let, oziroma državnemu svetniku, proti kateremu je bil začel kazenski postopek, ker se ni skliceval na imuniteto. Pri tem upošteva tudi razloge, zaradi katerih se državni svetnik ne sklicuje na imuniteto. Pri obravnavanju zahteve ali obvestila Mandatno-imunitetna komisija presodi, ali je priznanje imunitete nujno za opravljanje funkcije državnega svetnika. Praviloma se šteje, da je priznanje imunitete lahko nujno za opravljanje funkcije državnega svetnika v primeru, ko namerava pristojni državni organ državnega svetnika pripraviti ali ko ga je že pripravil, ne pa tudi v primeru, ko namerava proti njemu začeti kazenski postopek ali ko ga je že začel (drugi in tretji odstavek 87. člena Poslovnika Državnega sveta (PoDS-1; Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10).

Komisija je dvakrat obravnavala obvestilo o začetku kazenskega postopka zoper Borisa Popoviča in štirikrat zoper Franca Kanglerja. Noben član Državnega sveta se nikoli ni skliceval na imuniteto.

Komisija je v vseh primerih Državnemu svetu predlagala, da državnemu svetniku ne prizna svetniške imunitete in Državni svet je v vseh primerih sledil predlogu komisije in ni priznal svetniške imunitete.

Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je obravnavala dva primera prenehanja mandata člana Državnega sveta. Na 8. seji, dne 17. 3. 2014, je obravnavala obvestilo o pravnomočni obsodbi državnega svetnika Franca Kanglerja, ki ga je v Državni svet poslalo Okrožno državno tožilstvo v Mariboru. Člani komisije so v razpravi opozorili na tretji odstavek 63. člena Zakona o Državnem svetu, ki določa, da državnemu svetniku v tem primeru ne preneha mandat, če Državni svet sklene, da lahko opravlja funkcijo. Mandatno-imunitetna komisija je soglasno na podlagi 63. člena Zakona o Državnem svetu predlagala Državnemu svetu, da državnemu svetniku preneha mandat.

Na isti seji je obravnavala odstopno izjavo državnega svetnika dr. Milana Medveda z dne 10. 3. 2014, zato je na podlagi 63. člena Zakona o Državnem svetu predlagala Državnemu svetu, da se seznanj s prenehanjem mandata. Za obe izpraznjeni mesti v Državnem svetu je Državna volilna komisija izvedla naknadne volitve.

Mandatno-imunitetna komisija je obravnavala Predlog Kodeksa ravnanja članov Državnega sveta Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlog kodeksa). Člani komisije so v razpravi menili, da je predlog kodeksa predlog internega akta Državnega sveta, ki predstavlja moralno zavezo članov Državnega sveta. Predlog kodeksa so člani komisije obravnavali po členih in pri tem upoštevali stališča vseh interesnih skupin, še posebej Interesne skupine negospodarskih dejavnosti, ki je k predlogu kodeksa podala konkretne pripombe. Komisija je pripravila usklajen predlog kodeksa, ki ga je pripravila za sejo Državnega sveta.

Mandatno-imunitetna komisija je predlagala pobudo, da se v prvem odstavku 4. člena Odloka o Svetu za nacionalno varnost med vabljeni na Svet za nacionalno varnost doda »predsednika Državnega sveta Republike Slovenije. Četrti člen Odloka določa, da predsednik Vlade Republike Slovenije povabi na sejo Sveta za nacionalno varnost (v nadaljevanju: SNAV), kadar ta obravnava vprašanja nacionalne varnosti, ki zahtevajo usklajeno delo, predsednika Republike Slovenije, predsednika Državnega zbora Republike Slovenije, predstavnika največje opozicijske stranke v Državnem zboru Republike Slovenije, predstojnike drugih državnih organov ter predstavnike drugih organizacij. Pri obravnavi tako pomembnih vprašanj, kot je nacionalna varnost, je izredno pomembno, da poleg predsednika Vlade kot predsednika SNAV, predsednika Republike Slovenije in predsednika Državnega zbora sodeluje tudi predsednik Državnega sveta, ki je uvrščen na četrto mesto hierarhične lestvice predsednikov najvišjih ustavnih organov Republike Slovenije.

Komisija je sprejela pobudo, da Državni svet na Vlado Republike Slovenije naslovi pobudo za dopolnitev sklepa o določitvi protokolarnih pravil. V sklepu je predlagala dodatno ureditev, da se med protokolarne dogodke dodaja protokolarne dogodke zakonca ali partnerja predsednika Državnega sveta Republike Slovenije. Med protokolarne dogodke je komisija dodala tudi sprejeme, ki jih prireja predsednik Državnega sveta Republike Slovenije.

Komisija je v tem mandatu postala pristojna tudi za usposabljanje na področju etike in integritete. Ta pristojnost je pripravljena na podlagi poročila GRECA, Glede na to, da imajo nekateri parlamenti (npr. Dom lordov v Veliki Britaniji) za področje svetovanja na področju etike in integritete pristojno komisijo, bi lahko bila tudi v Državnem svetu za to področje pristojna Mandatno-imunitetna komisija. Mandatno-imunitetna komisija Državnega sveta je opravila tudi usposabljanje na temo etike, integritete in lobiranja.

Komisija je obravnavala in podprla Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora (PoDZ-1E), ki so bile namenjene zagotavljanju boljše organiziranosti in učinkovitejšemu delu Državnega zbora. Komisija je ugotovila, da bi poleg predlaganih rešitev k učinkovitejšemu delu Državnega zbora pripomogel tudi nov postopek ponovnega odločanja o zakonu. Državni svet si vseskozi prizadeva za spremembo in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) v zvezi s postopkom ponovnega odločanja o zakonu, saj bi to prispevalo predvsem h kakovostnejšim zakonskim rešitvam po sprejetju veta Državnega sveta. Inštitut za ustavno pravo je v mnenju iz leta 2015 prav tako opozoril, na potrebo po spremembi postopka ponovnega odločanja na način, ki bi omogočal Državnemu svetu vložitev amandmajev na posamezne člene zakona.

4. POSVETI, PREDAVANJA IN JAVNE RAZPRAVE

V petem mandatu je bilo v prostorih Državnega sveta skupno 349 dogodkov, in sicer sto devetnajst (119) posvetov, javnih razprav, konferenc, predavanj, forumov in razstav ter dvesto trideset (230) drugih dogodkov. Predsednik in državni svetniki so se aktivno (z govori, izjavami) udeležili dvesto sedeminpetdesetih (257) dogodkov izven prostorov Državnega sveta in bili prisotni na sto osemnajstih (118) drugih dogodkih.

Podroben seznam posvetov, predavanj in javnih razprav je sestavni del letnih poročil o delu Državnega sveta.

5. PUBLICISTIČNO DELO

Državni svet dvakrat letno izdaja dvojni številki Biltena Državnega sveta. V petem mandatu je skupno izšlo 10 (deset) dvojnih številčk Biltena.

Državni svet je v petem mandatu izdal osem monografskih publikacij, in sicer pet (5) v tiskani obliki in tri (3) v obliki e-knjige:

Monografske publikacije:

- Državni svet – že 25 let stičišče interesov družbe / The National Council – Interconnecting Society for 25 Years (2017),
- Zbornik znanstvenih razprav: Leto 1945 – 70 let potem (2016),
- Zbornik: 15 let projekta Rastoča knjiga (2016),
- Zbornik: Vloga rezerve pri zagotavljanju vzdržljivosti obrambno-varnostnih sistemov v Sloveniji (2016),
- Zbornik: Kultura včeraj, danes, jutri (2013).

E-publikacije

- Zbornik: Javna raba slovenščine (2017),
- Zbornik: Delovanje javnih zavodov: zakonodaja kot ovira ali spodbuda?,
- Zbornik: Izzivi trajnostnega razvoja v Sloveniji.

Državni svet je v e-obliki izdajal letna poročila o svojem delu.

6. STIKI Z JAVNOSTMI

Pojavnost Državnega sveta Republike Slovenije v medijih se od nastopa dela V. sklica nenehno povečuje, kar je posledica usklajene strategije sodelovanja z mediji, načrtnega obveščanja o delu Državnega sveta in prizadevanj za krepitev podobe drugega doma slovenskega parlamenta kot mostu med civilno družbo in politiko.

Da se odnos javnosti kot tudi političnih dejavnikov družbe do Državnega sveta spreminja, kaže tako večje zanimanje medijev in javnosti za delo Državnega sveta kot sodelovanje Državnega sveta z Državnim zborom, Vlado, ministrstvi, lokalnimi skupnostmi in organizacijami na področju civilne družbe. To kaže tudi večje število kamer in fotografov v dvorani Državnega sveta ob obravnavi odmevnejših tem.

Veliko pozornosti smo namenili krepitvi sodelovanja z večjimi mediji - ustvarjalci javnega mnenja na nacionalni ravni. Med drugim nam je uspelo, da TV Slovenija redno spremlja seje Državnega sveta, predstavniki Državnega sveta so bili večkrat gostje pogovornih oddaj na 3. programu TV SLO in v informativnih oddajah nacionalne RTV hiše.

Tudi v letu 2017 smo ob rednih obiskih v lokalnih skupnostih izvedli vrsto pogovornih oddaj na mreži 13 lokalnih radijskih postaj s statusom posebnega pomena. Odzivi radijske mreže so zelo pozitivni, saj ocenjujejo naše štiriletno sodelovanje zelo pozitivno in se zavzemajo za nadaljevanje sodelovanja.

Pomembno povečanje obiska smo zabeležili tudi na spletni strani Državnega sveta.

Pri večji prepoznavnosti v tem sklicu Državnega sveta velja omeniti tudi prenovljeno podobo spletne strani, biltena Državnega sveta, zloženek in pa izdajo monografije Državni svet - že 25 let stičišče interesov družbe.

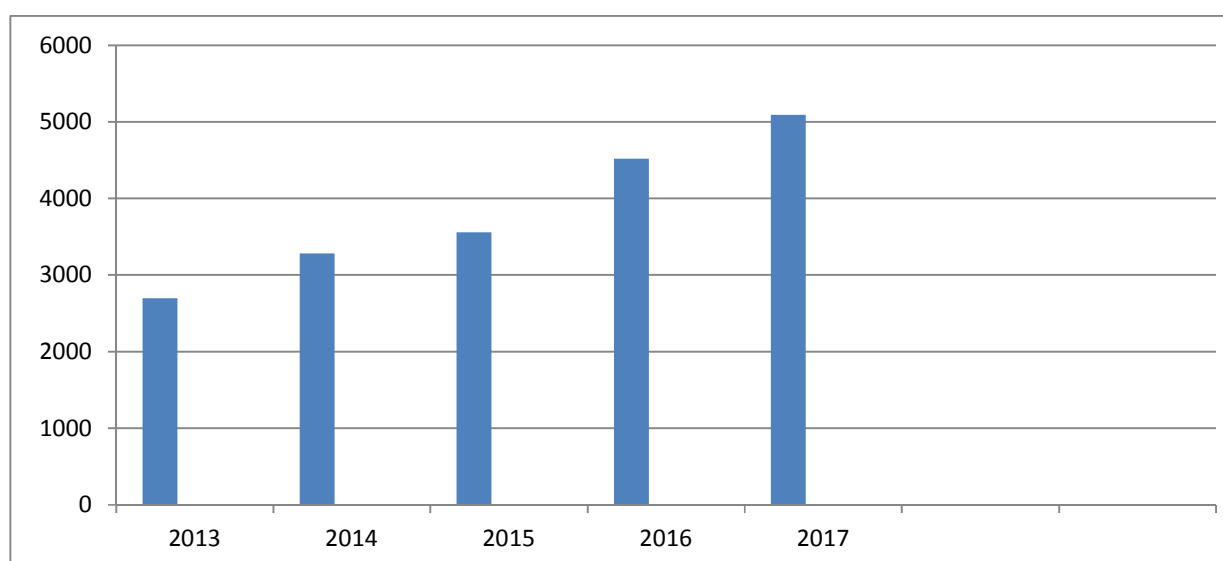
Število objav o Državnem svetu se je med letoma 2012 - 2013 povečalo za 11,8 %, med letoma 2013 - 2014 za 21,6 %, med letoma 2014 - 2015 za 8,6 %, 2015 - 2016 za 27 % in v času 11 mesecev leta 2017 za 12,6 %.

Tabela 1: Število objav o Državnem svetu v medijih *

	2013	2014	2015	2016	2017
število objav	2697	3280	3559	4520	5091

*podatek zajema objave v pressclippingu, oddaje na radijskih postajah in TV postajah

Graf 1: Gibanje števila objav o Državnem svetu v medijih

7. OBISKI, SPREJEMI IN PROTOKOLARNI DOGODKI

Državni svetniki so se v petem mandatnem obdobju udeležili sto oseminsedemdesetih (178) mednarodnih dogodkov, od tega sto šestindvajset (126) na bilateralni ravni in dvainpetdeset (52) na multilateralni ravni. Od tega je sto dvaindvajset (122) potekalo v Sloveniji, šestinpetdeset (56) dogodkov pa v tujini.

Eden za Državni svet in Republiko Slovenijo najpomembnejših mednarodnih dogodkov v petem mandatu Državnega sveta je potekal od 1. - 2. junija 2017, ko je Državni svet gostil 18. Zasedanje združenja evropskih senatov.

Podroben seznam obiskov, sprejemov in protokolarnih dogodkov je sestavni del letnih poročil o delu Državnega sveta.

8. PROJEKTI DRŽAVNEGA SVETA

8.1. RASTOČA KNJIGA

Državni svet je častni pokrovitelj vseslovenskega in mednarodnega projekta Rastoča knjiga. V letu 2014 je bil projekt ponovno oživiljen, in sicer s konsolidacijo Društva rastoča knjiga. Tako je bil sprejet nov statuta, imenovan nov razširjen upravni odbor in izvoljen nov predsednik društva akademik dr. Boštjan Žekš.

V letih 2013, 2014, 2015, 2016 in 2017 je projekt oživel ali novo zaživel v naslednjih občinah: Bovec (Rastoča knjiga občine Bovec in OŠ Bovec, Brežice (Rastoča knjiga občine Brežice in OŠ Brežice), Celje (Rastoča knjiga OŠ Lava), Dolenjske Toplice (Rastoča knjiga Dolenjske Toplice, Rastoča knjiga Osnovna šola Dolenjske Toplice, Rastoča knjiga Podturn, Rastoča knjiga Podhosta), Ivančna Gorica (Rastoča knjiga Stična v Muzeju krščanstva na Slovenskem, Rastoča knjiga Osnovna šola Stična), Krško (Rastoča knjiga Podbočje), Ljubljana (Deklica z Rastočo knjigo, Park Navje; Združene rastoče knjige sveta, Park Navje; Rastoča knjiga slovenskega izseljenstva; Rastoča knjiga Društva upokojenih pedagoških delavcev Slovenije); Metlika (Rastoča knjiga OŠ Podzemelj), Mirna Peč (Rastoča knjiga OŠ Toneta Pavčka Mirna Peč); Nova Gorica (Rastoča knjiga Solkan); Novo mesto (Rastoča knjiga Novo mesto; Rastoča knjiga Osnovna šola Drska Novo mesto; Združene Rastoče knjige partnerskih mest Novo mesto; Rastoča knjiga Osnovna šola Brusnice; Rastoča knjiga Osnovna šola Šmihel; Babica z rastočo knjigo, Dom starejših občanov Novo mesto); Ormož (Rastoča knjiga Ormož); Semič (Rastoča knjiga Črmošnjice, Rastoča knjiga občine Semič); Sevnica (Rastoča knjiga Sevnica, Rastoča knjiga Šentjanž); Šentrupert (Rastoča knjiga Šentrupert, Rastoča knjiga Osnovna šola Šentrupert; Rastoča knjiga Svetovne mladinske književnosti Šentrupert); Šmarješke Toplice (Rastoča knjiga Šmarješke Toplice); Šmartno pri Litiji (Rastoča knjiga Primskovo); Trebnje (Rastoča knjiga Trebnje, Rastoča knjiga Veliki Gaber, Rastoča knjiga Osnovna šola Veliki Gaber).

Dogodki v okviru projekta Rastoča knjiga v letu 2013:

- otvoritev Rastoče knjige v Osnovni šoli Podbočje (29. 11. 2013);
- obletnica Rastoče knjige v Dolenjskih Toplicah (20. 11. 2013);
- Veliki Gaber se predstavi v tematskem parku Navje, Ljubljani (28. 10. 2013);
- otvoritev parka Rastoče knjige Novo mesto (6. 6. 2013);
- obletnica Rastoče knjige Brusnice (15. 2. 2013).

Dogodki v okviru projekta Rastoča knjiga v letu 2014:

- obletnica Rastoče knjige v Dolenjskih Toplicah (20. 11. 2014);
- širitev razstave Rastoča knjiga Temeniške in Mirnske doline, Trebnje (11. 10. 2014);
- praznik korenja, Veliki Gaber (27. 9. 2014);
- galerija stalnih razstav v Osnovni šoli dr. Pavla Lunačka Šentrupert (20. 9. 2014);
- 10. obletnica Deklice z rastočo knjigo, Navje (4. 7. 2014);
- Rastoča knjiga in partnerska mesta, Novo mesto (11. 6. 2014);
- otvoritev Rastoče knjige na Osnovni šoli Drska (23. 4. 2014);
- Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike, Veliki Gaber (7. 3. 2014);
- Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike, Trebnje (6. 3. 2014);
- otvoritev Rastoče knjige na Osnovni šoli Stična, 14. 2. 2014
- Rastoča knjiga Veliki Gaber (7. 2. 2014);
- predstavitev zbirke Rastoča knjiga Sevnica, Sevnica (7. 2. 2014).

Dogodki v okviru projekta Rastoča knjiga v letu 2015:

- Rastoča knjiga Osnovne šole Lava, Celje (23. 12. 2015);
- Rastoča knjiga Primskovo na Dolenjskem, Primskovo (6. 12. 2015);
- posvet ob 15-letnici Rastoče knjige in priznanje Francetu Berniku, Državni svet (19. 11. 2015);
- Rastoča knjiga Novo mesto, Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto (9. 6. 2015);
- Kulturni dogodek ob 11. obletnici Deklice z rastočo knjigo in 15. obletnici projekta Rastoča knjiga (25. 5. 2015);
- Rastoča knjiga Osnovne šole Drska, OŠ Drska, Novo mesto (21. 5. 2015);
- Rastoča knjiga Mirna Peč, OŠ Toneta Pavčka, Mirna Peč (7. 5. 2015);
- 2. obletnica rastoče knjige Šentrupert, Abeceda vrednot, OŠ dr. Pavla Lunačka, Šentrupert (11. 4. 2015);
- 4. obletnica Rastoče knjige Brusnice (12. 2. 2015);
- odprtje Rastoče knjige Šentjanž (5. 2. 2015).

Dogodki v okviru projekta Rastoča knjiga v letu 2016:

- Rastoča knjiga Osnovne šole Solkan (5. 2. 2016);
- širitev Rastoče knjige Šentjanž (5. 2. 2016);
- Rastoča knjiga Osnovne šole Brusnice (8. 2. 2016);
- 3. obletnica Rastoča knjiga Osnovne šole Drska (21. 4. 2016);
- osrednja slovesnost ob kipcu Deklice z rastočo knjigo v Parku Navje v Ljubljani (23. 5. 2016);
- Rastoča knjiga OŠ Podzemelj Metlika (25. 5. 2016);

- Rastoča knjiga OŠ Lava v Celju (25. 5. 2016);
- nadgradnja Rastoče knjige Novo mesto (30. 5. 2016);
- Rastoča knjiga Brežice (1. 10. 2016);
- prva postavitve Rastoče knjige OŠ Šmihel (14. 10. 2016);
- razširitev Združenih Rastočih knjig sveta z Gruzijo (27. 10. 2016);
- širitev Rastoče knjige Veliki Gaber (27. 10. 2016);
- otvoritev Rastoče knjige Šmarješke Toplice (28. 10. 2016);
- otvoritev Rastoče knjige Semič (14. 11. 2016);
- otvoritev Rastoče knjige Ormož (11. 11. 2016);
- širitev Rastoče knjige Primskovo (20. 11. 2016);
- širitev Rastoče knjige Dolenjske Toplice (20. 11. 2016).

Dogodki v okviru projekta Rastoča knjiga v letu 2017:

- obletnica Rastoče knjige Topliške doline, Dolenjske Toplice, Kulturni dom (20. 11. 2017);
- prva obletnica postavitve Rastoče knjige Semič, Kulturni dom Semič (16. 11. 2017);
- druga postavitve Rastoče knjige Ormož, Bela dvorana Grajske pristave (10. 11. 2017);
- prvo širitev projekta Rastoča knjiga OŠ Šmihel, OŠ Šmihel (16. 10. 2017);
- prva postavitve Rastoče knjige Bovec, Kulturni dom Ite Rine (21. 6. 2017);
- prva postavitve Rastoče knjige Veliki Gaber (20. 6. 2017);
- prva postavitve Rastoče knjige Veliki Gaber, telovadnica OŠ Veliki Gaber, Veliki Gaber (20. 6. 2017);
- širitev Rastoče knjige Novo mesto in Knjižnice Mirana Jarca, Park rastoče knjige Novo mesto (12. 6. 2017);
- Babica z rastočo knjigo Novo mesto, Dom starejših občanov Novo mesto (7. 6. 2017);
- 13. obletnica Deklice z rastočo knjigo, 12. širitev Združenih rastočih knjig sveta in odprtje prenovljenega parka Rastoče knjige, Severni ljubljanski park Navje, Ljubljana (6. 6. 2017);
- širitev Rastoče knjige Šentrupert, Galerija šole dr. Pavla Lunačka, Šentrupert (31. 5. 2017);
- Rastoča knjiga ob 40. obletnici Posvetovalnice za učence in starše Novo mesto (25. 5. 2017);
- Rastoča knjiga Osnovne šole Grm, Novo mesto (20. 4. 2017);
- Tretja obletnica Rastoče knjige OŠ Mirna Peč (18. 5. 2017);
- Prva postavitve Rastoče knjige Osnovne šole Podzemelj, Metlika (20. 4. 2017);
- 6. obletnica Rastoče knjige Osnovne šole Brusnice, Skuhali zgodbico za rastočo knjigo (16. 2. 2017);
- 4. obletnica Rastoče knjige Osnovne šole Drska (9. 2. 2017).

8.2. NAJZASLUŽNEJŠE PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCI

Državni svet vsako leto obeleži mednarodni dan prostovoljcev, ki je 5. decembra, s podelitvijo plaketa Državnega sveta najzaslužnejšim prostovoljcem.

V letu 2013 so plaketo prejeli:

1. AVSEC dr. Franci, predlagatelj državni svetnik Peter Vrisk, predsednik Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev;
2. JEREB Marija, predlagatelj Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj;
3. JURMAN Franc, predlagatelj Zveza združenj šoferjev in avtomehanicov Slovenije;
4. LEBARIČ Mirko, predlagatelj Zveza društev upokojencev Slovenije;
5. MEGLIČ Lorena Marija, predlagatelj Društvo Mena – humanitarna organizacija za pomoč ženskam, prizadetim z inkontinenco in menopavzo;
6. PERŠAK Marta, predlagatelj državni svetnik Branko Šumenjak;
7. PONOMARENKO Zdenka, predlagatelj Športna zveza Koper s potrditvijo OK;
8. PRIMC Lili, predlagatelj Društvo za zdravje in izobraževanje Vita Pivka;
9. SOLAR Peter, predlagatelj Ribiška zveza Slovenije;
10. STERGAR Branka, Turistična zveza Slovenije;
11. STERLE Janez, predlagatelj Vseživljenjsko središče VOLONTER – zavod za kakovost življenja in državni svetnik Miloš Pohole;
12. ŠMID Branko, predlagatelj TREPETLIKA – Društvo bolnikov s parksonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami;
13. ŠMIT Majda, predlagatelj Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije;
14. ZUBIN Aldo, predlagatelj Planinska zveza Slovenije.

V letu 2014 so plaketo prejeli:

1. BERDEN Jožica, predlagatelj državni svetnik Branko Šumenjak;
2. BUŽAN dr. Valerija, predlagatelj državni svetnik mag. Peter Požun;
3. DORN dr. Roman, predlagatelj Zveza za tehnično kulturo Slovenije;
4. FATUR Rajko, predlagatelj Športno društvo Gib Šiška;
5. GROZNIK Darja, predlagatelj Zveza prijateljev mladine Slovenije;
6. KAVAŠ Emilija, predlagatelj Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije;
7. KRAMBERGER Ivan, predlagatelj Združenje policistov Slovenije, Zavod 116, zavod za storitve s povečano družbeno odgovornostjo, s podporo državnega svetnika Branka Šumenjaka;
8. KURALT Nada, predlagatelj Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj;
9. MILJAVEC Igor, predlagatelj državni svetnik Tomaž Horvat, mag.;
10. OSTRMAN Anka, predlagatelj državna svetnica mag. Darija Kuzmanič Korva;
11. PRAH Jože, predlagatelj Turistična zveza Slovenije;
12. SMRKOLJ Jožef, predlagatelj Čebelarska zveza Slovenije;
13. ŠAUPERL Janez, predlagatelj državni svetnik Igor Antauer;
14. ZRNEC Jože, predlagatelj Gasilska zveza Slovenije.

V letu 2015 so plaketo prejeli:

1. BEZLAJ KREVEL dr. Ljudmila, predlagatelj Zveza prijateljev mladine Slovenije;
2. BIZJAK Valerij, predlagatelj Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj;
3. BRUNŠEK Konrad, predlagatelj državni svetnik Peter Vrisk in Kulturno društvo Andraž;
4. JERŠE Borut, predlagatelj Ribiška zveza Slovenije;
5. KNAP dr. Žiga, predlagatelj Zveza za tehnično kulturo Slovenije;
6. MAVRIČ Alojz, predlagatelj - Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez;
7. MURKO Franjo, predlagatelj Zveza kulturnih društev Slovenije;
8. ONIČ Mira, predlagatelj Zveza združenj šoferjev in avtomehanicov Slovenije;
9. PERUŠIČ Janez, predlagatelj državni svetnik Samer Khalil;

10. PIPAN Iztok, predlagatelj Turistična zveza Slovenije;
11. TERNOVEC Aldo, predlagatelj Zveza društev upokojencev Slovenije;
12. TONKOVIČ Marija, predlagatelj državni svetnik Jernej Verbič;
13. UŠAJ Vislava, predlagatelj državni svetnik Tomaž Horvat, mag., s podporo Rdečega križa Slovenije – Območno združenje Nova Gorica;
14. ZIMŠEK Hedvika, predlagatelj Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

V letu 2016 so plaketo prejeli:

1. Milena BREŠAN, predlagatelj Planinska zveza Slovenija;
2. Slava DRAGOLIČ, predlagatelj Društvo Tvoj telefon;
3. Leon DRAME, predlagatelj državni svetnik Miloš Pohole;
4. Pavel GROZNIK, predlagatelj Tehnična zveza Slovenije;
5. Stanislav KALAN, predlagatelj Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj;
6. Liana KALČINA, predlagatelj Zveza prijateljev mladine Slovenije;
7. Janez KONCILIJA, predlagatelj Gasilska zveza Slovenije;
8. Jože KOZINC, predlagatelj državni svetnik Dušan Strnad s podporo različnih organizacij civilne družbe iz Občine Ivančna Gorica;
9. Marija OSREDKAR, predlagatelj Zveza za tehnično kulturo Slovenije;
10. Andrej RAZDRIH, predlagateljica državna svetnica mag. Darija Kuzmanič Korva;
11. Dominik SOBAN, predlagatelj državni svetnik Tomaž Horvat, mag. prava;
12. Marta TOPLAK, predlagatelj državni svetnik Peter Vrisk;
13. Marijan VELIK, predlagatelj Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez – Komisija za zamejski šport;
14. Andreja in Lojze ŽERAK, predlagateljica državna svetnica Bojana Potočan.

9. SVETNIŠKE PISARNE

V skladu z 28. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) vzdržujejo državni svetniki stike z volilno bazo in pridobivajo informacije. Na zahtevo interesnih organizacij in lokalnih skupnosti so državni svetniki dolžni te obveščati o svojem delu ter vlagati pobude in predloge na njihovo zahtevo, stike z volivci pa lahko uresničujejo v interesnih organizacijah ali v lokalnih skupnostih tudi prek pisarn, ki so v ta namen organizirane v njihovih volilnih enotah.

Člani interesne skupine lokalnih interesov zastopajo v Državnem svetu interese občin volilne enote, v kateri so bili izvoljeni. V ta namen so v občinah odprte svetniške pisarne, kjer lahko državni svetnik opravlja razgovore s predstavniki občin, volivci in drugimi zainteresiranimi iz svoje volilne enote. Na ta način je omogočen neposreden stik med volilno bazo in državnim svetnikom in s tem prenos problemov oziroma predlogov, mnenj in pobud med volilno bazo in Državnim svetom.

Svetniške pisarne:

Rajko Fajt

MESTNA OBČINA PTUJ

Mestni trg 1

2250 PTUJ

Telefon: (02) 748 29 17

Svetniška pisarna: pisarna št. 13 v prostorih Mestne občine Ptuj

Kontaktna oseba: Urška Fajt

Telefon: (02) 748 29 17
E-pošta: urska.fajt@ptuj.si

Franc Golob

OBČINA VUZENICA

Mladinska ulica 1
2367 VUZENICA
Telefon: (02) 879 12 20
Svetniška pisarna: v prostorih Občine Vuzenica
Kontaktna oseba: Franc Golob, župan in državni svetnik
Telefon: (02) 879 12 25
Mobilni telefon: 070 744 007
E-pošta: golob.franjo@gmail.com

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM

Gačnikova pot 5
2390 RAVNE NA KOROŠKEM
Kontaktna oseba: Vojko Močnik
Telefon: (02) 821 60 13
E-pošta: vojko.mocnik@ravne.s

Samer Khalil

OBČINA ČRNOMELJ

Trg svobode 3
8340 ČRNOMELJ
Telefon: (07) 306 11 00
Telefaks: (07) 306 11 30
Svetniška pisarna: v prostorih Občine Črnomelj (mala sejna soba)
Kontaktna oseba: Tamara Potočar, direktorica občinske uprave
Telefon: (07) 306 11 10
E-pošta: tamara.potocar@crnomelj.si

OBČINA METLIKA

Mestni trg 24
8330 METLIKA
Kontaktna oseba: mag. Mirjana Adlešič, direktorica občinske uprave
Telefon: (07) 363 74 26
Elektronska pošta: mirjana.adlesic@metlika.si

OBČINA SEMIČ

Štefanov trg 9
8333 SEMIČ
Kontaktna oseba: Mateja Kambič, direktorica občinske uprave
Telefon: (07) 356 53 53/60
Elektronska pošta: mateja.kambic@semic.si

Dušan Strnad

OBČINA RIBNICA

Gorenjska cesta 3
1310 RIBNICA
Kontaktna oseba: Jože Levstek, župan Občine Ribnica
E-pošta: joze.levstek@ribnica.si

Telefon: (01) 837 20 02

*Državni svetnik Dušan Strnad ima po predhodnem dogovoru občasne uradne ure v pisarni OO SDS Ribnica, Škrabčev trg 40, Ribnica.

Matjaž Švagan

OBČINA TRBOVLJE

Mestni trg 4

1420 TRBOVLJE

Kontaktna oseba: Maja Hvala

Telefon: (03) 562 79 81

E-pošta: maja.hvala@trbovlje.si

OBČINA HRASTNIK

Pot Vitka Pavliča 5

1430 HRASTNIK

Kontaktna oseba: Danijela Milošević

E-pošta: obcina.hrastnik@hrastnik.si

Telefon: (03) 565 43 50

Uroš Bežan

OBČINA TOLMIN

Ulica Padlih borcev 2

5220 TOLMIN

Svetniška pisarna: prostori Občine Tolmin

Uradne ure svetniške pisarne: dosegljiv po dogovoru

Telefon: (05) 381 95 00

E-pošta: uros.brezan@tolmin.si

OBČINA KOBARID

Trg svobode 2

5222 KOBARID

Kontaktna oseba: Darja Hauptman, županja Občine Kobarid

Telefon: (05) 389 92 14

Mobilni telefon: 031 608 389

E-pošta: zupanja@kobarid.si

OBČINA BOVEC

Trg golobarskih žrtev 8

5230 BOVEC

Kontaktna oseba: Siniša Germovšek, župan Občine Bovec

Telefon: (05) 384 19 00

E-pošta: obcina.zupan@bovec.si

Dosegljiv po dogovoru

OBČINA CERKNO

Bevkova 9

5282 CERKNO

Kontaktna oseba: Miran Ciglič, župan Občine Cerkn

Telefon: (05) 373 46 40

E-pošta: miran.ciglic@cerkno.si

OBČINA IDRİJA

Mestni trg 1
5280 IDRİJA
kontaktna oseba: Bojan Sever, župan Občine Idrija
Telefon: (05) 373 45 00
E-pošta: bojan.sever@idrija.si

Aloiz Glavač

OBČINA MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva ulica 3
9226 MORAVSKE TOPLICE
Telefon: (02) 538 15 00
E-pošta: obcina@moravske-toplice.si
Svetniška pisarna: v sejni sobi Občine Moravske Toplice
Kontaktna oseba: Anita Čontala Pulič
Telefon: (02) 538 15 00 / 538 15 05

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA

Kardoševa 2
9000 MURSKA SOBOTA
Kontaktna oseba: Sabina Gutalj, vodja oddelka za splošne zadeve Mestne uprave Mestne občine Murska Sobota
Telefon: (02) 525 16 70
E-pošta: sabina.gutalj@murska-sobota.si

OBČINA CANKOVA

Cankova 25
9261 CANKOVA
Kontaktna oseba: Drago Vogrinčič, župan
Telefon: (02) 540 93 77
E-pošta: zupan@obcina-cankova.si

OBČINA HODOŠ - HODOS KÖZSÉG

Hodoš 52
9205 HODOŠ - HODOS
Kontaktna oseba: Lidija Sever
Telefon: (02) 559 80 21
E-pošta: obcina-hodos-kozseg@siol.net

OBČINA LENDAVA - LENDVA KÖZSÉG

Glavna ulica 20
9220 LENDAVA
Kontaktna oseba: Jasna Bračič – Szabó
Telefon: (02) 577 25 21
E-pošta: jasna@lendava.si

OBČINA KUZMA

Kuzma 60c
9263 KUZMA
Kontaktna oseba: Roman Fartek, Gornji Slaveči 115, Kuzma
Mobilni telefon: 041 716 569

Tomaž Horvat, mag. prava

MESTNA OBČINA NOVA GORICA

Trg Edvarda Kardelja 1
5000 NOVA GORICA
Svetniška pisarna: pisarna št. 1, prvo nadstropje, Mestna občina Nova Gorica
Kontaktna oseba: Milena Filipčič
Telefon: (05) 33 50 129 ali 051 305 611
E-pošta: Milena.Filipcic@Nova-Gorica.si

OBČINA AJDOVŠČINA

Cesta 5. maja 6/a
5270 AJDOVŠČINA
Telefon: (05) 365 91 10

OBČINA BRDA

Trg 25. maja 2
5212 DOBROVO
Kontaktna oseba: Nika Fabricijo Jug
Telefon: (05) 335 10 30
E-pošta: info@obcina-brda.si

Mirko Kozelj

OBČINA ŠENČUR

Kranjska cesta 11
4208 ŠENČUR
Svetniška pisarna: v prostorih županske pisarne
Kontaktna oseba: Damjana Kastelic.
Telefon: (04) 251 91 00
Telefaks: (04) 251 91 11
E-pošta: kozelj.mirko@gmail.com

OBČINA JEZERSKO

Zgornje Jezersko 65
4206 ZG. JEZERSKO
Kontaktna oseba: Mojca Markič
Telefon: (04) 254 51 10
Mobilni telefon: 031 604 905
E-pošta: obcina@jezersko.si

OBČINA PREDDVOR

Dvorski trg 10
4205 PREDDVOR
Kontaktna oseba: Marko Bohinec, direktor občinske uprave
Telefon: (04) 275 10 11
E-pošta: marko.bohinec@preddvor.si

MESTNA OBČINA KRANJ

Slovenski trg 1
4000 KRANJ
Telefon: (04) 237 30 00
Kontaktna oseba: Breda Prislan (tajništvo župana)
Telefon: (04) 237 31 01

E-pošta: breda.prislan@kranj.si

OBČINA ŽELEZNIKI

Češnjica 48
4228 ŽELEZNIKI
Kontaktna oseba: Lilijana Tolar, tajnica župana
E-pošta: lilijana.tolar@obcina.zelezniki.si
Telefon: (04) 500 00 00

OBČINA NAKLO

Stara cesta 61
4202 NAKLO
Kontaktna oseba: Silvana Markič
Telefon: (04) 277 11 13
E-pošta: silvana.markic@obcina-naklo.si

OBČINA CERKLJE NA GORENJSKEM

Trg Davorina Jenka 13
4207 CERKLJE NA GORENJSKEM
Kontaktna oseba: Jana Jenko
Telefon: (04) 281 58 00
E- pošta: obcinacerklje@siol.net

OBČINA GORENJA VAS - POLJANE

Poljanska cesta 87
4224 GORENJA VAS
E-pošta: barbara.bogataj@obcina-gvp.si

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Mestni trg 15
4220 ŠKOFJA LOKA
Kontaktna oseba: Irena Malovrh
E-pošta: irena.malovrh@skofjaloka.si
Telefon: (04) 511 23 17

OBČINA ŽIRI

Loška cesta 1
4226 ŽIRI
Kontaktna oseba: Franci Kranjc
E-pošta: franci.kranjc@ziri.si
Telefon: (04) 505 07 00 Mobilni telefon: 041 639 609

Metod Ropret

OBČINA VELIKE LAŠČE

Levstikov trg 1
1315 VELIKE LAŠČE
Kontaktna oseba: Tanja Uršič
Telefon: (01) 781 03 70
E-pošta: tajnistvo@velike-lasce.si, obcina.velike-lasce@siol.net

OBČINA MEDVODE

Cesta komandanta Staneta 12
1215 MEDVODE
Spletni naslov: www.medvode.si
Kontaktna oseba: Gregor Rozman, svetovalec v občinski upravi Občine Medvode

Telefon: (01) 361 95 21
Telefaks: (01) 361 16 86

Jernej Verbič

OBČINA SEŽANA

Partizanska cesta 4
6210 SEŽANA
Kontaktna oseba: Adrijana Suša Bonifacio
E-pošta: adrijana.susa@sezana.si

OBČINA DIVAČA

Kolodvorska ulica 3a
6215 DIVAČA
Telefon: (05) 731 09 30
Telefaks: (05) 731 09 40
E-pošta: obcina@divaca.si
Kontaktna oseba: Tatjana Cerkvénik
E-pošta: tatjana.cerkvenik@divaca.si

OBČINA HRPELJE - KOZINA

Hreplje, Reška cesta 14
6240 KOZINA
Telefon: (05) 680 01 50
Telefaks: (05) 680 01 80
E-pošta: obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si
Kontaktna oseba: Saša Likavec Svetelšek, direktorica občinske uprave
E-pošta: sasa.likavec@hrpelje.si
Telefon: 051 677 013

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

Bazoviška 14
6250 ILIRSKA BISTRICA
Telefon: (05) 714 13 61
Telefaks: (05) 714 12 84
E-pošta: obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si
Kontaktna oseba: Marija Šircelj, tajnica župana
E-pošta: marija.sircelj@ilirska-bistrica.si
Telefon: (05) 714 55 88

OBČINA KOMEN

Komen 86
6223 KOMEN
Telefon: (05) 731 04 50
Telefaks: (05) 731 04 60
E-pošta: obcina@komen.si
Spletna stran: www.komen.si
Kontaktna oseba: Andreja Štok
E-pošta: andreja.stok@komen.si

OBČINA PIVKA

Kolodvorska cesta 5
6257 PIVKA
Telefon: (05) 721 01 00
Telefaks: (05) 721 01 02
E-pošta: obcina@pivka.si

Spletni naslov: www.pivka.si
Kontaktna oseba: Vanda Smrdel
E-pošta: obcina@pivka.si, vanda.smrdel@pivka.si

OBČINA POSTOJNA

Ljubljanska cesta 4
6230 POSTOJNA
Telefon: (05) 728 07 00
Telefaks: (05) 728 07 80
E-pošta: obcina@postojna.si
Spletni naslov: www.postojna.si
Svetniška pisarna: v prostorih občine, pisarna št. 22, 1. nadstropje, možen pa je tudi dogovor za lokacijo na preostalih občinah 16. VE po predhodnem dogovoru s kontaktno osebo Občine Postojna

Miloš Pohole

OBČINA CERKNICA

Cesta 4. maja 53
1380 CERKNICA
Telefon: (01) 709 06 10
Svetniška pisarna: v prostorih Občine Cerknica (prvo nadstropje)
Kontaktna oseba: Miloš Pohole, državni svetnik
Mobilni telefon: 041 230 514
E-pošta: m.pohole@gmail.com

OBČINA LOŠKA DOLINA

Cesta Notranjskega odreda 2
1386 STARI TRG PRI LOŽU
Kontaktna oseba: Andreja Porok
Telefon: (01) 705 06 70
E-pošta: obcina@loskadolina.si

OBČINA LOGATEC

Tržaška cesta 50A
1370 LOGATEC
Kontaktna oseba: Andrej Vrhunc
Telefon: (01) 759 06 00
E-pošta: andrej.vrhunc@logatec.si

OBČINA VRHNIKA

Tržaška cesta 1
1360 VRHNIKA
Kontaktna oseba: Vesna Kranjc, direktorica občinske uprave
Telefon: (01) 755 54 19
E-pošta: vesna.kranjc@vrhnika.si

Janko Požežnik

MESTNA OBČINA CELJE

Trg celjskih knezov 9
3000 CELJE
Telefon: (03) 426 56 50
Svetniška pisarna: v prostorih Mestne občine Celje
Kontaktna oseba: Jožica Brglez

Telefon: (03) 426 56 80
E-pošta: uprava-moc@celje.si

OBČINA ŠENTJUR

Mestni trg 10
3230 ŠENTJUR
E-pošta: obcina.sentjur@sentjur.si
Kontaktna oseba: Sandi Potočnik
Telefon: (03) 747 13 10
E-pošta: sandi.potocnik@sentjur.si

OBČINA ZREČE

Cesta na Roglo 13 b
3214 ZREČE
Telefon: (03) 757 17 00
Kontaktna oseba: Mateja Čremošnik
Telefon: (03) 757 17 05
E-pošta: mateja.cremosnik@zrece.eu

OBČINA DOBRNA

Dobrna 19
3204 DOBRNA
Kontaktna oseba: Zdenka Kumer, direktorica občinske uprave
Telefon: (03) 780 10 57
Mobilni telefon: 041 349 751
E-pošta: zdenka.kumer@dobrna.si

OBČINA ŠTORE

Cesta XIV. divizije 15
3220 ŠTORE
Kontaktna oseba: Lidija Buser
Telefon: (03) 780 38 46
E-pošta: lidija.buser@store.si

OBČINA ŽALEC

Ulica Savinjske čete 5
3310 ŽALEC
Kontaktna oseba: Darja Orožim, višja svetovalka za zadeve občinskega sveta
Telefon: (03) 713 64 12
Mobilni telefon: 041 346 380
E-pošta: darja.orozim@zalec.si

mag. Stevo Ščavničar

OBČINA JESENICE

Svetniška pisarna: prostori Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, Spodnji Plavž 24/e, Jesenice
Uradne ure svetniške pisarne: vsak torek od 13. do 16. ure
Kontaktna oseba: mag. Stevo Ščavničar, državni svetnik
Telefon: (04) 581 34 14
E-pošta: stevo.scavnicar@ragor.si

OBČINA RADOVLJICA

Gorenjska cesta 19
4240 RADOVLJICA
Kontaktna oseba: Manca Šetina Miklič, vodja Kabineta župana
Telefon: (04) 537 23 23 ali (04) 537 23 00

Mobilni telefon: 041 695 041
E-pošta: manca.setina-miklic@radovljica.si

OBČINA ŽIROVNICA

Breznica 3
4274 ŽIROVNICA
Kontaktna oseba: Helena Čadež
Telefon: (04) 580 91 00
E-pošta: obcina@zirovnica.si

Branko Šumenjak

OBČINA ORMOŽ

Ptujska cesta 6
2270 ORMOŽ
Telefon: (02) 741 53 00
Svetniška pisarna: v prostorih Občine Ormož
Uradne ure svetniške pisarne: vsak ponedeljek v mesecu od 10.00 do 11.00
Kontaktna oseba: Mateja Serec
Telefon: (02) 741 53 11
E-pošta: mateja.serec@ormoz.si

OBČINA BENEDIKT

Čolnikov trg 5
2234 BENEDIKT
Kontaktna oseba: Milan Gumzar, župan
Telefon: 041 789 204 ali (02) 703 60 82
E-pošta: obcina@benedikt.si

OBČINA CERKVENJAK

Cerkvenjak 25
2236 CERKVENJAK
Kontaktna oseba: Marjan Žmavc, župan
E-pošta: marjan.zmavc@cerkvenjak.si
Telefon: (02) 729 57 02
Mobilni telefon: 041 742 037

10. STATISTIKA DELA DRŽAVNEGA SVETA V PETEM MANDATU

Tabela 2: Število sej Državnega sveta

	redne seje	izredne seje	SKUPAJ
2013	13	6	19
2014	11	6	17
2015	11	6	17
2016	11	8	19
2017	10	6	16
SKUPAJ	56	32	88

Tabela 3: Uresničevanje pristojnosti – število predlaganih aktov v obravnavo Državnemu svetu

PRISTOJNOST	ŠTEVILO PREDLOGOV AKTOV					
	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
ZAKONODAJNA INCIATIVA	1	3	0	0	2	6
MNENJE DRŽAVNEGA SVETA	53	45	40	48	51	237
ODLOŽILNI VETO	10	9	5 ⁴	14	9	47
PARLAMENTARNA PREISKAVA	1 ⁵	0	0	0	0	1
ZAHTEVA ZA PRESOJO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI	1	3	2	4	2	12
AVTENTIČNA RAZLAGA	0	0	0	0	1	1

⁴ Državni svet je na pobudo predsednika Vlade RS v V. mandatu v enem primeru odločal tudi o tem, da ne bo vložil veta. Ker gre za specifičen primer, zadeva ni šteta kot predlog odločilnega veta v tabelarnem pregledu.

⁵ Državni svet je ob koncu četrtega mandata od Državnega zbora zahteval odreditev parlamentarne preiskave za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma vpletenosti v dodeljevanje t. i. slabih posojil bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti, ki pa je slednji ni uvedel v predpisanem roku. Državni svet je takoj na začetku petega mandata z Državnim zborom vzpostavil dialog glede uvedbe parlamentarne preiskave oziroma njene kasnejše razširitve, ki je bila nato uvedena na zahtevo skupine poslancev. Iz tega razloga je parlamentarna preiskava šteta v ta mandat.

Tabela 4: Uresničevanje pristojnosti – število sprejetih aktov s strani Državnega sveta

PRISTOJNOST	ŠTEVILO SPREJETIH AKTOV					
	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
ZAKONODAJNA INCIATIVA	1	2	0	0	2	5
MNENJE DRŽAVNEGA SVETA	49	41	38	47	50	225
ODLOŽILNI VETO	7	5	3	8	4	27
PARLAMENTARNA PREISKAVA	1	0	0	0	0	1
ZAHTEVA ZA PRESOJO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI	1	2	2	4	2	11
AVTENTIČNA RAZLAGA	0	0	0	0	1	1

Tabela 5: Uspešnost pri uresničevanju pristojnosti Državnega sveta⁶

PRISTOJNOST	ŠTEVILO USPEŠNIH AKTOV					
	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
ZAKONODAJNA INCIATIVA	1	0	0	0	0 ⁷	1
ODLOŽILNI VETO	0	1	0	1	1	3
PARLAMENTARNA PREISKAVA	1	0	0	0	0	1
ZAHTEVA ZA PRESOJO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI	1	2	0 ⁸	0 ⁹	0 ¹⁰	3
AVTENTIČNA RAZLAGA	0	0	0	0	0 ¹¹	0

⁶ Število uspešnih aktov pomeni:

- Pri zakonodajni iniciativi: število zakonov, ki jih je predlagal Državni svet in nato sprejel Državni zbor;
- Pri odložilnem vetu: število zakonov, za katere je Državni svet zahteval, da Državni zbor o njih ponovno odloča in jih Državni zbor ob ponovnem glasovanju ni sprejel;
- Pri parlamentarni preiskavi: število parlamentarnih preiskav, ki jih je Državni zbor odredil na zahtevo Državnega sveta;
- Pri zahtevi za presojo ustavnosti in zakonitosti: število aktov, za katere je Ustavno sodišče ugotovilo da so v neskladju ali delnem neskladju z Ustavo;
- Pri avtentični razlagi: število avtentičnih razlag, ki jih je na predlagal Državni svet in nato sprejel Državni zbor.

⁷ Državni zbor še ni obravnaval Predloga Zakona o spremembah Zakona o zavarovalništvu in Predloga Zakona o ureditvi lastništva javnih cest.

⁸ Ustavno sodišče še ni odločilo o Zahtevi za oceno ustavnosti 4. člena Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v državni zbor.

⁹ Ustavno sodišče še ni odločilo ustavnosti Zakona o kazenskem postopku, Zakona o varstvu okolja, Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti.

¹⁰ Ustavno sodišče še ni odločilo o ustavnosti 86., 86.a in 109. člena Zakona o medijih in ustavnosti 63. člena Zakona o divjadi in lovstvu.

¹¹ Državni zbor še ni odločal o avtentični razlagi 120., 121. in 122. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Tabela 6: Mnenja, posredovana matičnim delovnim telesom DZ, po komisijah DS

KOMISIJE DRŽAVNEGA SVETA	ŠTEVILO POSREDOVANIH MNENJ					
	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
KOMISIJA ZA DRŽAVNO UREDITEV	77	22	30	35	44	208
KOMISIJA ZA MEDNARODNE ODNOSI IN EVROPSKE ZADEVE	88	51	35	57	35	266
KOMISIJA ZA GOSPODARSTVO, OBRT, TURIZEM IN FINANCE	62	21	42	31	31	187
KOMISIJA ZA SOCIALNO VARSTVO, DELO, ZDRAVSTVO IN INVALIDE	30	16	25	23	35	129
KOMISIJA ZA KULTURO, ZNANOST, ŠOLSTVO IN ŠPORT	20	13	14	18	29	94
KOMISIJA ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNI RAZVOJ	35	15	31	22	32	135
KOMISIJA ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO	15	5	8	4	11	43
MANDATNO-IMUNITETNA KOMISIJA	11	0	0	0	1	12

Tabela 7: Pobude, vprašanja in zahteve državnih svetnikov

	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
ŠTEVILO POBUD, VPRAŠANJ IN ZAHTEV	44	42	38	39	34	197

Tabela 8: Zadeve, ki so jih obravnavale komisije Državnega sveta

	2013	2014	2015	2016	2017	SKUPAJ
OBRAVNAVANE ZADEVE	338	268	297	293	309	1505